دیوان عرفی

شماره
۲۷۷
فهرست

ز او بود معنی [illegible] که آفتاب در دو شکل [illegible]

منه من قضا [illegible] گذشت در [illegible]

[illegible] که گشتی در [illegible]

روی گلشن بول [illegible] شکافت [illegible]

من [illegible] [illegible]

احسانت [illegible] دو [illegible]

[illegible] چنانکه [illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible] چه کوبت که در هم [illegible]

زرد ورقی [illegible]

[illegible] سنگین [illegible]

اگر بهای روحانی [illegible] که چشم از سوی قطره [illegible]

که مرگ [illegible] سیاه پوش ز [illegible]

باشد [illegible] بنزد عقل که نادان آن [illegible]

[illegible] همان که رفت بنزدیک [illegible]

از خوف آن [illegible] [illegible] سعادت [illegible] جان [illegible]

[illegible] چراغ [illegible] کرد

[illegible] قضا [illegible] [illegible] بوستان آمد

[illegible] بستان آمد

[illegible] که [illegible] شده فلان آمد

[illegible] شد [illegible] که [illegible] درد [illegible]

1

[illegible] جابوسی زمان [illegible]

شها [illegible] برتر [illegible] ۳۷ [illegible] هزار [illegible]

به جایی که فلک نوبت است | [illegible] روز و شب تو

[illegible] ستان باده دوران است | آتش [illegible]

[illegible] حصول شوکت تو | [illegible]

[illegible] حاجب دشمن تو | چو [illegible]

دیگه [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] تو [illegible]

[illegible] عیسی [illegible] | [illegible] دانشور [illegible]

[illegible] روز [illegible] دولت تو | [illegible] بود [illegible]

[illegible] دشمن تو | [illegible] باده و [illegible]

[illegible] بعد [illegible] | [illegible] گردد [illegible]

[illegible] | [illegible] ایوان [illegible]

[illegible] تو | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] جان [illegible]

2

[illegible]

زهی [illegible] جاه تو زینت امکان | زهی تجلی ذات تو علت ایجاد

[illegible] مرغ جاه تو [illegible] اوج | [illegible] خلق تو گر [illegible] زیاد

[illegible] مقدم اندازه چشم تو گر | [illegible] آوازه تو گوش [illegible]

[illegible] از تو گر [illegible] ز سوم | کنند [illegible] آتش [illegible]

[illegible] جاه [illegible] زندگی تو | [illegible] امید بست نقش مراد

[illegible] بعد حصول مراد [illegible] | همان که بعد نظام بهشت باشد [illegible]

[illegible] تو [illegible] | چنانکه [illegible] کس برد [illegible]

[illegible] تو گردد ز مردن [illegible] | [illegible] نیاید بکام [illegible] باد

[illegible] برجبار [illegible] | [illegible] زیر خاکی [illegible]

[illegible] هم [illegible] | [illegible] بعد [illegible] گردد ازجا

[illegible] تو وقت [illegible] گزرد | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | که چون [illegible] تو [illegible]

[illegible] | [illegible] کسب شرف [illegible]

که شمع خلوت [illegible]

[illegible] صاحبت [illegible]

کلام تو [illegible]

[illegible]

بجای غربت مقصود خصم جاه ترا | لعاب افعی تیغ تو باشد اندر کام

و له

از در دوست چگویم بچه عنوان رفتم | همه شوق آمده بودم همه حرمان رفتم

بس هوا [illegible] دم سر که درین کوی [illegible] | [illegible] که نه افتان نه خیزان رفتم

آمدم صبحدم و شام [illegible] | بچه سامان آمدم اینجا بچه عنوان رفتم

رفتم از کوی تو خسته [illegible] | آمدم مست سرانداز و حیران رفتم

آمدم [illegible] چو [illegible] | شام چون نالی از خاک شهیدان رفتم

[illegible] دستان [illegible] گرفتم [illegible] | دشمنان [illegible] که گریان رفتم

[illegible] دل [illegible] | که جگر سوخته از [illegible] رفتم

[illegible] آن قطره [illegible] دل کرده [illegible] | تا ز نوک مژه غلطیده به دامان رفتم

[illegible] آن یوسف [illegible] | آبرو [illegible] از چاه و زندان رفتم

[illegible] | خنده بر لب کرده سر بگریبان رفتم

[illegible] | [illegible] نوح که در بستر طوفان رفتم

دل و دین خرد و [illegible] | تا نگویم ز در دوست [illegible] رفتم

آمدم [illegible] از لب [illegible] | در رگ و ریشه [illegible] رفتم

نور پیشانی صبح [illegible] | که غم انگیز ز شام [illegible] رفتم

رفتم آهسته ولی صاحب دل [illegible] | که دل آشوب تر از غمزه جانان رفتم

از پریشانی دل [illegible] علاج | همچو [illegible] دلهای پریشان رفتم

رفتم آن [illegible] خدا | که در آب زدم [illegible] رفتم

رفتم آن [illegible] بستان گل | که بهشت [illegible] ازان رفتم

بودم از [illegible] زر [illegible] دلی | گوی گشتم به [illegible] چوگان رفتم

[illegible]

بهتر کتاب [illegible] | [illegible]

[illegible]

[illegible]

محروم باشم از تو ما جاه [illegible]

[illegible]

جبرئیل اگر بخاک در [illegible]

[illegible]

[illegible] از سوخت آنچه ماندم | جان [illegible] بجان [illegible]

[illegible] | در شب [illegible] زلف پریشان [illegible]

زخمهای [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] جان [illegible]

[illegible] | [illegible] بوی خوش [illegible]

[illegible] | [illegible] به بستان [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | چون بجائم که [illegible] مسلمان [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] جان [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | چون [illegible] از حسرت جانانه

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | بر رخانه جلاد [illegible] غزل خوان [illegible]

[illegible] | که به دروازه [illegible] صد کان [illegible]

هرگز زمین بزم ترا خون گشت خشک … از بس که [illegible] بماند [illegible]

نشاط ده [illegible] از بس که شود … زاعجاز معنوی که از [illegible]

ست عزو بر کرده عروسان چلد را … وهمی که [illegible]

آن گنبد [illegible] که زنقش تو دم زند … وان خون که [illegible]

با تیغ روزگار که قصد [illegible] … با قهر کرده [illegible] قدم

[illegible] که از مهر خاوری … رنگ [illegible] جهان [illegible]

چون سرکشی زحکم تو [illegible] … چون خنده [illegible]

معذور گر ستون نشود [illegible] … از [illegible] باد جاه تو [illegible]

ای طرف بارگاه تو [illegible] … وی دودمان جاه تو [illegible]

شاهنشهی که [illegible] … آینده [illegible]

تا بر کنار زمان وجود دست [illegible] … پرورده روزگار [illegible]

[illegible] کرده [illegible] … از بهر دیگران که اکنون [illegible]

عرفی [illegible] توشناخت [illegible] … این قصه را بباده [illegible]

تا خانه خیال [illegible] … [illegible]

خصمت [illegible] … کریان [illegible]

وله

۴۸

شاد [illegible] … می نشاط حلال [illegible]

فضای عالم [illegible] … نشاط دل عاشق [illegible]

هوای روضه [illegible] … که نوبهار [illegible]

قضا نهاده بکام زمانه [illegible] … که بهر ساختن [illegible]

[illegible] اطفال [illegible] … نشاط خاطر [illegible]

٥

هم زده بحر امکان نبود [illegible] … جایی که عارض [illegible]

هم از نتیجه [illegible] … نهاده بسوی راحت [illegible]

[illegible] … بچشم باده [illegible]

زاتفاق [illegible] … [illegible] شاهین بزرگ [illegible]

بیاید از دهن [illegible] … زبان [illegible]

زباده [illegible] عافیت [illegible] گرفت … بجای که در دل عاشق [illegible]

[illegible] … [illegible] عدل [illegible]

[illegible] … [illegible] اعضای [illegible]

[illegible] … [illegible] زباده [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

بجرم اگر [illegible] … [illegible]

[illegible] اکنون [illegible] … [illegible] عالم [illegible]

از آن زمان [illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible] اکنون [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … روی آب [illegible]

تازه [illegible] … که [illegible]

[illegible] … [illegible]

[illegible] … [illegible] حکایت [illegible]

... دشمنش از عمر کو ... ون باد
تاج کبر از کمال ذوالنون باد
تاج بخشش بکام موزون باد
لیلی دور نگار مجنون باد
جادو [illegible] ش در افسون باد
عافیت [illegible] ون باد
[illegible] سان چون باد
تا ابد [illegible] در خون باد
سینه دشمن تو قانون باد
نخل بخشش از تو موزون باد
قطره محسود در مکنون باد
خاک [illegible] ون باد
روی [illegible] تو نیز گلگون باد
[illegible] بخشش چون باد
نامه [illegible] افزون باد
جاودان [illegible]
سایه [illegible] چون باد

[illegible]

[illegible] ملک بخشش حضرت [illegible] باد

بکاه هجو و دشنام چون دهم کام — که تا که از لب او [illegible]
چو نارکیب که چون نیش نگاه دوش — گرانی نظام باز دارد دوش [illegible]
ز اضطراب دم پای [illegible] — چو [illegible] نجال آن [illegible]
[illegible] شود ذات [illegible] — گران لب [illegible]
[illegible] جام [illegible] — که از صحبت خاص [illegible]
ز ذوق گشتن [illegible] — و کینه در دل [illegible]
[illegible] — [illegible]
زهی وجود سخاوت [illegible] — چنانچه ذات [illegible]
بود برات عطایت [illegible] — چو [illegible] در حساب [illegible]
[illegible] ذوق سخا در دل تو [illegible] — چو استغاثت [illegible] خزینهای [illegible]
بعهد عدل تو [illegible] — [illegible] از [illegible] جام
بنای دولت خصم [illegible] — چو اتحاد [illegible] اعتقاد دوام
دوام جاه توان [illegible] — ذخیره [illegible]
درون [illegible] — دو [illegible] است [illegible]
زبان [illegible] قضا تواند بست — [illegible] تو [illegible] الزام
ز زخم [illegible] قضا و انتقام [illegible] — درون [illegible] خون [illegible] جام
[illegible] — [illegible] قاعده [illegible]
بعهد عدل [illegible] — [illegible] سیاه است [illegible] انجام
خلاف قاعده [illegible] — که [illegible] آهنگ [illegible] جام
[illegible] چون این قصیده [illegible] — که [illegible] نظام
[illegible] ز دم [illegible] بر [illegible] — بود [illegible] ایام

تحفه اگر چنین زمانه دل بستم [illegible] سلیمان [illegible]
که ام شوکت آبای سپهر [illegible] [illegible] ز بیم [illegible]
که روزگار ببرد دستان [illegible] [illegible]
چراغ مهر بی مرادی [illegible] بروم [illegible]
[illegible] سپهر [illegible] که ز مهر [illegible] شده [illegible]
[illegible] که [illegible] چشمه [illegible]
[illegible] شعله [illegible] که روزگار [illegible]
[illegible] که [illegible]
[illegible] آن گنه [illegible] که صفت [illegible]
هزار [illegible] بر طلاقت کی است درج [illegible]
از [illegible] هنرهای خود [illegible] که [illegible] از این شیوه [illegible]
همین صفت [illegible] هزار چشمه خون [illegible]
چو دل [illegible] نشینم که بعد از این [illegible] که [illegible]
از این که بعد بریدن تمام [illegible] شود گره [illegible]
بچشم صدق نظر بکنم [illegible] [illegible]
که در [illegible] ز باغ [illegible]
کنون که [illegible] که [illegible]
[illegible] ابوالفتح آفتاب [illegible] که از [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

لب جوی تو [illegible] آید [illegible] خجسته [illegible]

در صفت آب سبز و هوای کشمیر گوید

هر سو صفت [illegible] کشمیر در آید [illegible] که بیابان بر آید
بنگر ز بنفشش چه شود [illegible] جائی که [illegible] کرد و [illegible]
[illegible] که در ساحت [illegible] از لطف هوا جان نسیم [illegible]
از [illegible] باغ گردد او را [illegible] گل [illegible]
گل هم [illegible] باد صبا خواست که [illegible] آید سوی کشمیر و [illegible]
[illegible] گل [illegible] با بلبل [illegible]
[illegible] گل با بلبل برگ [illegible] گر پای [illegible] خون [illegible]
[illegible] زان سان که [illegible]
[illegible] [illegible] لعل [illegible]
[illegible] کشمیر رسیده [illegible] [illegible]
[illegible] کشمیر [illegible] [illegible]
[illegible] این سبزه و این [illegible] [illegible] که گفت [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

طاوس سان کی نشاند پر و بال ‌ ‌ هر لحظه رنگ دگر اندر نظر آید

زینه جوری که نیز زده جانش ‌ ‌ هر دم بعطر خوشتر و شاداب تر آید

هر لحظه که شاداب ترش بینم و گویم ‌ ‌ [illegible] بغل که در آغوش [illegible]

یاد آرد ز رویش [illegible] ‌ ‌ هر گه که هوا در چمنش جلوه گر آید

چون بوی گل آید [illegible] ‌ ‌ با حکمت گل [illegible]

[illegible] ‌ ‌ آید [illegible]

زاید [illegible] جهت آغاز [illegible] ‌ ‌ کاین فصل [illegible] فصل دگر [illegible]

ریگ [illegible] ‌ ‌ چندان [illegible] که وقت [illegible]

کشمیر [illegible] ‌ ‌ اما [illegible]

کارش [illegible] ‌ ‌ هر گاه که بیمای [illegible]

زنده که [illegible] ‌ ‌ خون جگرش [illegible]

از بس که [illegible] ‌ ‌ [illegible]

[illegible] ‌ ‌ [illegible] خاک [illegible]

[illegible] کشمیر ‌ ‌ چون یافت که آید [illegible]

وله

سری و [illegible] ماتمان خانه ۹۱ ‌ ‌ کسی که آب دارد نان ندارد

شادی [illegible] جهت [illegible] ‌ ‌ که در [illegible] دهان ندارد

بشیر حق سخاوت جان بود ‌ ‌ کسی که زر ندارد جان ندارد

چنان عام است [illegible] ‌ ‌ که [illegible] آب [illegible]

ز قحطان [illegible] ‌ ‌ [illegible] نان فلک [illegible]

[illegible] ‌ ‌ [illegible]

۸

همه این یک عیش [illegible] ‌ ‌ دگر [illegible] پایان ندارد

زمینی هیچ شیخ پاک دامن ‌ ‌ که داغ فسق در پنهان ندارد

[illegible] ‌ ‌ که [illegible] چادر [illegible] ندارد

چنان گرسنه در عصیان که دوزخ ‌ ‌ خم بیگاری شیطان ندارد

[illegible] دستی که دارد [illegible] ‌ ‌ که هر دل [illegible] تاوان ندارد

[illegible] کار [illegible] آب ‌ ‌ جهان یک قطره [illegible] ندارد

بیابان [illegible] ‌ ‌ کم از صد غول سرگردان ندارد

بیابان [illegible] ‌ ‌ که این شهر غولستان ندارد

[illegible] ‌ ‌ هزاران [illegible] زبان ندارد

[illegible] ‌ ‌ درین [illegible] ندارد

[illegible] ‌ ‌ ز مردم عیب خود پنهان ندارد

[illegible] ‌ ‌ که پنداری [illegible] پایان ندارد

[illegible] ‌ ‌ [illegible] که گوش آن ندارد

ز ملمع حکیم ابوالفتح

عشق [illegible] اندازد ‌ ‌ ۸۹ [illegible] اندازد

[illegible] ‌ ‌ عافیت را [illegible] اندازد

[illegible] ‌ ‌ که [illegible] اندازد

صد دل [illegible] ‌ ‌ که [illegible] سر اندازد

[illegible] ‌ ‌ که [illegible] اندازد

[illegible] ‌ ‌ [illegible] اندازد

شاهدی [illegible] ‌ ‌ [illegible] اندازد

هر گلستی که باد دم بکند … همه از زلف عنبر اندازد
آسمان [illegible] بلند … آفتابی به ساغر اندازد
ده شراب [illegible] دل گرم … دوزخی را به کوثر اندازد
از خورشید [illegible] … بر سر خاک اخگر اندازد
باده روشنی که پرتو آن … نور در چشم اختر اندازد
قهقه شیشه طبل کوچ زند … هوش را خیمه بر سر اندازد
کو مغنی که اضطراب دلم … [illegible] در نفس [illegible] اندازد
زخمه از باد [illegible] … [illegible] نغمه تر اندازد
[illegible] از غم بکند … [illegible] در جان غم در اندازد
نه غلط کردم این [illegible] … کز دلم کس [illegible] اندازد
کشتیم در میان [illegible] … که به دریا شناور اندازد
هر که دنیا [illegible] باشد … [illegible] در کام اژدر اندازد
هر دم [illegible] … عقده در راه [illegible] اندازد
دست توفیق کو که [illegible] … [illegible] نقش کاغذ اندازد
حسن معنی که [illegible] … در ره دشمنان [illegible] اندازد
یوسف [illegible] بود که [illegible] … هم برادر به چه در اندازد
او [illegible] لباس [illegible] … که به جیب برادر اندازد
واعظ [illegible] سنگ [illegible] … [illegible] بر منبر اندازد
ذوق [illegible] … که سخن [illegible] دیگر اندازد
سر [illegible] گردد … [illegible] شرم از جهان بر اندازد
خویشتن را ز [illegible] دل … [illegible] اندازد

[illegible] فاکر [illegible] … شور [illegible] اندازد
[illegible] … [illegible] بشنود اندازد
[illegible] شکیب هم [illegible] … که شکایت به خنجر اندازد
[illegible] … زهر آفت به ساغر اندازد
[illegible] … [illegible] عقل [illegible] اندازد
از شکایت [illegible] … [illegible] در گوشش داور اندازد
[illegible] … غمزه زهره خنجر اندازد
[illegible] قبول … آسمان چتر انور اندازد
[illegible] … قلمش نافه تر اندازد
[illegible] … چنبر [illegible] اندازد
[illegible] آسمان [illegible] … زر [illegible] اندازد
[illegible] … جانب [illegible] اندازد
[illegible] رضوان … جای [illegible] اندازد
[illegible] مظلومان … [illegible] اندازد
[illegible] خراب کرده [illegible] … [illegible] اندازد
[illegible] … نام [illegible] اندازد
[illegible] … [illegible] اندازد
در مصاف [illegible] … [illegible] اندازد
[illegible] … [illegible] اندازد
[illegible] آفتاب [illegible] … [illegible] اندازد
[illegible] فلک [illegible] … [illegible] اختر اندازد

مه سطرلاب چاک زند … زره زلف در بر اندازد
نرگسانرا کرشمه وام کند … طلبه حور و سجده اندازد
تیغ سیماب گون در آینه … سه دو دست دو پیکر اندازد
آفتاب از گشاد ناوک او … جوشن حوت در سر اندازد
بگریزد بزیر پای گاو … گرز را چون بلنغو اندازد
باد آتش نهاد حمله او … بحر را شنه در بر اندازد
علت رعشه بس که عام شود … چون بمیدان نگاه در اندازد
رنج فولاد جسم می سنجد … تیغ الماس جوهر اندازد
تا بسنجه متاع بازو بش … انکه زین بس جدول در اندازد
هر خاقان بتیغ بردارد … در ترازوی قیصر اندازد
که شکست داد نو در اوج … سر بهرام صفدر اندازد
گر کشد باز همت تو شهپر … مرغ تصویر شهپر اندازد
همت از سایه افکند شبرنگ … چمن در ابر دیگر اندازد
گر قضا قدرت همت ارد … بی عوض طبعی جوهر اندازد
جنتی از بهشت اگر دون … دیگر بیابان خاور اندازد
جای نور آفتاب چون سایه … بر جهان فرش عنبر اندازد
باده گر جام از ره عوی … طرح داد و ستد در اندازد
ز شهاب فشانی و جامم … آزرو در برابر اندازد
دشمنت بس که همت کل سرشت … لمعات از نظر در اندازد
فعل از آن اشتقاق تو از کرد … چون سلیمه سوی مصدر اندازد
بنده مردی تو کرمه سیم … مهر آسا بهره در اندازد

…زنت ای تو ثبت … بازوی جیش او در اندازد
…او را لحن مدح گسته تو … رقص در سینه در اندازد
…و اگر ز خلق تو نام … در ته جیب عنبر اندازد
…ر گر خاک نعلش باید … در لباس معطر اندازد
…آب لعل جام ار سنجه … سیلی از شرم زیور اندازد
…و شیان ز سر کلاه زند … تیغ فکرم اگر بر اندازد
…بات وار مدح گردی … در ثنایت عنان در اندازد
…ای جودت شنیده از آن قلم … هر دم از نغمه گوهر اندازد
…دو طبع راسته م مدحت تو … سر بپا چون چو عنبر اندازد
…بکند طوطی گرسنه نکو … گره خود را بشکر اندازد
…بسکی ز شوق مدح تو گو … کشش دل بپایه کمتر اندازد
…ز مسکین ز شوق مدحت تو … علم زنگین به رفعت اندازد
…ی زینجا که در نسلی ز شوق … طرح مشکل مصور اندازد
…دری عاجز است وزین عاجز … طرح مدحت که در خور اندازد
…ت که معنی لایق … در ضمیر ثناگر اندازد
…ی دولت آتش افروزد … تا ضمیرم سمند در اندازد
…گشتم ز شرم گفته … یکره تیغ سخن بر اندازد
…الی ایشت وادهم … روز و شب زاد بر اندازد
…ضیم تو شب ناسش باد … گردی بر اندازد

فی مدح اکرشاد

ای صبح گر سنجی و لا بنگاه … رودای نقش از مهما مبارک باد

هنرها تیز شد زانش نو آمد ورد | هنرمند نغمه تری تنها سیار [illegible]
نشانی از نفس گرم دود در رگت | بچشم سعنوبان تو تا سیار [illegible]
زبان ناطق که معانی افشاند | بگا ما ن معانی صلا سیار [illegible]
ز نظم حروف ریزش چو بهار | جیب دامن پر ز گنج سیار [illegible]
کنار دو لبی از میوه دوام برست | ثمر فشانی نخل دعا سیار [illegible]
زمهر اگه تا آب که بهشش بر زد | سماع صبح و قبول ثنا سیار [illegible]

در نعت حضرت ختمی پناه

سفیده دم که زدم آستین بشیخ نورد | شنیدم این سخن از هاتف عالم نورد
بدل زناله بدرزم ازل خرامیده | که ای تمام وفا در وصال [illegible]
زهی اطاعت حق ادب [illegible] | مگر با اجابت [illegible] وصل [illegible]
زیاده زین نه عدالت دو [illegible] | اگر تو صله نازی در ابیرو [illegible]
طلب بیا زود داد مطلع [illegible] | بساط [illegible] رضا [illegible]
[illegible] سعنو دست عشوه ها | نکت [illegible]
[illegible] و عشق [illegible] | که [illegible] تنگ بود [illegible]
[illegible] | که صبح بود [illegible]
[illegible] | بستان طلعت [illegible]
[illegible] | [illegible]
باعشق تو [illegible] | چو حسن [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | که [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | زصد مهر که در کس [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] لطف [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | که هر یکی [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | که بود [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
که گفت شاه [illegible] | [illegible] لطف که ای [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

بصورت [illegible] العلی [illegible]
که نگو موفقت حاصل [illegible] استعانت [illegible]
بعون لطف الهی همه [illegible]

قصیده که بود مطلعش این دستور

زهی لوای نبوت [illegible] | [illegible] عشق [illegible]
[illegible] | زمانه [illegible]
[illegible] | همای [illegible]
هدایت [illegible] | هر آنکه در حرم [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | قضا [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]

زهی [illegible] عصیان [illegible] | [illegible] کند [illegible]
[illegible] | [illegible] زبهره [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | شفاعت [illegible]
[illegible] عصیان [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] عصیان [illegible]
اگر [illegible] خورشید [illegible] | [illegible]
[illegible] شفاعت [illegible] | [illegible] عفو الهی [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] عشق [illegible] | [illegible]
[illegible] | اگر [illegible]

[illegible]

بخت تو شاده بسینه ام دی … / کر … ناس و معنی ها
همیشه تا بکرون جهان کم … / بود … نشوم اشیانه …
زاید دل … است … / نوشته … از دی … باطن
چو این قصیده رساندم … / که ای بعلم تو منظوم …
عطای جایزه خسروی بعهده ما / هواد صد دیوی … دو
اگر … مند بود … / طباع اہل شود …
زهی محلی که … / از قبول شود …
دو … / … مبادو …
اگر … شود / توان …
… دولت دیای … / علم … دو …
… این … / …
… برداز … / راصل خواب …
… بود حکایت دراز کردم / جا که حرف …
تو … / …
… / بسی … شکسته …
اگر … / …
… / …
… / …
… / …
بجزان … / کر …

… [illegible]

آن ماہ … / ای تو نقشهان …
ہستی … / … آن آزرش
در … / … آزرش
… / … جہان آزرش
… / … آزرش
… / ای … آزرش

و له ایضا

دل … / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …
… / …

[illegible]

١٥

بهشت آن نیکی که ازو بهره گردد کوه و ابدالش ... بچشم هم امام و رهبر هر کی دیده مهر انورش
بیابین کی که خاک است در شیرین نگارش ... بحکم بن الف عصر کن و بشمار ایشانش
دگر از دولت اندیشی بیابا حکم بنیادش ... ز سلطان شریعت یک تماشای نگاهش
شهنشاه سر ارباب و حسین مهد ... [illegible] شاهی بنقد و دولت بیانش
شهنشاهی که ذاتش بزم او بمسند ... بذوق شهد ریزند گردون اوش
شهنشاهی که همت زعایت دریش ... بود وجود را درش و لشکر زادش
بجنگ رایت ثبت جاوید ساید ... سواد و دو کمان ریزد بنوک خامه جوهرش
شهنشاهی که چون آماده شد جاه و جلالش ... ز دست دارد و هر [illegible] گویا
در آن جا که ریزد ز فیض او [illegible] ... بود ایوان همای جود او اکسیر دانش
نسیم فیض او چون گو ساز و کرد نامه ... نشانهای بوجه ... دانش
بنام عزت و شادی ازو کرد ایوان سلطانی ... عمل آفتاب [illegible] زیست جبریل سماعش
جهانی [illegible] همای فیض او در زیر پر دارد ... گرهی [illegible] زر افکنی به چهره سیمانش
بنشت این همت ازکف او دارد و گر همت ... ز طوبی باغ بنگیرد [illegible] اش
کسی کز خوان احسانش نعمت خورد و شاید ... خلاف از شعله آتش بسته بود نیکی
گل رحمت او خود ره گیا و گلشن چمنش ... صف اسکان بود وحی تا شناسی [illegible]
عطاب ... که هر کاشش را نگری ... غبار درگه عمر آید زر آب خضر تو
عطای او بود ابری که در محیط ... گل حضرت دو دانه [illegible] با یک
زهی همت که بینت رواج نصیب گردد ... هر آن یار کو رسم اسد کند
زهی همت که بشنودی گل آید ولی ... که ابر در دو نقاب حسن او دریده
کسی کز راه دولت از کان ... و رسید با جهان ... در طوفی کلید
نهال جسد فی بپرورده ... جهان ... باقی ... دین

دانش خبر از هر ارادت و ... وکش ... که خبر نکام ساز دمیوهای باغ احسانش
دل آزاده های عالی قدر ... که چون افتد زجهان شد و خوان الوانش
دلم بره ره گرد بیای آن که ابر ریزد ... مثل آن عنبر که رشته هوای خوش
مکر از بخی ... نگه ... که افلاطون بود از آن دل شیر ... احسانش
دلم بحقی ... خاقانی که ... نامه از صبا یک ... درستان در ... دانش
دمه رها ساده ... که مهتاب ... که از ... قافیه کی نیعتها ... بلبل ایشانش
مشرق ... رسم که رخ افروزی ... را او ار ... آورد جلال
مساعیای دانوری ابو به کی نسبت ... حدیث ما بحسب عرض ... ما
دگر نسبت ... کلید و ... از ... جمالش ... گوهر ... وارث سیمان کرد
کند ... نگردد تا بر ... که کس تاب ندیده آن عبایش ...
ساغر عنبر بود ... آن ... رسول ... بر کی
بگل ... که ... حیش ... سخن معنی ... عشق ...
بسر ... تیش ... جشمان ... رخ ...
بیک ... گرانی ... در ... آسمان ... زراد
توانی قیمت ... شاه ... سکندر ... آسمانش
نشانی ... خضر ... بر ... دل
نگار ... صفحه ... کزان ... لعل ... انش

در مدح صبح ... گوید

صبحدم کز دمیده ... افلاک ... در سحر ... از جنت افلاک
شاه ... خوش ... دیدم ... رسته از نیه آتش و خاک
بجز فتح ... دیدمت ... هم پوشیده ... بی باک

گاه اندیشه مند و حیران و دل   که وحدت نور دو [illegible] خاک
گاه چون حسن دانا یافت   [illegible] فهم [illegible] ادراک
گاه ابر دست [illegible]   [illegible] شکر خوانده [illegible]
[illegible] لفظ را و معنی   [illegible] خاک
که بهر نیم نغمه را بهر دم   [illegible]
فهم [illegible] حسن و [illegible]   خوبیش را در [illegible]
[illegible]   کای کهین [illegible]
بیت [illegible] چنین دم آمده [illegible]   که نفس راست [illegible]
گفتمش [illegible]   [illegible] با جمال اهلاک
[illegible]   [illegible]
[illegible]   [illegible] عقل [illegible] خاک
[illegible]   [illegible] چاک
داری اندیشه [illegible]   [illegible]
[illegible] گفت [illegible]   [illegible] فضل [illegible]
[illegible]   [illegible]
[illegible]   [illegible] هلاک
بازگفتم [illegible]   کای توکل [illegible] فضل [illegible]
لطف کن تا ببینم [illegible]   [illegible]
پند رفت [illegible]   [illegible] خاک
[illegible]   [illegible] چاک
[illegible]   [illegible] برون [illegible]

که [illegible] دست [illegible]   [illegible] خاک
[illegible]   [illegible] طبیعت [illegible]
[illegible] نفاق [illegible]   [illegible] امساک
چون [illegible] لطف [illegible]   [illegible] سکاک
[illegible] نام [illegible] نقش [illegible]   [illegible] عطا [illegible]
[illegible]   [illegible] افلاک
[illegible]   حرکت را [illegible] افلاک
[illegible] عدل است   [illegible] علم [illegible]
[illegible] توفیق است   [illegible]
[illegible]   [illegible] النهار [illegible]
آسمان [illegible]   [illegible]
[illegible]   [illegible] ادراک
دست [illegible]   [illegible] خاک
ای [illegible] استغنا [illegible]   [illegible] امساک
[illegible]   [illegible] ضحاک
[illegible] تو جام [illegible]   [illegible] افلاک
[illegible]   [illegible] اول [illegible]
[illegible]   [illegible]
[illegible]   [illegible]
[illegible] واجب بود   [illegible] اهلاک
دست رفت [illegible]   [illegible] فلک [illegible] چاک

سخن از نشانی رفت | از صفتش سبک [illegible]
[illegible] او جهان بار د | که [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] حکیم ابو الفتح

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بس که بعجز [illegible] راهم داده | [illegible] چون
[illegible] | [illegible]
[illegible] | چون [illegible]
آهنین [illegible] کرن | [illegible]
باد طوفان [illegible] | [illegible]
این [illegible] | [illegible]
دادم این قافله [illegible] | [illegible]
داد [illegible] | با ثنای تو [illegible]
راه [illegible] | [illegible]
راه بی [illegible] | [illegible]

ای زلف [illegible]

ای در [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
تازی [illegible] | [illegible]
از کام [illegible] | [illegible]
آموخت [illegible] | [illegible]
هشتم [illegible] در زمانه | چون روشنی علم [illegible]
دانست [illegible] | [illegible]
اول قدم [illegible] | آخر [illegible]
[illegible] | دریای معانی [illegible]

درهم شکند بکام جهله | صد فوج معانی از تمامم
چون آتش طبع بر فروزد | طوطی طبیعت [illegible]
در ابره اطلس [illegible] | [illegible] زبان [illegible]
رضوان [illegible] | [illegible]
[illegible] | دریای محیط [illegible]
[illegible] | یک دیده آفتاب مردم
از آب [illegible] | نوک مژه چون [illegible]
[illegible] | شد [illegible]
داد صنعت [illegible] | معنی و عبارت [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | ای خاک [illegible]

در مدح شاه اولیا علی مرتضی علیه التحیة والثنا

ای رخ [illegible] | [illegible]
ای پاکان [illegible] معانی [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

ذات تو واقف اسرار سلیمان ... — عشق تو خود جوهر کل استوانی
صد ره فتد گاه جهالت بر قدم — دست هدایت از کجی رهانی
رکوع نظارت تو ز اول ... — هر کس که داشت لب ز داستان ...
آنکه دانش تو شد رسم نوبت — ای آیت شعور تو نازل لسان ...
دست ضعیف جهل که در ... — از فعل او لیکن رساند جنان ...
ز آسمان ... منیر تو آفتاب — آنجا سپهر او نشین آسمان ...
این ماه روشنی که بها است ... — ای گوهر وجود تو دارا از آن ...
اندر ضمیر تو هر اول شدی تباه — نقد ... هستی نشدی کرانی
از آن متاع ... دکان ... — آنجا که نظر تو گشت ... دکان ...
تا تو خاک بوس حریم فطانت — دارند ساکنان نهم آسمان ...
از بیم ... باش ادب ... — صد بوسه برده ز لب جانانی
کس ... ازل ... — تا سازد ... ز تو ... ...
اما ... آستان حریم فطانت — ذیل ... زبان ...
روزی زد ... نسیب ... — ... دادی ... جهان ...
در دل فتاد ... طبع بلند تو — گفتم ... سبز ... آسمانی
آشفته گشت طبع ... — زین بی غلط مکن که بلند شانی
گر سایه طبیعت او ... — آن ... لامکانی
شاه ... کز فیض هوای طبیعت — ساز ... دل ...
... طبع ... — رخوان ... بیهمان ...
دارم امید ... — ... جنان ...
مسندنشین ... — ای فضل ... سلطان ...

... دست ... میدان ... — ... فرزدق ...
چون دانهای تو ... — ...
... جان ... — ... زبان ...
باد ... — تیغ زبان تو ... انسان ...

ولد ... مسجعه

من آن ... که ... سلیم — ... ناطقه ... تعلیم
من آن ... که ... — ... نسیم
من آن ... که شود — قطره آب ... در یتیم
... مانند — ... هر حرف ...
از ... — ... نسیم
در ... — ... مقیم
... — ...
چو ... سحبان ... — ...
در ... — ...
آن ... — ... سلیم
چون ... — ...
هر ... — ...
زهر ... چشمه ... — ...
... — ...
... — ...
... — ... قدیم

هیچ از این لیک دلرا نبود گرد ملال — گرچه این دانم بسیار [illegible]
زانکه از رشک سخن شادم و استغناش — حالت جو کند منتظر [illegible]
دهمش بوده نی از شرف ذات طلب — که عدیلت بطلبش [illegible]
آنکه بام از رفعت اوج حضیض — و آنکه با ناز کی [illegible]
آید از دود چو سیمات سپاهی بنظر — منار شود از رخ عنایت [illegible]
خانه زاد خرد است چو هر اول باشی — گفت کای دانش من [illegible]
ای که نسبت بجلال هم ازلی و ابد — که فلک نام شکوه تو [illegible]
چشم اعمی شود از رای تو گر نور پذیر — بنظر نقطه موهوم نماید تغییر
چشم آتش صفت دیده او گر گردد — گرد حسام تو نگاه ملک [illegible]
گرم رفتار محبت که دو دو انگیزد — گزرد در کت خویش کام [illegible]
گر بمان کرد [illegible] — نایب مردمک دیده شود [illegible]
هر کرا قربت گرز تو در آید بضمیر — در بهنها شود از [illegible]
گر بمعبر انجام تو سنجد بقول — بمیانش نه بد سلسله [illegible]
آنکه از روضه فیض تو شود [illegible] — گر برد غیرت فردوس [illegible]
گر بشمشیر سیاست [illegible] — نشود تا ابد [illegible]
ای که در عالم اجسام حکیمانه اگر — دفع افساد عوارض کی [illegible]
گفت و گوی که [illegible] — چشمه از دل عاشق [illegible]
کی دهند اهل [illegible] — دستانند [illegible]
مشتبه [illegible] — [illegible]
ای که با نسبت [illegible] — پی نعت از حرکت آمده [illegible]
آسمان [illegible] شکوه تو کند — در بیان گر [illegible]

۲۲

داورا ای که برای تو همین نعمت است — که غلامت عدلت چه خداوند علیم
[illegible] چشمیت [illegible] — در نه مستغنیم از مال و منال و زر و سیم
زده ام پای [illegible] جهان [illegible] — زان [illegible] دست طلب [illegible]
شکر [illegible] — همه اعمال فصیح آمده و افعال [illegible]
[illegible] — دلم از غصه شود همچو [illegible]
گرچه معنی کنم از شعله [illegible] — ورچه [illegible]
عمر [illegible] طول سخن [illegible] — دست بردار بدرگاه خداوند [illegible]
تا شود منبسط از [illegible] — منقبض باد دل خصم تو چون [illegible]

وله

من کیستم آن سالک [illegible] — کز تجربه جوهر قدسی [illegible]
در صفوه [illegible] — در پرده [illegible]
[illegible] — چون [illegible]
[illegible] عاشق [illegible] — در غمزه معشوق [illegible]
آنجا که [illegible] چشمه [illegible] — و آنجا که [illegible]
[illegible] — در [illegible]
[illegible] لذت [illegible] — درکاسه [illegible]
آنجا که [illegible] — و آنجا که [illegible] جلوه [illegible]
پای طلبم [illegible] — دست [illegible]
چون [illegible] گرم شود [illegible] — چون تیغ [illegible]
[illegible] — در راه [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible]

همین که رخنه این بستان و نشیمن | گزیده نسخه از آوازهای صبح سپید
از این چمن سرو دستار بستان شد | به بیکه چو دم در سحرم زده گل نسیم
چو باز گشتم از این آستان خود وی | نوشته باد که این تحفه گل تو نسیم
نگر دو دو بر قصیده که بود | به شاخ و برگ سخن تحفه‌ای باد نسیم
رجا شدم که که این قصیده بار تو شد | قبول کرده مدح در نظام ریحیم
من و نوروز بلبلان چند ای ندم | بگذرم تفت چند شاهزاده کریم
تو لدش نباد شبه پرده آن کرد | که با طبیعت آتش تو دل ابراهیم
نسب بیت او در مشیر تقدیر | شکست گوهر گفتار در زبان تیم
بعهد معدلت او که عاملان فساد | ز بیم ذات تعطیل کار خویش کنم
کشیده خنجه دل سر ز ریاحت | و دیده ظلم ز آواز سنش ابریم
اگر عبادت مرضی کند عدالت او | چه خاصه راحت آل نبی سلیم
بروی ار منه کرد آستین بر افشاند | شود نسیم تموج زمان جان تقسیم
زهی وجود تو در ساره حیات شاه | که کرده بدل سعادت
همه مراد چو امید در قبول شما | تمام فیض تو در
حسود ما زده غیر تو بر دو طالع | چنان غریب که طالع
ز فیض لطف تو شاید که بی سر عشق | شود اهل محبت ول اگر بهم
زمانه را همه فرزند اگر چو تو زیست | ز از دی و بودی دگر
زبخره کان کرست آن نفایس آورده | که احتیاج نکو هر کز ذات
همای همت تو آدمی گرفت در روا | که دام کسب شرف
بهار خلق تو عطای فشاند بر آفاق | گر بوی همه بار ز باغ خلایق
خدایگانا کوهم بمدح خویش دو بیت | گزین نیارد در سیر گرد طبع

۲۴

زنده دل دعا هم اگر شود آگاه | با صبح و زین نیاز دو شیشه درنهم
شال صبح من ه چو بوی او | زلال ما بین ابیت دو در نسیم
نوش او ولی این نیاز عرفت | بار دست چو درگاه کرده کارگیم
چو بنگر کره و حلال بر فرو زند | چیوکه شود آینه بحمد منعم
و بس بهر بنفشه‌ای ز ره ماه نسیم | حلال اگر شد باد و شاهزاده سلیم

بانگ بانگ پریشان میزنم | آتش اندر حصه بیابان میزنم
چو گل بر من بسته و من | سر بدیوار گلستان میزنم
نیک بین هر خار خنجر میخورم | بر سر هر خس جولان میزنم
خون دل از دیده دل | جام زهر بر شیشه جان میزنم
صد محیط زهر در دهان | هر حبابی کو آسمان میزنم
 | بر متاع صد تکامی میزنم
آن طلسم من که قفل انده | بر در میزنم
تا چنین گشته‌ام کرده دگر | آتش اندر آب حیوان میزنم
دو شاه جام در دامن سیم | مهر بالای میزنم
چادر کس هند او رنگ | بر فراز بام میزنم
پای حرم ره هر | دست جرم از دامان میزنم
گه طوفان چه ز وم موج خون | از تحرکی میزنم
شاخ بر هم تو وصل وی | از شاخ میزنم
میکنم جنت فغان | خنده در کنج زندان میزنم
بهر سید زاده های خون نکان | چون میزنم

دیگی هر دو دم در سومنات   تیشه بر پای ایمان میزنم
بت پرستان [illegible] زنندم بسی   شیشه بر سنگ ایمان میزنم
از مسلمانم روده سیلاب خون   تا شراب از جام رهبان میزنم
آتش طور می در جام آفتاب   جیب [illegible] میزنم
کردم از راحت زخم بر من بخنده   کین نفس در کام [illegible] میزنم
چون نباشد داغ گوناگون مرا   تکیه بر گلهای الوان میزنم
بس که [illegible] نقش درست   خنده بر بازیچه پنهان میزنم
[illegible] دیده صحت بود   [illegible] عصیان میزنم
بس که [illegible] است پایم هر قدم   دشنه بر خار مغیلان میزنم
[illegible] در آغوش دل دارم دلی   فال آتشگاه [illegible] میزنم
[illegible] بر لبم [illegible] دمن   بر دل صدپاره دندان میزنم
[illegible] چون کشتی از خون شکست   سینه در بر موج طوفان میزنم
[illegible] بر لبم خون مراد   [illegible] میزنم
میکنم تعظیم روز قتل خویش   دشنه بر جبهه قربان میزنم
بر خون دریای آتش [illegible]   میکنم در جام و خندان میزنم
در شراب افتاده ام جام [illegible]   زان [illegible] بر سنگ [illegible] میزنم
گریه [illegible] ز آتشگاه دل   شعله بر خاشاک مژگان میزنم
تا مژگان تو گردد آشنا   دیده را از نیش پیکان میزنم
تا شوم پامال خیل غربت   خیمه را در کاروانستان میزنم
تیشه زد بر بیستون فرهاد [illegible]   بیستون را بر رگ جان میزنم
دست شیون در گلستان [illegible]   بر سر گلهای خندان میزنم

[illegible]

شیشه [illegible] شد تهی   کاسه در خون شهیدان میزنم
[illegible] مقصود خویش   در میان آب حیوان میزنم
من که از کلک نظام روزگار   نقشها بر لوح امکان میزنم
[illegible] از یونان زمین   [illegible] در ملک [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] برهان میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible] رفت و گفت   [illegible] جوان میزنم
[illegible] و گفت   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] امکان میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible] سایه گردی [illegible]   خنده بر خورشید [illegible] میزنم
[illegible]   [illegible] جان میزنم
[illegible]   [illegible] میزنم
[illegible] چشم [illegible]   خنده بر [illegible] میزنم
[illegible]   تیشه اندیشه بر جان میزنم

و گلی کز شاخ ... بشکفد | بر سر طفلان ... [illegible]

... چرا | بر زبان خود ... [illegible]

... | که از ... و ... [illegible]

ساقیم ... [illegible]

... [illegible]

... [illegible] | آسمان ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

زان ... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | باده ... [illegible]

آسمان ... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

شاه ... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... عیسی ... [illegible]

مرحبا ای ... روح القدس | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible]

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

... [illegible] | ... [illegible] من

[illegible]

[illegible]

و [illegible]

[illegible]

زهی که ذوق سرشتم زخون ناف قلم … دهان تیر و زبان سنان شود شیرین
ز بوی … چو … شد آزاد … [illegible] کمان شود شیرین
ز نسبت لب و دندان او عجب نبود … که لعل … دکان شود شیرین
چنانکه … زبان شکر … [illegible] … شود شیرین
چنان حلاوت … پیام شامی … که مغز … استخوان شود شیرین
… ز شور … وصال … ز … جان … شود
… اگر … [illegible] … که … [illegible] … شود شیرین
چنان که … [illegible] … ز … [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … لب … [illegible] … شود شیرین
ز فیض … حلاوت … [illegible] … خسروان شود شیرین
ز … [illegible] … میم … که زهر در دهن دشمنان شود شیرین
چو … [illegible] … ز … [illegible] … شود شیرین
زهی … که حلاوت … دهان … [illegible] … شود
… [illegible] … دولت … چشم … جهان شود شیرین
… [illegible] … که خواب … پاسبان شود شیرین
… [illegible] … حلاوت … [illegible] … شود شیرین
اگر … ذات … قضا … [illegible] … شود شیرین
زهی حلاوت … [illegible] … چو در خیال … زبان شود شیرین
… [illegible] … جهان شود شیرین
… [illegible] … اندیشه … [illegible] … زبان شود شیرین
… [illegible] … دل … [illegible] … زبان شود

… صفای … [illegible] … زبان … [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … دهان … [illegible] … جان شود
… [illegible] … لب … [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … لب … [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … زبان … [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … دوستان شود شیرین
… [illegible] … اصفهان شود شیرین
… [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … دوستان … [illegible] … داستان شود شیرین
… [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … جاودان شود شیرین
… [illegible] … زبان شود شیرین
… [illegible] … شود شیرین
… [illegible] … دوستان شود شیرین

… [illegible] … دشمنان … [illegible]
… [illegible] … شود شیرین

… [illegible] … [illegible]
… [illegible] … [illegible]
… [illegible] … [illegible]
… [illegible] … آب … [illegible]

زهی [illegible] | [illegible]
[illegible] شخص [illegible] آید | که سایه [illegible] شخص [illegible]
شه سریر ولایت امام [illegible] شرع | محیط عالم [illegible] دانشش [illegible]
زهی زمین [illegible] منبر تو شمع بزم رسول | زهی وجود [illegible] شرع [illegible]
[illegible] | که ترک چشم [illegible] دل [illegible]
[illegible] | نهفته آدم [illegible]
[illegible] | چنین که آتش سودای [illegible]
چو کبک [illegible] ز شوق عارض خویش | از آن [illegible]
[illegible] مضطرب [illegible] | کرا ضطراب دل [illegible]
[illegible] آه جانگداز [illegible] | بصیرت [illegible]
[illegible] | که آرمیدن کهنست و اضطراب [illegible]
[illegible] لطف تو [illegible] | که عارض [illegible]
زهی [illegible] | زهی [illegible]
[illegible] | به وعده وصل تو [illegible]
دل زمانه هراسان ز خشم قاهر تو | چنانکه [illegible] آسیب [illegible]
زهی امید [illegible] | زهی [illegible]
شدم [illegible] | [illegible] چون [illegible]
زهی [illegible] | زهی حمایت لطف تو دستگیر [illegible]
[illegible] لطف [illegible] | حمایت [illegible]

ایضا

منم غلام تو [illegible]
بحال من نگشایی لب شفاعت خواه

[illegible] | [illegible] خواب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] آب | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] خواب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | که دیده کسی [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible] ب تو
[illegible] | [illegible]

[illegible]

زاندیشه مرگ تو برگردم — وز داغ حساب تو به

[illegible]

[illegible]

وشب حرم کس نکشادی ستبه دیر — جامه صورت از دوشش نکند [illegible]

زین کی قرم نبود و [illegible] ایزدی — تا بود وهم غلط چون [illegible]

ای نداری نسبت ذات و آیت [illegible] — وی بزیر سایه جاهت [illegible]

سایه یزدانی انوار سیه بیت [illegible] — داور کرسنشینی و [illegible]

دست خلقت برجاکت [illegible] — بر بیاض [illegible] بنده [illegible]

شاخ شاخ [illegible] — تا [illegible] خوانیم طوبی [illegible]

شه دولت [illegible] — سنبل و ریحان [illegible]

[illegible] — [illegible]

ازخیال [illegible] اندیشه میرد در [illegible] — وز [illegible] استانت [illegible]

بسکه [illegible] آرایش [illegible] — [illegible]

[illegible] — گرکند [illegible]

[illegible] — پر [illegible]

سینه [illegible] — خون [illegible]

[illegible] — کین [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

کرم [illegible] خواه — [illegible]

بستان [illegible] — [illegible]

خاک از فلک [illegible] از زمین بجوی — ماه از زمین بجوی [illegible] آسمان [illegible]

[illegible]

٣١

[illegible] — بگشن [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] خواه

[illegible] — [illegible]

[illegible]

خراب نرگس مستانه‌ات آمد که هست / هزار شیوه مستی بلیغ هشیاری
مریض عشق ترا ... شفا از من بیمست / که به مرگ برساند ز خود خواری
دلی که ز آن حسن جلوه دادن بایه / که فیض ... آشنا بکند یاد
هزار چشمه خون سر زند ز هر ذره / چو بنگری که بکام قدم پیش داری
چنان بشهر دم جنبش ... / که ... شورش رفت ...
ز شورش ستاری ... عشق ... / که دست حسن ... وکیل
... دیده ... که بسته / چو حال ... ز بسیار بی
ز بس ... برای من ز محبت جان / چو زخم عشق ز مرهم ... بی
چو درد عشق که هر ز به ذوق ... / ز ره ... ذوق لنگ کمساری
هوای شهر محبت جان مرض ... است / که مرگ برا ... خود ... بی
نم خراب عمارت ... کرده / بود بدست خرابی نشان ...
چنان بعشق تو درست ... / که ... مسکین ... داری
ز چشم ... که برابر ... / بچشم ... دیده ... رها
شه سریر سخاوت علی که ... / بذوق دیده ... گهرباری
... بر آید ... / کند بدست ... ز ... بی
بچرخ ... اگر صیت عدل او شنود / نهد ... سیاری
ببین که ... سنان او ... / که ... گناه ... مساری
... که ... برق ... / ... چالی
اگر چون ... روحیت ... / ز ... برداری
... دیدار ... دل عاشق / ... سبکباری
چو برق ... ز ... پرتو او ... / ... سیاری

[illegible]

جهان زیاده جلالت ... / که آسمان ... به ... بی
شعاع ... روی ... / که ... آفتاب ... بی
... علی ... زاده ... / ... دکان ...
... آسمان ... / که سینه الست ... آزاد
... زلف ... / بروی ... شکسته ... بی
... رخ ... / که دل ... کرداری
... که ... / ... بدست پرداری
... / ... شود ... کاری
... عشق ... / ... مکانی
... بگاه ... / ... تجت ... کوه ...
... داده ... / ... بسته ... بی
... نشود / ... داری
... / ... کشته ... دکاری
... دولت ... / که ... بسر ... بی
... / ... جبهه‌های ... داری
... دل ... / ... بی
... شکوه ... / ... علی ...
... / که حال ... بسیاری
... / ... باب ...

سوداها ... دولت ... یزدانی
چنان ... سیاس ... داری

ز تو دگر [illegible] چکرم کام جانی — [illegible] کز مشتاق [illegible] عمنی
کسی کلک سخن [illegible] — که کس [illegible] کیا [illegible] چنی
ندانقش عبارت پیش [illegible] — که [illegible] کلک [illegible] چنی
چو سلطان [illegible] نفس [illegible] — بکش [illegible] شیر خود [illegible]
روان [illegible] شهوت [illegible] — [illegible] جگر [illegible]
ز خدمت شاه [illegible] — ز خدمت [illegible]
[illegible] — هم [illegible] دست [illegible]
[illegible] استغنا — [illegible] دست [illegible]
زبان [illegible] سوی [illegible] — که [illegible] غزل [illegible] چنی
جهان مشتاق [illegible] — [illegible] سعادت [illegible]
خود [illegible] آدمی [illegible] — [illegible] آتش [illegible] چنی
بخون [illegible] دست [illegible] — [illegible] گلستان
[illegible] — چو [illegible] شهب [illegible]
[illegible] آن [illegible] — چو [illegible] جهان خود [illegible]
[illegible] شجاعت [illegible] میدان [illegible] — [illegible] شیر [illegible] جان [illegible]
اگر خواهی [illegible] دست [illegible] — که کام [illegible] چنی
[illegible] شرت [illegible] — [illegible] آتش [illegible]
[illegible] — [illegible] آب [illegible] پستی
[illegible] پیشانی [illegible] — چون [illegible] آتش [illegible]
[illegible] — که چون [illegible] چنی
[illegible] — [illegible] انگشتی [illegible]

[illegible] اینک [illegible] — [illegible] گرحسن [illegible] چنی
[illegible] — چون [illegible] آتش [illegible]
[illegible] — اگر خواهی که حسن [illegible]
[illegible] — که حسن [illegible]
[illegible] چمن [illegible] — [illegible] جوانی [illegible] چنی
[illegible] — [illegible] کراه [illegible] بستی
[illegible] — [illegible] طفلان [illegible]
[illegible] — آب دیده [illegible] آتش [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] حقیقت [illegible] — [illegible] آن [illegible] بستان
[illegible] خاطر [illegible] — اگر خواهی که حسن [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] دانش [illegible] — [illegible] پیاده [illegible] بستی
[illegible] — [illegible] کمان چنی
[illegible] نقصان [illegible] — چه دولت [illegible] دانش [illegible]
[illegible] خانش [illegible] — [illegible] دولت [illegible]
[illegible] میدان [illegible] — [illegible] مرکان [illegible]
[illegible] — [illegible] چنی
[illegible] — در آتش [illegible]
[illegible] قدم [illegible] — که [illegible]
[illegible] — [illegible] پیشانی [illegible]

دکانی چیده خلقی سر بازار سپانی — که جنت را متاع روی دست آن دکان
اگر آمد شوی از بیت او وقت گناهش — زبانش بین دل یابی و حسش بی‌زبانی
کر از باد دهانی دلش فرش علم کرد — برانداز فلک هر سو بیان خیزران
ستم ظلم او را حرث کرد این فشان — حسام حق او را جوهر او دل انسان چی
چو ماه جلش بر مهی کار عنبر کرد است — چو ماه دلش پی ماه فتاح کمان
چو فرشش بر جهان جان تن والی بود — ز تن الکان تن یابی جان جاوید جا
چو خواهی شاه خوان دست گشاد رو کرد — کز آن دو فصل او را قران فلکش جان
جهان علوی سلطنت از فلکش دلیر — اگر خواهی که مه ارتباط این زان چی
ببین در ورشش کاین جهان دار آن جهان — ببین در همیشه کاین جهان دار آن جهان
تجرد و دهان عالم سفلی کش خوشش — دران ده عالم علوی که فرد و دهان
بمجلس نگار و شرح اوج ایک خلوت — نشاندی خوشش یابی ابد جاوید چی
بدان ارشکی آتش ست اه دو رنج — که مهر عنبرش دیگری دل ماه چی
کس بکلاه باد و حق در سلاح بی — اگر با ز دو رنق دل شوق او را باد بان
اگر عادت طرب نصرت از من بود — ازان راه است باغ آن دکه گل او در بان
بدین از زردشت ده دایم دوستان — آرام شاد مان خواه در بوری دوستان
بند کردن چنگین چنت آری — ز خوشی کو را ایجاب شخص همراهان چی
دو در جهان دگر ما را بادوم — ز تسمیح الکن باشی او پر و از جان چی
بفکر پر شتم دگر کاری — ز دل پرده چشم او شاخ از رمان چی
بر فلک انوار راه غزل حرف ترم بس — در شیرین آن خرد ما خود وحیش بین
دلت ملاس حکمت بود اکر و این اکروش — نیخ دو دوست انشا در پرویز جهان چی
زمین در عالم حسن و لیح آسودگی نشین — بهشتم ایر سنه دیگر دوست که چون

نشان جان می بر ما شان ارشی تن — نکان دل طلب کن تا نکان دل نکان بی
ز مهر سده هم بهره ده دست ده — ز این دولت کجا یابی که جنت در دکان چی
ز نکت می فزود است بد دست امروز — ز این سنی کجا یابی که سستی در دهان
من از کل باغ حیوم ترنج از گل بگوی — من از آتش جان هم در آتش فغان
ز ترتیب نظام آفرینش چون اکر — ز داوت ده دهان ما نثر نجوم آسمان بی
ز ابرو انش ب از شیرات کز آبرو در ادو — در از گنجینه دریا در از جیب کان بی
بحق سلطان بگر معاف ظلم سستی را — که هر خاری دران وادی فرشتگان بی
شعار لت اسلامیان که از اکر خواهی — که در دیر مغان آیی دل ایشان بی
دعا هنگام وقت اجابت سبحانی — دعا کن از شاه کند زکه دیگر وقت آن
بروز شیی دعای خان خانان نکی آری — خورشاه کز تاروی چشمت در میان بی
دعای از سسم رحمت از ایشان نیکم — که یا رب تا فلک باشد زبان در جهان
ز مهر از پیش خلق پس بین ایه علی — که یارب تا که بر خلق از شما مان بی

با کرد ادم آن سکنه پرستانی — که خرد تو کرده است باسلامی
شفیعه در حق مردم جان بخش بدوره — که چو مردم ده اگر چنین باشانی
ز دشت عزم اسلام دخت از دو — محبت از کین صبح با مسلمانی
کسی کز تشنه لب از ست بیداد — که صبح آب حیاتست چین پیشانی
زهی کرد حسن بر دلم که پستان — که در زمانه ز ربع جزو ده ساله
کرکفت مطلع دیگر چنان بیادی — که تازه ساز دلی زین مطلع از خوانی
زهی وفای تو سایه پیشانی — که نگاه کرم تو تحقیف مسلمانی
لب از جرعه باده دل آشوبی — غم تو فکرش شاد کن آسانی

تا که لطف تو سر یاری کسی — خیال زلف او گرد پریشانی

کسی که را به دو چشم بازکی — [illegible]

ز دین و دانش سوادش گشته در محشر — کسی که عشق تو گزیده بر مسلمانی

چنین که لشکری از مرغ او برده — [illegible] که گم و بوی سلیمانی

[illegible] و پیاده جواب [illegible] — هم که دست زمین پیر دگرانی

چو دست [illegible] اندیشه [illegible] — [illegible] آمد شراب [illegible]

[illegible] امام [illegible] — ز شوق انجمن فهم میرزا جانی

[illegible] — [illegible] خاقانی

چون که دست [illegible] — [illegible]

وی که دست [illegible] — [illegible] و بهانی

جدا و شهزاده [illegible] — که [illegible] از پریشانی

[illegible] — [illegible]

که [illegible] برای که [illegible] مردم — بگاه هستی [illegible]

[illegible] اگر [illegible] — [illegible]

برای وصف گذشته [illegible] — گر [illegible] اندیشه ام [illegible]

دل [illegible] — که [illegible]

خیال [illegible] — که راه [illegible]

ز زیب [illegible] — [illegible] بسته پیرانی

[illegible] — [illegible] ارکانی

[illegible] گذشت [illegible] رستم — که [illegible]

[illegible] گذشتش [illegible] — اگر تو [illegible] حکومت [illegible]

چو [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] تو [illegible] — که گر [illegible]

[illegible] — که سایه در [illegible] آفتاب [illegible]

[illegible] صبح تو [illegible] — [illegible] جانانی

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] حیرانی

[illegible] آفتاب [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] نقصانی

[illegible] سرو [illegible] — [illegible] صفاهانی

[illegible] ملک و ما [illegible] از [illegible]
[illegible]

ببین که تا نفس آتشین [illegible] … که تاب ملمس من شود [illegible] شروانی
زمانه چون که مرا جلوه داد از رنگ … به خفای پس از مرگ سوخت خاقانی
گرفت [illegible] زمین چو آتش [illegible] … ببرش تیغ زبان شسته آب بیانی
چو کرم پیله لعابی تنیده ام [illegible] … که اصل حکمت [illegible] است و خاقانی
بجنبانی ده [illegible] روزگار [illegible] … که بر نهاده دم [illegible] سلیمانی
ز شرق بو [illegible] جلوه بیارست [illegible] … دوام [illegible] معنی [illegible] فریبانی
ز بحر خاطر جادو [illegible] فرستادم … بجای شعر بجا [illegible] شراب ریحانی
[illegible] که از این شراب [illegible] … که [illegible] خوردن این باده [illegible]
ازین شراب که آورده دانی [illegible] … [illegible] که [illegible] است [illegible]
بر [illegible] شایگان [illegible] … چو آن نسبت [illegible] افشانی
[illegible] خوانده [illegible] دیده [illegible] … که این قصیده [illegible] دیوانی
[illegible] جشن [illegible] که [illegible] … درین قصیده [illegible] کال [illegible]
[illegible] نسبت [illegible] کال [illegible] … [illegible] دارد [illegible]
[illegible] که من از بر [illegible] سازدم … [illegible] بهانی
[illegible] لب [illegible] شروانی … [illegible] کرده شروانی
[illegible] حکمت کرفت [illegible] … که نسبت [illegible]
[illegible] … [illegible] صاحب [illegible]
[illegible] صاحب [illegible] … [illegible] چانی
[illegible] روان [illegible] … [illegible] حکم [illegible]
[illegible] ملک [illegible] … [illegible] طبیعت [illegible]
[illegible] فلک را [illegible] تیغ [illegible] … [illegible] پیشانی

٣٦

[illegible] چو [illegible] … جهان [illegible] کلاه [illegible]
[illegible] که [illegible] … [illegible] روحانی
[illegible] حکیم [illegible] … [illegible] خوانی
[illegible] … [illegible] سلطانی
[illegible] از [illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible] جانی
[illegible] … [illegible] افشانی
[illegible] … [illegible] بستانی
[illegible] … [illegible] سلیمانی
[illegible] … [illegible] ربانی
[illegible] … [illegible]
[illegible] گوهر [illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible] اول [illegible]
[illegible] سلیمان [illegible] … [illegible] جانی
[illegible] … [illegible] پنهانی
[illegible] … [illegible] افشانی
[illegible] … [illegible] صبح [illegible]
[illegible] تیغ [illegible] … [illegible] میدانی
[illegible] … [illegible] ارزانی
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]

زناوک نگهت تا کی پیاده آید ... مرا که گفت چو دشمن [illegible]
زدو گریست که آنی که [illegible] فلک ... جهان چو جرعه اول رسد به گردانی
[illegible] دیده دیده باشی هم ... [illegible] درس علوم ربانی
فغان پری و من ز تربت پدر [illegible] ... زفیض خود به زمین لاله های نعمانی
[illegible] جای شوم [illegible] ... کرم اگر که آیت چو معانی
طریق دین [illegible] نگاه ... که لنگ شد خودم و [illegible] جوانی
نثار صاحب دین آنچه [illegible] شکر ... [illegible] دگرفت شکل ویرانی
[illegible] گشت [illegible] ... زدوم جهان که دلم خون شهادت پنهانی
[illegible] زجهان باد بر دلم [illegible] ... که زلف شاه [illegible] پریشانی
تمام گشت و سرتاقدم مراد دلم ... اگر دوی [illegible] پیشانی
حدیث آب و علف خود و [illegible] ... که نظم و نثر خودم کرده [illegible]
اگر چه زاده دعای کردن که کلام ... طلب کنم که زتحصیل حاصل [illegible]
[illegible] از ازل ... مدام [illegible]

زمانه با تو ده فرق بخت عرفی باد

همای دولت [illegible] اول و ثانی

فلک [illegible] ثبات [illegible] ... دران دیار که زادی [illegible]
خراب کرده جهل و فارغ از دانش ... عظیم [illegible]
بحیرتم که چه دارد [illegible] ... که من جهل [illegible]
اگر در آینه بینی ز شرم [illegible] خویش ... [illegible] دیده [illegible]
هزار [illegible] دارد [illegible] ... [illegible] دانش [illegible]
شکسته اند [illegible] ... [illegible] پای افزایی

[illegible] ... که [illegible] جام [illegible]
[illegible] سامان ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] دست [illegible] ... [illegible] سودایی
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] چشم [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] بهانه [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] لعاب دهانت [illegible]
[illegible] ... [illegible] شکر [illegible]
[illegible] آشنائی [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] انگشت [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]

در میز لیست لب رنگ های || جام تکرت مجلس ای
بی در دو بجسته داری جوابر قدس || ز بهر تحفه که داده که هر شبای
بزرده کربتران از جستش || حسود اد تصور رشته جای
بکه شکست از تنی قضا و قدر || قرل فدور تو انجام آفرینای
حدیث بدشنی مرا غمیرات || بعدو بی کذب ز تیغای انواد
وی که آبری ضی زهاده وزو || بجوم طهر کیر ده ماه گاهی
بسوده جامه ذر شتان شسم مرام || فراقها ز دیده برگ ناکای
فلک فهم تو باره کار بکر کمت || چو ناک باری حمی ز تو زبانی
بر آرای سیحا ز اوج عرش گذشت || در بستان جلالی تو کرد کوه ی
ز نشهای ز بیش ورق ما بیا بار || ما نقلان تر از برک سالی ادای

زاران در بخشد ایزد کام || کرده جلوه کبریایی را
زان ز تحفه گه کرد ذبی || و زحق دریوزه و گدائی را

نشت نفس من که کس تو آویختن || کلید ز صورت معنی آدم برداشت
این سخن کو پس زد نها به عجمی که دید || نه ز پیشان جوهر نقش نام برداشت
و ذرکار آمد و کشش تو ای کم ذکرین || پرده زین ریزهی مایه نگو هم برداشت
کف از اول عطا ادا جابت || وان معصبی مرده بهم برداشت
نفس این حرف و شنیدم دیگر گفتن || ایچه بر دوش هم از کوی مکان
تو بر داری ای دمن بر زاهنه هم || بس چرا بار از این به دل از هم برداشت
آمل و نبایخی نشت دلم نه وفا || رحمت خود ای این همه عالم بدار

۲۸

سیم نفت جمال نه برما دو رفت || باعث این ما حصل شده مرا برداشت

ای بحر است از فلک عالم تو || نجمی به سیج در جوشش ناوش است
سنده ز غان بکبرا مین حرف هم || گر خیل این بر پرشش فوج ثوابت

ای شنیده که اندر بن || خاک بودن تو نیای جسم که بودست
تماشا از خیال زنش مجلس آرای است || آتش ز هوا کرده دامان آورده است
این سنیده این سخن بر و تسم قبول || بیز زین دافع جای پریشان برداشت
آن شخص دولت آمد در پیکر جان || نه ثبات دولت از اعیان و فرزان
شاد گشتم ز بیانش که تم ایمن در جهان || بیز بودن به جود فضل جوان بوده است
سایه صاحب ز وقت باده نه رطل || جا گرفتن در بناه فضل بزدان بوده است

دنیا طویل است راز جوی هایی || آزادی و تنزا بی او جسم حیرت است
باد لشکر کرم در رو نامه و شهر و کوی || در آتش چه دشت و بیابان نبرد است
روزی و خوان دی امسال پدید آمد || و ز هر آینه این شیراز تو خجسته است
این لب و دهان و خط و بیا و نازد || جلوه ای تا خورد صف دلبستگی است
گرد ان ز که جبین آورده از شب || هر صحبت سشرب جانی بسته است
و نگی دیده کرد و بر پشان عهد او || سست کش و صحبت در نوای بسته است
ز آدمی زخری ز آذر جان || ما گشته ایام گذری باسکه است
کم کرده آدمی ز خری زادهای تسلیم || این نکته حل کنم کر دولت بتک بسته است
در ملک آدمی نسب جانب معجز || فضل از نسب ز آدمی جسمی نخسته است

در معنی ز نیست گل بسر شاخ گل — از روی صورت چه کز خاک رست
بس آن خاک کز کرد زاد از گرد دشت — از دود و سفال نزد شان سرشت
ماهی جوهری کو ز دود رخسار کر — از دود و دمان جوهریان خوش است
دانم که گم گشته آدمی زاد از کشش فتاد — نه هر کس که کرد از دل شکست
از هر زمان بسته آفت گرچون خیال — معنی چو صورتش بجهان باز بسته است
الکو ترن علم صنعت سوز نشی — در پرده گون نقش ز اندیشش گرفته است

علاف شانی زین ترهات دراز کار — کر فهم اگر کلام تو سلسبیل کرد
ز شور دم مزن آواز روح در دشت — یکو در آتش او گوهری خلیل کرد
ز منجنیق جلالت در آتشش افکنده — یکو شور و دی زاد در نار سبیل کرد
وین ساز کز حق او طبع بکتا ی — دعوت کرد کو این درد سبیل کرد
صدای طنز جز نه گوش هوش دار — که صوت او در نهاد صبر کرد
کر فهم اگر تو دانست اگر وصل — یکباره شد ملکی سی ز و دلیل کرد
اگر هم بل زاد است که کرده است — سپهر این جهان تو زلی مرحل کرد
بجمل طبعی دو دوران دوست ساختن — که در صیدل تو چو جان کسی کسی کرد

عوفی آغاز کرکن ناشده — کین کن خاکدان خراب شود
نازکن نگر زنها نشسته وش — دهر با مهرمان چنین شود
از فغان سینه ریش کردم — جان دمان فغان خراب شود
ستم آن کعبه کز حسنه‌ای من — بیت معمور جان خراب شود
کر سمی دوز دماغ ز دلم — فرات جهان خراب شود

کر شراب که کنند دود آمیز — شرب اهل و جان خراب شود
همه کرب طرب چینه — بکشد مکان خراب شود
کرمن از گفت و گو با جام — دار ملک زمان خراب شود
ن کل جنس روزگار کجا — خانه آسمان خراب شود
دل و عمیم اگر ز عطر زنند — خود دریا دکان خراب شود
کر بطاق دلم سنگ افتد — فلک قدسیان خراب شود
چه کویم که گر زبان بستم — بشکند این و آن خراب
تیر آسمان بدست منست — کر بعیتم جهان خراب شود

ای که از تهمت مو ز تو — عدل با علم مستتر کردد
بشنو این قطعه که لطافت — تهمت و طعنه منهدم
دل عشقی که لذت شهوت — قصر تقویش منهدم کردد
شاید از صحبت تنگ دلی — زان کل اندام منهدم کردد
کو کرشش برزاری افتد راه — مرده در گور محکم کردد

یا ای بخت سرگردان و شیرین — بزیر سایه سرو و گل دمید
کرد و بازی فرو چینم محفل — که در روی عندلیبی کرد ناهید
فرامین باغ وصل داری — کر آتشش بیرون و از جام جمشید
زمی باغی که برگ لاله او — ز سنبل روی باده در رسید
ز اندام گلستان زور بر خم — نسیم این بهشت عیش جاوید
دل و جان مردم از هم بر بند — قبول تست از ما امید

وله

ای واله کسی که آمده بجهان [illegible] ۲ رفتی بیا که زهر بکامت شکرا

بر برده ول زبان که شام لوطی / ششتیم ز معامله با جان [illegible]

شیخ طالب به روز رسید ۲ که [illegible] کالی رسید

دست خون دلی که پروردیم / بحرمت شاه ولی رسید

وله

و بسکی دارم بسی خوش [illegible] ۲ ایمچنان که بر سری [illegible]

با جوان زده اش [illegible] / بسکه با خود بجل [illegible]

دی کسی گفت که سعدی که [illegible] / قطعه گفته که اندیشه بدان [illegible]

گفتم این گوش ان [illegible] / [illegible] پرده [illegible] سوی توی [illegible]

این عشق چه راست آن [illegible] / که چو ده بیت غزل گفت بیا آغازد

چه امحا سعدی و سخن گفتن او / که ز معشوق بممدوح نمی پردازد

گفتم این [illegible] / هر که این [illegible]

[illegible] / اگر ممدوح بود [illegible]

وله

[illegible] ۲ که تا [illegible] عاشقان [illegible]

[illegible] / [illegible] که ده تم را [illegible]

[illegible] / که لاله سوده کسی در [illegible]

حرارت [illegible] / که مستحیل شود آفتاب [illegible]

زتیغ جستم از برج [illegible] / زتیغ [illegible] شناسیم

[illegible] مملکت و [illegible] متاع [illegible] / که هر [illegible] جهان [illegible]

[illegible] / [illegible] نهاده [illegible]

[illegible] / [illegible] بشر [illegible] نهاده [illegible]

[illegible] / که روز کار [illegible] جان [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] دل [illegible] داشتی / [illegible]

[illegible] گفت [illegible] / [illegible]

که جان من [illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / که ای [illegible] تو تاریخ [illegible]

[illegible] / که نظم و نثر تو [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / اگر [illegible]

[illegible] / که این [illegible]

[illegible] ۲ [illegible] باش که من هم [illegible] آزاد

[illegible] قبول این بود / [illegible] قبول [illegible]

[illegible] / [illegible]

هر خوشابی دهقان کان گهر — نتواند بر سطح مستقیم استاد

و له

هر سنگ که غنچه دوده [illegible] — در دامن دایه [illegible] زاد

در پای تو به نشسته — یک گریه [illegible] زاد

این دانه شود هزار [illegible] — گر گریه [illegible] زاد

این قطره شود [illegible] — [illegible] گریه [illegible]

از [illegible] خاک [illegible] — خورشید شود اگر [illegible]

[illegible] آسمان که اقبال — در دامن آسمان [illegible]

[illegible] تو [illegible] — آداب [illegible] روزگار [illegible]

[illegible] که [illegible] — دامان [illegible] قیمت [illegible]

صباح [illegible] صبای [illegible] — که حسن شاهد [illegible]

[illegible] صلای کام [illegible] — که [illegible] خلد برین [illegible]

[illegible] حافظ که [illegible] — [illegible] آمدیم [illegible] در روز

گذشت [illegible] دل [illegible] — چو [illegible]

و له

[illegible] لاف [illegible] — [illegible]

[illegible] — بی [illegible]

[illegible] — نشسته بودم [illegible]

[illegible] ناگهان آمد — که ای [illegible]

٤١

هر بیت خبری کز [illegible] — [illegible]

همای اوج سعادت [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] آغاز

[illegible] — خان [illegible]

[illegible] — [illegible] ساز

[illegible] — [illegible]

این [illegible] — [illegible]

[illegible] — که این [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] وعده [illegible] — [illegible]

اگر [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — علوم خوانده [illegible]

حکایت [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — که [illegible]

[illegible] — [illegible]

ولە

شه فرهاد وان یک جهان از عوض آن ۲ خوبتر از ذره این قوم بپرورد [illegible]
از هر تو آن یک حسن خوب تو کن ۲ نشنام خوبش ز این نفس [illegible]

دلم غمخواری امروز گزیدست طبیعم ۲ به وخرمن افشان کهت خور جنان
ولی دارم از این یک سبب ای گوا ۲ وعدت خرد شی [illegible] ترکمان
ولی دارم از آب و رنگ طبیعت ۲ گل افشان ترا از چهره جنان
ولی دارم از عشوای نهانی ۲ رشته ترا از حسن سر [illegible]
ولی دارم از آب دو دامان کو دارد ۲ بر ارزش خوب [illegible] جنان
گواهی به صورت صنیع و معنی ۲ نکت دستهای [illegible] خزان
چه کهها چیده از باغ طبیعم ۲ گوتاه و دامن دراز آستان
ز جذب طبیعت ز اوج معانی ۲ برآه [illegible] چشم کوتاه بیان
ولی دعوی کس مسلم ندارد ۲ و شیری و عشوه و ناز [illegible]
تا بود کان چه خوب بنهادم ۲ [illegible] نغز [illegible] گسیره و باغ
باغی و کان نهاده [illegible] بسیم ۲ منقش [illegible] زر و [illegible]
فشاندم ز دستم چه بیهوده گویم ۲ که زان گوهر کیانند بیان

ولە

از خجلت این که گر هنرش ۲ ز رشته نه ز عطای یزدان
خواهم که شوم ز خجلت تو ۲ در مطلع آفتاب پنهان

دیگر در آینه ام خوده پسپه رود دیده ۲ جنگ سودست روانه [illegible]

۴۲

دیگر که [illegible] و دعلم [illegible] ۲ [illegible] فرمانی گر [illegible]
ز زوان فرمان چو آن آسمان [illegible] ۲ خاکی [illegible] دندان شکن [illegible]
در کار کار و باری [illegible] ۲ در نثاری بسته [illegible]
رخا کنم زلی [illegible] جای [illegible] ۲ چو [illegible] بیهوده سوان [illegible]
با جولی مسکن که [illegible] رشت [illegible] ۲ یار و با کاب [illegible] خود جنگی کن

ولە

ولی نصیحتی کنت کوش ای گوش ۲ تا داری گوش [illegible] صبح [illegible]
با خود وقت [illegible] بخانه ز زرد ۲ ما [illegible] خوی و بین [illegible] گرد
مانا آفتاب چه که اهل حسن را ۲ گر خویشتن [illegible] آفتاب [illegible]

در معنی اگر حسن و [illegible] ۲ ز صحبت [illegible] شود دل [illegible]
[illegible] که صورت [illegible] معنی [illegible] ۲ اگر [illegible] آفتاب [illegible]
در صورت [illegible] به معنی [illegible] ۲ که اهل [illegible] حسن [illegible]

ولە

صورت تو در انسبی است [illegible] ۲ [illegible] که خوده خود [illegible]
جایا [illegible] محنت زلیخایی ۲ که [illegible] یکی [illegible] صورت
گر [illegible] بیاید یافت نبود ۲ همین بود که تو [illegible]

ای دل را هزن که از چشم ۲ بحقیقت [illegible] فرستادی
ای سم دوست کرده ظلم ۲ بتحقیق بلا فرستادی
ای غم بسیر گزیده بسم ۲ ببر فنا فرستادی

ای تو وصی که بر جلوه خویش | به دو عالم مرا فرستادی
آمدی باده کون معنی تنگ | [illegible] ز دو دوا فرستادی
صورتی بود وقف ما کردی | نمک درد هم کباب فرستادی
آمدی بیلی ز استعداد | روح را ناشتا فرستادی
کوشش کن تا که بیت کرخیب | چه گرفتی کجا فرستادی
آب روی گرشته از کلاست | بهر بوی هوا فرستادی
گرد ریشی که مصلحت تکست | با شکنج دوا فرستادی
هر کجا بخیه جوس دیدی | به قمیص رفا فرستادی
هر کجا تخم آرزو دیدی | به زمین خطا فرستادی
جای خجسته و ناز گر دربا | به [illegible] با فرستادی
در مقامی که عشق بیلغزید | عقل را بی عصا فرستادی
هر که از طبع بهره [illegible] زد | نزد او [illegible] فرستادی
آنچنان بو شهرت انگیزد | بشمال و صبا فرستادی
بلبلان شهرت سلیمانی | به دیار سبا فرستادی
نغمه زهره [illegible] | به سهیل و سها فرستادی
هر چه [illegible] | [illegible] فرستادی
هر چه جبرئیل در نهان گفت | بفغان [illegible] فرستادی
هر کجا [illegible] از حرم دادی | نزد چرخ و دغا فرستادی
گاه [illegible] بخشش | [illegible] فرستادی
که ز شیرین چکیده [illegible] | نزد اهل هوا فرستادی
در برای ملوک [illegible] | کفنی و [illegible] فرستادی

هر که آمد به بذلت ذوقی | کر نو دار قفا فرستادی
صد [illegible] ساز کرده [illegible] | [illegible] فرستادی
گر [illegible] | [illegible] فرستادی
گاهی از صوت و نقش [illegible] | [illegible] فرستادی
بجلوه هر ره که سر کردی | [illegible] فرستادی
[illegible] | [illegible] فرستادی
هر کجا شوقی نمود ابلیس | [illegible] فرستادی
از قفاهای نقش [illegible] | [illegible] فرستادی
گر را مطالب [illegible] | [illegible] فرستادی
گاه از نظم و نثر [illegible] | مرحبا مرحبا فرستادی
کرت [illegible] | کاسه شور با فرستادی
[illegible] | [illegible] قبا فرستادی
هر کجا نغمه [illegible] کرد | [illegible] فرستادی
هر کجا وقت [illegible] بود | [illegible] فرستادی
هر کجا خواست شاهد [illegible] | [illegible] فرستادی
دود های [illegible] امید | بگوی [illegible] فرستادی
هر کسا [illegible] تعلق بود | [illegible] فرستادی
[illegible] کسی [illegible] | بشمار [illegible] فرستادی
آرزوی که از تو صادر شد | بجواب قضا فرستادی
هر کجا [illegible] نیازی بود | بگریبان ما [illegible] فرستادی
پرتو نور صبح [illegible] | بچراغ [illegible] فرستادی

شمع ایمان خانه روشن کن / [illegible] فرستادی
بعد ازان آمدت شب حیات / [illegible] فرستادی
اینک آتش و هوای خارجی / هم آب و هوا فرستادی
زان جواهر که داشتی [illegible] / هم بها [illegible] فرستادی
هرکرا [illegible] بود [illegible] / کوچه گردی [illegible] فرستادی
نازم این [illegible] های رنگین را / که برون جسته او فرستادی
ان روان [illegible] پیش خانه [illegible] / [illegible] فرستادی
کرده [illegible] اگر [illegible] / برگ [illegible] فرستادی
[illegible] بی [illegible] / گر [illegible] فرستادی
[illegible] / با معنی [illegible] فرستادی
ای که [illegible] / به صد حفظ فرستادی
در نکردی شفاعت خود را / طلب مصطفی فرستادی
اگر از [illegible] / [illegible] فرستادی
داوری کز لطایف عشق / [illegible] فرستادی
واگر روی [illegible] دل / [illegible] فرستادی
اگر [illegible] / سوی بخت [illegible] فرستادی
واگر [illegible] / [illegible] فرستادی
اگر از [illegible] سعادت خویش / [illegible] فرستادی
اگر از همتش [illegible] / [illegible] فرستادی
اگر وقت [illegible] / صبح [illegible] فرستادی
از ولایت [illegible] دلم / [illegible] فرستادی

همچنین [illegible] / زبان [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / آب [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی
[illegible] / [illegible] فرستادی

وله

[illegible] صدق گویت ولی ۲ [illegible] اگر بد و نیک [illegible] میدانی
[illegible] / ز آفتاب عدم [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] ۲ [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

ای دعا نیش یاد هم عقرب | گر بهوش دعا فرستادی
ز دعای نهی که در جیبش | گوهر نو دعا فرستادی
چند لب خوشت که زار | از بهشت عطا فرستادی
من گل تازه تحفه کردم و تو | نخل گل را فرستادی
لطف کردی ولی رفت | هر که فرستی بهار فرستادی

وله

بو هنر حکیم ایوان ثلاثات نصل | ای نگه جز بهیچ او سبب نیابدی
هم صورت تو بهشت و بهشت گل | جز نقش بند زینت دنیا نیابدی
کی بود در چمن بچمن و بهشت راه | با رگ نهال رفتنی و طوبی نیابدی
صد زیب یافت انجمن خاک هیچ گاه | از زر و صفحن قیصر تماشا نیابدی
تو در خوش طلع بجلس که تو | با گنج شایگان خس بود نیابدی
چون صبحی نکهت مطلع دل کرم نگر | از جمع نقد هر است نیابدی
در صحن جود تا که فرود آمدی بنام | جز تو تنای چشم ثریا نیابدی
آمد بهار و بعث تو بسته دود | در سلک نظم گوهر معنی نیابدی
از ذات بلاکت در هوم رق | اندیشه را به من بهشتی نیابدی
بو شد از دم سخن گرش گر تو | جز نکته پرور دم جیبی نیابدی
زه دسس ملک آ ای ثنا | ای نگه جز بکام احبا نیابدی
رفتی بعید هر جشنه روزگار | گمشتی که ایک آدم الفا نیابدی
از بسکه نا امید ز در آمدن شوم | گویم بدون وعده که فردا نیابدی
در دو خم از کثر در آمدن گهی | این بسکه بگزین آدم و حوا نیابدی
تا آی و ساید بر سر تاکی که درجهان | فرخ و رنگ زینت ما نیابدی

بسم الله الرحمن الرحیم

تخم فرهم که در سینه افکار ما [illegible] سایه [illegible] به نام کوثر و دستار ما
باغی دارد [illegible] سبز کوزه کو [illegible] تا بینند [illegible] که در رشته [illegible] ما
[illegible] آلوده [illegible] عصیان [illegible] استغفار ما
آتش از [illegible] دیگر [illegible] شفاعت [illegible] ما
[illegible] چاره آسمان [illegible] بیداری [illegible] ما
ساکن میخانه باش عرفی [illegible] در سجاده [illegible] ما

گفت و گوی [illegible] یعقوب بود [illegible] وی [illegible] بیت [illegible] اندیشها
[illegible] جان [illegible] شیر [illegible] از [illegible] نم کند [illegible]
[illegible] صنعت [illegible] داشت [illegible] قوت بازوی دل [illegible]
[illegible] دل [illegible] دنیا [illegible] باده [illegible] جام [illegible] کند [illegible]
عرفی افسانه [illegible] تخم [illegible] از [illegible] اندیشها

[illegible] دل [illegible] در [illegible] عیش [illegible] دلها
آب روی [illegible] سوده [illegible] در [illegible] گوشها
تا [illegible] صنعت [illegible] از [illegible] دستها [illegible]

[illegible] هرگز از خون کسی [illegible] دامانها
[illegible] آمده [illegible] دیده [illegible]
[illegible] رنگ [illegible] آلودگی [illegible] دامانها
[illegible] عرفی [illegible] در سیاهی [illegible] چشمه حیوانها

[illegible] مستی [illegible] زبانی [illegible] مستیها
[illegible] صحرای [illegible] در [illegible] هستیها
[illegible] بلندی [illegible] دو [illegible]
[illegible] عشق [illegible] پرستیها
[illegible] عشوه [illegible] تاج [illegible] عبادت [illegible] مستیها

[illegible] حرم [illegible] گرد اینجا [illegible] از اینجا [illegible] اینجا
[illegible] اسلام [illegible] اینجا
[illegible] دنیا [illegible] که [illegible] افتادن [illegible] اینجا
[illegible] به حالت [illegible] چراغ اینجا
[illegible] چراغ [illegible] کشتگان عشق [illegible] اینجا
[illegible] عرفی [illegible] اینجا

[illegible] جلوه [illegible] آزاده [illegible] اینجا
[illegible] قفس [illegible] اینجا
[illegible] روان [illegible] اینجا

[illegible]

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

[illegible]

3 [illegible]

5 [illegible]

2 [illegible]

4 [illegible]

6 [illegible]

[illegible]

5 [illegible]

5 [illegible]

[illegible]

[illegible]

وله

1 [illegible]

1 [illegible]

[illegible]

3 [illegible]

1 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]

6 [illegible]

[illegible]

[illegible]

1 [illegible]

3 [illegible]

وله

2 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

6 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

6 [illegible]

۲ چون عشق عام گشت ز نی کلفت ترا　بگذاری که نصرت نبود محضر را

وله

۱ از خون نوشته‌ام ورق دل آرمیده را　خطهای شسته صد ورق دیده را
۳ شادم که در طپیدن نفسی مکنه را　هر ذره از وجود دل آرمیده را
اما نیس از نرگس نگردد دامنش　تا جامه تا بود صبح دیده را
آزرده‌ام ز لطف سرزنی کودرا　شب گرد بی‌جهت عافیت آرمیده را
۱ نی بر تیغ سر منصور بگست　اجری دگر شهید نخون تا طپیده را

۳ از نالهٔ شبانه اثر برده‌ایم ما　تا در سر زلفهای خم تر برده‌ایم ما
۱ ما دردرا که هر دو نهیم بپاک　کشتی ز موج خیز تر برده‌ایم ما
۲ ما ای که خضر داشت سرچشمه بود　لب تشنگی ز راه دگر برده‌ایم ما
۳ سود شاع ما چه بود کز دیار عشق　مژگان خشک دامن تر برده‌ایم ما
۲ سرهای عافیت نشناسیم کز ازل　درگرم سیر عشق بسر برده‌ایم ما
۲ تا ای زرفت وی که شبنم رود گهر　بنشسته‌ایم که آب روی گهر برده‌ایم ما

وله

۱ تا نرگس تو دست سیاست نگاه را　صد فتنه است بر دل عاشق گناه را
ای روی ماه مست سیاه که از شرم گریه‌ها　پشت ای دو خم چشم سیاه را
هی بعیش او زمانه دل من　ایام گرا ده زبان چه شاه را
۹ زدا بخلق ایام عطای دوست　ابت کم نخور بسش دو عالم گناه را
۱ هر که رهم فتاد بهوای معرفت　بازی در معامله دیدم گیاه را
وی هیچ مدار مدارا ز خوی دوست　وی دل نگاه دار سر همراه را

۴۸

۱ فردوس بوسه زد چراغ دگر را　زاکه بشکوه ز دل دگر را
۳ گر وی که سوزد ما غم که داده‌ام　از برای دوست و داغ دگر را
۴ مشتاق شمع طورم و مردم چون　آلوده میکند مجلس اغ دگر را
۲ بوی که میکنم از وی بر داغ　محتاج میکند چراغ دگر را
دی نوا که حریفان نشسته　مدام کشش نمن داغ دگر را

وله

۴ داری چشم او دل از وی بشه را　عاقل که ز دو دست بکند همیشه را
ای وی که گوشه کم از [illegible]　عشق همیشه دامن حسن همیشه را
۵ وابسته‌ام بمهر سر سر بکار من　امروز چون سنگ فرو برد بیشه را
۳ زاده را به دوری که او با دو را　در کار نقش سنگ که زخم تیشه را
و می‌بین سر دگی گشت ابها　اندیشه که در بغل تنها و پا شیشه را

۲ گر قرار گشت درخواب بهم بسته‌ایم　او وی که بکند و ما بوم آستانش را
۶ بیا بگو نیک که در و بر تربت مجنون　که آتش نشان چون شمع سوز آتشش را
به هر جانان آن زلف به چو رنجی　گر از دلی شود آزاد او چه دو جهانش را
۳ زبرت بی ز آب افتاده در لبهای چشمش　علاوه دست که کسی دارد خانش را
زنگ آن بتم هر گرد وی آستان چه　گر کار شب نشان بو سپه آستانش را
۱ ملا گشت و لبهای بلبل هی طلبکاش　به بال زاغ اتم آنکه ما نشانش را

وله

۲ نیز دو بکلو آب و سر و چمن از ناز　آب هوا زیاده کن ای چه نیاز را

۴ صورت حال چون شود بر رو عیان کی برد / نازو جنبش از هم چهره گشای راز را
۲ آنکه جبل جنگ زد که بکار آشتی / چاشنی ستم دهد لطف امکاز را
۱ ناصرم و شکان زدام و دین نی بود / رخصت جلوه کرد و هر جو نشین باز را
۱ ای که بود چشم جان در طلب حقیقتی / ور نقاب عکس بر دگی مجاز را
شربت ناز و کند نیم بکام دلبران / عرفی اگر بیان کند چاشنی نیاز را

۲ عشق کو تا در بیابان جنون آرد مرا / تشنه سازد زلب دریای فرح
اگر مینوا هد که غم آتش زند در خانه اش / کو بشر کانه از بهر سکون آید مرا
از می طامات خوش لا یعقل سازی / تا بهوش از نغمهای افزون دارد مرا
۱ در بستم کن خدا یا تا مام سرسار / تا که از شرم گنه در تیغ بردارد مرا
نی روا اندیشه ام در کعبه از در میخان / میبرد یاری نمیدانم که چون آورد مرا
گر نیام از حق رحمت و خرد معذور دار / من بمن دادی نه خود دادم جنون ما را

در باغ طبیعت منشر و قدم را / چیدیم و گرد شبنم گل شادی و غم را
نوبت بمن افتاد که گوید که در دوران / آرایشی از تو بلند مسند جم را
در کشت دل از فیض تصرف تو بیکو / در خون کشیدن مسلو بر این ستم را
الماس بود ه قطره شنو از جگرها / بیهوده به زهر آب مدوح ستم را
در دو د قفس چو ما این دم تنگ زده ایم / بس کوه که در زهر دام باغ ارم را
۲ ما سجده بر سایه دیوار کشتیم / از پی ادا این برسش حرم کام را
عرفی غم دل کز طلب جان نهد از تو
زنهار بر افشان و بر گان داغ ارا

۴ هر دوست ببین که چو دشمنان را / یک عمر دوست دارم بیهوده جهان را
در شکسته جام من که مستان دام / از من وفا کو بیدار این ستار و نار را
مستانه گر نماز ببین کن که تو در قفس / بر بیهوده برگ سر سپید بر ما ناز را
کو گوش و زبان کای دمی در دست / تا کی زراق غم من این نوبار را
از رگ جان دهر گر و دادی محبت / طوفان بود دعلم و دریای بیکرانا
دوری کیسی زمطر آمد که باز گر دو / عاشق که تازه پرداز کم سازا آشیان را

۱ خاک قدمت را تا سینه مطلوب مرا / در حسرت باید که تو محبوب مرا
نا بجان من گنه اندیشه های اخلاص / پیش او در نقش اندازه به مکتوب مرا
در نقاب بر من همی زی نا بدروت / دشمنی با خویش تا کی جان محبوب
مست دگر ای دل تو بیدار ما / بهر از ره شنیدی مست بود و خوب
۱ گر بیاد و قیمت ز غمی با دب / در نه تو مت در کوی یارت بمقصود
ریع و محشور خواهد عاشقی نرم و آب / حسن اطلعت اید آزاد محبوب را
تا مبورا گر نه روی دل عهد دید / تا مبور نرم ما اسلامت یا و ب را

۳ نو بهار باده نوشد کسی چرا / می و پیاله زبهر شود نکسی چرا
ایام عرض و بهاران نام تو / هر ره بلبلان غنچه شد کسی چرا
از تشنه ما همو در دست سراب است / با دشمنان بهر چه خوشه کسی چرا
مستانه چون دلم تشنه دودست / این بی نگار باده خورشید کسی چرا
۵ امانه بد وفا بت و توفیق ممکن است / و در تنگنای تیغ کوشد کسی چرا
۱ از دوستی نی و من هم ز نیست / حریف جنین در دست نوشد کسی چرا

آن کس سنا — از من سنا

غزل بدو ما بدتری هین دست زدیم

۲ چو عشق بگلشن شود و بلبل را | گفت گلشن خود و بیرون خیل را
زاغ وصال تو خواهم انقدر که دهند | کی ناعزکیفیت ابتذال را
۱ روای کس نکس دان سبا نمانم | که منفعل کنم ال جهه نال را
۱ جلوه ده ام آمد از اهل حسن و فا | که کرد حسن تو موزم بعده دیل را
۲ علاج تشنگی خون دل کند و ده | ز روی لب کند و نز لیل را
فغان ز جلوه حسنت کر با نگار دشتی | پیرشان دن جان میکند گل را
۳ دلم ز جور خسیان الم کشد وه | ببکر دستم زردم ا مثل را
۱ کجاست دوی مجنون کانا زیاد او | ز کوی عقل برا ره دهشت از بیل را

۵ دلش دوست عشوه کن کس با پا | بسکه بکرشمه کن کوشه چشم مست را
۲ آمده فی تازه بجوشد وقت آرزو | خیز شراب دشنه دو فره بیر دست را
۱ خبره بیاغ شوق کن چند عشق مست | دیشکنی کوش دل از زن دالت را
زلف سکن ز دوش و ابروی دل کشانش | یا مده دل ده ز تو کامه شکست را
۱ کرم زیارت حرم کشته بر خودی دل | یا منم است برزبان بنی بت را

۸ شب که کم نخوانو صبح آستان را | آخر شمار ای کمن پنده ده پاسبان را
ماکی فرو شم از فتنی سود که بهر دل | هر چند کفتا با شمن ده دستم زبان را
کین وابر شوخ سی عشق او دوستی | بین هر کف ز اکبر ای دل ان بهار
۱ من مبلبل بشتم ام او درین گلستان | دردو ز نیه نهاده فهباد بستیان
پروای گلشنم نیست انا بو سم گل | آب و هوای گلشن اخش کشته

۵۰
بشنو تراز عشق ای بلبل هاونت | بیدار سار گوشت در خواب گرفت را
فتوی بده الکمه درویش و در دولت | سلطان شکار لاغر کشته نا زا را
سکر ده عنده ده دشت در لنگ | بنشاده پرباد که بربسته ره کارا

رفتن شد آفتاب چرا عشق زاغ ها | از داغ ها بگیر حباب چراغ ها ۱
ما داد دلکهای چشمه ز بهر آب میدهیم | کو ز طرا و تی بر سایه باغ ها
زاب تخلیم فی زبان خرامیدن | ده دو کرشمه بیرخ زند در باغ ۲
کار ستان دان کن کرباتی | ای کبر ده که کم شده در باغ
دیدی ز انکه بنوشد اهل انجمن | پروانه را بسینه در آید چراغ ها
رنجد از ز ایت ما فر در دسود | احباب نصیب باد از داغ ها ۱
چون گل بیانی کرشاخ در دوکار | بهستان عندلیب بکابکمل داغ

دو فرده بر دو کرده شکنج جعد ابها | که خواهد بکه دوری باده بشب خیزها ۱
زانکه هوش دل نوزند و امین بر مسکن | داد واد و در وی کو جز حیرت نه آید کمها ۲
باده شده هر و ضحی بیم و دل بینه اکنون | کازطیان طوفان ده نه ابست هر تنها ۲
شده هر دی نگاری بی بر من داد اید | که دهقان و فاخ آرد در بسته کشته جملها
حالی که بست های صنف دوراه نان | جالی کیسه تر توان داده هی ذاکر ده تنها ۵
دلبر گل رنگ از رو مهر بت کرم | بر سین کشاید و با وس بند و یکلها ۲
ارادت سبحانت بکه ساران ابر ایمن | نوی چشم فی روح القدس بزند بر جها
مرا با خانقاه کهنه سرفی بر تنش هیچ | که تو آنها با بساز ند و بیاز انه بکلها ۳
یا دون اکده فو دا عرنم و بر کرد آکدا | شهید ان محبت ز هر قرنی خرد و لها

زان لب که دشنام بود عشق‌ها / آری همه بر زهر نشیند مگس‌ها
آن گریه دوایم که صد نافه آرد / هستند ز آشوب صدای جرس‌ها
می‌نوشی و چندین به دین که پیشها / ما خورده با محتسب این جرس‌ها
گل دیده خنده در گلستان برخ او / در باغ ارم هست هوای قفس‌ها
در روی نسیب دیش از بند دارد / گاهی که شود ز فغان جرس‌ها
جنبش ننهد گر صد انقلابات / از شهد غم او زنده مگس‌ها
عرفی طلب کام دو دنیست دیگر نه / دریای از موج زنده از نفس‌ها

ای موج فتنه تا چشمی ز سیاه‌ها / دیدیم اشک تا چشمی بر سیاه‌ها
سرکش آفتاب که از بست ز نهار / ای سایه‌های گریز از کلاه‌ها
ننهد بی قدر خود بست خود نا شانی او / گر دست ما برآید به کلاه‌ها
افتاده‌ایم درون چاهی که ناله / تحت الثری نهیم نه چه بکاه‌ها
تن در نمای صحبت و دل در کیاس گنج / با خانه خانه کوی شده و دودی سیاه‌ها
[illegible] / بانند با کسبه بر دو دیده گیاه‌ها
این تو جانانم هلاک ما نهست / بس نیست تا جوش لب داد خواه‌ها
راه حساب گاه قیامت گر بر دو / کرد و گفت گر نشیند ز زاد راه‌ها
عرفی همان بر اوست هنگام باز / مهری طلب منه نفس [illegible]

بگاه جلوه از آن گفت روی نگار / که جان نرم بادم در آستین‌ها
نظرمان دو دل آن بر فروز نگشاید / که سیر دیده نمیده متاع بازار

[side note in margin: بنوازد]

۵۱

دیده مقصود این سر و اکرم آورد / دل کشته فن انعام فتنه دارا
این حال چه آگهی بردن بمو عشق / زکام خلق برم لذت تماشا را
بت بکنه در اسکنه به چه بخم / که خونی این بخت من مسیحا را
او بنگرد دو دست و دمنها / نشان دو می‌خورد هم کام صد زلیخا را
زبان حرفی انتظار زدانی / نمی‌کنم زکه میخ رزدیا را

با دام تو شدیم جانی باده فروده‌ها / دو که از دست به سبیل این آمده دودها
تاب حسن و جانی که گرد آرد به بوز / از تماشا گفت سازد دیده دودها
دستان عاشق بر دوی نظاره چه / دو که بر شمع فروختن این فقیر بیهوده‌ها
این بر وی مه‌جا او با کسی نمیخیمه / چهره در آستان ما فرادی سوده‌ها
سینه ما شنیده نیم در برآید چشم / خود زاده دود آتش جانها آلوده‌ها
فتنه از شعل صنم‌ها اهل دو وضع بر آ / تا چراغ حسن نبود ره در دم آلوده‌ها
عرفی از دو دلی و فرصت نشستن امید / ابر رحمت دوست دل در دود آلوده‌ها ۲

هر دو بند بهشت و من بی باک انجا / که زاهد الی بردن صد جان انجا
نی در این حالت به مانند قدم نوکان / که زبان شعله سبز دخس و خاشاک انجا
بهشت از چمن کای هی نزهت بد / گر نیابد کسی بی‌یدب غمناک انجا ۳
جانب صید کمی مکشند مو شوی گرفت / سر آهوی حرم ای نی فتراک انجا ۱
طلب خون شهیدان که کنه از تو کشته / تیغ کین گر کشد این غمزه بی باک انجا
ای عرفی منشا رخ شده در کل مثال / که شما رند هنر شیوه امساک انجا
نزاری اه منم غفته چو ما ز دکان / خم دانه دو فشانده سر خاک انجا

سر قبا ساز کن از بهر هم جانی [illegible] | که بود سایه فکن بر سر ما تاک اینجا
[illegible] | [illegible]

نازنین [illegible] آهوی ما | باز میدارد ز افغان [illegible] جادوی ما
[illegible] | هم بسمل [illegible] ز تیغ [illegible] ابروی ما
[illegible] | هر کجا [illegible] رهبری ما
[illegible] | گر نصیبی [illegible] ما
[illegible] | تا [illegible] جاده [illegible] ما

باد [illegible] ای دل [illegible] ما | کاید [illegible] ما
ای [illegible] | آرایش [illegible] ما
ای عقل [illegible] ز جام [illegible] عشق | مست [illegible] ما
از [illegible] | آن [illegible] که داشت [illegible] ما
[illegible] بلند [illegible] | زین قصرهای عیش [illegible] اساس ما
[illegible] باده عشقت [illegible] | لب [illegible] ما
ای دل بسوز [illegible] | از شعله [illegible] لباس ما
[illegible] ستم پذیری [illegible] | [illegible] زبان [illegible] سپاس ما

برآورم ز دل و جان [illegible] | که آوریم [illegible] آشنایی ما
[illegible] | [illegible] ما
[illegible] | که [illegible] آشنایی ما

[illegible] نفس [illegible] | گذشت [illegible] جدایی ما
[illegible] | [illegible] جدایی ما
[illegible] | [illegible] ما

[illegible] | شربت دیدار ده جان بلب آورده را
چون [illegible] | [illegible] ستم پرورده را
[illegible] | چون [illegible] را
[illegible] | [illegible] را
[illegible] | زنده کانی [illegible] را

[illegible] گیسوی ترا | از [illegible] روی ترا
[illegible] | [illegible] روی ترا
[illegible] | [illegible] روی ترا
[illegible] | [illegible] کوی ترا
[illegible] | کاش [illegible] زانوی ترا

[illegible] ناز | [illegible] ناز
[illegible] | گر تو [illegible] ناز
[illegible] | [illegible] ناز
[illegible] | [illegible] ناز
[illegible] | [illegible] ناز

چنین تا کرده گناه آمده یارب | که بجز درد و حسرتی نخورد اینجا

فدای این منزل [illegible] شاه اینجا | [illegible] این بروی [illegible] اینجا

از این [illegible] این منزل بنا کردم | [illegible] باشد [illegible] از اینجا

زمین و آسمان گردیده [illegible] دارم | که [illegible] شام [illegible] اینجا

اگر [illegible] اینجا [illegible] | عجب دارم که [illegible] اینجا

چه باشد جان [illegible] | زهی دولت که آورده [illegible] پادشاه اینجا

[illegible] | [illegible] آزادی [illegible] اینجا

کجا [illegible] این منزل [illegible] حاصل | که [illegible] فیض [illegible] اینجا

خدا [illegible] | که هر که در حرم باشد [illegible] اینجا

[illegible] حسن [illegible] | نگاهی جانب [illegible] اینجا

گریه بر [illegible] دل دیوانه | [illegible] آرایش [illegible] پیمانه

کی این شوق [illegible] | [illegible] شعله آتش [illegible] پروانه

از [illegible] | این نگاه حسرت [illegible]

باده [illegible] صبح [illegible] جام | ساقی از آتش لبالب [illegible] پیمانه

عشق [illegible] آتش [illegible] | شعله [illegible] ای دل [illegible]

[illegible] | [illegible] کسی [illegible]

پاره دل [illegible] | مرغ [illegible] آتش [illegible]

ز وصلش [illegible] انتقام آرا | کسی [illegible] دل [illegible]

وی آفتاب ناز [illegible] | کند [illegible] تا برد [illegible]

[illegible] | در [illegible] آنجا [illegible]

اگر [illegible] | [illegible] شراب آلوده [illegible]

[illegible] | [illegible] عاقبت [illegible]

[illegible] | [illegible] شاهین [illegible] کبک [illegible]

[illegible] | کنون [illegible] شکند [illegible]

[illegible] | پشیمان [illegible]

[illegible] طلب | [illegible] طلب

[illegible] | [illegible] طلب

[illegible] | [illegible] طلب

[illegible] | [illegible] طلب

[illegible] | [illegible] طلب

[illegible] میکنم امشب | مستی [illegible] میکنم امشب

[illegible] | هنگام [illegible] میکنم امشب

آن [illegible] | بر جام [illegible] میکنم امشب

[illegible] | این [illegible] میکنم امشب

[illegible] | این [illegible] میکنم امشب

[illegible] | این [illegible] میکنم امشب

[illegible] | این [illegible] میکنم امشب

بر میان فتنه شوخی طرف ابای بکست … ترکتاز غمزه هر گوشه خانمانی شکست
کلک مشکین خوشه خاک گشت اکرم … کاروانی بهر دامانی شکست
شکر طالع میکنم ناکه ز بام مکند … زانکه هر خاری بپایم دلستانی شکست
گر سلیمانست اگر موری گره در معنی گرست … هر که دست از آب شست و لب بنانی شکست
شیشه سوزی طالبان کیمیا گم راه کرد … نا مسلمانی در آمد قیمت ایمانی شکست
قابل در دولت کس یار مرد وجود … رنگ روی خویش را هرکس به مستانی
نا واجبی شکست آشوب عالم فتاد … او نه موری بود بنده سلیمانی شکست

ولـه

یک سخن نیست که خاموشی از ان بهتر نیست … نیست جائی که ز خاموشی از ان بهتر نیست
اینک محراب کری عالم بالای صبح … کو صلاحی که فتح ز نشی زده بهتر نیست
کر بود از همنشینان بود و فای بسیم … آن وفا کو که جفا کوشی از و بهتر نیست
نیست هشیاری آسوده دلان غافل … اینقدر هست که بیهوشی ازو بهتر نیست
کفتم عیب درونی بجز پوشیم کو … هر لباسی که ز عیب پوشی از ان بهتر نیست

ماند از لب چشمه حیوان نقش ماست … درویش جان دم و دما دم نقش ماست
آن هر رستی که بود در شکرستان … بیگانه زمانه جز من شکر کمیاب است
جاده ها تا به کعبه روان شد … رقصان جرس از ذوق صدای گام ما
آن کعبه روانیم که در بادیه راز … خاموشی جاده فغان جرس ماست
از لذت امید تماشای تو دون … در باغ تماشا گریش رسم ماست
درمان اجابت هر بیان دکجا بند … در باغ دعایی که نفس نفس ماست

زان کس با هرکه شود جدا شست … در یکسی آن دیگری گفت کسی است

ولـه

سبب بود و هم سبب جا باست … فتنه انکیز بود دلش مقام خاریست
زین شیشه دل ساقی مشفق … نه بر ساغر هشیار چو جاریست
از دیدن خود دست کش ما همه عرس … چو افسانه جهان جز بگرد افسانه است
بر دست خود چه هشیار کست … بفعل دان طبعی در سوی فرز است
زدم در عبث از ان کس شوخ … هیچ فتنه آشوب بود خاریست
دلش اوای تواند زدم جای چند … به جا فیض ابد هست دو ایست

بر داغ وحشی های بی سم است … و بی چاره دلان باده که پایان ماست
زین روز و شب سر زنه … بهو نمی کنند زمان که مرهم است
در سوال غم ز فیض مرد کشنه … مار نشیم با جز داند که کم است
از کهنه سبابی تو ان شناخت … تا دان عمل بجز و ان بسم است
بود و بر لب زدم الیک … درویش را معامله با و جو شست
آن جسم دو دست ناخوش نبواند … سلام شکوه شش عمری که بود آست

ولـه

عشقی بود دل سرو و دل است … هر دو ورق نامه هر طبل است
خوش عکس و سیکرم زاده … طفل ناداده وادل بستس است
از همه معصوم زنده … خانه طالع تا تنک شکست
بسم انشق نیز شده … شیشه دل غنی است
بر شانه ای منش خامه ام … لوح محفوظ کنستین حق است

۱ حرفی ز غیب و گفتم [illegible] — هر چه ورق ورق که بیند حق است

۵ گر گل نه فا برند به چشم تری است — تا رشته در آب است امید تری است
۶ هر چند رسد آب به این در و دیوار — بر بام و در و دشت [illegible]
۱ هرگز ز دم دست نکشی ز [illegible] — از بستن تار زمام خطای [illegible]
۲ سنگ نشوی که غلط دم زنی از عشق — این [illegible] اگر بود باد گری است
۲ هر گه [illegible] چشم [illegible] دور ز دوست — شادی است [illegible] سر و [illegible]
۳ تا گفت [illegible] از دل [illegible] — دانست که از نامه [illegible] است

وله

۲ گفتن و نشنودن زبان و گوش است — هزار نوحه زده در لب خموشش من است
۲ می که [illegible] — گر به جرعه ز شب‌های دوش من است
۳ به محفلی که اسیران کشند خون جگر — سرود [illegible] فغان [illegible] من است
۳ نوای [illegible] که بیند مرده زنده کند — حکایتی [illegible] من است
۲ ز سوز آتش دوزخ حکایتی می‌رفت — دلم [illegible] در آمد که نیم جوش من است
[illegible] لعنت و [illegible] غم تو ام [illegible] — بیا باده که وقت صباح و [illegible] من است
۲ [illegible] و بیتابم — که ساقی [illegible] دوش من است

۶ ز نیشتر شیرین که شکر باده دم است — داریم [illegible] که [illegible] باده [illegible] است
۶ صد [illegible] — [illegible] باده [illegible] است
۲ در [illegible] صد کرشمه و [illegible] جلوه است — [illegible] است
۳ طالع [illegible] — [illegible] است

[illegible] که ذوق [illegible] — [illegible] که [illegible] باده [illegible]
[illegible] که [illegible] داغ [illegible] — داغ [illegible] باده [illegible] است
[illegible] دوستی [illegible] — [illegible] دوستی [illegible] است

وله

[illegible] کار [illegible] — [illegible] دل [illegible] است
[illegible] — [illegible] کار [illegible] است
[illegible] کام [illegible] — [illegible] است
[illegible] — [illegible] دل [illegible] است
از خلوت عاشق [illegible] — آفتاب [illegible] سایه دیوار [illegible] است
[illegible] — [illegible] است
[illegible] — [illegible] است
[illegible] — [illegible] است

۱ [illegible] — کجا [illegible] است
[illegible] که وقت [illegible] — [illegible] است
[illegible] — [illegible] است
[illegible] — اگر [illegible] است
۱۰ [illegible] — [illegible] است
[illegible] — [illegible] است
[illegible] — [illegible] است

مرو بیاده گردی که زرق و ریب است — بر عملی معرف کاین لباس قبابست
زبان ببند و مفر کن که بیع کلیم — حکایت از ادب آموزی خطابست
دماغ دوست که زکشته کف ببرد — ازین شراب که ساقی ثباتش مجیبست
نقاب بگشای دل تمام و مستوی — که باز وقت شراب است گزیر بحبابست
چنین که بردم عشق تو خیز شیطان — حسد دو ... زدم که بر هست
شبیه عاشقان گر تمام گوهر — تمام نقش مرادی و مشتبه ازیست
نشوق دست چو سازم که دو کعبه — خیال بی ادبی و نگاه در سوا پست
مگر که نیست گنه کار تر ز من — زاین جهت کر آنها بلا فی کاشیست

صبح زین ماه دل خیال آن دیگر گرفت — آب چشم من که از دریای آتش جوان
تا دلی آوردم و این مشتها بر دادم — اگر انباری چاره جان و زر دادم گذشت
باری گر این چه داری در که تا دیگر کنی — هر قدم بیا باز صد و جو دو جهت
در درون باغ عمر شد که از دست مک — و دیگر در شبهائی هم از بیرون نیست
کاندر آن عمر ها گشته تو شد از دو ما — و ام از سیلاب چو دو بیا ماه سرشت
نقش تا بادست دیگر چی کم سی کنی — اگر از این دو آمد بی دیگر شب

وله

گری مشفق نگر مرغ سده در اینجا پر کشد — تو بندی آمد کنانی دو بار بدر شست ۲
عشق دل بار و مرا عشق بهر شانی — نیز بیش زود در دل که تو سر بر هست ۳
آه از تمنا از دل جامی که مش در وجود — بوفا دل از جان نه تو من که سر هست
دلکشانی تو بنی اسیند او دیگر — زبان گسته بجا شکسته و خطا بار و دست ۱
داحت آمد تاکی بد قتل آمده دادم — از جهد دو دست امروز نیک سر هست ۳

شستین رخ مرا دل سیده صفه پا — دلگشانی که مبرل این شیر گرفت ۱

سینه شکر طلب است آنکه نیر حکایت — تشنه شده ام آن چه دو لافیر حکایت -
و بیک در دل از بر سو آمد گیرد — او ام از دل نو کو ساقول حکایت
شده را دلی ناز ساخته ام بیک زدا — جرأت این گدا اشتی که دیگری حکایت ۱
خبرت از بر پر از نادیون بسر گر — غم فراز که فتنه که رو در حکایت ۲
استیم زده چه ادا از که اینجا اینجا — گر بری حرف نادل تو در حکایت ۲

وله

هر شده ام و پر کت بنده حجت — هر آشنا شتش تا به قفل بابت ۲
دل ازده سازد و دست سیح و دلکنج — غافل باش آن تیر بیضی و دو دین دست ۳
چند سیحت کم کنی از کاد دین دم — هزار دل را خوانی دهر که بر دست
بانست به دل بگذشته ام از لن — صد لاله دار و به خیر در دیده بیشت ۲
هر کس که دیده ای از نور دانی ده — غافل زیر پرده کاش که ادبست ۱

ملک زادده فرق من جای گریبان نیست — این بکافیست که اد دامن ابا ما نیست ۳
بادل بی آن از شرم بیا به فردا — جان اگر کنی بعد ز من تماشان نیست ۱
فرقی یافته کام دو از دل دگر — گر گلوی همدم جاشنی جان نیست ۲
رفت ز آن قدت بین از برم ای دوستی ما — تا به بینیم که جا بر سر ابا بان نیست ۳
هستان بود که تب تشنه هر دانی — در زمینه بار بر چشمه حیوان نیست ۱

کی گویدم بجز تو آشنا کرد است — هر آنچه کند مرا تو تنها کرد است -

اگر چه شیوهٔ لطفم سزا ز مودودم ‌‌‌‌ که هر چه با من کرده کجا کردست

ببین چه آفت جانی که هر که دیده ترا ‌‌‌‌ نیاز برای نواز بر خود دعا کردست

۲ کسی که روی وی از قبله گشته در دم ‌‌‌‌ چه اگر وعده دل روی در قفا کردست

۶ چو دل شناخت سر رشته که جلوه‌اش ‌‌‌‌ که دمبدم کم آورده و رها کردست

بیار باده و آنگاه بیار مجلس جوش ‌‌‌‌ که شیخ توبه ما غنچه خطا کردست

۴ کرشمه‌ات چه اگر کند در دیشب ‌‌‌‌ فغان شوکه ستم بیاره جفا کردست

ز نور زاده درا چشم و طلعت خورشید ‌‌‌‌ بگوی سر ره فرد نشان مگر که اکردست

کسی که در ره عشق تو کرده تو بستم ‌‌‌‌ برو ببوسه که بر خویشتن خطا کردست

۱ و بلبل چه سرفی همین دیده بست ‌‌‌‌ که افتراع نغمهای آشنا کردست

۲ هرگاه که از هر کمین میل تو بمیر است ‌‌‌‌ او آنکه سینه ما پاش که درویش است

زندان بود آتیه شش آن که ز عادت ‌‌‌‌ درکش کشی محبت بیگانه و خویش است

معشوق بدا خوش و مرا آینه در دست ‌‌‌‌ از بسکه دم غنچه ز ستی تو بیش است

دانم که شکفته طبیبان همه لیکن ‌‌‌‌ مرهم که ز معشوق نهد درخور ریش است

۲ تا کعبه روان انس مگیر دل عرفی ‌‌‌‌ دایم قدمی چند از این قافله پیش است

۱ بیان نکته فرو مانده و راز بی‌تابیست ‌‌‌‌ فصاحت سخن آخر شده سخن باقیست

کمان شست که چون کعبه‌ای جهان بگیر ‌‌‌‌ هزار نخل شکسته و انجمن باقیست

نمانده قافله هر کو کهن بسمان ‌‌‌‌ ولی صداوت بر دو زد او گویش باقیست

کسی که محرم باد صباست میداند ‌‌‌‌ که با وجود خزان بوی یاسمن باقیست

زنگهای جنابت و کوی پنبه لیک ‌‌‌‌ هنوز زنگ ادب ز رخ سخن باقیست

۵۷

گو که تیغ تعلق ناند عرفی ما ‌‌‌‌ تعلقی که تو داشتی ز بستن باقیست

- گر و شی فاقد شود رشک کافتد ‌‌‌‌ آنزوه که درهم بود پیش کافتد

- ز غمهای جهان ستم چه رنجید ‌‌‌‌ بیگانه سر اگر کند تو بیش کافتد

آن آگرد کنج سعادت که شکسته ‌‌‌‌ شوبش نشانی کم و بیش کافتد

در بند علم همه انگشت زد بر ‌‌‌‌ کز شهد جهد نشود رنجش کافتد

که لطف ازین و دین جمع کردم ‌‌‌‌ پیشانی شاه و دل درویش کافتد

دل راه که به زبین بس فشنیه ‌‌‌‌ تخت زده انعه پیش کافتد

۱ دلم رم تو جان داده بی طبیدن نیست ‌‌‌‌ که گشته تو نصیب آرمیدن نیست

۲ گذشت و بر تو ز انتظار دیدن شد ‌‌‌‌ درین دیار نگر رسم آرزو دیدن نیست

بیا ز تا برم تا بین کان همه گر ‌‌‌‌ بستیز کار درا ذوق لب گزیدن

- نتایج وصل را تا آن چه حاصل کردم ‌‌‌‌ که میوه ز شاخت دو دست چیدن نیست

تیز بلندای مسیح دم ز غنا ز ‌‌‌‌ گزین زیاده مرا تاب رسیدن نیست

اکتاب نه از سر خجلت عرفی ‌‌‌‌ که کو که را طاقت شنیدن نیست

۱ ای آنکه دم مگر آتش ارض ما چیست ‌‌‌‌ مردم ز غیرت این سخن مرا چیست

نازم بر حسن ستم او که هیچ بیگاه ‌‌‌‌ اگر نشد که چاشنی ناز با جفا چیست

۳ گر فرزانت مراد رد سیران طلبیده ‌‌‌‌ ای زاهد چه هم و قش از طوف خانه

۱ طواف حرم کعبه دل چنین سینه ‌‌‌‌ خود و خنک شیشه درین آستانه چیست

نام جهان چرا گزه و دون چکد دل ‌‌‌‌ دل که دیدم چو غیبت این تو را چیست

من مست خود [illegible] در پای آتشم | اگر هم کشته شود که امی و زنار بیست
وی سکایت [illegible] بجیبت | شری زاهل [illegible] اینجا بیست

و له

٣ شاد [illegible] بجون کجیست | صد هزار ماه هست در سایه کلاه [illegible]
از نفس غایت [illegible] روی او | در فراق من نگار [illegible]
٣ بر سر [illegible] که جام محبت بر دست | [illegible]
هر جای که تو خیره [illegible] | مبرم از غیرت که این [illegible]
٢ [illegible] | بیش ازین همه داغ بر دل [illegible]
١ گر فراغ آب [illegible] | انکه گریه اشک [illegible]

١ من بلبل آن گل که گلابش همه خون است | در جای آن بحر که آبش همه خون است
[illegible] بهار است | [illegible]
٢ از صید کن کشته سر سبز که صیاد | [illegible]
٤ دیوانه عشقیم که آن شاه [illegible] | [illegible]
٢ گر زلب خشک و جگر تشنه [illegible] | در بادیه عشق که آبش همه خون است
٥ آتش [illegible] سر چشمه [illegible] | سودای محبت که [illegible]
١ [illegible] دل از پری که دل [illegible] | [illegible]

١ [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
١ [illegible] | [illegible]

[illegible] | این بود را آتش [illegible]
٢ [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

١ [illegible] آتش آفت | ای آفت آسایش [illegible]
[illegible] | [illegible]
باید راحت نه اگر آفت عشق | [illegible]
[illegible] | در دو [illegible] عشق [illegible]
[illegible] | ای [illegible] دل آرای تو [illegible]

و له

١ [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | اگر چه عشق [illegible]
[illegible] | [illegible]
١ [illegible] | تا بستان [illegible]

٢ [illegible] | همه دانند که [illegible]
٣ [illegible] | دوست داند که [illegible]
٣ [illegible] | [illegible]

توبه ز [illegible] از دوست کنم هیهات — ور نه با کوزه بایم سر و کاری هست
سالک کعبه کی دولت دیدار کجا — اینقدر هست که در سایه دیواری هست
مردم کار ز عشق هنر پیشه مانند — بیستون کن [illegible] دگر کاری هست
[illegible] — سر بریده [illegible]
دل [illegible] قطره خون افتادست — [illegible] کز آزاری هست

ولـه

شوق رخسار تو گردون دل است — [illegible] شبیخون دل است
هر کجا [illegible] — بیهوده گرد وادی مجنون دل است
صد داغ [illegible] شکفتست در دلم — یک گل ز صد چمن افزون دل است
هر دل [illegible] آشنا — درمانده فسانه و افسون دل است
درد [illegible] سینه و [illegible] جانم — [illegible] بر خون دل است

دلم [illegible] اسلام [illegible] افتادست — صنم [illegible] قاتل افتادست
مرا [illegible] ایست [illegible] — که صد [illegible] یک زخم بسمل افتادست
[illegible] — [illegible] افتادست
زلف تو [illegible] — صد [illegible] که چاره [illegible] افتادست
[illegible] — [illegible] افتادست
[illegible] — که از محیط محبت بساحل افتادست
[illegible] که چشم [illegible] — با آفتاب محبت مقابل افتادست
فغان ز [illegible] خون حلال کشته عشق — که تیغ بوده از دست قاتل افتادست
[illegible] طلب است — [illegible] ز ساحل افتادست

ز آستان محبت شهید [illegible] — [illegible] بسمل افتادست

ولـه

لطف که عتاب بشکست — دل را [illegible] بشکست
دست من آستین برافشاند — [illegible] آفتاب بشکست
پیغام وصال [illegible] — [illegible] بشکست
[illegible] — [illegible] بشکست
[illegible] وقت افطار — از غایت اضطراب بشکست
زلفت [illegible] — [illegible] بشکست
[illegible] — [illegible] خواب بشکست
[illegible] — [illegible] بشکست

[illegible] — [illegible] سماجت
[illegible] — هر کس [illegible] حاجت
[illegible] سینه — [illegible] و قناعت
[illegible] — [illegible] ساعت
[illegible] تامل — [illegible] حجت
[illegible] — [illegible] سماجت
[illegible] — این محمل [illegible]

ولـه

ای [illegible] — تا [illegible] دل کم است
[illegible] — [illegible] منزل کم است

تنی چون دلا دلم نگر که در دور جهان | یک تن از اهل محبت قابل [illegible] است
۲ ما را درد و داغ است گردان [illegible] | که در محل بود غم نیست از گل کم است
اشک میگوید در ما یک بدبخت | تا در دل اندیشه ما کعبه دل کجاست
در هجوم چاره اندیشی [illegible] | عقل هم [illegible] باطل کجاست

۵ گر از حسن [illegible] روی چو ماه او | [illegible] نگاه او
ما هم و گشت باغ جنت که سر بسر | [illegible] داده [illegible] ملامت گناه او
[illegible] که [illegible] | این شاخ طوبیست [illegible] کلاه او
یوسف [illegible] بر این چمن [illegible] | [illegible] زلیخاست چاه او
عشقی [illegible] | این [illegible] نگاه او
آن [illegible] که شاد [illegible] نعل است | [illegible] ره [illegible] داد او
در سینه بی اجازه او [illegible] | ای جان [illegible]
گفتم که خواست دل [illegible] | گفت [illegible] گناه او

صد حشر ز هر [illegible] داغ دل باخت | [illegible] داغ دل باخت
ساقی چو بی عشق تو [illegible] | هر جان که آمد با داغ دل باخت
هرگز [illegible] | عشقت [illegible] داغ دل باخت
فریاد که هر دل که بود غم او | [illegible] داغ دل باخت
آبی که خضر بنوشید [illegible] | دریا [illegible] داغ دل باخت
این گریه [illegible] دل [illegible] | صد داغ [illegible] داغ دل باخت
خون جگر [illegible] دل | این [illegible] داغ دل باخت

روز نمایت که خورشید [illegible] | طوبی [illegible] عجب است
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] جان رفت [illegible] | [illegible] آمده [illegible]
[illegible] جانان [illegible] | [illegible]
[illegible] از خاک [illegible] | صد [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | از [illegible]
[illegible] عشق آورده [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | هر که در [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] زبان [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

تهی باطلی این همه بین که بی من دو | زمانه نازکش آفتاب مجلس است
نسیم پیرهن بوسش همی برد و ره | برو دلیل بکنعان و در کام یعقوب است
خبر بیاور عمری بطرح نازک دو | زبان که ز قلم بخانه بیاکی است

بدل ز رفتن جانم به جستجوکنست | نکرده جانبش یک صد عقاب کنست
مرا ز چشم تو هر شیوه که بایست | همین بشیوه نگاهی شناخت کنست
ز غمهای جان [illegible] | کنون ز دیده جست همین جان کنست
دلی که چشم تو بیمارش از کرشمه کند | بنا ز بادست غم کرانش نز کنست
نشاه نرم لطفی جان که هر نو [illegible] | بعشرت از دل جاکم همی رفته است
بس از هلاک در آید بسیزه باده کنست | که [illegible] تو خوبی چند کنست

جگر آتش عشق آتش عذار الست | خوش سبزه کاری از آن [illegible]
آب حیوان بکشم در جام در آتش مکنم | یار با شاهدی بابت و بهشت
باده نوشی آتش با زم بر روی کرم | امروز جام و سبو دارم [illegible]
باکه گویم سرا عشق که ز جمله | بادماغ من کل و مژه [illegible]
هم سنه ریاش وهم [illegible] | روی در رها سلسبیل و قدر [illegible]
دوست محکوم کسی دین بود [illegible] | در زده در جان بخانه شرم [illegible]
[illegible] | خانه های بنگاه دانی [illegible]
عرفی از اندیشه بیهوده باز آ جاریست
سرنوشت بابهشت خاوران [illegible]
بیدلی کو تا ز در سستی دل آورده است | از فراغ دل تماشا [illegible]

الحمد لله [illegible]

٦١

صد پیش ز نام و بند عشق که باکرم | بیره ماهی کست و روی بسیار چیست
پاره ره از فرو رشانه نکسل [illegible] | نظام هم کرد از به که بد جاره چیست
نگاه کرد هم بیهوده تمام در جان | جلوه روی که بر چه و نقاره چیست
[illegible] ز نکت ام از رحم ابر | کی شناسد تکرار [illegible]
[illegible] | آنچه از ذوق جاک جامه [illegible]
[illegible] عشق بیسار ز تو | ز دو دواهی کفت کس بر سر ده با [illegible]

ز عالم سوسن [illegible] | بشارت ابتدای [illegible]
[illegible] | دلیل شوق شاهد [illegible]
[illegible] | که کسه آب [illegible]
[illegible] | که سرتاپای [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | ز بهر [illegible] لب [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] مقابل [illegible]
عرفی [illegible]
[illegible]

نازوی دلفروز و بستان انگشت | ای رخ خوب تو سیخ گلستان انگشت
یارب چه آتشی تو که چندین بروز [illegible] | از شعلهٔ جمال تو در جان انگشت
گر سر بر تم ز روی تو در زیست | آتش بپشت دارد و حیران انگشت
افسرده از نصیب نباشد دل ار [illegible] | آن با برابر نوالکه سوزان انگشت
خون شد ز عشق جان از و گرفت | کشتی بساز [illegible] طوفان انگشت
ای ما [illegible] ز لعل [illegible] چند | کین لاله زار داغ گلستان انگشت
[illegible] عشق که در وی آتش جحیم | از جوهر زبانه خوستان انگشت
افتاده ای دل [illegible] محبت عشق | یعنی که دست [illegible] دامان انگشت

[illegible]

زخم ز دامن تیغ [illegible] | تنگ [illegible] شمشیر [illegible]
[illegible] | این [illegible] خون [illegible]
صد [illegible] | جنگ [illegible] شمع [illegible]
چون [illegible] آمدت بسلام ای [illegible] | آغوش [illegible] که وقت [illegible]
[illegible] | این [illegible] خامه چمن [illegible]

ولـه

خبری [illegible] کی که [illegible] | از درون [illegible] نیازی [illegible]
گاه گاهی [illegible] | عشق [illegible] دست [illegible]
ای [illegible] بلبل [illegible] | [illegible] آوازه
آتشین بال [illegible] | گر [illegible]
چمنی [illegible] خویش [illegible] گرفت | کلک [illegible] خبر [illegible]
[illegible] گرفت | [illegible] بر سر [illegible]

نامه [illegible] آن لب شیرین شمایلست | شب در میان [illegible] جانانست
زان [illegible] چگونه پای [illegible] | که [illegible] دل [illegible]
[illegible] عشق [illegible] | آخر [illegible] سایه [illegible]
[illegible] عشق [illegible] | سنگ [illegible] جوار [illegible]
[illegible] شتاب [illegible] | [illegible] سنگها [illegible] محل است

عشق [illegible] | [illegible] افکارست
[illegible] | [illegible]
[illegible] جام [illegible] | [illegible] هشیارست
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | خلوت [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | لطف [illegible]

ولـه

[illegible] | [illegible] گرفت
[illegible] دوستان [illegible] | [illegible] گرفت
دل [illegible] دیگرگون است | [illegible] گرفت
[illegible] عالم عشق | [illegible] هزار سال گرفت

باغ طبع تو روئی که خدا [illegible] است | هر آن نسیم که بر نخت [illegible] است

[illegible] در [illegible] دشمنی محبوبی است | خشم [illegible] آتش [illegible] است
[illegible] | هم ترا [illegible] باغ [illegible] است
از هوس [illegible] | اشتیاق [illegible] است
[illegible] | در نهادم شعله [illegible] است
[illegible] | [illegible]

وله

[illegible] | ما با کسی چگونه توان [illegible] است
[illegible] | [illegible] شراب [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | چندی [illegible] است

[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
در بیان [illegible] | [illegible] است
[illegible] | هر کجا [illegible] زبان [illegible] است
[illegible] آزادی [illegible] | این [illegible] است
[illegible] اشعار ما | هر [illegible] است

[illegible] | [illegible] است
[illegible] | این [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
دل [illegible] | [illegible] دل [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | آن [illegible] است
[illegible] | هر چند [illegible] است

[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] فغان | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است

[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
[illegible] | [illegible] است
در جهان [illegible] | آن [illegible] است

شکر الله سعیه

دانه‌ای چاه [illegible] که در گلزار من / [illegible] صید دام و دانه [illegible]
میشود با فیض نور حسن آن [illegible] / [illegible] یکجا [illegible]
عاقبت سوز آتش [illegible] / گرد وجود این خاکستر [illegible]

وله

گشود رخ و طوفان حسن عالم سوخت / متاع شادی و غم جمع بود یکجا سوخت
که زد به تیغ دلم دامن کرشمه که باز / [illegible] خان [illegible] سوخت
ز تیغ حسن که در گلشن بهشت افتاد / که برگ لاله و گل در میان [illegible] سوخت
بالعطش [illegible] لب تشنه وادی عشق / گویی تشنه آب حیات در ظلمات سوخت
خراب باد [illegible] که جام و جرعه او / کلیم واکرد دست و تسبیح [illegible]
دلم [illegible] نشینان قدسی [illegible] / که حسن او گل خوبی [illegible] عالم سوخت
طمع [illegible] پروانه [illegible] / که آتشی که [illegible] خویش [illegible]
خوشم که سوخت دو کون [illegible] / گر کس متاع [illegible] سوخت

گرد دل جهان [illegible] / کام [illegible] زمانه [illegible]
[illegible] سعادت [illegible] / [illegible] شب [illegible]
[illegible] / [illegible] خانه [illegible]
[illegible] / [illegible] خاکی [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / از دست او [illegible]
یک جا [illegible] اکنون [illegible] / [illegible] چشم [illegible]
[illegible] در جهان / [illegible] که کام [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / چشم [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / چون [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

وله

[illegible] / [illegible]
[illegible] / در [illegible]
[illegible] / باران [illegible] طوفان [illegible]
[illegible] / این بزم [illegible] گلستان [illegible]
[illegible] / در خواب هم [illegible] گریبان [illegible]
[illegible] / چشم [illegible]

[illegible] غلط است / [illegible] من غلط است
[illegible] / [illegible] من غلط است
[illegible] / [illegible] من غلط است
[illegible] / [illegible] من غلط است
[illegible] / [illegible] من غلط است
[illegible] / [illegible] من غلط
[illegible] / [illegible] من غلط است

ناله‌ام پرورده عشق آموز بهار است / در بهار است بنالم که سر بهار است
ناله در سینه من کشش آتش نیست / درد دل خویشتن آگر گره به کار است
دهر و باده عشق زاده به کار / هستی جیش به دهر به بیزار است
شرا و ادای کنک این نم و می‌گوار / که دل و چشم من با سبزه شده است
گرد باز آن چه عشق مردمی که درد / عاقبت سینه ز دست شکسته است

عشق در سینه توام درد دل یک است نه دور
حسن نقشبند که چون از ده بره دور است

در محبت درد اگر چه دوری است / ریش کز نا سوخته الماس است
کز نظم آتشه دارم زمان / کز خاطر سیه برکن بر بیان است
سخن نو که دستور است / در پیش انگ منه دل سخت است
الی طبیعت احسانی که در نهر امید / بست رهائی در هر کام مرده است
بستم گرانبهای سیمین و سنبل در پای است / در غربت سکه در دیده اوج است
در سی معنی داکن او در اینک / دیده بهنگامی که بر مراد دو دولت است
دهن حسنت که ده آن بهوا ان که اندیشه عشق / برده باغ ز گل پرورده در بار است
معنی نا بستن گو پندیده اوست / ذره دارای حرفه روح الامین است
گر دلم هست و خون نخواهی بگیست / دیده مهر آشنا گر بیگانه است

انیس که بود کرده دل هم کز آشناست / داغم نشست صحبت در هم که منکر است
تا ملی بستن بی ادبان داد به دور / دیگر که بنمود نگه که آشنا ست
گر آشنا کیست که [illegible] / نهانی ز در عالم که آشنا است

65

ز بیکم دل رسیده ز بیگانگان بود / بیگانه وار میرد آنکس که آشناست
بنشین ز طبیب که بیمار عشق را / داروی ز دو عیسی مریم که آشناست
بشکو رقیبان در سینه ای بلبل / ره تا ابه کجاست هر دو مرا آشناست
بیزار آشنا نشانی طرب بجوی / محکم بگیر دامن آنم که آشناست

گر شیوه اصطلاح ما یک گفتنی است / با زاهدان سرودی این باب گفتنی است
در کیست نوبه و توله نیست / این نکته در میانه احباب گفتنی است
بیگانه دمسال عمر ز دو رمانه گان / بشنو که حال تشنه سیراب گفتنی است
از سر دردون و بر دل جوش کرده / این حرف در میان تب و تاب گفتنی است
جز کی که حرف خود از زاهد شنود / با دوستان حکایت این باب گفتنی است
در خواب کان بس علم کام روا / گرد ابه عسرت و خلط از خواب گفتنی است

عرفی که دید به شب هجر حرف می
حرفیست دیگر در شراب گفتنی است

گر ز مم گر دید جدائی نیست / بیا از من و امید آشنائی نیست
در بهشت محبت که آب کوثر او / بغیر خون دل و زهر بیوفائی نیست
به دو اگر هر ز دم که تا رم / که شیوه‌ای تر اهم آشنائی نیست
با که حسن بود دست شعور در / مرد لو دای این که روشنائی نیست
خار که گل بر جان نشسته چنان / گر هیچ گوشه از به گشائی نیست
بیک دو درد از نا میکنند که / گناه دل محبت بجز رهائی نیست

نشق حالت عرفی سوال کرده گفت
همین بس است که بی به بیوفائی نیست

اصلاح پریشانیم از اندازه کسی نیست   اجزای [illegible] شیرازه کسی نیست
سلمی طلبی چشم دو قدم خو کرده دل   قانع به جرس هم ره بیچاره کسی نیست
همشیره بیان نغمه‌ایم که ما را   گوشیست که بر شعر و آوازه کسی نیست
ما هم ز کهن برگ و بر باغچه عشق   چشم و دل ما بر ثمر تازه کسی نیست
هر جا که به یاری [illegible] روست   [illegible] من [illegible]
[illegible] از [illegible] موکانا   [illegible] خمیازه کسی نیست

و له

هر گلکو که غمزه بتخانه خوشتر است   هر جا که مست جلوه جانانه خوشتر است
با رهن صدیث بحث ز دوات کتب   دیوانه‌ام [illegible] خوشتر است
تسبیح زهد و خرقه [illegible]   جوش شکست شیشه و پیمانه خوشتر است
گردش [illegible] که [illegible]   ساغر کشی به گوشه میخانه خوشتر است
گو شرط دوستی شناسی مکن شمع   دل محبت تو پروانه خوشتر است
در صحبتی که [illegible]   [illegible] بیگانه خوشتر است
با خویش [illegible] مردم عاقل گرفته است   [illegible] دیوانه خوشتر است
گویان [illegible] مندان بی ادب   در پیش من [illegible] خوشتر
عرفی مثال بیهده احوال دل مگوی   کز ناله‌های بیهده افسانه خوشتر است

بهوش اگر [illegible] دل شراب است   در سینه [illegible] خواب است
ای که [illegible] غم [illegible]   غم [illegible] سیلاب است
[illegible] وصلت [illegible]   در دل عاشق هزاران [illegible] است
از خیالت [illegible]   [illegible] ماهتاب است

۲۶

[illegible] که اهل عشق را   ما [illegible] آسوده کی یابد
[illegible] دیده [illegible]   در سفال [illegible]
[illegible] را اهل [illegible]   [illegible]

و له

[illegible] دل کیست   راه اگر بسیار باشد [illegible]
[illegible] دل بجای [illegible]   عالمی در [illegible]
[illegible] اسباب جهان [illegible]   صد هزاران [illegible]
[illegible] عاشق [illegible]   گر ز مجنون [illegible]
دوست دشمن [illegible]   دوست دارم [illegible] دل کیست

[illegible] آن [illegible]   وین [illegible] فلک [illegible]
[illegible]   [illegible] آن [illegible]
[illegible] دل   [illegible] اهل [illegible]
[illegible] دل   [illegible]
[illegible]   گر تو دامن [illegible] دست کسی [illegible]
[illegible] جان [illegible]   [illegible] دوست [illegible]

و له

[illegible] گل [illegible] کیست   [illegible] نظاره کیست
[illegible] دست [illegible]   [illegible]
[illegible]   بیچاره [illegible] کیست
از خاک [illegible]   معلوم [illegible] دل [illegible] کیست

فارغ ز غصه کی کرد سوی آفتاب | این دیده آلوده نظاره کیست
وین در آب آتش اگر میرود هر آب | بادش مباد ره که آواره کیست

خاموشی من قفل نهان خانه عشق است | افسانه من که بستانه عشق است
دیوانه دل من که در او گنج نهد هوش | گنجیست که آرایش ویرانه عشق است
شوریده ما زبان من عشق این دل اسد چاک | این لعل زبان شده شاهد عشق است
صد کشته خورد عشق که کاری کشد از ما | اینها گل آن است که بیگانه عشق است
از منطق و حکمت نگشاید در مقصود | اینها همه آلایش افسانه عشق است
هر شمع که بزم انجمن را زهر افروخت | گر آتش طور است که پروانه عشق است
وین دل آفتاده ام اگر چه بیرونی | در بیت که او خویش صنم خانه عشق است

وله

هر کس که عاقبت به لا نهی سرشت | اگر کعبه عبادت کنم کنشت
اگر چه حسن عمل نیست آنرا [illegible] | که چشم اهل مروت بفضل [illegible]
دو نیم [illegible] | که این بهر مکافات من بهشت
گناه گشت ولب [illegible] | میان [illegible] چشم گناه کشت
بگیر آینه عرفی ببین سرانجام | که هر چه صورت [illegible]

کو دل از من [illegible] | هر که خود را دوست میدارد [illegible]
در معارف [illegible] | اگر ذوق [illegible]
کوش [illegible] | در [illegible] خلوت [illegible]
بسکه [illegible] | اگر [illegible]

بسکه در کام از گردنت ذوق [illegible] | باده [illegible]
دوستی با دشمنم [illegible] | دوستی [illegible] دارم [illegible]
بسکه لذت میبرم از دشمنهای [illegible] | همچو جانش دوست دارم گر چه [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | هر که این [illegible]
دیگر [illegible] شیخ [illegible] | [illegible]

وله

[illegible] | [illegible]
[illegible] پیر مغان | بیا که آینه [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | صلاح وقت [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

گفتم اگر ببینم و [illegible] بی طاقت — قبول کردی [illegible] انصاف
گر صحبت عرفی بسهو بنشینی — بگوشش [illegible]

و له

جز در پناه وصل دل استوار داد — کس غایتی کان [illegible]
تا دل چنین [illegible] که [illegible] شود — از التماس دشمن [illegible]
[illegible] دشمن [illegible] شهید داشت — [illegible]
عرفی [illegible] رسیدی [illegible] — حسرت [illegible] از دل [illegible]

گر [illegible] — [illegible]
ما بار [illegible] صحبت [illegible] — [illegible] حریف [illegible]
[illegible] سیل [illegible] آمده [illegible] — [illegible]
اسلام کی [illegible] مسلمانیم [illegible] — باز که [illegible]
جز در کنار [illegible] — این [illegible] دل که جگر [illegible]
عرفی تمام [illegible] مسلمانیم [illegible] — تا [illegible]

و له

ای دل [illegible] که وقت [illegible] — گر [illegible] فتح و محل فتوح [illegible]
آینه گر صورت و معنی نماید — دست اگر [illegible]
اسباب [illegible] — ما تو به [illegible]
اهل قبول [illegible] بر مسیح داد — این گر [illegible]

یاران [illegible]
عرفی تو جام زهر [illegible]

[illegible] باده [illegible] — [illegible]
دل [illegible] و دل من [illegible] — چون [illegible] این هم که شراب [illegible]
[illegible] — در کار [illegible]

عرفی کمی [illegible] دل [illegible]
این [illegible] که آتش [illegible]

[illegible] داشت — [illegible] نگاه هم رنگ داشت
[illegible] دل قبول — از تمنای شهادت ننگ داشت
در جام [illegible] — نغمه [illegible] آهنگ داشت
[illegible] با جان [illegible] دشمن [illegible] — شعر [illegible] این جنگ داشت
[illegible] عرفی [illegible] — [illegible] نقش [illegible]

[illegible] آتش [illegible] — دشنام [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — در باغ محبت [illegible]

[illegible] — [illegible] عشق [illegible]
[illegible] — [illegible] غمزه [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] شمع دلم [illegible]
[illegible] — [illegible] جان [illegible]

تا هوس عشق میزنم و رقص میکنم — وی که ای غنچه بر سر دامن زدست
عرفی تا نه هیچ به روی شیش سری — از بسکه می‌برد دم خلوت نشسته است

گر زمانه سیر کند آه من است — یک نازنین باشد تکیه‌گاه من است
ز دیدن تو هوس لب من شود [illegible] — وی که من تو آلوده نگاه من است
مجنون که کرد آب رحمت پاک — کان برم که سینه نا گناه من است
دو عالم از آن شعله جان رفت — بجز متاع عجب که در پناه من است

ولـه

ما را به لب نسبت و پیوند است — با اهل محبت دل خرسند است
در مذهب ما کشته لبان شربت کوثر — بی چاشنی آن لب چون قند است
ناصح [illegible] که گر کار نکردی — در شرع محبت غمشان پند است
از وصل مجو کام که در باغ محبت — چندین گل [illegible] برومند است
محرومی [illegible] از آنست که بگزید — شرعی که در آن دیدن فرزند
دارم هوس [illegible] که بر روش — غیر از نظر لطف خداوند است
یارب چه بلاییست که در مذهب ایشان — دشنام حلاوت و شکرخند است
زندانی غم باشد که در شرع محبت — صیدی که نه کشته در بند است
عرفی بود از میکده در رفع توبه‌اش — آن باده بنوشد که بگوید است

ز آن شربت وصل هوای بهتر است — که آتش تب شوقم [illegible] است
[illegible] نشست که [illegible] — بجای [illegible] آتشی [illegible]
ز خاره سنگ [illegible] — اگر چه تکیه شیرین [illegible]

69

[illegible] را نی ای زاد — کو همنانی گلگون [illegible] است
[illegible] نظاره [illegible] — ز شوق روی [illegible] است
[illegible] — [illegible] داری محمل [illegible] است

ولـه

[illegible] — [illegible] دارد [illegible] است
[illegible] با اسیران [illegible] — [illegible]
[illegible] وفاداری [illegible] — هر قدر [illegible] مستغنی [illegible] است
چون [illegible] عالی [illegible] — [illegible] زیباست [illegible] است
[illegible] — [illegible] نهاست
[illegible] — [illegible] بی [illegible] است

[illegible] — شب زنده [illegible] است
[illegible] — دل [illegible] است
[illegible] اسلام [illegible] — این شیوه [illegible] است
[illegible] صلوات [illegible] — [illegible] است
عاشق [illegible] احرام عشق — صد منزل است [illegible] است
[illegible] — [illegible] است

صد [illegible] از [illegible] — [illegible] است
[illegible] — این شیوه خاص [illegible] است
[illegible] جای دگر گم — [illegible] است

این فتنه که حسن تو انگیخت در جهان   صد داغ رشک در دل افلاک ماست
افغان که لاله گون نشود چهره امید   زین خونبها که در دل نیلگون ماست
با نعمت وصال تو در چشم بینوان   عشاق را چه ذوق بهشت و جنت است
بر زخم کاریم چه نهی مرهم امید   زخمی دگر که کار بر دل ز مرهم است

عرفی بکام دل نتوان ره بعشق
این وادیی بود که ده خضر گم کرده است

زلفت چو بند سلسله بر پای فتنه است   آسوده شود دهر ز غوغای قیامت
گر جلوه نداری نه رعنا صفتان را   آیین سپهر دگر چمن آرای قیامت
زود است که چون دامن محشر بچمند   هنگامه آشوب تو بالای قیامت
این فتنه و آشوب ز اسباب جمالند   در حسن تو جمع آمده اجزای قیامت
زود است که فردا ز نگه جنبش پایند   صد فتنه الماس ز سودای قیامت
بوسش چو دو دست کرده دل عرفی   ای فتنه برون آ به تماشای قیامت

وله

وای که بستانه بار جیحون رشک   ساغر لب ریز گفته بر سر امکان شکست
چون گل رخسار دوست نازش می‌پرورد   شمع شبستان فراغت رنگ گلستان شکست
چون بازدل حسن در خواب کلاف شکسته   در دهن زخم عاشق نمک شکست
بسکه جام نماند عافیت از حسن تو   قیمت آسودگان قدر شهیدان شکست
چاشنی درد دل روزی هرکه است   ورنه لب آن عشق کفر و مسلمان شکست
همت عرفی بزم جام محبت کشید   ذوق نعیم بهشت در دل امکان شکست

گر شوم صد سال محروم از وصال دوست   دیده یکشب با من گرد وفی که مینم روی دوست

تا دوست مرا سر و چشم از خون است   گر باد امر نامه رحمت از سر کوی دوست
ای بی‌سبب بارش غم بر سر من   همه این شوریده و سرکشن کی کند
زنده باد آن دل که بر ناوک غم است   شهید دوست چه رفته‌ام دوست
ذوق نهانی شنیدم سخن بکام   ای ادب ز شکر پستان کی زمزمه
بوسه در جاده عاشق گفته ذرت   گر نسیمی آید و گوید که در کوی دوست

وله ایضاً من بدیه

دوش دل بکشته سیر از وصل او   یک شادم گر فغان در محفل نا گرفت
دم زدن ... که ذوق   دوش بود دل با بیان لب دست گرفت
از دوش دست و سجاده و تسبیح دوش   جام می بر کف ز دون آمد سر و روی گرفت
جان دادن دیده هر کی جان تن   این تماشا چشم گردون آن تماشا گرفت

من که یک امشب می خوردم از لذت دل
عاقبت گرید ... افغان عاری گرفت

ز دوست زار شیفتن ز بهر صحبت   ز بهر دوست دیده چشمه دل ز بهر صحبت
نگاه شکر او سا بیشتر گی   در زخم سینه ز نو خیده بهر صحبت
ز درد شوره ز او شبی فرود   ز آن نیش غمزه دیده عکس ز بهر
گفت رید نیم جست ای بیم وصل   چه بی شو روز دار و زمین بهر
دیده اگر لمس بخون بهر شی   جامی بی گشته خیش بهر صحبت
ز سر تا پای دل فتنه بپرداز   با هر دو بشم دیدن ز بهر صحبت
ز دوست هر سر دست و سجاده   ای سینه و دیده دیدن ز بهر صحبت
مرا فرق نه ... بر تو نصیحه   جای مرش بند آب شیدن ز بهر صحبت

نبود ز عشق و دین ما گریخت | گو [illegible] از کین ما گریخت
بسکه شد [illegible] آتش [illegible] | تخم [illegible] زمین ما گریخت
مشق [illegible] باده [illegible] | آب روان ز چین ما گریخت
[illegible] | [illegible] ما گریخت
باز کردیم [illegible] | [illegible] ما گریخت
آتش دل چراغ [illegible] کردم | شاه [illegible] ما گریخت
شوق [illegible] آورد | [illegible] آستین ما گریخت
دستی ز آستین برون کردم | [illegible] ما گریخت

وقت عرفی [illegible] شود
[illegible] ما گریخت

سنبلی [illegible] گیسوی [illegible] | [illegible] سنبل [illegible]
آهوی مستی [illegible] | [illegible] نرگس [illegible]
ساحری [illegible] آستین [illegible] | آتش [illegible] غمزه [illegible]
مشهدی [illegible] مسیح آید [illegible] | [illegible]
شعله سوزنده [illegible] | آتش [illegible]

عرفی از وصف [illegible]
[illegible] آشفته از گیسوی [illegible]

ای سینه [illegible] | [illegible] آتش [illegible]
گر صلح کن [illegible] فلک | با اهل دل [illegible]
مجلس [illegible] | [illegible]
بسیار خون خورد [illegible] | [illegible]

حرفی بریزد [illegible] تن | ما را [illegible] جام [illegible]

و له

[illegible] اشارت [illegible] | این رشته [illegible] انگشت [illegible]
عشق [illegible] | این سبزه [illegible]
یارب [illegible] دل [illegible] | کان غنچه [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

هرچند که عرفی [illegible]
[illegible]

شب [illegible] | [illegible] جان [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] نام [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible]
[illegible]

۲ [illegible] | ای [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

[illegible] عرفی [illegible]
[illegible]

۲ [illegible] | [illegible]

باکوه من چشم و زاو پر دو کشیده / تا به بلندی م رخ نظم نماندست
بی نشاء ذوقی بنوه عفت و پندار / به چه مو و بسکن نگو نماندست
پر زکشش زندگی از شدت درست / امید به کشش به م صور نماندست
باور نکنم گرچه انالحق زده در عشق / صد دار دگر در دل منصور نماندست
نام تو چه گفت و چه بر این چه سرود / بس شهره آفاق که مشهور نماندست

عرفی ازین گریه نشسته آیت یاسی
در بیت که این قاصد در طره نماندست

راحت آرده آن سینه که افکار نیست / زنش ز شربت وباد که بیمار نیست
مژده وصل تو با آنکه بگنجد به دو کون / نا امیدی بدو عالم چو طلبکار نیست
زاهد از مستی و آزرده کیم منع چرا / این گلی نیست که در گوشه دستار نیست
ای برهمن چه زنی طعنه که از سعید ما / سجه نیست که آن غیرت زنار نیست
آه ازین وصله تنگ و ازان جسم نحیف / که دلم را طلب شربت دیدار نیست

عرفی از دار دگر سیری تو گفتی نیست
لذتی نیست که در درون دشوار نیست

کل چو با عشق شود بجز دو کون رگت / داغ ذوق را الحق [illegible]
انصاف ذوق ارطرف گلشن وریس شان / از خلوت ضمیر مجلس [illegible]
زان قول بار از انجمن حال را نداند / گر زوی عاشقی شود شرمسار گیت
در کوه علم گرچه سزاوار سر نیست / کشتی شبهه بزد در کنار گیت
سیلاب فتنه خانه دین در خرابیست / مطلب تمام گشت و جهان [illegible]
چه است کز تماشه هاش شود حکم / از بسکه شبهه می نهد [illegible]
سنی عزور چون که بزد مباحثان / از بس که بر عقیده [illegible]

گوید رگب هم کرا آورده کرده ام / در طلب تمام گشت هزار گشت
عرفی و ز پی تیز زبانت مان نیست
بستان پیاله و کن در نماز بحث

منصور و انالحق زدن و دار و دگر هیچ / ما یم و لب ساقی بن و زنار و دگر هیچ
گر راه بر مسکن عشق چه پاسبانی / ابلیس به زیر دل افکار و دگر هیچ
در کعبه گران بار زبر دوم بگذارد / ناقوس بدست آدم و زنار و دگر هیچ
برخیز زدم تو رسید بین و مرگ / کای وای ز محرومی دیدار و دگر هیچ

عرفی جلوه در رقت به چند / صد گل زده بر گوشه دستار و دگر هیچ

تا رگ لب رسانه شکستیم جام صلح / دشمن غیور بود بیفشردیم نامی صلح
گاهی چشم چه بودی ولین [illegible] / آنرا که اعتماد کند بر دوام صلح
در بیت کز زیارت ما بهر چند نیست / بتخانه عداوت و بیت الحرام صلح
در بیعت عشق حرفی شنا شنید / بر جنگ تا ازل نهاد نام صلح
تا تیله دیده تو بسر ها / مرغ دل رسیده فکنیست رام صلح
دانش غمزه هم ده که هر جنگ / کرم ز التفات نهانش پیام صلح

عرفی تمام عمر ستم دیده صبر کرد
هرگز نیافت مرغ بلا دیده جام صلح

چنان بسته آزار جان گستاخ / که با رخ ز گره های آشنا گستاخ
نهان ز بی چو رسی جدا ازین یاد ار / گرچه کشد وکی بند این بار گستاخ
ز رشک شاخ گل گفتم / بشاخ گل زد و جدا ازین بار گستاخ

عشق ... تخریب ... | که ... قرب ادب شد ادب گستاخ

ادب ز من طلبد شوخ آشنا رویی | که از تبسم ... شود ... گستاخ

از این سبب به نگاه گرفت حسن غیور | که با کرشمهٔ او ... گستاخ

... شرابی ... آید | کنار ... نگاه ... گستاخ

در آن مقام که ... دگر است | از آن ... که نگاه ... گستاخ

[illegible] ... کجا ...

که عشق با ادب ... گستاخ

۲ اول ره ... کعبه و ... بود | آدم ... دیر راهب بود ...

... در کعبه و دیر ... | صبح و ... تسبیح و زناری ...

... | ... [illegible]

سیر کوی ... کردم ... | هیچ ... [illegible]

باز کردم دیده را از دیده ... | ... [illegible]

در تماشاگاه حسن ... | دیده ... محروم دیداری

بر سر خم ... خرابات مغان | ... هشیاری

از لب ... خون ... | ... اندیشه ...

عشق بود ... | بود ... [illegible]

عشق اگر غم داد و جان ... | هیچ اول بود و آشوب ...

هیچ لذت ... | راست ... [illegible]

دستان ... هستی ... بود ... او

این زمان ... آمد ... باری ...

۳ عشق گر مردست ... | ... [illegible]

۷۳

عاشق زار

ذره ... جلوه ... روی | آسمان چون ز تو ... بازار آورد

بسکه ... خورد ... | ... آورد

... عشق ... | ... آورد

... عشق ... | ... مسیح ... آورد

... | ... آورد

ای که عرفی را ز سامان ... کجا

تا ... دل تنهای ... آورد

... خاک ... | تا ... گشته ... بود

... | ... بود

... | این ... تجربت ... بود

... روز وصال | حسرت ... بود

... | ... بود

... روز جزا ... محشر | ... عاشق بود

تا برآورد ... از گریه فرو شد عرفی

... گریه ... بود

... | هر جانب ... [illegible]

... | ... بسوزاند

... | ... خانه ... [illegible]

... | سر شوریده ... عشق ... بسوزاند

... | ... خانه ... [illegible]

... عرفی ... [illegible]

... بسوزاند

بجسم گر بیابم مسیحا وری آید … که بیند اندر بهار از جان [illegible]
ز ده دوش عشق او دیده [illegible] … که دو ماه فرو نعمان شیری [illegible]
شهنشاهی ملک دلبری [illegible] آید … که چتر از جنبش [illegible]
مگسهای [illegible] عشق از [illegible] … که [illegible] دود [illegible]
هم آن [illegible] که لب شیرین [illegible] … ترنم رود [illegible] تبسم [illegible]

بنده دل شوم که او خون [illegible] میخورد … [illegible] داغ میخورد
[illegible] عاقبت می [illegible] … [illegible] داغ میخورد
[illegible] می برد [illegible] … [illegible] داغ میخورد
این چمن [illegible] بهشتیان … [illegible] داغ میخورد
[illegible] … [illegible] میخورد

[illegible] تشنه از [illegible]
آب حیات از کف [illegible] داغ میخورد

مردم [illegible] می پرستند … فقیهان دفتر را می پرستند
گروه [illegible] اهل دانش … که [illegible] را می پرستند
[illegible] که مشتاق [illegible] … [illegible] را می پرستند
[illegible] اهل عصیان … کلهدان [illegible] را می پرستند
[illegible] شیخ [illegible] … که هر یک داور را می پرستند
برافکن پرده تا معلوم گردد … که [illegible] دیگر را می پرستند

[illegible] که این قوم
گرامی گوهر را می پرستند

چون عشق بت [illegible] … تسبیح [illegible] کرشمه [illegible]

[illegible] … [illegible]
آب حیات [illegible] … [illegible]
[illegible] عشق [illegible] … [illegible]

[illegible]
امروز عشق [illegible] هوا کرد

[illegible] … فلک [illegible] خویش میکرد
[illegible] … [illegible] میکرد
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible]
[illegible] … [illegible] عاقبت [illegible]
[illegible] … [illegible] میکرد

[illegible] … [illegible] شکند
[illegible] … [illegible] شکند
تشنه [illegible] … [illegible] شکند
[illegible] … [illegible] شکند
[illegible] … [illegible] شکند

[illegible] … [illegible] کند
[illegible] … [illegible] درویش کند
[illegible] … [illegible] کند

دست از این جمع پریشان که ازین کیشان | هر یگانه که رسد [illegible] ولی خویش کند
کز درون را ز برا نیاید [illegible] | در به آموزی ما مصلحت اندیش کند
عرفی این نکته مجو ره طلب بیش | کر کمان وفا [illegible] ریش کند

محرم زخم درین کوچه که مرهم باشد | شادم کشته درین شهر که ماتم باشد
نیم آن کشته که چون تیغ [illegible] | احتیاجش به دم عیسی مریم باشد
گفت وگوهای حکیمانه نیاید [illegible] عشق | [illegible] که این نکته مسلم باشد
عقل را کرده ام از شعله [illegible] | صرفه بی ادب آنست که محرم باشد
[illegible] محبس غم [illegible] | ای خوش آن کس که از آتش غم باشد
عرفی اگر به نیا سایه و طوفان بلا | جم [illegible] که دو عالم باشد

تشنه ام رطل گران خواهم کرد | آتش آتش نشان خواهم کرد
پنجه [illegible] | [illegible] ایمان خواهم کرد
[illegible] عوض متاع خود [illegible] | آنچه [illegible] از آن خواهم کرد
گر بجز خون [illegible] | خون [illegible] پیکان خواهم کرد
نفس گر [illegible] شود [illegible] | گرگ یوسف [illegible] خواهم کرد
در وجود از دل [illegible] | در عدم آرام جان خواهم کرد
کشته بودم چون [illegible] | برتر از ملک [illegible]
این [illegible] | آنچه عرفی خواهد آن خواهم کرد

گر در عشق زنی تاب ملامت باید | دل آماده آشوب قیامت باید

در نوای [illegible] | اول از عافیت [illegible] باید
[illegible] | عمرها بر در اندیشه اقامت باید
[illegible] | چشمی از دیدن [illegible]
[illegible] | [illegible] خورشید قیامت باید
عرفی از [illegible] | بر صاحب نظرانیم علامت باید

[illegible] کار بما نگذارد | غم [illegible] کار بما نگذارد
ما جان [illegible] گل فشانیم | گل [illegible] بما نگذارد
[illegible] | جان طاقت [illegible] نگذارد
[illegible] شراب [illegible] | پیمانه [illegible] نگذارد
هر کس که [illegible] | پیغام نگار [illegible] نگذارد
ساقی [illegible] | در خورد [illegible] نگذارد
از بسکه رمیده ایم [illegible] | غم ذوق [illegible] نگذارد
عرفی [illegible] | [illegible] نگذارد

[illegible] شمشیر [illegible] | [illegible]
[illegible] دوستان | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

رفته دل و جانم به باده در دستند — که نازده و شده و تا اثر معتبر بستند
چگونه بیان آورم درین مجلس — که باده و صد سوزت وجود بستند
کدام بزم بگیرم که تنگ حوصلگان — بوی می که شنیده شیشه شکسته
که تجربه جای به که شنیدم — که شیشه که شکستند باز پیوستند
به یک صحبت رندان بی سر و سامانم — که بوی می شنیدند و دگاه بستند
زنده طلعت بهشت جریان — که این گروه [illegible] همت بستند
چه پیر مغان آبرو مبر مستی — که از درون و برون [illegible] بستند

پیاله کرد چمن انتظار آب نماند — جمال شاهد امید بی نقاب نماند
ز بس که چشمه امید نم داد برون — فریب تشنه لبان جز تا سراب نماند
کدام سر عشق در میان افکند — که عشق معرفت اندوز در جواب نماند
هوای گلزار بر امتحان شاد — امید معرفت آموزی از کتاب نماند
عنایت تو چنان زد صلای معمور — که در دیار محبت دل خراب نماند
تو پیاله چسان تراوه کنف — چنان گشته که رخی آفتاب نماند
به ده به دست فراغت عنان عرفی را — [illegible] صواب نماند

ز هر چمن چو روشنان انجمنی ساخته اند — چشم به دور بهشتی چمنی ساخته اند
بنشینند دل از نشانه در قهر بهشت — که مجموعه دلها وطنی ساخته اند
چون سجده بر بتها و مرا مجنون — که بیا بنگر هر یک غنچه سر زده اند
ای برهمن بنگر سجده صوفی ریا — کین طرف تربت در بتی ساخته اند
[illegible] بهشت از [illegible] — ناشنیده ز گلگون کفنی ساخته اند

۷۶

آن غمزه جولت دلی جی را — که از دل بدر و از جان جهان بخراند
دل شنید نسیم [illegible] — آه آوازه که جانی و شی ساخته اند
لذت شور [illegible] — که تر ادای شیرین دهنی ساخته اند

دل ما را افسون جادوی بابل برد — هر که از نیم رخ جان ز دل برد
[illegible] — دست آسمان [illegible] قاتل برد
به ذوق ره ماند [illegible] — هر کس از آنکه جرس راه منزل برد
[illegible] — کشتی [illegible] فراغت ساحل برد
هر که اندیشه او چشمه کوثر نشود — بی شیرینی آن شکل و شمایل برد
[illegible] عشق [illegible] — هر که [illegible] درد دل برد
سینه نالی [illegible] — که سبک بار شود راه منزل برد
[illegible] — که مراد دست در [illegible] برد
[illegible] — غش دل [illegible] این نکته مشکل برد
[illegible] شمع در آن در [illegible] — خجلت جلوه خورشید محافل برد

۳۰
[illegible] — هست بیگانه [illegible] کرام شناسد
[illegible] — طاعت بتکده و [illegible] حرم شناسد
[illegible] — تا آید کام دلش لذت عشق نشناسد
اشهد ان شاهد است که عشق [illegible] — [illegible] الماس [illegible] شناسد
[illegible] — در حرم دیده گشاید صنم شناسد
[illegible] — دو جهانی که وجود است عدم شناسد

مجنون تو مردم دشت تازه نسازد   و نام ترا بش آوازه نسازد
ابروی دادم تیغ آمده ابید   گر نازکی‌ام ببره شیرازه نسازد
مست و تنگ حوصله در ساقی   دادو زند جام و اندازه نسازد
در بزم وی ای دل مکن افغان که گرانی   با نغمه شعر [illegible] نسازد
نازم صفای دگنعان که بنید   کز غیر تو راست کی غازه نسازد
هر جا از این داغ کرد حالت سوده   همسایگی داغ نوشش تازه نسازد
[illegible] این جام و دیا ساز حیات   گر تشنه لبی چون تو خمیازه نسازد

دلبران بی دل بناز و عشوه تا دل می‌برند   کشته از [illegible] صبر تا ساقی
کشتگان غمزه معشوق در روح جسد   چه غیرت بر قتوای کار قاتل می‌برند
کسی از کاروان کعبه دل گرستند   یکی از [illegible] عجز منزل می‌برند
گروه ارباب تعلق وقت طوفان لیک   بخت اگر که بود کشتی بساحل می‌برند
هر جا صحبت روشن شکسته از بزم   شمع جان هرکاه روشنیده محفل می‌برند
همت عالی [illegible] کعبه جواب در رسب   ره نبین [illegible] میشود [illegible]
بسکه و جان کن [illegible]   با پسند ره [illegible] منزل می‌برند
[illegible] قبول   [illegible] جان [illegible]

عصمت از لعل لبت کار هوس می‌کرد   قند نوشش که سیمرغ مگس می‌کرد
نازکی کشم از درد و نگاهی بیکس   قالب پیرم از ضعف نفس می‌کرد
در بهاران همه کس همدم مرغ چمنست   دل من هم قفس مرغ قفس می‌کرد
بنده عشقم و آیینه و بارش کاکلی   [illegible] شعله [illegible] خس می‌کرد

[illegible] گرمی هر شب   میکشد [illegible] هوس میکرد

ای تیغ [illegible] نیستر زان ترا بند   جانهای شهیدان [illegible] ترا بند
[illegible] محشر [illegible]   آن [illegible] ترا بند
[illegible] در غم [illegible]   شور دلی [illegible] رنگدان ترا بند
[illegible] دشتی [illegible]   زهر [illegible] کام شهیدان ترا بند
[illegible] چو دم [illegible]   [illegible] مژگان ترا بند
[illegible] که [illegible]   پروانگی شمع شبستان ترا بند
[illegible] کنعان   مستند که [illegible] ترا بند
[illegible] گردن که مبادا   [illegible] ترا بند
[illegible] نسیم [illegible]   [illegible] ترا بند

۳ این ماهی [illegible]   این دو [illegible]
[illegible] زبان   [illegible]
[illegible] بابام   جام از اندازه [illegible]
[illegible]   [illegible] دل سوخته
[illegible] عشق خداوند اند   [illegible]
[illegible] بی مستند   خون هم خورده [illegible]

۳ [illegible] بخشند   کان خرقه شهادت که خون بخشند
[illegible]   گناه [illegible] بخشند

[illegible] نتوان کرد — در آن دیار که بیمار را شفا بخشند
نگاه [illegible] رعایت دل — جزای خویش [illegible] بخشند
[illegible] که به عشق — از آن متاع که در [illegible] بخشند
[illegible] کنم که زیاد — خطای ما [illegible] بخشند
[illegible] — که [illegible] بخشند
[illegible] — اگر [illegible] بخشند
دعای [illegible] — [illegible] تهی دستی [illegible] بخشند
[illegible] — [illegible] بخشند
[illegible] — [illegible] بخشند
[illegible] — [illegible] بخشند
[illegible] عرفی را — [illegible] آشنا بخشند

عشرت گیتی اگر صحبت یوسف باشد — [illegible] باشد
[illegible] — [illegible] باشد
در ره عشق توقف نپسندی هرچند — تا به هر قدمش جای توقف باشد
عالم [illegible] — غلط اندیش [illegible] باشد
این همه آدم [illegible] — [illegible] تکلف باشد
[illegible] حقیقت عرفی — [illegible] باشد

خوبان [illegible] — با هم [illegible] کشند
[illegible] — [illegible] کشند

حیران شدگان تو [illegible] — آسودگی سایهٔ دیوار [illegible] کشند
[illegible] تنهائی خویشم — آن کعبه روانند که رفتار [illegible] کشند
[illegible] — پروانه [illegible] کشند
[illegible] — اندوه دل [illegible] شب تار [illegible] کشند
[illegible] — [illegible] تهی دستی [illegible] کشند
[illegible] — [illegible] خار [illegible] کشند
[illegible] — بسیار [illegible] بسیار [illegible] کشند

دلی چو شعله [illegible] برخیزد — که چون فغان [illegible] برخیزد
[illegible] باده عشقی [illegible] — فغان [illegible] برخیزد
[illegible] — [illegible] برخیزد
[illegible] — همیشه [illegible] برخیزد
[illegible] — [illegible] درد
[illegible] خاک شد [illegible] — که بی نسیم [illegible] برخیزد
[illegible] — [illegible] برخیزد

هنوز خسته دلم [illegible] — [illegible] خیزد
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

بکعبه آمده جز بی زکوة توبه نبود — بدین نشانه که ناقوس [illegible]

وله

ز ذوق ذره دیر و حرم دو [illegible] مشتعل دارد — سرابی و جودم در محبت حال [illegible]
فغان از جلوه حسنی که دلهای شیدا [illegible] — ز رنگ [illegible] نهای حیرانی [illegible]
گل امید ما را آفت پژمردگی نبود — که باغ آرزوی ما هوای معتدل [illegible]
بعهد حسن او جای تبسم [illegible] — که کوئی مرده صد ساله [illegible]
یکی شد صد عذاب اهل عصیان [illegible] — ز خون گرم دل سیلی [illegible] مشتعل [illegible]

گر باد شوم بر تو ز دیدن که [illegible] — در حسن شوم سوی تو دیدن [illegible]
تا سر زده شادی ز دلم سوز محبت — این سبزه از این خاک دمیدن [illegible]
[illegible] انسیم گرد دی — بیهوده [illegible] که دویدن [illegible]
این رسم [illegible] که در گلشن [illegible] — در خاک بریزد گل و چیدن [illegible]
گر شربت دگر زهر چو [illegible] — [illegible] شنیدن [illegible]
از تربیت آب و هوا در چمن عشق — [illegible] که شود [illegible] پریدن [illegible]
در سبزه علی هر دم [illegible] — [illegible] طپیدن [illegible]
پیداست از [illegible] — کین بلبل [illegible] پریدن [illegible]

آه از این [illegible] گریبان [illegible] — صد مصیبت [illegible]
با وجود [illegible] شد مدام — ز هر خنده [illegible] پرورده
با چنین [illegible] در این بزم [illegible] — [illegible] بر سر [illegible]
در چنین بزمی که [illegible] پروانه دارد [illegible] — [illegible] پروانگی گرد [illegible]

[illegible] که [illegible] — [illegible] بر سینه [illegible]
دست [illegible] — [illegible] شده [illegible]

گر در کار دل از بخت [illegible] نگشاید — [illegible] نگشاید
[illegible] — [illegible] نگشاید
چشم [illegible] — [illegible] نگشاید
[illegible] که از دوست طلب — [illegible] چشم [illegible] نگشاید
[illegible] — [illegible] سکوت [illegible] نگشاید
[illegible] — لب این [illegible] نگشاید
[illegible] صنعت عشق — [illegible] نگشاید
[illegible] — هر گز آن سلسله [illegible] نگشاید
[illegible] — [illegible] آشوب [illegible] نگشاید

[illegible] — [illegible] آید
[illegible] — [illegible] بر آید
[illegible] — [illegible] بر آید
[illegible] — [illegible] اسلام بر آید
[illegible] — [illegible] بر آید
[illegible] — [illegible] بر آید
[illegible] — [illegible] بر آید
[illegible] — [illegible]

چندبی بهره بود دیده گریانی چند / زلف جمع آرد که جمعند پریشانی چند
کارخانان محبت را نیابند گر / کمتری چاک زنند گریبانی چند
نکه آماده کند بر دو ناکرده گناه / کی در رو پری از کرده پشیمانی چند
[illegible] بی تو ز [illegible] کو نیارد شکر / مشتی آلوده آلایش انسانی چند
[illegible] فسانه غم گرئی من [illegible] / خوان بیاری که جمع آمده مهمانی چند

ز بوی باده دلم آب در نمک میکرد / ز نام تو به دلم آینه زنگ میکرد
ز محتسب کمن اندیشه زود باده بیار / که او کنار بر اهل دل تنگ میکرد
دلم ز کوی خرابات دور کرد و هنوز / خبر ز کوچه ناموس و ننگ میکرد
بلیک مستی یاره و ناوه سلطانی / که با صلح و هیم [illegible] جنگ میکرد
هلاک جوهر شمشیر ناز تو بادم / که تا ز زخم [illegible] رنگ میکرد
هجوم عشوه و ناز است بر دل عرفی / سپاه کیست که شهر [illegible] تنگ میکرد

تاکی از لب شکر آن مست تکلم ریزد / این نمک چند بریش دل مردم ریزد
واز جاییست که دارد اثر زهر ستم / جرعه لطف که در جام ترحم ریزد
همه با هم ز دوکانیم برین مست گواه / مشت خاکی که صبا بر سر مردم ریزد
وای بر من که غیوری ز کنم دل ببرد / که گرش دهد دست [illegible] ریزد
مردم از دور [illegible] / گر من این جرعه [illegible] ریزد
وی آن غمزه بلا مست [illegible] چرا / خفته [illegible] دل را [illegible] تغافل ریزد

آن مست ناز کز نگهش می فرو چکد / خون از کرانه دو شمشیر او چکد

۸۰

داغم از آن که از عصیان شود سفید / ده قطره اشک گر ز نی شست [illegible] چکد
اجابت گلستان طلب جویبار [illegible] / خونم ز دیده جوشد و از برف جو چکد
[illegible] ملامت دشمن [illegible] / این شربت از دماغ مراد [illegible] چکد
[illegible] گر تو ببینی که اشک ما / تنها نه از فره که ز هر تار مو چکد
عشق از همین شکنجه کند خون کائنات / آن یار صحبت که دل [illegible] چکد
[illegible] آمده یارب [illegible] / آنها که از دم [illegible] از گفتگو چکد

[illegible] گر بسته [illegible] میشوند / تا بسته از کمند به زنجیر میشوند
خوابی [illegible] که بیعت [illegible] / آنان که پای بسته تعبیر میشوند
[illegible] بوستان خرابی [illegible] / جمعی که پای بسته تعمیر میشوند
[illegible] که آمده [illegible] / صید افکنان [illegible] تیر میشوند
[illegible] / گردن نهاده بسته زنجیر میشوند
[illegible] که در صید گاه او / مرغان بال بسته هواگیر میشوند
[illegible] که در شهر محبت ما / ناز داده کودکان ز رحم پیر میشوند

[illegible] سر صحرای جنونم داده / جلوه شیرین نشان [illegible] داده
[illegible] / ده چه ذوقی از ادای غمزه ام داده
[illegible] / رخصت نظاره گاهی [illegible] داده
[illegible] / خشتی از بیت العتیق [illegible] داده
[illegible] / گر [illegible] دل صید زبونم داده
[illegible] / [illegible] داده

گر نوشتم آب حیوان عیب کم [illegible] / من که در طفلی بجای شیر خونم داده اند
جاودان ماند بگرداب ملامت زورقم
این بشارت عرفی از بخت زبونم داده اند

2 دوش سیل آبله پایش بزم تماشا کرده بود / دیده امید را بست تماشا کرده بود
بان ز شرم تا کسی داخل نمی شد در دلش / در چو بر سینه گره [illegible] بپا کرده بود
وصل لیلی مطلب مجنون نبود او رام / نهضت آوارگیها دست پیدا کرده بود
ای طبیب از درد من کوتاه [illegible] / کرده امید [illegible] پیدا کرده بود
حسن را [illegible] کاهی بود میل نیاز / [illegible] تماشا کرده بود
از ملامت صبر کن [illegible] / [illegible] دامان زلیخا کرده بود

گر خلوت عشرت خانه خماری ماند / ده [illegible] صوفیان صد صفه در بازاری ماند
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] خماری ماند
[illegible] / [illegible]
[illegible] حرفی بر زبان می آورد / [illegible] آورده [illegible]

گر نیم قطره‌ای ز دهان سبو چکد / [illegible] تا [illegible] چکد
[illegible] / [illegible]
بعد از [illegible] خاک من / هم خون [illegible] آب [illegible] چکد

ای تشنگی [illegible] گنه او / آب حیات از [illegible] چکد
[illegible] / [illegible] چکد

چون تشنه رو بآن [illegible] نیاز میکند / گرم روی به دل نیاز میکند
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] جان نیاز میکند
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / حسن و جوانی [illegible] میکند
فغان [illegible] دل [illegible] زلف [illegible] / که آن کرشمه این ترکتاز میکند

چاک در چمن رو بهر ترنج میکند / بلبل عشق باده هوس میکند
[illegible] / [illegible] هوس میکند
[illegible] / [illegible] هوس میکند
سینه [illegible] در دل / [illegible] قفس میکند
[illegible] / [illegible] قفس میکند
صبح و شام [illegible] / [illegible] هوس میکند

داروی [illegible] کم نشود / سیلی گر [illegible] کم نمیشود
[illegible] / از لطف او امید [illegible] کم نمیشود
[illegible] / [illegible] و دریا [illegible] کم نمیشود

خاصیت یار نگر کز جور دوست عالم گرفت و هر کس که ام نمیشود
خوای بگشتم رو خوی بکشم بار در دم نقش آب و هوا که نمیشود
خون نچکد زجاحت [illegible] گرد انش غبار [illegible] نمیشود
که ام نقد دم [illegible] میگردد [illegible] [illegible] میگردد
که اه زهر بود سفال میزم که آب در دهن جام جم میگردد
فغان که از خرد و [illegible] قبول دو کار خانه که همراه هم میگردد
هرای [illegible] رانیت شاسته روی کسی بزند دستی علم میگردد
مدار جلوه دریغ از دلم که خوب [illegible] بگوشه چنین آینه کم میگردد
چرا رفیق شهیدان نمیشود عرفی مگر روانه [illegible] عدم میگردد

ولـه

دودی زدل بر آمد و خون جوش میزند خون میچکد زعشق و جنون جوش میزند
ای شام [illegible] افسون و دم که باز از دم [illegible] افسون جوش میزند
[illegible] گشته [illegible] دل [illegible] خنده گلگون جوش میزند
تا چشم [illegible] بر آمد بهشت را اندوه از برون و درون جوش میزند
در وادی که گرد [illegible] خستگان چندین هزار [illegible] جوش میزند
تا زخم دل گشوده و در خون [illegible] ایم وز [illegible] درون و برون جوش میزند
عرفی کجاست غمزه بی قید او که باز دریا [illegible] جوش میزند

بس در کوی قدم تا بوی خیزد [illegible] عجب که آب [illegible]
میدان شهادت [illegible] [illegible] خون [illegible]
ازین [illegible] تیره و آسایشی [illegible] که شب [illegible] آینه [illegible]

۸۲

[illegible] میکنش نصیحت فرستادو [illegible]
[illegible] عشق [illegible] دوعالم که [illegible] در تیات [illegible]
[illegible] کوثر همین [illegible] که ساقی زنیت آبی [illegible]
[illegible] شراب صد جا [illegible] مگر [illegible] حیرت [illegible]

ولـه

[illegible] رضا سی آرد [illegible] وصل [illegible] سی آرد
[illegible] دل [illegible] که [illegible] زخیم [illegible] آرد
[illegible] که [illegible] [illegible] بر [illegible] آرد
[illegible] که دست [illegible] هنوز حسن بروی حیائی آرد
[illegible] کنج [illegible] که [illegible] عجز و [illegible] آرد
[illegible] آفتاب [illegible] که کس [illegible] [illegible] آرد
[illegible] که [illegible] هزار [illegible] آرد
[illegible] زخم [illegible] کسی [illegible] آرد

[illegible] وصول میگردد [illegible] قبول میگردد
[illegible] [illegible] میگردد
[illegible] [illegible] وصول میگردد
[illegible] [illegible] [illegible] میگردد

[illegible] [illegible] وصول میگردد
[illegible] [illegible] [illegible]

غراب معرفت عرفیم که در گلشن / به شهر قدس [illegible]

گر ره [illegible] خاک رهگذر باشد / [illegible] که نیم پای نیشتر باشد
در آفتاب طلب گشت [illegible] / نیافت سایه نخلی که بارور باشد
امید عافیت از مردمت [illegible] / که مرگ دیگر و آسودگی دگر باشد
نهال خویش [illegible] / درین چمن قفس مرغ بال و پر باشد
[illegible] طوبی که [illegible] / بران درخت نشیند که بی ثمر باشد
ز آتش جگر [illegible] / ز آب دیده [illegible] دامنی که تر باشد
تمام آتشم [illegible] / [illegible]

از درد من آن عشوه ناز که خبر کرد / آن فتنه [illegible] که خبر کرد
افسانه [illegible] بود / اندر دل [illegible] که خبر کرد
آتش [illegible] / من [illegible] وان [illegible]
گویند که آشفتگی هست [illegible] / زین غم [illegible] صبا [illegible]
بودیم به هم گرم نگاه من و معشوق / [illegible]
[illegible] شنیدن محبت / از [illegible]
در صومعه [illegible] / [illegible]
عرفی [illegible] لطف [illegible] / [illegible] اهل [illegible]

دل [illegible] / [illegible]
نسبت دل [illegible] / [illegible]

۸۴

باشم خبرگی چون [illegible] نشست / گر [illegible] استغنای [illegible] شد
[illegible] شیرین [illegible] / آب چشم [illegible] شد
گر [illegible] مهر [illegible] / [illegible] خویشتن [illegible] شد
[illegible] راز دل [illegible] / خلق [illegible] شد
[illegible] جانب عرفی [illegible] / بی زبانی بین که چون [illegible] شد

گر [illegible] مژگان [illegible] خونشد / [illegible] که بهر من [illegible] شد
[illegible] بود / دلم [illegible] که جان [illegible] سینه [illegible] شد
[illegible] لیلی [illegible] افشاند / که [illegible] مجنون [illegible]
[illegible] محبت [illegible] چون [illegible] شود / که [illegible]
[illegible] / [illegible] که دل [illegible] زلف [illegible] شد
[illegible] عرفی بگو [illegible] / [illegible] سبب شهرت [illegible] شد

۲ [illegible] از شوق [illegible] کشته / بهشت [illegible] کشته
[illegible] / بهتر آنست که [illegible] کشته
[illegible] / جای آن هست که [illegible] کشته
[illegible] / دارم امید که [illegible] کشته
[illegible] / اهل تحقیق [illegible] کشته
[illegible] / کو [illegible] که همین دم [illegible] کشته
عرفی از صومعه [illegible] بیرون آیم / گر [illegible] کز شوق [illegible] کشته

زنیشش اگر میرم از جور و جفای تو رواست   بجرم گریه‌ام از باده وصال از ما
چنین که حسن تو خشنود است که من   برای این قیامت چه در خیال از ما
بوصل چون کند اداد حسرت تو اسیر   که بانع کشتش هم استغنا از ما
زضعف خویش بهم کم امید دارم   که زنده باشم و این طاقت ملال از ما
ام وداع خدیو مکی بکمال تو عرفی   مگر کسی که دل از جان کند بحال از ما

وله

باشد این امیدم اوج پروازی کند   تنگ شوقم در هوای وصل شهبازی کند
تا نشانی هست در راه از سر کلگون فغان   بانگ بر شهد ز جان من [illegible]
بهوس نگان تماق آمیز دارم صحبتی   فتنه چون درکش بار از غانم [illegible]
وین اگر اینست کین جمع پریشان را   که بود و روح امین محرم که نازی
شفقت این فراوانش بکند آن   برهمن براهل دین شاید که طنازی
صحبت بیگانه بند دوست [illegible]   عشق را [illegible] دارد
نوع شادی را بخون کشتن دیگر دل کی   کاندرین بر دست وقع عرفی غازی

چو مرغ سوزه که در آشیان پا باید   چمن سنبل زلف تو جان پا باید
برام از در یاری ادب که نجوی   زنگ بر سام آن آسمان پا باید
ز رشک حوصله آسمان بود در   گرفته گر که دل [illegible] پا باید
بلند تری است نام و بیان سخن   که از حلاوت آن داستان پا باید
باوج عشوه در آمد رنگ آسایش   دل غنوده رو همانیان پا باید
بعید گاه تو وقتی که در کمند افتم   هزار عشره باش نشان پا باید
مکن هلاک بیازیچه ام مزن زخمی   که خون چکان نیم از ادهان پا باید

بر سنان بر سر کجم که نجب   زبوی سوختگی عزم جان پا باید
زبسکه باده شود ایمان در آرام   هزار سال بر این جهان پا باید
فغان که تیغ [illegible] دست   نشد که زانی ازین بستر آنجا باید
جهان با تو دل دفت کم نشین

وله

سر گرمی کمان مت راروان پا باید

آواره دلی کز روش سیر نرفتی   بر آینه پایی که ره غیر نرفتی
دانی هم از اسلام خرابات گریز   پرواز چراغ حرم و دیر نرفتی
زنهار نکا دیده دم کین مج سر است   این شر دو کاه در غیر نرفتی
بر باد دل عرفی بزم تو منصور   کیفیت این زمزمه را غیر نرفتی

ماکه زنگ پای خسن می بستند   پا در راه بیشتان می بستند
دلگرد آزادی که گیست چه دارد   بر دوق سلطنت و دولت می بستند
ز بهار که با بچه روز کار سرد   که آن بسته تخته و تاج می بستند
به بهشت ز نزهت که در سر کشی   ز قصها که بهمت زورش طی بستند
ام بنفش خزان زاده و بهار آن   بهین کرکی در بستی گشوده می بستند
برای پیمان عزداین وصل خزانش   که بیلان ز دست خزان وادی بستند
که آزادیم برای نقش بهشت   ولی چه سود که دستم بکام می بستند
بر آزادی مجنون سلی ای محرم   که بر اسیر ز راه فراق می بستند

وله

درشکار غنی تو دل بسیار نکرد   نکرد ای عرفی کار رضاوت میکرد
بدین نعت ای فرد ره زنی آری   این نکته داشت که عرفی بر عادت میکرد

دوش کاینهٔ دل را همش پیش نظر — تاب دل چنان که تماشای قیامتگاه
اینکه از حق مرا یک نظر افتد پیدا — کاش خون دلم از دیده فرو ریختگاه
گر نه مقصود من از تو [illegible] — کی دعا دست در آغوش اجابت [illegible]
گره در رشتهٔ [illegible] — گشته عشق نیاز تو [illegible]
گیسوی حور پریشان [illegible] مشاطه — ور نه کی سنبل گلشن [illegible]
چه [illegible] بهاران شد [illegible] — کاش در خون حیات [illegible]

باغ عشق خنده و طرب [illegible] — چو [illegible] شود شاخ [illegible]
بکشش بهمان [illegible] — که دو عبادت بت [illegible]
زخم گو محبت [illegible] لذت — [illegible] که زاهد [illegible]
این بیان مردم که خستهٔ غم عشق — دو روز [illegible]
چراغ بزم [illegible] این دلیل — که از دیدن افسون [illegible]
[illegible] آیه ایست — کی [illegible] دولت [illegible]
زین رانه تحسین بشور من عرفی — که شمع طبع من از باد [illegible]

وله

بحکم عشق چو پیراهن صدق [illegible] — گناه کار ببخشند ولی [illegible] گیرند
[illegible] که در ولایت عشق — که [illegible] نشانند [illegible] گیرند
چه ظلمت که [illegible] — که شب چراغ ستانند [illegible] گیرند
[illegible] آسایش لای [illegible] — [illegible] گیرند
کمند [illegible] — [illegible] گیرند
در معامله [illegible] — که خورده [illegible] دیگر گیرند

میده جز که زاهد اندوه دین ندارد — [illegible] که ما را [illegible] ندارد
مردم ز [illegible] — کان حسرت [illegible] چنین
[illegible] — گر نقش که گلگون [illegible] زرین ندارد
کافرست زاهد ازین [illegible] — او را بت است [illegible] آیین ندارد
دعوت در اجابت این [illegible] — باور مکن که زاهد خود را برین ندارد
اینها ز عشق [illegible] — جز دولت [illegible] ندارد
آنها که دانی [illegible] — ظاهر مکن [illegible] ندارد

گر اوستا وقت [illegible] اندازه کم میکرد — مجموعه [illegible] کم میکرد
[illegible] — [illegible] آزاده کم میکرد
[illegible] ساقی آگاه — [illegible] کم میکرد
درمان درد مجنون [illegible] — ور نه [illegible] چاره کم میکرد
دل [illegible] عشق [illegible] عرفی — گر چشم خوابناکش [illegible] کم میکرد

وله

[illegible] — کاری که [illegible] آرزو کند
[illegible] خشک شد — تا ریشه [illegible] فرو کند
[illegible] — بازش [illegible] جستجو کند
[illegible] — [illegible] کند
[illegible] شهید عشق [illegible] آب — چون شعله [illegible] کند
این [illegible] دل عرفی [illegible] — [illegible] کند

آن قطره چون علم بر دوشش بریزد — ز بسکه عنان جهت بر دوش بریزد
زنهار رشک نگین بر لعل لبش — تا غمزه حقه بر گوشش بریزد
من در غمش که ازین داغ تشنگی — [illegible] هنوز بر لب خاموش بریزد
ای خاک مست شو که ز غیرت جام شکر — سنگی بجام زنه قدح نوش بریزد
در عیدگاه غمزه او تا بر روز حشر — امید در میانه خون جوشش بریزد
عرفی با همه هوش مرا ستم جام بود — عشق این همه بر دم بیهوشش بریزد

در ره سودای او دیوانه خون میرود — استخوان برگ گل پیچیده خون میرود
ساغر سودا که [illegible] پرستان [illegible] — نی کشان عشق پیمانه در خون
بس که خون آرد خیز دود دار [illegible] — در هوای [illegible] خون میرود
از برون لب هر دم چون قطره [illegible] — گر [illegible] دل [illegible]
گریه در خون دیده جگر در [illegible] — [illegible] ستاره در خون میرود
از نگاه گرم عرفی دیده ما مال بود — گریه در شوخی گر آشنای در خون

بجان چکار سازم که ساختن بزود — کجا [illegible] که تا من [illegible]
ز شاخ هر دو عالم [illegible] — که با من [illegible]
[illegible] — که گر از [illegible] پرداختن [illegible]
[illegible] — که برای سیم خالص [illegible]
[illegible] — نه چنان دلی [illegible] که باختن

گفت اگر من صد امت با چه سر کوی بود — بدو میرفت مایه آرام خاموشی بود

۸۶

[illegible] کشیده ز شاخ عشق فرود — در [illegible] شبی بود
بیشه چون [illegible] بر دو بجا بود — هر که او با [illegible] بود
[illegible] به هر قوی [illegible] — ای [illegible] که در چمن صبح [illegible] بود
[illegible] — باده [illegible] ز خاموشی بود

کسی که غم جوید که [illegible] دل در [illegible] — ولی کز [illegible]
[illegible] — تمنای که در دل [illegible]
[illegible] — کسی که [illegible]
[illegible] — [illegible] صبح [illegible]
[illegible] — کسی کشتن غم [illegible]
[illegible] — کسی که خویش [illegible] دیگری [illegible]

به حرف شکوه دل سوخته کرد — هنوز [illegible] بکرد
[illegible] ساخته بودم — این عشق [illegible]
[illegible] — تا [illegible] لقب کرد
[illegible] — [illegible] غریب [illegible]
[illegible] — این [illegible] که [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] عشق [illegible] طلب کرد

[illegible]
[illegible] که از شرم [illegible]

مست عشق او که میدان طلب از سر شود | سر شست است که در پیش شمشیر شود
چشم شایسته ایزد فردوس ندیدم | پرستم نیست اگر کار به جبل ویران شود
مرد میدان تو از زندگی شمشیر | تا برو ما را چه اگر کشته شمشیر شود
گر به بی غیرت نیست عاشق مه فزا | میتوان کرد نگاهی که زجان سیر شود

ولـه

دگر دلم زپی تازه دست میگردد | ز بیت ستم آوازه دست میگردد
کلید میکده را این دمیده که من | خدا کنم که بآوازه دست میگردد
خراشی بود دوای کان مهر کرد دلم | ز جام شیشه و آوازه دست میگردد
چنان سرشته کنیم که از نفسم | خمار چه ز دو جیب تازه دست میگردد
کدام قافله عزم دیار حسن بود | که فرشته برده و دروازه دست میگردد
از آن شراب که مجنون فشانده لیلی | هنوز محمل و جماز دست میگردد
خراب زمزمه تازه ز دام سیه فی | که عشق ازین نغمه تازه دست میگردد

یاران بروز حادثه یار جهان شوند | چون بشد زمانه همه مهربان شوند
کشتی روند در قدم تا سنگ مردم | چون با سنگ برزنم آتش عنان شوند
در هر کجا زچاه بپوشند دیدگان | گر بیند از حادثه دیدبان شوند
دوشیزه چون کس شده نگاه دلش خنده | چون بی نیاز رسد همه مشتاقان شوند
در بند چه که داشته ربع کنند خراب | چون بشد خلاص بر آشکارا شوند
ای دوستان بتازه اگر نغمه | تا دوستان تهنیت دشمنان شوند
تا بوتم ای چنان که شان دیر ترند | تا دشمنان ز مرحمت کامران شوند
لیلی لباس کعبه بر دوشم زای تنگ | تا زائران تنگه و لیک خبر شوند

یک بسته حق از آن صد ز نیم | تا عهد و پروان کی سیه شوند
ز ضد حق مجال عبور کمس ده | آتش سطوت زخم کاروان شوند
یک روز دست جای کمان کن | در سایه دعا در آسمان شوند
مردم کیم صورت و زو حوت سیرشد | حرفی از رگ شو کر ایشان شبان شوند

ولـه

دهان گرسنه دایم آدمی را نیز فاله | صباح عید من از دل ناله شکر گیرد
دو چشم تا زهرم که سلطان و گدایی | تبی ونشان دمیدی و ولی دگر نیز
قصب کن دوا زکنم به سر مردان داران | که لطف آن موسی عشقی از شعر تیز
عیبت من که عاشق مردم و فاریغ | که مجنون بگو لیلی بسته زنجیر
دل پرده ز تسبیح بورارده مرتفع | که از تقوای زاهد شیشه تر دو ریز

و لب بزن خوشه چه شد فرو آمد | و نشسته شد و فشانده شهر آمد
گر نگه دگر تا حق رساند که باد | کشته دگر تیغ و شمشیر آمد
تا بس کن که تا آم رود بجای حاجت | که گاه گریه شادی ز دیده بهر آمد
بشوی دل از عافیت رسیده من | زکوه و بادیه آواز کی بشهر آمد
ز اکثر آمده هر عرقی ورفت | هر که از عدم آمد چنین بدهر آمد

ولـه

مستان عشق خانه در آتش گرفته اند | دایم قدح ز دوری تو سرکشی گرفته اند
هنوز نیست که عهدهای روزگار | دنبال بیکسان مشوش گرفته اند
یک بگریه چه سود ز دگر کمین | سرتاسر زمانه در آتش گرفته اند
پایان غم به رسد چه چاره در گرفته | زان که خو بباده بیغش گرفته اند

عرفی مرید خلوتیان سپاده شو | کین قوم زین جلوه ز ارباب کرامند

کسی که دل بوفای تو عشوه کیش نهاد | هزار داغ ندامت بجان خویش نهاد
کسی براه تو آرزو که باز دیده کند | که گل بزیر قدم دید و پای پیش نهاد
شها دلتنش چو مرا داده گوش در دست | کسی که پای طلب در ره تو پیش نهاد
کرشمه داد امید عمر جاودانم | که مرگ بهر شکون تیر از کمیش نهاد
نگاه گرم بسلمان مرا کز آتش زد | که ننگ سوختن من بدین خویش نهاد
ز مغز عرفی از آن خون نسیم چکید | که دسته گل غم بر دماغ خویش نهاد

۳ رندانی شوق و گلزار نگنجد | جز در قفس این مرغ گرفتار نگنجد
در دست ریا باده کشان تا دگر | ما بسته سبابی که زنار نگنجد
هر ذره شایسته طوف حرم دوست | خورشید درین سایه دیوار نگنجد
فریاد که غمهای تو در سینه تنگم | اندک بنود لایق و بسیار نگنجد
ای عافیت آموز مشو همدم عرفی | در صحبت ما جز دل بیمار نگنجد

۴ کجاست فتنه که آن شوخ را سبک سازد | زمانه را کمی آشوب در کنار کند
گناه که ره و دارد نیت آن دست | که انفعال بعفو امیدوار کند
برای آنکه دلم ریش کند بخونریزی | زبان شوخ مرا مایل شکار کند
بناله نرم سازم دلت از آن ترسم | که یاد دگری در دل آشکار کند
خوشست که پیش تو پرسند حال عرفی و او
شکایتی بکنایت ز روزگار کند

۳ دل محرم حرف ما با فسانه نسازد | با مدعی محرم و بیگانه نسازد
افسانه فرمایند که ستان خود سوز | با صحبت مردم فرزانه نسازد
تا رفتم به صومعه دل ش | تا دام رهم بجز صد دانه نسازد
در حشر سر از سینه بهرکوچه درآید | گر خاک مرا خشت صنم خانه نسازد
آتش بده عالم زده از ناز دماغ | گر حسن تو بازیچه افسانه نسازد
این سیل که بر ما ی از لب تو عرفی | خلقت که از خاک تو پیمانه نسازد

۳ بکیش اهل وفا دعا نمی گنجد | امید در دل و در سر هوا نمی گنجد
میان حسن و محبت بکلمه کیست سخن | که در میانه نیز از حیا نمی گنجد
اسیر کشاید گل مراد ور روا است | که در بهشت رسالت صبا نمی گنجد
جهان بعهد تو بیگانگی رواج گرفت | که در حریم وصال آشنا نمی گنجد
ز بیگانه شد ار سی کرشمه و ناز | نه بر کسی که آشنا نمی گنجد
بنای تنگدلی از دیار ما مات | بجایی که اثر در دعا نمی گنجد
جهان پر از سر و سامان اهل وفا | که در سعادت بال هما نمی گنجد
خراب همت عشقم که با فضای دو کون | تذرو عاشقش در هوا نمی گنجد
جمال دوست فروغم دهد نه از کلیم | چراغ کس بشبستان ما نمی گنجد
از آن بکعبه اسلام میرود عرفی | که در صنم کده شیوه ریا نمی گنجد

گر گوشه ای از عشق خانه شوند | که تیز ناوک و اصحاب نیز در کشند
شکست شیشه دو با خاک نخوران | هنوز میکده آشوب و عافیت کشند
گر ز دیر برد ست بطوف کعبه مساز | امید و یأس بهر کجا چه دوش برده شند

رفیع ملون لا مرار ... است

کس بعهد و منزل یار کوی مستان ... ترشه چین ز دریا تیان مرتب‌شد
هر بشیشه تهی گشت و شکسته ... هنوز نه جزاز ته پیاله دوشند
چه محبت آورد آن جسم ... ز بیشه دلشان نیستی وفاجوشند
فغان ز عادت طرزی که ما او دمی جانی ... بعیش زدی ز دلش دوستان ...

نمکت ... غمزه و ناز افشاند ... حسن مغرور برو دامن ناز افشاند
... دهان دل رفته مراد ... گر رود لعبه زند همت ... باز افشاند
اگر در انجمن ... جلوه کند ... دست هر فنده ... گوهر راز افشاند
شاه ... ازان جان ... که ... کار ... بر جا ... راز افشاند
نفس ... دوجا بیست که هرگز ... شوخ است که دامن ... ناز افشاند
ازرشش ... دل ریشم ... مطرب آن ... کز لب ساز افشاند

گر باین حقیقت در راز افشاند ... زاهد از دامن دل گرد مجاز افشاند
همت ... که با اینهمه ... آستین بر اثر ... افشاند
غیرت ... علامت ... گر ... نگه ... ناز افشاند
چه عجب گر ز دل ... گر صبا ... زلف ... افشاند
گر ز ... شعف ... صید ... خون مرغان ... چنگل باز افشاند
جای رحمت ... بی ... نمک ... شهباز افشاند

حیف است که دستی ... نشین ... زان ... کس ... بفروختند
ای گل ز صبا ... مرغان ... در بستان ...

(۴۶)

یاد کرد جان ... خسرو ... تا چه ... چشمه حیوان ترا باید
هر ... آن فلک ... باشم که ... دست و لب آلوده ... ترا باید
... سوده ... دل ... در کام ... لذت ... ترا باید
... کرده خون ... در سلسله زلف پریشان ترا باید
... نشود ... که ... هر بیت که در صفحه دیوان ترا باید

از دیده ... کس ... نمی‌سوزد ... میلی ... بجز ... نمی‌سوزد
غیرت ... عالم ... از خلوت وصال تو بیرون نمی‌رود
... عشق ... که آن ... طلب ... صد کام لذت محمل ... بیرون نمی‌رود
... سر که ... دلی ... با درکش ... بجگر خون نمی‌رود
... که ... از الم ... آه که از ... جگر درون نمی‌رود
... اگر ... باز گر ... که ... سخن ... بیرون نمی‌رود
... عشق ... کای وای ... که از ... خون نمی‌رود
... که ... زین ... می ... از وقت ...

... وصل ... خواهد شد ... رها ز ... گل ... خواهد
... کردی با ... دل تنگ ... ریعن ... خواهد شد
... گردان ... که با ... خواهد شد
... قوال ... که صید این دل ... خواهد شد
... داغ ... بکام ... که ... هر چند خواهد شد
... امید ... مژده ... که ... خواهد شد

پاکیم کز آن آتشی که میطلبی — زانو بر سینه و نی بلند خواهد شد
زعود و قافیه غم در میان غزل — که بهر چون بسپند و سپند خواهد

ولـه

در مکتب عشق هر که شنیدستش بیکند — گفت و شنید و داتم و عیدی بیکند
یوسف وش اگر زاست رو بهر شبا — محتاج التفات کلید ستش بیکند
یارب کجا برم وفا را که این متاع — در کشور وجود خریدش نمیکند
هر کس که پای در و کشید اصل روزگار — گر بشنود صفا گفت و شنیدش نمیکند
و دیده را چنین که جگر گوشه خلیل — آمد بزیر تیغ و شنیدستش بیکند
از زمره مرد عاشق مجنون دا اهل هوش — گوشی بنغمهای خروشش نمیکنند

هر کس که روز نیک مرا نگه باشد — در روزگار بد دو هم روزگار شد
ساقی تو پی ز ساده دلی چون گرفتی — باور نمیکند که ملک تیغ کار شد
تمای رنج که چهره بیدار از نقاب — چشمی که رست گریه بی اختیار شد
بی ذوق در طریق ملک کار اوفتاد — زه تکیه بر عنایت و امید زار شد
بعد از هزار جام قدح نوش ذوق را — عادت بدرد سر شده و رنج خمار شد
حسن ملک شناخته شرست و بازگشت — لی هر که خوی یگانه ز رنج شرمسار شد
هر چند دست و پا زدم آشفته تر شدم — ساکن شدم میانه دریا کنار شد
جز ناگریستن و شاد در جهان نبود — آن هم ز حرص دین من ناگوار شد
عرفی ببین خوف که برهیچ باختم — مردی که نو تبار که بخت سوار شد

ولـه

صد غم ودی بزاید کار زاب نباشد — زاباء آفرینش غم را نسب نباشد

۹۰

خوش حالی که در وی کس کار خود — در کام وصل باشد در وصف باشد
از عادت حریفان زنهار بر حذر باش — کاندر بنا و ایشان ذوق و فا نباشد
در ملک عشق کار زرشب بنا نهادند — آغاز روز بود و انجام شب نباشد
حق نشست بی ذوق آری که باد وفیض — در طوق گر الهی الف باشد
گر بلبل و رضوان های های بی هنر — در مجلسی شراب کان از طرب نباشد
دوری رقیق حق گر بر سست صوفی — که دوستدار من او را تا بی نباشد

هر چه گزیدم از آن کیشش برمن بود — هر که دیدم بر درت بیکده از من بود
در بلبلم شعله نظر برکشید — در نه از طرف چمن گوشه گلبن بود
بزم و دارو بهشتم در پس ترب نام — که زوای شکرین مهی شیرین بود
آتشی دمیدن باب چشم برکشی — هر چه بشنیدم از آن طعنه دشمن بود
گرد جب و دریا رفت بر آتشم چنین — که مرا برکی از پاکی دامن بود
آتشی روا بود با شکده هم — آنقدر هست که از وادی ایمن بود
از انصاف بود الحق اگر گردی تحت — که بر طاعت حق بود و گمراهی بود

ولـه

نتوان از لف معنبر نشان تا چه کند — نقد چهره و عاشق خیال تا چه کند
بیار دو روزه وصلش نبات خوم داد — هنوز و حشی ماه و وصال تا چه کند
بحال دوا که بیکشد جفا بیست — بر ابروی و دم این احتمال تا چه کند
بعد از گذر و از وفت آغشته دیده — هنوز کشش کشش خط و خال تا چه کند
تماشا نه از باغ حسن جلوه — جهان پرورش آن نهال تا چه کند
ز دهد نزاده بر اسرار حکمت افزوده — با مل درب آن قبیل وقال تا چه کند

مژه فشاند ارباب حال آتش را — سرایت نفس اهل حال تا چه کند
شراب حافظ و شمشیر [illegible] ملول — ببین دو جام دگر این ملول تو چه کند
مجال حرف [illegible] — گره گشای [illegible] غنی مجال تا چه کند

ندوی آتش سوزان اگر خاشاک میروید — شهیدان محبت را گیاه از خاک میروید
ز چاک سینه‌ام صد شعله بیرون میشود — گیاهی کز زمین سینه‌های چاک میروید
نگاه کرده پنهان خونریزی چاک [illegible] — که دستی گر نگیرد او سر از فتراک میروید
چه سود از تیغ جنت جلوه‌گاه دوستانم — که آنجا جان فشانند و دل غمناک
از آن آهوی میگردد در وادی مستی — که گشت زهرناک از وادی ادراک
ببین بر زرق [illegible] خنده [illegible] — ببین کز گوشه دستار او مسواک
بهر جا غمزه او تیغ بر کف میرود — شهیدان چون گیاه تشنه لب از خاک

و له

جان ز شوق لب شکرخاید — دل به دندان غم جگر خاید
[illegible] کام — بخت [illegible] دیرتر زاید
دل آشفته بخت من تا چند — جای انگشت نیشتر خاید
آنکه [illegible] مزاج پروانه — شعله چون میوه [illegible] خاید
[illegible] حلاوت از پرواز — طایر شوخ بال و پر خاید
لب شادی [illegible] — غنی اکنون لب دگر خاید

هر که [illegible] عشق هراسان زده — دامن دل بکشد [illegible] زده
شهر دل خانه [illegible] محبت گردد — بعد ازین عاقل [illegible] زده

91

مژده [illegible] — صد قیامت شود [illegible]
[illegible] که آن غمزه [illegible] — تیغ بر کف بسر خاک شهیدان زده
باشد بر سر بالین اسیران [illegible] — مسیح [illegible] که پریشان زده
[illegible] — سایه مرغ هوا [illegible] زده

و له

نفسی چگونه زین غم دلم آرمیده باشد — که بی دهان [illegible] باشد
[illegible] قاصد کنم این [illegible] — که برش حکایت من بکجا رسیده
ز رنگ چهره [illegible] از شراب [illegible] — که بجام قطره می ز لبش چکیده باشد
[illegible] — که به گوش [illegible] سخن شنیده باشد
[illegible] لذت — بکدام [illegible] خلیده باشد
[illegible] — که تا [illegible] تو دیده باشد
[illegible] آرمیدن — که [illegible] خون تپیده

بازم بطرف میکده احرام تازه شد — ذوقم به بوسه‌های لب جام تازه شد
[illegible] — آیین کفر و شیوه دشنام تازه
[illegible] — دردی که صبح بود مرا شام تازه
[illegible] — اینک حلاوت [illegible] در کام تازه شد
[illegible] اسلام [illegible] — ای اهل شرع مژده اسلام تازه
[illegible] چشمه چشمه خون — طوفان نوح را دگر ایام تازه شد
[illegible] — پرواز دل بگوشه [illegible] بام تازه شد
[illegible] — گر ذره [illegible] ساقیم [illegible]

هر جا که مست غمزه زنان عشوه آمیز رود   دل همچو جان همیشه پس و پیش ... رود
از وعده گاه وصل او هر شام می آیم   آرام در خون ... امید مکین برود
گویا زعیش آباد وصل آمده نسیم مژده   کز خون دل گل بسته و ازو دود ...
گویا نشان دهی نیست الم ... کرم   ... زبان صد گونه زبیر
خیزد و بینی ام گر نعمه ناتوانیست   ... غیرت حسن قبول آشوب آمیز رود
عرفی دو جهان ز ما ... کشش ما هستیم   کین سست پیمان ...

و له

تشنه لب ام ز بخت چشمه کوثر شود   شعله چو رنگم رود فرشت خاکستر شود
از بهشت افسانها رفت گاهی دل   رفت و دیده آنچه کرد و در دل بی مهر رود
هر که از بهر پرده ... جان کوشش کرد   بر دو بالش بسته آخر ... نصیبه رو
عشق ... عیب است ...   کرده ام بسیار گشتم ... دیگر شود
سینه را ... شعله عرفی تا کی   ... جگر پاره را بالش و بستر شود

زکوی عشق ملک دل شکسته می آید   مسیح میرود آنجا و خسته می آید
شهید ناوک آنم که چون رود بشکار   غزال قدس بفتراک بسته می آید
زمانه کشش میل کرا پیشه داد   که گل بدامن ما دسته دسته می آید
بدیر عشق برید آن شکسته زنهار   که از شکنجه اسلام رسته می آید
هجوم درد به الفت ... بسته راه نفس   که بر لبم ز درون جسته جسته می آید
هوس محبت عرفی مگر شبیخون زد   که زخم وار ... نشسته می آید

نگه که دیده خریدم با نهان گم شد   شکست زرشته ... آباده شد

۹۵

بری کم شدگان ...   درچوام ... صد کم شد
شاخ سنبل زنی دام ...   کز زیر سایه ... بنده شد
ز روزگار زمان شمع روزگار ...   که در سیاهی روزم ... کم شد
بسیه عرفی با استان بهشت   ز عیش خانه جنت فراهم شد

کسی بمیوه غم زبانم نخورده   که حسرت بیش و فراغم نخورد
با سوده آن خوردن غم دلی   که اندیشه غم و داغم نخورد
دو صد شیشه خون زد ... نگه   که مرهم شرابی ز داغم نخورد
بعهد جهان عافیت مرده   که ... با غنچه نخورد
شب غم چنان تیغ بر من گذشت   که ... دود چراغم نخورد
شدم شاخ گل مسیح شوخ ...   شدم استخوان هیچ زاغم نخورد
گرفته عرفی شراب از زلال   که کوثر زمین ایاغم نخورد

و له

ای من دهن ز آن لعل آتشناک خواهد   بکام هرچه حسرت از لب تریاک خواهد
نه همه شاعران در کوی او افزوده ...   گرانی بس که دوستان ... خواهد
... دامن دست ... کرده آدم   که خود ... آب دامن پاک خواهد
... دستم ...   چه میدانم که در چه لاله ... خاک خواهد
زمانه دم درمسجد ای زاهد ...   که صحن مسجدت فردا زمین پاک خواهد
... پیراهن ... عاملی   که تا دامن گریبان کشی هم چاک خواهد

شود سودای ... در سر عرفی
درین زودی ... بسته فتراک خواهد شد

تا چند بکنج خرابه زاران بود — بی مستی و آشوب جنون چند توان بود
جای بگشم یکی از اهل خرابات — شرمنده ز شکستن سوگند توان بود
پر کی ز دو دیدگی پیش کمیرم — تا چند خود آزار حسرتمند توان بود
در یک فرزند غم ازین راحت آرام — در دوری تو جایی چنین چند توان بود
یعقوب صد دل بجگر گوشه مردم — تا چند اسیر غم فرزند توان بود
گر مرده الماس دادم برساند — صد سال بیک زخم تو خرسند توان بود
عرفی بکشش این نهر ستی که کمتی جدم — تا کی چو مگس بر شکرقند توان بود

از پی صید دگر تا بکجا می پسند — شمع ... یافت آهوی پی ...
... وحشی بوحدت گاهی بسیار است — جان سوخت ...
... ستم میکند بر رنج آرام دوست — دل کز ... مباد سینه که ...
ماند طبیب احمقی با خود حیرت زاد — ... ساده لوح که گرسنه ...
درویش کو عسکده مجمع پیکانه بود — زحمت جای ذات و محتسب ...
تا دل را جام قرب یافته کیفیتی — نمک خاریست ...
تا بحریم وصال عطش عرفی است — خون ز لبش میچکد عافیت ...

خوشا کسی که دمی آتش شراب چکد — دمی که جام شرابی ز ذات آب چکد
ز شعله تشنه لبی دامن خوش ناز — ... قرب گر از جلوه شراب چکد
کسی اراده جولان عافیت نکند — که زخم تیر بلاهای در رکاب چکد
رو بچشمه حیوان و تشنه باز آید — کسی که زهر دم شمشیر عشق آب چکد
چه دوستی بی شربت این عرفی — که توبه کرده دمی از دست آفتاب چکد

کسی بمن نارسی خاری آید — که تلخی بخش کاری آید
دلم بروشنی آفتاب خنده زند — که از زیارت شبهای تاری آید
زمانه اهل دلی نیستش میدانم — که بوی دل که ازین دیاری آید
هزار جان گرامی بهم بر خرند — بجای که در دو دل بکاری آید
گر از دیانت خود شیخ کی آید — ز صد هزار صومعه تاپای داری آید
گذشت مدت عمر که جستن ... — ز غیر خانه ... که یاری آید

شبی که در قدم وصل یار میگذرد — بذوق گریه بی اختیار میگذرد
کسی که محرم در دوست میداند — که دیده بی نم و اشک بی شمار میگذرد
خوشا دلی که کمند ... — که از بگیسه شبهای تار میگذرد
هر که ورد کنم در خویشتن ... — که فرقه هم من و او بر کنار میگذرد
صدای رحمت و بر ایمان نیستی ز لب — پیاله در کف و حرف خمار میگذرد
شکاریان طلب ترکش پی صید گشت — ز دست خرابی دم دم شکار میگذرد
نشان ناز طلب و شوق در دو سرشت — که فرصتم چنین خار خار میگذرد
منم که با تو با صد دلیل ... — ... خوش است که امید وار میگذرد
دم جدایی که دشمن ز رفت عرفی — چنان نمود که ... میگذرد
... که عرفی روان گذشت بود — کسی که میکند اشکبار میگذرد

عاشقان که بدل ز دوست غبار دارند — گریه کردنشان و شب ... دارند
آب ویران برای ... — چشم امید خبر که سوادی دارد
ما ادب محبت غبار دگر است — سوزنی در کف و در پا دو سه خاری

جان و دل ما می‌رفت آتش زده‌اند	باده در شیشه ندارست خماری دارد
جان حسرت‌زده‌ام شاد برای محرم	ترکین کوی که حباب شماری دارد
پر جراحت طبعی برنشان زاهد	تو بیا ورنه که این طایفه کاری دارد
بنده مقبولیان دل خانه کاشان	بشهیدان محبت قرب جواری دارد
هر کرا می‌نگرم سوخته می‌سوزد	شمع و پروانه ازین بزم کناری دارد
عرفی از سینه که این نغمه و شور	که کسی که چشم بیکاری دارد

کی دلم شاد از نیاب بی‌زوالی میشود	اگر از عشق شاد گردد و شاد از بیابان گریشود
ار نگاه گرد و دشمن و بیگانه او	نوش بر لب زهر گرد و زهر دوای میشود
هر کرا سیماب غفلت ریخت آسایش گرفت	کی دلش از چشم باز از خواب ایمن میشود
گرد و مهر شفق گرد دندران خطیر	کاروانی جمع گرد و چون دو منزل
جان بیهوده که راه از به پایان میشود	کوشش کن تا بسر دستان دوم
اگر چو بیسر بندی از نصیبهای عشق	مشت خاکی بر سرش ریزند که بی [illegible]
زینکه خواهد محو شد عرفی ز دستان سخن	میشود محو این ترمهاوای کی شود

کسی که از الم عشق بی‌دماغ میشود	عجب که سرو جانان بخت باغ میشود
چراغ انجمن طور [illegible] تو	ز خاک یاد هر ذره شبچراغ میشود
چراغ تیره بشبم پر رحمت یکی دگرست	نقاب ار کشا ماشبم چراغ شود
دماغ تشنگی آسوده دم درد با [illegible]	که آتش از دم آب حیات [illegible]
ذره و فاخته از بس فغان درد زده	برای رسیده که بلبل این [illegible]
زبسکه داده عرفی محبت متاع فراغ	قرار داده که سر [illegible] فراغ شود

سن آن گل دهر گلزار زده‌اند	گر بربط کلی باشد در وحشت زده‌اند
محبت زهد و زندانی بود و اقوال	که او در پرده سلامت و دوری زده‌اند
عشق منصور وده بالای کشتن	دگر او در سینه ماندست دو دار زده‌اند
دیدی که شوق ناوک صید افکنی	ذره آن حرم داور سر دیوار زده‌اند
و دو چون شعله بربرق سوز دو	از این معلوم میگردد که بر چکار زده‌اند
دو حیف عرفی ل در آزاد است	نه یاران شکوه عرفی از خیط آزار ما

ماز شمع اشکی چه کم شود	آن آتشی که از دل جیحون شکم شود
زه خاک شهیدان عشق را	در روضه بخت برسر مینا شرم شود
دوم دو سروده خوانم	یارب که چند که بر خاک متهم شود
با شود زیور بهشت	از آتش نیاز شهید ستم شود
وصال میله و آینه مراد	بی بهره اگر دو طلب جام جم شود
وه گر دو چون زره دوست	مانند آن که دو چار کرم شود
نیکسار اگر کسی لطیفت عرفی کان از است	که سومنات خیزد و مرغ حرم شود

بدرد آن قدر که خوش با همه یار میشود	وین که عرفی برای نیستم جای میشود
شمع پال نشین و در دگر مرغ دل	کر نشینند به یکی آتش نمی‌شود
گر شنید طرف خوان گر دشمنی	گر بستان که نه دلم میز بانی میشود
شمع داده که داروی صبح	که به ستم او قند در دگرانی میشود
نه غنچه گرد به آیه سلیمی بیار	که بدست چاره بسیاری جبانی میشود
مشتی هرزه قازی فرد چندگی	در میان مردم عالم زبانی میشود

چون فدای همت عرفی که چون جوهر کند | زینت گیر و فغانش آسمانی می‌شود

و له

گر عشق گذشتی عشق جنون چکد | از گریه ریزش نمیزد و از دیده‌ها
لب تشنگی ز ریشه چشم گشته بر دهان | آن قطره‌های خون که ز رگ ریشه چکد
دل نیست آنکه در وفا نیست ملول چکد | دردی زند و خوشه و خونی قطره چکد
خوشدل بدانم ار بچکد خون دل ز چشم | دل خون خویش می‌خورد و از دیده
عرفی گذشت چکان نازنین دل ز چشم | گر رنگ صبر نیست ببین تا بر

زاغ گهر و دین در گرو چه و بازاری باد | بلوت سبحه بر کف بر میان زنار باد
نگاهبانی هشیاران نجد هم هستی | ولیکن نکته مستانه را اشنا [illegible]
بساطی کاندرو طرح دو عالم [illegible] | بدست آورده‌ام اندازه [illegible]
اگر در عشق صد طوفان شود [illegible] | دگر در عافیت بادی وزد [illegible]
اگر با دوست در گلشن زنی [illegible] | نسیم باده و آرایش دستاری باد
محل تکیت زاهد گر و رستاخیز مسکوم | شما با سبحه و ما را بت زناری باد
محبت آفتاب محشر و مشکل که عرفی را | بصحرای قیامت سایه دیوار باد

و له

۳ گشتم همه دل خوبان همه خوبان خواند | همه دل [illegible] زلف پریشان خواند
بس که پیمان شکنی همه دلشان [illegible] | بسته پیمان بخود و آفت پیمان خواند
که در اندیشه خود کاه و در آئینه | دیده بر صورت خود و [illegible] حیران
شیوه ناز و نیاز خود و ما بر ده زیاد | بلبل [illegible] خود و [illegible] گلستان خواند
زبس که مستی جهان [illegible] | همه حلوای مراد و [illegible] خواند

لب بخشش بگذار دل مردم بگرند | جنبش ز لب جان و شکرستان خوانند
حالی گشته زبلی هست و ما غریب [illegible] | همه ره دیده [illegible] دون و دامان خوانند
بهانه ارباب وفا گشته از گرفت | بسکه مرکوم نوازش گری جان خوانند
گر ایمان کسی نشان نظر افتد عرفی | همه آیه گفت دشمن ایمان خوانند

جان خسته ز مژگان بلا چکند | عنان بدشمن جان داده‌ام نه ما چکند
بدستان غرش نیست مهر دشمن بد | کی گر دشمن مهرت دوست ما چکند
نمک بریسم آتش تیغ ساغر زاده | بر نه میکده دین گرد ما چکند
تبسم ار که [illegible] بود هم [illegible] | بسنه میش زد [illegible] غمزه ما چکند
نیاز که مراد محال [illegible] | ز خود و گو که اجابت [illegible] ما چکند
گر سعادت فالی دمی که در صحبت | پر سر [illegible] شود سایه هما چکند
از آن کند دوست با نفس عرفی | نمیشود بر وفا آشنا وفا چکند

و له

کسی که مرا با دل [illegible] بر آورد | شوانم از [illegible] غم پاک بر آورد
[illegible] شوقی که بر آورد گل از شاخ | چون لاله مرا با جگر چاک بر آورد
[illegible] ز چشم [illegible] پیوست | با آنکه سر از روزن افلاک بر آورد
دانش همه فرود است [illegible] | در برج نفل ره آمد [illegible] بر آورد
آن گنج گرم گشته ز عالمی دل عرفی | از [illegible] فرو آمده در خاک بر آورد

ز رشک نگاهی بر دعا نه چنین باید [illegible] که گریه [illegible] ز گرد بیاره چنین باید
گر در ره ما شنعت افسانه [illegible] | [illegible] چنین باید

ز بسکه غبار غم از سینه شد رفته / تا آرزوی دل گردت بنهند
بچاره دیده با من رخساره کنند / رنجش نتوان کردن بیچاره نهند
تا دین جهان او مرش زادم بسته‌اند / ... کشته میروی ان ... نهند
می بینم و بچه‌ام می جستم و میروزم / می خندم و مسکین ره دیوانه نهند
در خون جگر عرفی می غلطانی سوزد / در آتش خود قصه پروانه نهند

و له

چه گریست که در سر شراب میسوزد / چه آتشست که در دیده خواب میسوزد
کسی که برق محبت درو زند آتش / ز تاب سایه او آفتاب میسوزد
کنون که آتش دل جمع شد بنوش بمن / به پرتوش چهره را که نقاب میسوزد
مرا به جرم گر آتش زنند و صلاح / که پنبه تا ز برق مشعله میسوزد
کجاست آتش و آب حیات ذوقی / که از نسیم تشنه آب میسوزد
ز روی کرم وفا باز می جهد برقی / که در فغان ... کباب میسوزد
خدای را بنشانند آتش عرفی / که توبه کرد و از شوق شراب میسوزد

اگر دل از طلب باز ماند و پا نکشد / که سر رشته ... که پا بکشد
من خود از تربیت دل گشتم وحشی / ترسم این آینه کاوش صفایی نکشد
آخر انصاف بده تا کی این دست تهی / بکشد ... کری بنه قبای نکشد
نکته عشق کی بی جو صد عقل کی / تحفه ناخن کسی پیش گدایی نکشد
هر که گردی بنشاند ز رخ همسفران / سعی او در ره مقصود کجایی نکشد
سرکشی عادت عاقبت گویند عشق / لشکر رشک به تسخیر ... نکشد
عرفی از غم ناامید لب از ناله مبند / ناز تا هست ... دل جز ... نکشد

ما قدر ادب آموخته و بیگانه گشته / دامن جیب ز بهر حیرت و گرد شیشه گرفته
تا من عشقت گداز از جگر / پرده بگشا تا زنار ... گرفته
تا کی بر ... کردی و ... / من هم ... شکر کرده ... گرفته
بس کوی جلوه کن ... / تا دعای ... علم ... گرفته
... قدم و ... / صد پایان خار ... گرفته

و له

جوانی که ز نازش ... می کشد / بدیر دوش ز مستی دو جام میکشد
... اگر چه فتوی و منع مستی / همان گروه که می را حرام میکشد
... در شکنجه دام / کنار جیب اسیران دام میکشد
بلند گوی که بشنیده ام ز ساکنان حرم / که اهل دیر مغان را سلام میکشد
... ز زایران صنم / همان که بر در بیت الحرام میکشد
... / ز اهل دین بشنیدم که جام میکشد
... حرف کرم ... / حکایتی که بهم با تمام میکشد
... / همه که صومعه داران کدام میکشد
... عرفی علانیه ... / سخن وران که تراوش کلام میکشد

طریق دلبری تو کمتر ... داند / که آدمی نه بدین شیوه دلبری داند
کسی که هر نفس از چشم تو بعشوه برد / ... که هر سر مویش دلبری داند
... مسیح ... / کسی که عادت آن ترک لشکری داند
... لب تشنگی و آب ... / که نام خضر درین چشمه رهبری داند
... / ز فرّی گرد ... داند

کسی که این همه حسنش [illegible] / کرشمه ز حساب سپهگری [illegible]
اگر بهیچ دهد گوهرش [illegible] / خزف فروش که انصاف گوهری [illegible]
ز پا درافتد و برخواستن [illegible] / کسی که رهبر عشقش [illegible]
[illegible] زان لعل آب رخ [illegible] / گرفتم آنکه کسی کیمیاگری داند
زبان تیغ [illegible] رواست [illegible] / که دل بکار [illegible]

وله

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / میان [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

حدیث عشق جان فرسا [illegible] / [illegible] این حدیث [illegible]
متاع [illegible] / حکایت [illegible]
[illegible] / ولی این [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

نشانی از دل [illegible]
[illegible] جهان [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / گل [illegible]

[illegible] / چون [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / این [illegible]
[illegible] / [illegible]

وله

[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible]

ای که آتش ز تن تشنه‌ی [illegible] — هزار مرده که [illegible] سینه
سری که [illegible] دست می‌افتد — مروت است که کینه در [illegible]
بوی [illegible] هر دم یک — دلم [illegible] که کرم [illegible]

دوشش [illegible] بود — گفتگوها رفت و [illegible]
دیگر دم از [illegible] آتشکده — گر [illegible]
صد قدم [illegible] — اضطراب یک نگاه [illegible]
[illegible] — کام لذت [illegible] چون [illegible]
[illegible] از شاخی بشاخ — گر هوای دل [illegible]
عادت دل [illegible] — تا جا بسته [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] آمیزش [illegible] — [illegible] لذت [illegible]
[illegible] بیرون — [illegible] سینه [illegible]
چون لب [illegible] بوسه جلوه‌گاه [illegible] — [illegible]
[illegible] — لذتی [illegible]
[illegible] شکایت [illegible] — [illegible]
چون کنم [illegible] جگر خوردن [illegible] — [illegible]
ای طبیب [illegible] — [illegible]
این تفاوت هست در [illegible] — [illegible]
کی شود [illegible] دلم از گریه خالی کی شود — هر مژه صد چشمه [illegible]

دوش [illegible] — [illegible] نوشد
[illegible] — اگه [illegible]
[illegible] آن [illegible] — [illegible] سینه [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] محبت [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] طلب [illegible]
اکنون [illegible] طلب [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] حرم [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — کام [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible] سلام [illegible] — [illegible] اجازت [illegible]
[illegible] — [illegible] حرم [illegible]
[illegible] — [illegible] لذت [illegible]
[illegible] — [illegible] جام [illegible]
[illegible] — هزاران [illegible]

[illegible] لب از [illegible] بستند — کمر خدمت رضا بستند

گر در آیینه بود حب و جدل … عجز و دریوزه گدا بستند
تو تماشا رو ز جبین و دلم … باز آیین عشوه کی بستند
مژده بر یزد بر سرو دستار … که گل فتنه و تنها بستند
وقت چشم یار سوختن … واقفا بر لب صبا بستند
تا کلید بهشت شکسته … در دوزخ بر روی ما بستند
بعد کی روان شوی عرفی … رو که در حوادث قفا بستند

کاش آن ناوک که منعم از آن شد خو کند … صد دل نمود و وام نگاهی با کند
در دم کعبه ایست که حاجت بران او … از آب دیدهای ملایک وضو کند
بی تشنگی بجام و قدح کم نمیشود … با ساقیان بگوی که فکر سبو کند
ذوقیست التماس که ما پس از وفات … از دیدن باده وحشت بی نشت کند
نازم بغمزه که ز شوق خدنگ او … آسوده کان خاک حیات آرزو کند
سودای داغ عشق بر وحانیان دهد … این ملکام را همه این گل بو کند
عرفی چه بیم داری از آسیب دلبران … که از نازکی بن تو ناخن فرو کند

و له

بس که در را دست امید تو دامن گیر شد … ملک شعر را زرپت در پی غیر شد
یافتم تیز زنگی چون نیابد بشت … گرچه استغنای حسنش دامنگیر شد
کیست تا گوید بشیرین کز هوای جلوه‌ات … آب چشم کوهکن جاری بجوی شیر شد
بسکه تا بودم گرانبار از دل … عشق از هرای تا برت من اکسیر شد

باده و اگه جرعه از جایت عرفی بود
بی زبانی بین که چون قایل بعد تعبیر شد

99

ز چشم آب حسرت می تراود … ز هر موجم شکایت می تراود
چنان در دل خلد کاوش ناره … که کفرم از عبادت می تراود
زهی آب و روان دل گداز … بکام دون محبت می تراود
ز گنج از چه شربت آب دادی … که از هر زخم لذت می تراود
یک سر چون کس جو شد برای زخم … گر و شهد شهادت می تراود
مدد کن زین دعای آتش آلود … گر زین چشمه اجابت می تراود
تراود از لب عرفی سخن … ولی هنگام فرصت می تراود

و له

دو ر عالی باز هم حسرت آن دگرد … که از دنیا دود … دارد و مهر دیگر دود
بدیده که مه زمیشود هر که کسی چشم … گرد داغ سینه پروانه آتش سود نگرد
نقل بی تو لب رگ غم دارم ولی دانم … که گرد دون در زمان کامرانی دود دگرد
تماشای من دود در … وصل او … گر آب زنی ناگاه زهر آلود دیگرد
ز دامن گرد این باده مستی می کند شیخ … کراکاهی طلب گرد که مقصود دیگرد

دی که جانب من چند و پیاله بوشد … بروی گرم غنوگی که چو لاله گل شد
کو چند و کر بازند چون آدمی … هزار جامه تقوی بجام می نرو شد
کسی بنگ از رد که بهشتش وحشت … در بهشت بنید و بروی خویش دگر
خمار گرچه راحت بدانشش نشینه … لباس تیغ هر که که روزگار پوشد
گرفت کو ز تیغ جور بر دل عرفی … رضا بده که پس از مرگ در پلک گوشد

و له

دو از گوشه کن طرف باغ آمد … بگو که بلاگ خویش مرغ
بیاد آمد

به بلبلان چمن جدا زین که گوش کند / که غلغل قفس دیده باغ آمد
درین خانهٔ سیاهی او درکار این کس / که آفتاب درین خانه با چراغ آمد
کمر وظیفهٔ عرفی ز باده باده فروش / که سوی صومعه مخمور و دماغ آمد

دهد دهشت نظر چون غمش از دل / نگه [illegible] که کیوم ز محبت بی زده
تا به ناوک کاری خوردم و جان دادم / دشمنی گر بکند بخت که توفیق زده
چون زد و غمزه او تیغ زبان و بال / نیم بسمل عجبی نیست که پیکان زده
بود داغی که مراهی برای دل بگداز / که بمیرم من و جان در پی محمل زده
سگ آن صید زبونم که چو در صید کشی / غلط گشته شود علم جانی زده

وله

گر محبت همه پرنامه بس کنار آورده / برهمن را سبحه در گردن بیار آورده
در میان گریه مستانه فرو تخته کو / تا شراب آورده پیشم بر سر دار آورده
گر حجی باشد ز ایمان لذت کوثر حرام / عابدی کش تلف او ورد قید زنار آورده
بگذار دار الشفای عشق کز بهر علاج / هر زمان آید مسیحی بیمار آورده
زین که عالم گوز گیرد کی پرواز وجی / گرد دل شیدای موی تاب داده آورد
قد حسن چون تری بر تیغ گشوده لاله رم / روز گاه بحیره یوسف بیاز آورد
عابدان گرید به شب زنده داران بلعبت است / گر کسی کین شرده زدهای بیدار آورد
بجز او قیمت عرفی زان شده زنهار جو / ورنه کو زخمی که زده بر زنار آورد

کسی می طرح در داغ سیر زند / که زهر غم بکلوی فسرده اغ برزند
کسی عنان دلم میکشد بکوی مراد / که خار رفته براه سراغ میرزند

کسی بخت منصور پرورش دهم / که استخوان هوش زاغ میرزد
دلم کسی نور بود آفتاب در بیتی / که عشق خون بجگر و چراغ میرزد
الم مسیح بود در مرج مرده دوان / حدیث عشق که خون فراغ میرزد
بحرش عشق بنازم که از نگاه دلم / بجای قطره خون دود و داغ میرزد
نکات بادهٔ لذت هست اگر فلک / نچپ جلوه داده پس ناغ میرزد
ضمیر روشن من چون گفت عرفی / به اتش کمر شب چراغ میرزد

وله

ز دولت جیش جهان که پرواز زد / هوای تیغ تو در سر بجان که پرواز زد
چنین که غمزه یک رنج شکسته ماهر را / بکار که دل خون بجان که پرواز زد
گر لب تر زده در دل نمک افشان آمد / بتازه گردن داغ نهان که پرواز زد
گر زندگی جهانی چنانکه دل محرم است / بگو بسوختن کشتگان که پرواز زد
جانبان بخشش نیم بسمل افتاده / بچاره پای زیان نیم جان که پرواز زد
چنین که ما و دل و دین مست و حیرانیم / اگر غم تو نباشد بجان که پرواز زد
گر نه محرم درد وی طلب کن از عرفی / بحست و جوی من بی نشان که پرواز زد

اندرون ز شوق انگیزیا ز در خو آید / روز صد بار جانم با نفس بیرون زد
جان هر نامه محرزی که بو بیسم بنام دو / روان ناگشته محرم زود دو آن قربان
زهر گرید صد نعمه فرود و حر محشر / از او وقت باز بینگام ای ل
دلیک از رشک داغ مرغان کاشته / بسوی دشت هر که با صدای جلیل بارز
روح محبت حاجت عشقم / بنازم را بقبول تو نه صدا بلی بیارآمد
چنان معشوق را ز وقت از هوای شب / که گر کحو دنا کوپی بیاد دل اینزآمد

گذشت و [illegible] ز تیغ غم بگذشت
بیا ز وصلت جنت [illegible] | که عرفی از بهشت [illegible] آمد

گر بخواب آمدم [illegible] جان گرم شد | حال دل چیست که امشب بجان گرم شد
[illegible] جان ز آتش دل | تیر که [illegible] گرم شد
عرض کردند به روز ازل [illegible] | جز به غم [illegible] و جان گرم شد
آه ازین شرم گران نه از آتش شوق | آه از دل به زبان گرم شد
وه چه گرمیست درین انجمن [illegible] | شمع و پروانه هم صحبت ما گرم شد
تن آن تشنه لب عشق که صد دوزخ داد | گشت خالی [illegible] گرم شد
گرم خونریزی عرفی [illegible] کشت [illegible] | سببی داشت نهانی [illegible] گرم شد

[illegible] | [illegible]
دیت قتل من آنست که [illegible] | [illegible]
[illegible] این قصه ندانم تا کی | [illegible] سینه [illegible]
غایت درد همین است که در وصل [illegible] | دل مرغان چمن [illegible]

دوش دل [illegible] آرایش بزم تماشا کرده | دیده را امید هاست تماشا کرده
جان [illegible] | در حریم سینه اول [illegible] جا کرده
وصل لیلی طلب مجنون [illegible] | لذت آوارگی [illegible]
ای طبیب [illegible] | [illegible]
حسن [illegible] | ورنه [illegible]

[illegible] عرفی که آخر [illegible] عشق | [illegible]

گر شوری گر صحبت [illegible] خورد | [illegible] خون دل بریزد و دل خون غم خورد
[illegible] بجام [illegible] | آب حیات ریزد و خاک عدم خورد
[illegible] کباب [illegible] | خون [illegible] خورد
[illegible] دست [illegible] | گر شیشهٔ دلی [illegible] خورد
[illegible] | [illegible] قلم خورد
[illegible] | هر که [illegible] خورد
آتش [illegible] عرفی [illegible] | آنکس که آب خضر خود از جام جم خورد

چه دم [illegible] نمی آید | که از هر دیده ام صد چشمه خون بیرون [illegible]
گر این [illegible] | که تا آید [illegible] صد قدم در خون می آید
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] لیلی از مجنون می آید
[illegible] | که صد طوفان [illegible] بیرون

[illegible] فریاد می آید | [illegible] خویش [illegible] می آید
[illegible] | [illegible] می آید
[illegible] | [illegible] می آید
[illegible] | [illegible]

[illegible] دو جان داده‌ام | کز آن لبهای [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | کرمی آید ز برشش [illegible]

ولہ

[illegible] سینه داغ [illegible] | [illegible] چراغ [illegible]
تو پای کعبه روا باد [illegible] | هزار خضر براه [illegible]
بهشت کو که [illegible] | [illegible] باغ [illegible]
سپهر کو که آفتاب را [illegible] | [illegible] شب [illegible]
[illegible] فراز گشته [illegible] | کز آن سلامت [illegible]
[illegible] کسی [illegible] | [illegible]
نسیم [illegible] استخوان [illegible] | [illegible] داغ [illegible]

[illegible] ز آتشش [illegible] می‌سوزد | [illegible] می‌سوزد
[illegible] محراب نیاز | که ز تاثیر دم گرم دعا می‌سوزد
[illegible] ز آتش [illegible] | شعله زن گشت که امید شفا [illegible]
[illegible] | آه سردی [illegible]
[illegible] ناکامی دل بین که [illegible] | گر برو سایه کند [illegible] می‌سوزد
[illegible] کند از روی [illegible] | [illegible] زاهد [illegible] می‌سوزد
[illegible] جلوه کند [illegible] | [illegible] شوق [illegible] می‌سوزد
آتش شوق محیط دل من گشته [illegible] | [illegible] می‌سوزد
[illegible] گرم نگاهش [illegible] | [illegible] حیا می‌سوزد

[illegible] افزون [illegible] | [illegible] سینه [illegible]
چون [illegible] کز مسیحا [illegible] | [illegible] کرشمه بر لب افسون [illegible]
[illegible] خرابی دو جهان [illegible] | [illegible] ناز تو بیرون [illegible]
[illegible] خیال تو | لذت [illegible]
[illegible] ذوق درد شناسان [illegible] | [illegible] مجنون [illegible]
[illegible] | [illegible] خنده [illegible] مجنون [illegible]

ولہ

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible] حسرت [illegible]

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

ولہ

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

بس بیم که از او نشنود پامال   زبسکه بر سرم جان و تن فرو ریزد
نشسته بر لب شیرین اگر زنی انگشت   فسانه‌های غم کوهکن فرو ریزد
اگر شکسته دلم آستین بر افشاند   جهان جهان نمکش از هر شکن فرو ریزد
نگاه التفات کرده دلم [illegible] در حیرت   که خوشه خوشه ز مژگان من فرو ریزد
کران وصلت [illegible] که پاره‌ای که بیم   حدیث عرفی خونین کفن فرو ریزد

نگو چو من از عشق پریشان نشنید   پرسنده تو تیغ شهیدان نشنید
ای خضر شکستی به سبوئیت ز رشکیه   کاین تشنگی از چشمه حیوان نشنید
ای نوح مرغان قفس چشم گشایید   این آتش قشنگ ز طوفان نشنید
با آنکه مغان را همه با ده شهدست   در دیر کسی بر لب مغان نشنید
گر چاشنی شربت درد تو بیابد   هرگز کس دل به لب جان نشنید
عرفی برو از عکده‌ها که کس اینجا   بی زخم دل و چاک گریبان نشنید

وله

لب تو گر نمک افشان هر کجا باشد   عیان شود که درون که ریشه باشد
امید عافیت از مرگ بوده داشتم   که مرگ دیگر و آسودگی دگر باشد
بیا به خویشتن بنازای حاجت عشق   درین چمن قفس مرغ [illegible] باشد
بباغ عشق بنازم که زاغ و کلاغ وحشی   بران درخت نشیند که بلبل [illegible] باشد
ز عندلیب بهشتیم مرغان [illegible]   که شعله در چمن [illegible] باشد
بر آتش جگر تشنگان نگرد دو خشک   ز آب دیده ما دامنی که تر باشد
تمام آتشم و ناله‌ای [illegible]
فغان و زخیال زاکجا اثر باشد

بیا که در چمن اشکم آب ماند   جمال [illegible] بی نقاب ماند
[illegible]   ز تب تشنه [illegible] شراب ماند
کدام مسئله عشق ترا در میان افکند   که عقل موعظت آموز در جواب ماند
[illegible]   امید موعظت آموزی اگر [illegible] ماند
[illegible]   که درد [illegible] محبت دل خراب ماند
[illegible] حسن [illegible]   چنان کشیده که [illegible] آفتاب ماند
[illegible]   چنین که [illegible] قدم [illegible] ماند

وله

مجنون که دیش از غم لیلی شود لذیذ   هجران بکام او چو تمنی شود لذیذ
[illegible]   کی ضعف [illegible] تسلی شود لذیذ
[illegible] شکر آمیز کن بخنده   تا گریه‌ام چو خنده لیلی شود لذیذ
[illegible]   کاری کنم که ناله چو عیسی شود لذیذ
[illegible]   بی آفتاب میوهٔ طوبی شود لذیذ
[illegible]   مانند [illegible] برلبش آری شود لذیذ

لب [illegible] ای جان عکس [illegible] دیگر   کرشمه [illegible] سینه [illegible] دیگر
[illegible]   که در [illegible] محبت [illegible] دیگر
[illegible]   [illegible] بسوی [illegible] دیگر
[illegible]   که زخم دل [illegible] دیگر
[illegible]   گلستان [illegible] دیگر
شهید [illegible] حسرت [illegible]   بمیر ای همدم [illegible] دیگر

قدم ز پرتو [illegible] فرمودی [illegible] | حمایت مشعلم [illegible] کشی [illegible]

سخن شنیده بخون دیده‌ای [illegible] | [illegible] زخم را [illegible]

گر مرد وفا [illegible] بازار [illegible] | [illegible] ز لباس [illegible]

اسباب پریشانیست ای دل همه جمعیت | دامن بمیان برزده [illegible]

پیشی [illegible] دست [illegible] | [illegible] کام دو عالم [illegible]

ساقی هوس آموزی جام از دل [illegible] | تا وان [illegible] شکسته [illegible]

خاکستر پروانه [illegible] | ای باد [illegible]

هان [illegible] این دل [illegible] | آخر که [illegible] گفت [illegible]

چگونه سوز [illegible] | که دل فروغ [illegible] ز دل [illegible]

شراب [illegible] که کس [illegible] محشر این | سوال روز قیامت [illegible]

ز [illegible] محبت [illegible] | که این [illegible] دگر گشت [illegible]

بیا ز تربت مجنون بشنو عرفی | که عشق [illegible] طرازی [illegible]

ولها

شراب [illegible] جام و سبوی [illegible] | شکسته [illegible]

[illegible] شراب [illegible] | [illegible] جام و [illegible]

گشت [illegible] | [illegible]

[illegible] داشت [illegible] | [illegible]

[illegible] شوق [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]

ز خاک [illegible] عرفی | تو این [illegible]

جان [illegible] دل [illegible] | [illegible]

[illegible] | شعله [illegible] آتش [illegible]

[illegible] | آتش [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] کار [illegible] | [illegible] زبان [illegible]

ولها

[illegible] بس است یار [illegible] | [illegible] آشنا [illegible]

[illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible] سجده [illegible]

[illegible] جان [illegible] | [illegible] جان [illegible]

[illegible] | [illegible] سجده [illegible]

[illegible] از دل آواره [illegible] | [illegible] پار

[illegible] | [illegible] پار

[illegible] دل [illegible] | [illegible] چاره

[illegible] جان [illegible] | [illegible] غمزه [illegible]

[illegible] | [illegible] دل صد پاره [illegible]

عرفی این درست بود که دل [illegible]

جمع کن هر چه [illegible]

العطش ای عشق کم آبی کجا ریز | از شراب جرعه بر جان ما ریز
ای ما نسیم [illegible] ماهر و [illegible] | شبنم آسودگی از برگ گیاه ریز
[illegible] مایه [illegible] سوختن | آب های [illegible] گیاه ریز
[illegible] پایال [illegible] | نشت عرفی برد [illegible] ریز

بر لب سیراب عرفی [illegible] چشمه زهر
جرعه [illegible] درون چاک چاک ما بریز

دل ز شوق آمد [illegible] بسوز | شاهد [illegible] تا [illegible]
کردی قبول منصب پروانگی دلا | خود بار [illegible] آتش او این [illegible]
خشم [illegible] همنشین بهار | این مشت استخوان [illegible]
این شعله پیش از [illegible] در جگر گرفت | تا چند [illegible] کرم [illegible]
[illegible] | بنشین [illegible]
[illegible] عادت کمی [illegible] | ز [illegible] نگاه [illegible]
عرفی بسوز داغ گلی بر جگر [illegible] | تا کس برحمت [illegible] نهان [illegible]

جان رفت و سوز [illegible] | [illegible]
چون مهربان شوی که ستم کشته ترا | [illegible] خاک [illegible] استخوان
خاکم بباد رفت و سراسیمه [illegible] | [illegible] عشقت نشان [illegible]
ای عاملی [illegible] | [illegible] زخم [illegible]
از تیر [illegible] می طپید دلم | [illegible]
[illegible] | جان [illegible]
عرفی اگر [illegible] | [illegible]

داغ دلم [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] جنت [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] آتش [illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] عرفی [illegible] | [illegible]

[illegible] | [illegible]
ای پیراهن [illegible] کنعان [illegible] | [illegible] پیراهن
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] عشق | [illegible]
[illegible] عرفی [illegible] | [illegible]

ولە

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

دوش ... لب ... [illegible] — آشنای شیشه می‌بود [illegible]
دوشناس عالم و زغایت شوریدگی — می‌خواند آشنایی عادت وجود [illegible]
عمرها شد کز نعیم از بهشت آورده‌اند — وز غبار ظلمت عصیان سیه‌رو [illegible]
گرد داره در جهان که اشتم [illegible] — هیچ و تاب [illegible]

خاشاک برق [illegible] — بر قیمت چسپ شعله [illegible]
[illegible] کیری و آسودگی است — ناموس [illegible]
در مزرع جهان مغشان دانه [illegible] — زین دشت در که زکه [illegible]
کشتی چو طارمت دل [illegible] — آتش [illegible]
بر خرمن زمانه زدم آتش [illegible] — شوق تو جا که از [illegible]
چون سیل آتش [illegible] — گرد سیاهی گره شد [illegible]
[illegible] نهایت ایام [illegible] — [illegible] آتش است [illegible]

گرفتی مست و باده [illegible] — [illegible] هر دو عالم و آتش [illegible]
مردانه [illegible] جهانی و [illegible] — در جام عشوه زهر [illegible]
مخمور مست [illegible] — کز جام لطف مست [illegible]
ده داد کعل [illegible] — در عالمی که [illegible]
در عهد جود و لطف تو [illegible] — [illegible]
[illegible] — زان ترک نیم مست [illegible]
[illegible] — صد جلوه کرد چسپ [illegible]
عرفی [illegible] — [illegible]

١٠٦

بزم وصلت [illegible] — می‌شنیدم تربت [illegible]
[illegible] تغافل [illegible] — شیوه [illegible]
جلوه [illegible] هزاران [illegible] — خوبی قامت [illegible]
[illegible] — گر [illegible]
[illegible] — لب [illegible]
جام [illegible] — [illegible]
[illegible] — زین [illegible]
[illegible] — آنچه ناموس [illegible]
عرفی انجام [illegible] — آنچه [illegible]

٣ دوش در صومعه آن صنم باده‌فروش — جام می در کف و زنار [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
گفت [illegible] — [illegible]
[illegible] — ترک [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

هر نفس [illegible]

من صنم کوی و مردان همه دریا [illegible] — من قدح [illegible] خان [illegible]
بعد از آن بر سر صبح آمده و رفتیم به دیر — خنده بر زمزمهٔ اسلام زنان [illegible]
عرفی این قصه ز علت ببری در بازار — هان مباد [illegible] و محتسب شهر [illegible]

وله

تا کی از گریه توان بست دو چشم تر خویش — بعد از این [illegible] صحبت [illegible] خویش
شد و از گریه [illegible] — گر شب هجر [illegible] به بستر خویش
بس که پروانه بود شعله طلب [illegible] — گر شود آتش و خود شعله زند در پر خویش
بر زلیخا ره عشق همین طعنه بس است — که فروبست لب طعن ملامتگر خویش
چه مروان [illegible] باد و بجای [illegible] — گر فشانند عبث [illegible] بر [illegible] خویش
عشق در پیرهن یوسف کنعان نرسید — [illegible] سر [illegible] خویش
عرفی از نامه اگر [illegible] — گر [illegible] از درون غم بر خویش

وله

درمانده‌ام صحبت امید و بیم خویش — [illegible] خویش
کاری که از شرف ملک بود عام است — [illegible] خویش
هوشم [illegible] آن کس که [illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
شکر صفای سینه کنان آشتی کنم — [illegible] خویش
اکنون می‌خانه عرفی حلال شد — [illegible] خویش

وله

چو آه جان [illegible] — که [illegible] خویش

١٠٧

[illegible] ضعف تن [illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible]
چو [illegible] جان عرفی [illegible] — به [illegible] جان [illegible]

وله

[illegible] جان داده‌ام [illegible] خویش — [illegible] قیامت لذت آن [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] کام [illegible] — [illegible] دل [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش

وله

[illegible] خویش — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] خویش
[illegible] — [illegible] عرفی [illegible] خویش

وله

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

دو زلف چو صیادی که در صید گه از غم زلفت — سر به بالین تو دارد تا برد جان ز تنش
خون دل گرید شمع مجلس از دود دلش — گر تبی دارد که گشته آفتاب از روزش
جان آن زر دامنی دارد که هنگام عتاب — آتش او زنخ مهر و گریه افشانی کند

ولہ

آنکس که تو باشی دم مردن نگرانش — با صد هوس از دل برود حسرت جانش
دل برده که از تعب گرد نهانی — عاشق که دو جهان [illegible] لذت آن نی
آسوده شهید تو که در پرسش محشر — از حیرت حسن تو بود دوختن زبانش
موی که طلب سیر دود از جانب یوسف — عشق آورد از دیده یعقوب نشانش
زان غمزه ندانم که امین کرد شکاری — چون تیر ستاره که زاد ز کمانش
دیریست که جان رفته و آن نرگس چو طرفی — تا بار کشد لذت نظاره عنانش
فردا که کند جان شهیدی سمت مسیح — از شوخی دل بس که تو رفت بیانش
من خانه ام دیری که بیا زنجیره لک — جو بندری هر دل ترسا چکانش
حیران مکن ای لب سخن از حالت پیری — کر [illegible] شود حرف نشانش

فلک بهر زانیده پوتاره ستمش — سزد که خون شهیدان ترا زود ارکشش
کدام ماه پیدا از نوشته فلک — که من بقصد او آتش نشانم انکش
چگونه بود بعزان لطف بزیبه — اگر بزده فلک پی بلذت ستمش
دراز دارد دیری بجز شهرت داد — که برزند فلک بطاعت صنمش
بعید مرغ دلم از دیدن آن صنم کرنگ — زدا که بر باشید طایر حرمش
بهشت آنده کسی از غم کنون وقت — که باز روح شهیدان شود شهید غمش
مبادا بهشت بجای که شود [illegible] — مگر گرفت تر آب لطف ابدکش

درد دل شکی آفت وقت نگاهش — حیفی که بر [illegible] شکند طرف کلاهش
حالت بر و دنیا چه پیش برد از کف — گر زنها دور بود تا رک نیامش
با لشکر مژگان گر [illegible] دو عالم — چون آب فرو ریزد از تیغ سپاهش
دو بره گمان کند بخت سیاهان — تا [illegible] شکر کند بخت سیاهش
شاید که با آرایش دامانش گیرد — سستی که بدامن گرد طرف کلاهش
از جور نهان داغ نگردد دل عشاق — این بانچه پرورده بر قسمت گیاهش
سهل است که از ناصیه اش نور بتابد — موی که در عشق بره ناصیه کاهش

ولہ

گر چشانی بلب پسته صبح خویش — جام می گیرد و بر باد دهد عیش خویش
چون بجز زهر خودم ساغر شکن — هم تو این لطف مکن تا کنم نیش خویش
کشته ناز که کرشمه تیر کمان — چون بنازد شهیدان تو بر حالت خویش
تا دگر جای بدلم آکند از غیرت — یا رب آنجا شود و دو تو از لذت خود
زو مهر آمده بر سر بالین دم تیغ — حیف آید که گذارد بدم حسرت خویش
می دارد و تو مرا سیر بهم پرورده ام — در دم چشم که سر بر زنم از تربت خود
دهن تلخ وشش بوسه دل تنگ دهند — چون دوا دهد [illegible] بیننده جان صحبت
فریاد که وصل برم بهوشش و خوش — بیکسی این دم تنگ شده از صحبت خود

دل بد غصه دشمن [illegible] جهان زین پیش — ستمگر دم [illegible] دارد وقت کش
رفت [illegible] بیرنگی در غم او بست ابش — خویشتن را چون زبانه دگر تر خلوت
زنده با [illegible] بر تن ستم را [illegible] کن — اینک آه جان طلب [illegible] کشتم جز کش
آمد نفت این که خاک گشته از زبان رفت — آشنا ست انکه بازت [illegible] کش

شهره در عافیت عرفی قبول نیست
آستین غم بگیر و دامن جمعی کش

ولـه

خواهم که بشکنم بملامت سبوی خویش
در راه دل سبیل کنم آبروی خویش

با عافیت چه کار کنم گر بر آورم
خود را بجادت غم و غم باز جوی خویش

شد عمرها که برده‌ام از خویشتن مرا
باز آورم که سوختم از آرزوی خویش

خود را چنان ز هجر تو گم کرده‌ام که نیست
مشکلتر از سراغ توام جستجوی خویش

تا ست گفت و گوی تو کشم زبان
بیگانه واری شنوم گفت و گوی خویش

این جنس گر به عرفی از آبی زبر رست
دریا کره نکرده کسی در کدوی خویش

از بس که بود جان دم رفتن نگرانش
هر گام اجل میکشد از زمزمه عنانش

این بخت که افسانه عشق از شنیدست
در شور قیامت بود این خواب گرانش

دل سینه نشانیست که صد دلبر کنعان
در حلقه حسن برده است نشانش

زحمت کش ای جگر که از زمزم مروت
الماس نشانیده لب تشنه لبانش

در سینه همه رو دهان توان یافت
زخمی که از آن است رفیقان روی نشانش

فریاد که هر غم که رسد بر دل مستی
جانهای شهیدان ز گریزند فغانش

عرفی لب عرفانه چه بندی که بود خوش
رازی که بگوش نتوان کرد بیانش

ولـه

از سخن شهد ناب میچکدش
در تبسم شراب میچکدش

می توان گفت از آن طراوت حسن
گر جبین آفتاب میچکدش

گوزد این نیشتر بر دل گرم
کآتش از رخ و تاب میچکدش

هر حدیثی که بر سرم از تست
آبرو از جواب میچکدش

آتش عشق نشاه دارد
که شراب از کباب میچکدش

چکد عرفی از نزد و اشک
از جگر خون ناب میچکدش

چون چشم رود بوی که زند بر دل ریش
جنبش دهدم آن تره پیش پیش

یکنوش ما از شیوه ای احباب
هر روز خش من انگشت کزان ما برخیش

کرم ور آن ستم از پیش من غم سهل است
که نگیرد دلش از آن ستم پیش اندیش

باش که وصل تو از غیر که سنجیده دلم
لذت وصل تو با چاشنی هجر خویش

گرم گشت که گو نیشتر و گو ای اس
چون نبرد و بس در آیم بود داغ بهم

نه که گوی که بزنش و پیش نه ای کو
عرفی اینها کسی کو که بود پیش اندیش

ولـه

بر ما نهم یار برون ز خانه خویش
نگاهبان خود دم من بر آستانه خویش

بهر طریق که بگذشتی تا سعت نیست
بسوز و داغ شو از عشرت شبانه خویش

دران دیار سلام کرده خوی مستی
که محتسب کند از شعله تازیانه خویش

زشکلات محبت بنکنم دامی
که مرغ عقل بسا زد آب و دانه خویش

همه سر و مر از دیده سیل خون گریبان
غم زمانه بر وجد ولی بگانه خویش

به بگوشش گر آید ملت بجا وفا
که مرغ شوق در آید بآشیانه خویش

دل دارم که بیچ شد زهر موچشمه نوش
ز آن عملی که بتوان بگرفتن داد و بر دوش

با خون بیکند آلوده و در دهانش خم
بپای مرگ و آزادی بجنبش زبان خموش

نگه کن بسی نهد منت بر دوش گریبان شکن
که ساقی عرش عزت میبرد برپای اکلوش

اگر در جلوه که جسم آید عشق بپذیر
شود معلوم زیبی که لیلی بود مجنون وش

نیدانم چه امیدم بان دهانست میدانم … که دارد خنده برامیدمن لبهای بگوش
به تیر غمزه نازم که صد جا بشکند دل … به دست منجز عیسی اگر آزند به پرنشش
چنان حسن تو بی ملامت شد نیاز … که هر ساعت در آغوش آرد و پیدا کرده

ولـه

چه تیر از دل کشد کز شربتی از لعل خندانش … که با هر نیش آید در سینه در دم نیش دگر کاش
بدانشی چشم از خواب حسرت یک میبازد … دلی گرید که خون گیرای تبسمهای پنهانش
ز مرغی کشته آن غمزه کرده ام که از لب … شهادت نامها شسته در گور شهیدانش
نگاه خواب بر زانوی خسرو بهد شیرین … ولیکن آستین گر کی باشد بکس آرنش
چه مشتاکر ز خوبان هند در پرسش محشر … چو تاق کشتگان خویش را چند بیم
حریم دل بود منزل که دنیا و دلی عاشق … دلش دیگر و سایه در بت باشدش
چه دردی داشت عرفی از کربان چاک ایزدی … دی گز هند سالم داشتم امشب گریبانش

جان میرود ای از زو نیاز بدامن آشنایی … وی شک تو هر چند قدم همره جانش
ای شوق در افسانه چشم این چه شکستست … کز دامن غمزه ده گفته نهانش
ای فتنه عارض منشوان صد کی گرفت … رو تو چون غمزه شود دست نشانش
ای اکثر برفت همان دلت از دست … یکلحظه تماشای آن دست وفانش
خاموشی من حالت پنهان تو کرده … کز شرم نگاه تو مرا بند زبان باشدش
من خسته ام و درد چه بسیار روح گریه … در بند سبکباری تو رت لشکر باشدش
می آید وی بار دارو ز نار و تو فتنه … ای دیده امید بحسرت گران باشدش
مستانه بی سوختن جان و دل آمد … ای دل به طاقت شوخی او بی نرسانش
عرفی مشو آزرده منور اول صحبت … کز عشوه همان نازنمان غمزه همانش

۱۱۰

چون بجان بنگرد و ناز دو خیش … چون آتش غم ز رزو د رخیش
در محفل آن مهد نشینم که غمست … از نشانی گزین کند عالم بیشش
مجز تم از من غمزه که از کام دل آن … شیرین امید بر دلی پیشش
دل را یار و دیریست که هنگام زیارت … جنس بلیل دمنوکر و ده در جگریش
باد آن باغ بهاریم که هر صبح … بر باد رود و شبنم این گل از نیش
آن دل که در آن شعله زند مهر جهانش … در سایه طوبی برد آسیب جحیمش
عرفی که ندارد اندیشه و درمان غم دل … عاشق چنین است که خواهد حکیمش

ولـه

گر کوش مهره دادار شبانه نکنش … بمندم کرم عنایت تا زنار کشش
گویست که به ساحل رخش رحمی کن … شکست قیمت عنبر زلف بشکش
ببین باش گل عندلیب در گلشن … بهره دشت خس از بهر آشیانه کشش
به گرد دانه روان پیکانهای خیر … بیاد و در چمن چه قفس دام و دانه کشش
به تیر تو زد و بر دو در دل … جو پیکش من زنی تیر دانه کشش
گرت آتش دل است لذتی عرفی … بگو که بیم زهد در دلم زبانه کشش

ما دام گر نمی غم در دشت آیم بگوش … بینی از بیم تو ای حوری بهشت آیم بگوش
بیکس ناله کم که باز از باده و دون عجم … در حرم بیهوش گردم در کنشت آیم بگوش
بیابان رو کربلا و گاه تا شوخی بیم … مست بیرون رفته در اطراف کشت آیم
بیابان در دم گشت ام بگذار ام … در ترنمهای مرغان بهشت آیم بگوش
مستی از انده زده کو بیرون رود عرفی بنه
بر دو هم فرشته نم گز بوی خشت آیم بگوش

شهید او که بود آب و رنگ در آتشش | نهند مجمر و سپند بر دوش تا بر آتشش
خوشا سعادت مرغی که میکشد او | کرشمه تو ز اوج هوای لاهوتش
ضعیف تر شود از ضعف تا دیده نهد | ز دیده خوار محبت که خم برود آتشش
شهید زلف و رخ او و طرف مرغی است | برون دود که و سنبل و دود آتش
عنان ز خانه مرغی که گم کرده غلطیدت | شکست خانه دلی ز رنگ آتش

اشک گشت عشرت فزای تو خوش | کار خود کرد دین عجز دل فردای تو خوش
گر چنین غمزه کند کاوش دل همه جهت | که شود خانه مردم ز شوق تماشای تو خوش
ز دستم نیست که در پای تو جان افشانم | بسکه می آید مرا ز دیدن بالای تو خوش
دیدم آن زلف شکن در شکن چین بر چین | همه جا خاص شد ای دل شب سودای تو خوش
معنی عشق تو ای رشک خداوند است | شب هجر با تو خوش [illegible]
بر سر هر صفحه چند غلط کرده است | هم دل آسا مرا دیدم دل هر که آتشش
بادل [illegible] | هم به دیدار تو خوش هم تماشای تو خوش

ولـه

صنم بیکسی دو دیگانه میرقص | زپای نیز ز دست تا نه میرقص
عجب ذوقی بود با رقص مستی | تو نیز این باده در پیمانه میرقص
بر افشان دست در ناموس کن | میان محرم و بیگانه میرقص
بجان با غیر جانان در میانه | تو با عاشق دیوانه میرقص
دل از تمکین شود ذوق زنهار | کنی کودک شو و طفلانه میرقص
چو خورشید از غم دیده گشته پیچی | چو دل در سینه پروانه میرقص
مشو غافل ز بین باغ و بلبل | بیانگ جغد در ویرانه میرقص

نفس کل مست در عشرت و سماع [illegible] | می چو باده و جام از کی [illegible] رقص
چندان اسیر شد دل و اشک [illegible] | شکر که شمع [illegible] کار رقص
صبا و سبزه تو چو ره بست [illegible] | گر دیده نشین تا دل [illegible] رقص
زخم که ترک غمزه رهبر دوست | بر شکر گوی ز غم کند بیمار رقص
ار بس که نهایت عشق تو داشتم | گردم عطای حسن تو بر روزگار
مست بود ز میکده جذب نسیم می | ور دلکش با صد جذب بهار رقص
زان باده ام ز طاعت حق که بهوای نکنی | بر کرد ز نهاده طبیعت هزار رقص
از فیض شاهدی مست [illegible] | بر طاعت صنم [illegible] رقص
تا کی سوال مست و فرض ای [illegible] | تا ز دیار مست و رو [illegible]
وی بادل صرصر سا تو ده [illegible] | بر صوفیان باده نهان کش [illegible]

اگر گویم از خرد و دست نهانست غلط | ور بگویم که بعمر دیده عیانست غلط
نقش جهت تیغ خریدار نظر حیرانست | ور بگویم که بسوی نگرانست غلط
بسکه نادم و اصلا گنهی نیست مرا | ور بگویم که مرا دشمن جانست
تیر دلدوز شهیدان همه از نرگس اوست | ور بگویم که از آن شست کمانست
بر کافی سبحه [illegible] هم کف از صد خنجر | ور بگویم که همین محض گمانست غلط
همه فکر او در عشق بر زبانی | همه از آن غلط انکار و دلیست غلط
وی ای [illegible] غلط شماری | که [illegible] شناسی به چه کارست

ولـه

اگر تو خنده کنی از لب شراب چه غلط | و گر تو جلوه دهی تشنه را ز آب چه غلط
گره ز سایه گیسو [illegible] از خورشید | ز دشمنی شب و مهر آفتاب چه غلط

کمال حسن شاه جهان [illegible] ست — هزار سال [illegible] به عاقبت چه خطا
عیان این دل صد جا شکسته [illegible] — ستم [illegible] شما از وه خراب چه خطا
[illegible] طبیب [illegible] نشان راحت گفت — اگر سوال [illegible] باشد از جواب چه خطا
سوی [illegible] کشان [illegible] شکست بی — اگر ولی [illegible] شده ز احتساب چه خطا
نشاط [illegible] و اندوه عاشق [illegible] — اگر [illegible] چرا [illegible] شراب چه خطا
[illegible] واعظ [illegible] وفی — [illegible] آیت عذاب چه خطا

باز این [illegible] دل [illegible] شنود در سماع — دیوانه [illegible] داود در سماع
[illegible] روی دلبر و قوال در [illegible] — [illegible] شاه [illegible] در سماع
[illegible] نشاط [illegible] — افشاند [illegible] آستین [illegible] در سماع
باز [illegible] شور [illegible] — چندین [illegible] در سماع
[illegible] دشمن [illegible] عشق — آمد [illegible] در سماع
هنگام [illegible] طپیدن [illegible] — [illegible] در سماع
[illegible] — بر [illegible] آتش آمده چون [illegible] در سماع

چنین که آمده منصور [illegible] شاه چراغ — نماز [illegible] گوشه [illegible]
نور معرفت حق شاه [illegible] — صباح طلعت خورشید و شام [illegible]
برای [illegible] شب و روز [illegible] — از آن زمان که جهان [illegible]
فروغ ناصیه [illegible] اکبر شاه — که بر فروخت [illegible]
چراغ [illegible] — بچشم [illegible]
چراغ [illegible] منصور شه [illegible] — فلک که [illegible] گوشه [illegible]

برای معرفت حق [illegible] وجودش — چراغ [illegible] چراغ
[illegible] انجمن شه چراغ راه [illegible] — [illegible] عرفی [illegible] این انجمن بخواه چراغ

[illegible] — [illegible]
[illegible] شوق [illegible] — [illegible]
[illegible] قدیم [illegible] — [illegible] حادثه [illegible]
[illegible] تمام [illegible] — [illegible] این [illegible] چراغ [illegible]
[illegible] — [illegible] شب چراغ [illegible] روشنی [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] منزل [illegible] — [illegible] شاه [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] عشق [illegible] — [illegible] عشق [illegible]
[illegible] — [illegible] شام [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

جز سود و زیان نیست اندر دام — کر دو معامله بود با زید و شیتی

فغان بکش که ز بر بوی هیچ قبول — بر آن قدم که چهار پای هست عتیق

زمین قافیه گاهی تجاهل خوبست — که کنگرست بماند قاطعان طریق

نگو تو با دل آسوده سر عشق مگو — که سنگ زرم نه بتر از شیر نیست

ز خود گذشتن و مقصود یافتن عجیست — همین گمی و دیگر نیستی تحقیق

چه باک حاجت مقصود را ز دوری ره — چه دغدغه دل عزم را ز بحر عمیق

ولَه

این زخمهای کاری بر مغز جان مبارک — عید شهادت ای زور دوستان مبارک

دیدم بعشوه رفت باز آمدن نباشد — ناموس هم زبان [illegible] بر دو دمان

ایکینه با بیناب [illegible] آمد — ای چشم [illegible] خواب گران مبارک

گویند که زلفی بر این [illegible] — بر کوش [illegible] این [illegible]

[illegible] زرد [illegible] — [illegible]

ای خلوت مبارک خدمت چگونه خوام — [illegible] آسمان مبارک

آمد نسیم شوق گلهای [illegible] — این نوبهار لذت بر باغ جان مبارک

[illegible] پیچ شی و خوشی — داغ نشان [illegible] بستان مبارک

صد مهری [illegible] گفتگوی دل — اگر [illegible] بگنجینه [illegible]

[illegible] یاد آید اگر او — [illegible]

[illegible] دم دست از دو در — [illegible]

تا چند عمر در غم [illegible] — بر دو [illegible] دست غم [illegible]

بگذاشتیم مرهم الماس [illegible] — آن [illegible] راحت [illegible]

[illegible] خون [illegible] — هر کو نخورده بود [illegible] لب سوی ما

ولَه

دردی که [illegible] افسون رود از دل — [illegible] اکسیر [illegible] رود از دل

مجنونم از این شیوه که هر چاره که کردی — اندیشه نکردی که [illegible] رود از دل

آن دل که [illegible] روز قیامت — آشنا که [illegible] آشوب شبیخون رود از دل

از بسکه دل سوخته ام تشنه صحبت — هر جور که فردا کنی اکنون رود از دل

دیگر نکنم دست [illegible] — گر آرزوی ملک فریدون رود از دل

[illegible] مجنون [illegible] — گر بهره [illegible] رود از دل

[illegible] گوشه [illegible] — گنج [illegible] و دل ویرانه خودیم

لب تر نکرده ایم ز جام و سبوی کس — با دو دست جرعه در پیمانه خودیم

[illegible] — ما آشنای دشمن و بیگانه خودیم

[illegible] — آتش [illegible] در خانه خودیم

شیرین نکرده ایم لب [illegible] — [illegible] افسانه خودیم

گاهی فریب [illegible] — [illegible] طفلانه خودیم

[illegible] — تا [illegible] جانانه خودیم

[illegible] — صید فریب دام خود و دانه خودیم

ولَه

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

بازدن سیفش برم در کف عشق چو من — چون کسی دوش چکان از سر مو [illegible]
سیر و شم دانه و عشق گریه بسیارم ز حق — می ستانم آب و آتش در تنم [illegible]
آرزوی ننم به پرسش نیست عرفی همدمان — یک دوایم شش لب با است دوا کنم

خوشا جهانی چون از دل کباب شوم — زمانه را کنم آباد و گر خراب شوم
بران سرم که چنان آتشی برافروزم — که دریا زان آن تا به کباب شوم
دهان شیشه گشاده است عشق زد بخت — که بی نیاز ز کیفیت شراب شوم
چنان ز عشق مهیای تربیت شده ام — که گر ز ذره نظر یابم آفتاب شوم
پیم به قصد وعده اما بستم از رشک — به هر طرف که روی گران رکاب
چنین که خدمت عرفی چنان جنگ کرده است — بگرد او نرسم گر ز شتاب شوم

چون خیالت که ز آرزو در سکون چشم — جوششی زند به هم در شکند روزن چشم
شب سوزن هجران تو مژه تار نگاه — گریه از پاره دل دوخته پیراهن چشم
از دم تا به دیده صد آتشکده هست — گریه شوق که کم شود از دامن چشم
در تماشا که حسن تو هنگام نثار — سر به پیشانی خورشید زند خرمن چشم
عرفی امروز به چیزم که بود بهره وداع — گریه را دست در آغوش [illegible] کران

دانسته را ز جهد بجا زدا و داده ایم — [illegible] پروانه داده ایم
بعد از هزار شکوه به هم دل نهند حیق — [illegible]
از نامه بلبل باز دل ما می برد — ما رنگ خود به گلشن شمار داده ایم
مردم نهند در کف کوشش عنان خویش — ما دست خویش را به عنان باز داده ایم

۱۱۲

ای دم آورده و از کف گل باره — الزام عشق و هوس پرواز داده ایم
عرفی به گلستان دو شمع مجبور نیست — این مژده اش به بلبل شیراز داده ایم

رشکی که در علاوت مستی که شده ایم — از ذوق هوشیاری و مستی گذشته ایم
[illegible] نشانی [illegible] ز تیغ درد — در [illegible] گار باده پرستی گذشته ایم
در [illegible] کام با دل شیشه نیم — از بس که بر بلندی و پستی گذشته ایم
بازدرون پرده ز بیرون و سنگ — دایم ازین محیط بستی گذشته ایم
عرفی بر روان عدم جای ما رست — با رنگ [illegible] شکستی گذشته ایم

پرواز کن شوی ز باده در چمن مستم — چو مشک پنجه کی طره در چمن مستم
[illegible] صنم دار غم — دماغ بلبلم از نکهت چمن مستم
[illegible] سبو شکستم ز صورت محراب — زنگار [illegible] اندیشه رسن مستم
[illegible] — [illegible] مستم
[illegible] فروشش کمن — حریف [illegible] خون خویشتن مستم
جانان [illegible] عشق پرورده است — [illegible] بس کن مستم
به [illegible] زمان — کار خلوت [illegible] مستم
[illegible] ذوق نشان — تهی پیاله تر از من نبود من مستم
بهشتیان چه شناسند مستی عرفی — ز [illegible] شراب طهور [illegible] مستم

[illegible] بسیمین سینه ام — یک التفاتش بعد قدح زن [illegible] ایم
[illegible] از لب [illegible] — همه چشمه ز هر دست که بیرون نهیم

شد زمانی که زمانه با توسن خون / دیگر عنان فتنه بگردون بدهیم

این بار زاهد را توسن آب خضر بس / کس را بغیر ز چاشنی خون ندهیم

پیمانه‌ای ز طینت موزون بما رسید / گر زیم دل چاشت موزون بدهیم

دیوانگیت عرفی ز معموره دشمنی / دیوانگی بلک ز بیرون نیدهیم

هر که بهر دل اسباب داغ میزدم / ز گلشن هم ز دود داغ سینه زدم

در ار دستی یاران گلی ندارد دمن / در آستین شکم دست داغ میزدم

دی که بر نفس این گرم دل جوشم / هزار شعله ز دود چراغ میزدم

زهر اگه چکانم بکام تشنه لبان / بآستین نمک خوان وداع میزدم

اگر براه این رسم دگر کردن / ز گرد بادیه کمکس چراغ میزدم

نیم بفصل خزان عرفی از چمن فارغ / ترانه ز نواهای زاغ میزدم

ولـه

کامی بصحبت خویش گاهی حلال کردم / در عشوه خانه دهر ... حلال کردم

تا خون دل توان خورد ای تشنه گر است / نزدیک لب میاور آب زلال مردم

همت ز خویشتن جوی ... / نتوان گرفت پرواز ... مردم

در جلوه گاه عشق ... گذشتن / کو در نظاره خویش که در خیال مردم

یکی از ... بی ما ... بلندست / نتوان ... خود ... مردم

هنگام عذرخواهی تا دامن ... / گر جام جم نداری ... سفال مردم

والله شدست عرفی بر نقش ... خویش / تا چند ... گرد و بر خط و خال مردم

ای ساقی بلا ... از آب تو سوختیم / تا کی آتشیم ز آب تو سوختیم

با یک رکاب پرورده عنان نواز / از غیرت عنان و رکاب تو سوختیم

دوش که گذشت عمر و ندیدیم روی صبح / ای بخت از گرانی خواب تو سوختیم

از خلوت بخت ما سر رفت شرم یار / ای حسن جلوه کن که نقاب تو سوختیم

شرم و داغ نظر و شوق جا که از / فریاد ای حیا ز حجاب تو سوختیم

تا چند زهر عشوه بلبشکان دهی / از شوق هم قطره گلاب تو سوختیم

چون داغ او برهم بگیریم این صحبت / گویند دوزخ شو که ز تاب تو سوختیم

هم روانه ایم بمعموره عدم / عرفی بخشکی که ز تاب تو سوختیم

ولـه

مستی که گرد خود را از جنون دل بشکنیم / شیشها بر سر سنگ دعوی ناموس بشکنیم

مرهم بیاری محبت خود و کرم کنیم / در دل عافیت اندیشه باطل بشکنیم

موج دریا ... بپایه ... / کشتی صبر نزدیکی ساحل بشکنیم

تا ب بال و پر طعنه فرو ریزد که ما / بهر لذت جگر ناوک قاتل بشکنیم

نغمه ناصور ... نواز نیش ... / شیشه زهر چو در انجمن دل بشکنیم

که از ننگ دل است ... که ما / قدم قافله بار فتنه منزل بشکنیم

عرفی از ساری عشق ... رخصت / جنون بال و پر جاده ... بشکنیم

صد پرده اعصار باطل شکافتیم / تا از کی حامله دل شکافتیم

ذوقی نداشت نکهت ... از دریچه ... / روزن بآن دریچه مقابل شکافتیم

... گشته ایم که از ... های خویش / صد بار جامه در بر قاتل شکافتیم

در جستجوی لذت زخم عنان تو / هر موی کشته ... دل شکافتیم

هر قسمت دیده او از کرشمه ... / صد ره بچاه جادوی بابل شکافتیم

عرفی چو نشینی که سبب آرد و | آخر بنام طلب با ملکش بینی

وله

یاد دل و کریم حرف او طوفان فریاد کنم | تا سخا قم نیست هم کز دل نهان فریاد کنم
شهر نه یکسر وبت دل عشق از ره نا گرفت | آن که بر هم تیشه کار فرهاد کنم
اندکی باده و بیم دل در روضه بهر فغان | با این دم و دم او غطیم شاد کنم
هر کس دل دستی بند آباد آسایش کنم | من در شب هم بر دل هم که زلف آباد کنم
از بهر افسون دم عیسی می آید که این | این خشت خاک سوخته در دمن آباد کنم
چیست گر یاران شنید از هم بر بنیاد هم | از خشت هم دو ده دل تعمیر بنیاد کنم
تا پیرش هم یاد دلت خوش میکند نرد وصل | عرفی پیر آزادی بسم این خبر آزاد کنم

دل در شکم فرزند در بند شکستیم | صد نیش بدر دل خرسند شکستیم
سودا زدگی بین که دل همنفسان را | صد بار ز شیرینی یک پند شکستیم
مژگان ز عشق ز بهر مژه زنیم | کین تو به با بیم شکر خند شکستیم
ز نیک شکفتیم ز لب آب که شیرین | در کام نمک چاشنی قند شکستیم
میگفت بیعوب کمجت که بی ما | الهای پدر و عهد فرزند شکستیم
در دا که ازین عهد که دل با همی بست | صد عهد نهانی که از وی شکستیم
ناکام تو عرفی قدم آورد و نگردد | در باغ طلب نخل برومند شکستیم

وله

قدح و میر لب خراب که شده باشم | اگر شوم در شراب گرسنه باشم
بزم عیش دام تا کی جمعیت شیرین | خراب نغمه چنگ و رباب گرسنه باشم
ز خنده نگاهی بی تو آه چه تفاوت | شکوفه خوابه صبح و آب گرسنه باشم

چند روز که چشم ز دامنم چه نشانی | عمر به مت آفتاب گرشده باشم
چو شد که بین از آن نشان ندهید فرهنگ | شریک ذلت اهل عذاب گرشده باشم
ز جره عشق کنند از سؤال روز قیامت | بعد کتاب سخن چو اب گرشده باشم
عطر ندیده و کن منع از شراب ده عرفی | خراب گرشده باشی کباب گرشده باشم

چند بر بستر ناز چشم فسون ساز تو | گیر بالش و بستر کنم باز نخستم
باسم آن شمع موادی همه پرواز | گر گرم بال بسوزند پرواز نخستم
پی شباز دست که بید که کن | هم آن مرغ که در چنگل آن باز نخستم
ست از بس که نشان تاب نیست | که از بدم ره عرش آغاز نخستم
گفت که چیست چاره لب خاموشی | که اگر لب بگشایم ز سخن باز نخستم
عرفی آه همو آنکه آن بت کهن | باز بر نکته گریست بصد ناز نخستم

رقص شوق تو ام سینه پوشان دارم | خانه در کوچه الماس فروشان دارم
کی ستان کنند م صحبت اصحاب جم | که در آن زمره بی حلقه بگوشان دارم
آتش چه کرشش ز که امروز | گوش را مرده چه فروشان دارم
صحبت عمر فروما به طولم دارد | میل همه روشنی تا برت دوشان دارم
داغ عادر که ز بازار قاقدس که متاع | همه گشت و لی عشق فروشان دارم
عرفی امروز بگاشانه من باش که من | کلها از دل بی شرم فروشان

کسی که دل کشاید دلش چو سنگ میم | ازان در خورشید لب هم ز حشت باد انکی
بیاد شوی هر کس که مستی دارد دیر شنا | که دایم چند و چون منزل ز خرسندی

دادم کمین پریشان دل به خواهد زبان — دام این بهشتیان را دو گفت دیگر کهنگی
بهر ملک همه بخل بود داد منسد انم — جان شد کمین جفا ازو داش دلتنگی
زرق مینی دین هم ای حکیم [illegible] — تر خاصیت [illegible] نه کمینه
نقاب از چهره تا افکنده [illegible] — ز شرم بی نقابی با قفس در [illegible]
بیدادم عرفی را به معنی میکند [illegible] — که بارش های گریه سیر آهنگی

و له

ما را نشین ز مردم بیمار دوستیم — سخی کشیم چون که بیمار دوستیم
مردم خیال بازی و مکر کرشمه — دشمن ز راوش غم آزار دوستیم
ای واسنج نازده زوی زلب کما — ما زکه لان گریه بسیار دوستیم
ما منکریم شیوه دیدار زهد را — تسبیح دشمنیم و زنار دوستیم
با مهر لازمیست تو در کار خویش باش — ما تشنه شهادت و زنهار دوستیم
ای عندلیب گلشن و بستان زکه ما — منصور شهر رسن و دار دوستیم
خلوت نشینی از بی عرفی مجو کما — رسوا نشین کوچه و بازار دوستیم

ما نام حب الی به بردیم — رنگ از رخ لاله زار بردیم
آئینه دل بسیل گریه — [illegible] عالم [illegible] بردیم
تا کشته غمزه تو گردیم — صد شمع بهر مزار بردیم
بردیم غمت بخلوت خاک — آرایش روزگار بردیم
مرهم مرهم زدیم چندان — گرد داغ دل اعتبار بردیم
ما شاهد عافیت گزیدیم — ناموس بر دو کنار بردیم
آزاده روی گذشت عرفی — صد دوش بزیر بار بردیم

دادن باده شوق او مستش جان بودم — گر لذت غم از غم او پنهان بودم
گر ره داغ و سوزم گرچون ندی زبن — بیچاره شیشه گری از آن پنهان بودم
دوشیان آن وصال که بردم عداوت — دل از نگاه و درد دل جان دمن زبان
بودستم اورا و لیسه نخواهم — که با غش گیرم و پنهان [illegible]
بکام عشق چو فرداد و زخم ملکند — تمام آتش بود و زخم در استخوان بودم
دوش گذرا بمن به کمان شود عرفی — گر لذت ستم از زخم اشتی دیده

و له

۲ درد دگر ما شش زغم جانه پرو ختیم — وز داغ درد محرم و بیگانه سوختیم
بادن صد شیشه برابر بیها دیدیم — عمری که باش [illegible] ز سوختیم
کس را که کم نکرد که خضر ره نیافت — ما در میان کعبه و بتخانه سوختیم
زان تشنه مانده ایم که از گریی نفس — در دست خضر جرعه پیمانه سوختیم
یاران همیشه در طرب و ما تمام عمر — کنج غمی گرفته غریبانه سوختیم
یکبار دل ما صنم آشنا نبرد — وز داغ مردم بیگانه سوختیم
بگشاد از بستن زنار عقده دست — دانی که از چه سبحه صد دانه سوختیم
عرفی نبرد شعله و داغ جگر نبود — شمعی که بهر شانه کاشانه سوختیم

هر گه ذکر شوم ز عیب خود و محرم کنم — تا زنم طعنه با [illegible] جوئی کنم
الوداع ای دوستان و دشمنان [illegible] — دشمنی با خانه و بانی و دوستی با غم کنم
ترک عادت که نکرده است [illegible] — تشنگی را چاره از قطره زمزم کنم
گر نشد [illegible] رسم اکرام [illegible] — گر نه دانی [illegible] ملزم کنم
ار تماشا بازمانم کز من آزاد [illegible] — هر کرا بیگانه یابم آشنائی کم کنم

وی از گوشه‌های [illegible] پنهفته بناله | تا بهجت بی‌نیاز از همت عالم کنم

وله

بردیم ز کوی [illegible] بر سر [illegible] گذشتیم | سودی بر آن [illegible] زدی و گذشتیم
[illegible] بستانند که این جلوه کجیست | ما بر [illegible] تبسم [illegible] زدی و گذشتیم
هرگز که ما [illegible] پی ره [illegible] رفت [illegible] | دیدیم چو خود چهره [illegible] زدی و گذشتیم
چون باد صبا روی بهر سو که نهادیم | چیدیم غبار ره [illegible] مردی و گذشتیم
هرگز که ز من [illegible] بهم شد | دادیم بهم تحفه [illegible] زدی و گذشتیم
آن زنگ که بر دل ما داشت [illegible] | گفتیم به [illegible] فردی و گذشتیم

بکوی [illegible] وکشش [illegible] | یک صورت [illegible] دیگرم
چنان [illegible] مشتاق [illegible] | که تا صبح آرزوی [illegible] دیگرم
[illegible] عمر [illegible] | باید [illegible] دل [illegible] دیگرم
بکشد [illegible] وشاد [illegible] | اگر [illegible] می‌آید [illegible] دیگرم
چنانم [illegible] عشق [illegible] | بدون جلوه حسنی [illegible] دیگرم
کم عرفی دل ما [illegible] پریشان [illegible] | اگر [illegible] دستم دل [illegible] دیگرم

من کشته را بهر [illegible] نیستم | دل پیش تست لیک [illegible] نیستم
آغاز [illegible] عنان [illegible] | در ماندهٔ محبت بسیار [illegible] نیستم
[illegible] راحت رسیده‌ام | یک منزلت راه دگر [illegible] نیستم
کرم [illegible] خوش [illegible] | [illegible] هنوز [illegible] نیستم
[illegible] کیف [illegible] | [illegible] خراب که بیمار نیستم

تنگ [illegible] آیین [illegible] | زین شیوه [illegible] هر که [illegible] نیستم
[illegible] که از تو وفا [illegible] | [illegible] که [illegible] سینه [illegible] نیستم
در عشق شهره‌ام و در عقل [illegible] | [illegible] نیستم
عرفی ز من شکایت معشوق [illegible] | مست شراب عشقم و هشیار نیستم

سوخت [illegible] دل [illegible] | خط آزادی [illegible] آتشم
[illegible] کردم [illegible] | شکر [illegible] آتشم
[illegible] دیدم [illegible] | [illegible] خواندم [illegible] آتشم
بانگ [illegible] | [illegible] کردم [illegible] آتشم
[illegible] آینه [illegible] | [illegible] عرفی [illegible] آتشم

[illegible] آرزوی که دارم | دیوانگی [illegible] جادوی که دارم
ای دل [illegible] داری [illegible] | [illegible] دارم
[illegible] ام از عدم [illegible] | [illegible] که دارم
[illegible] زنده‌ام | [illegible] که دارم
[illegible] | [illegible] بازوی که دارم
[illegible] بهشتم [illegible] | [illegible] روی که دارم
[illegible] | [illegible] که دارم
عرفی [illegible] مقصود [illegible] | کین کردم [illegible] خوی که دارم

از [illegible] جهان دیده [illegible] | شاخی ز [illegible] شکستیم و گذشتیم

دامن کشان ز بود و ز پی غم ناموس | زین کشمکش بیهوده رستیم و گذشتیم
هر گره بار ز احتیاج راه گرفتند | لمتی دل آن عقده گسستیم و گذشتیم
بایست ز آتش زدن و رستن ازین دشت | خود را به دل سوخته بستیم و گذشتیم
کشتی که از کعبه که رستن نه زمین است | گفتیم که ما مردم مستیم و گذشتیم
صد جا که به آمد بودیم درین راه | چون برق ز آیینه همه جستیم و گذشتیم
هرگاه که چشم من و عرفی بهم افتاد | در هم نگریستیم و گریستیم و گذشتیم

وله

کو عشق که در هر نفسی نام برآرم | و ز هستی بیزاری دل خود کام برآرم
بو خوی شوم سوزی و این جان غم اندیش | از میکده سینه به دشنام برآرم
سر رشته زنار ز جای کعبه آدم | یک رشته که از پرده اسلام برآرم
گر روشنی راز برون افکنم از دل | کبکبه انا الحق ز در و بام برآرم
معشوق وفا دشمنم است که در عشق | ما حقه هستی بد ما نام برآرم
ارزد و غم آزاد مشو گر دل عرفی | آهی سر [illegible] که ز دو دام برآرم

دلی ز نقش نهیبهای عشق آزادیم | ولی چو باد ز مجنون ما در زاد و [illegible]
بکام کرده ز فنای شنعام داده بیاری | بکام پاره گر داور [illegible] نیک نامیم
[illegible] ز خویش به مهر خوش دل بیدارم | نوای عندلیب ساده شنیدم
ز تماشای دیر تماشای خلوت نشین | ز آستانه [illegible]
جگر خوردن هر آرزوهای بهر خاموش | و گر نه عندلیب فرصت فریاد [illegible]
بلی آتش زدم زنار بستم نا هم گشتم | ز زاده طعن و از آب مبارک [illegible]
ندادم مرحمتی بهر مکافات فلک عرفی | به عالم بر خلاف خود کسی [illegible]

ز هر که آب گل و کنده ما رده تعلیم | درین نیابس شراب و سادگی تعلیم
شکست جام شرابم شکسته آبه ولی | درین زمانه نیست خوبی تعلیم
زیاده توبه چو رست در شریعت عشق | اگر قبول نداری رساند تعلیم
متاع ملک سعادت که کیمیای الست | اگر دعا فروشد زمانه تعلیم
تمام لطف ما اهل هنر دیده درون | که زاده ادیم بخل ناز تعلیم
چنان به وادی مستی ز خویش گم گشتم | که لب زباد به مودت ز پیاله تعلیم
علاج درد ز عرفی حکیم نشناسد | که من به رون ز شفا این شفاء تعلیم

وله

ما که زیست فنا نکوشش مبرزم | هست این زنان نکوشش مبرزم
یا بس جزای طعنه واعظ که هیچکا | قول شر الجائز نکوشش مبرزم
هوش ما زکین دو جهان گشت تیز | بی مهری زاده نکوشش مبرزم
گل کوشش جان کشاده و بالینها | یک بانگ بدیده نکوشش مبرزم
ورای بوی کوشش ما دوده ما هنوز | از ناله دیا ز نکوشش مبرزم

گهی چو رهروان پیشه باطل باشم | ور دیار طرب آوازه ترانه دل باشم
ز کرشمه در کعبه از غیرت | مصلحت نیست که من طالب منزل باشم
گر قبا زدن من ز زم جیب مکن | حکم شفقت که آشفته شمایل باشم
من گدای اسکندر ضعف هیچ مبند | رسم [illegible] که درین معرکه بسمل باشم
تنگناه گشته شدم و دم آرام نیافت | جای آن نیست که در کشتی قاتل باشم
بر کنار گشته ام چون گل زندم | که همه روم از میکده جاهل باشم
حکم بوسش زدا یا همه زنار فنده | خاطرهای کشش مرشد کامل باشم

وین دولت آزادگی آمد عرفی   به زان خبت که بی مذهب یزدان شد

و له

گاهی دهنم بست تو شانا مه چشم   قانی زنم که گریه برآید با م چشم
ای گریه بی مضایقه از دو دیده من   هر دم بگوش دل برسیم سلام چشم
از بسکه حیرت آمد و بیگانگی فزود   امشب خیال دوست نکرده در ام چشم
صد دوست بر لب آمده در گوش   صد گریه بسته در دل و نشنیده نام چشم
عرفی قسم ده چون بود مجلسم که باز   خالیست شیشه دل و خشکست جام چشم

عمری صبوری کرده و در بافته ام   عمری دو خنده را باز دگر بافته ام
القصه بستم از لبی هر مو یم   گره های پر از خون جگر بافته ام
تا به ابرو کشم از دم زمان بخش   دلی کز سینه ام تنگ شکر بافته ام
رحمه شمع هر چون نشود محو کن   شش هزار آیت اعجاز هنر بافته ام
ساقی مصطبه قم و می ریخته ام   طایر بافته ده جسم و پر بافته ام
کشتی کشته طرف گریه دست است ایم   بهر پروانه دام زیر و زبر بافته ام
کفته گر شد زکم سکر که کفته بیست   از دو صبح گهی رشت گهر بافته ام
صد مصلحکده هر تخم غم بوده   گریه و ناله ای شام و سحر بافته ام

از دل غم او دریغ دارم   این نی رسبو دریغ دارم
تا در سر کوی او بعشقه   با از سبب جز دریغ دارم
در دو هم چاک سینه مرهم   زین رخنه رفو دریغ دارم
خود چیست متاع دین که او را   از روی نکو دریغ دارم

عالم همه ریش ابد و ما   گفتند ز دو دریغ داریم
سیراب و مغز نیم نازد   آب از سگ کو دریغ داریم
نو گل بگمان فشانی و ما   سنگش ز سبو دریغ داریم
عرفی به ما مگو که اسرار   از بیهده گو دریغ داریم

هر چند چه بسکن افتاده ایم   زنجیر صد کرشمه بگردن فتاده ایم
دانست او فتاده و شکری منکیم   بس بشکنند در گل و گلشن فتاده ایم
وصل تو بود شمع شبستان از بدن   شبها بچاک دیده بروزن فتاده ایم
گر در حرم دیر در دیده ی کشند   ما از کدام گوشه دامن فتاده ایم
از قسمت ازل کی شکوه ان خوش   من شاخ طرحم که بگلخن فتاده ایم
گلشن بکام ار فرما ر بکشم   گر شاخ گل و وادی ایمن فتاده ایم
در بزم عیش عرفی گر روز سالکم   شب تا سحر بکلبه شیون فتاده ایم

و له

شهانه دلی و دیو ما بشسته ایم   ناموس کیش به این آب شسته ایم
قسمت باشت ورنه آلوده فرخی   صد ره ز شوق گوشه محراب شسته ایم
بازو دگر نسیم بتو دست دور   گز دل هوای صحبت احباب شسته ایم
این شکوه در دهن تیغ رفته ایم   زخم قیامت از دل قصاب شسته ایم
از دو بهشت دم دین ما بذوق   زنار و سبحه در شکر ناب شسته ایم
دو من ما عاکس ای دل کی ما   از دفتر معامله ایجاب شسته ایم

عرفی ببین که گرچه طوفان خود است
گر چشم گفت دوری خواب شسته ایم

نشسته بر سر کوی تو [illegible] | نهفته در ته دامان [illegible]
[illegible] از نفس چون امید دراز | بعد جراحت دوری گشت [illegible]
چنان [illegible] شب وصل | که شوق [illegible] تقاضا [illegible]
کمان بر کوه [illegible] تسلی داد | که ما امید [illegible]
کی به صورت دیوار نشستم عرفی | که من کتاب محراب پشت مسجد

بس که درد عالی در عشق تو میکشم | تا از امروز از ضعف فردا میکشم
خار خار [illegible] ره میزند ای ساربان | گرم ران محمل که خاری از پای میکشم
چون برگ خود بیرون [illegible] | گر شهیدان [illegible] میکشم
عشق را درک ساقی بود [illegible] | نیل بر نامیت بر روی زلیخا میکشم
تا مرا باست و خواهد بود عرفی [illegible] | [illegible] از بی زبان [illegible]

تا کی بجرم تشنه لب [illegible] افتم | کو دیر محبت که به دریای دل افتم
که مهر که عشق که از بری شهادت | [illegible] چون بسمل افتم
آخر که مرا گفت که از بانچه قدس | پیمانه [illegible] آب و گل افتم
سستی ز من آموز که چون شعله [illegible] | از داغ جگر خیزم و در [illegible] افتم
کو انجمن قرب که تا بال گشایم | پرسوخته پیش من شمع چگل افتم
عرفی که کمان داشت که از وادی اسلام | باز آیم و در [illegible] منزل افتم

نالیده ام [illegible] بلبل | جوشیده ام [illegible]
گر نه قیامتم [illegible] لب ریز فتنه ام | ورنه [illegible]

ای مرغ خیز و چو فغانی [illegible] | دریای اضطرابم و گرد [illegible]
ای [illegible] که از کمین رضا | منت [illegible] دوش [illegible]
[illegible] بگزینم که در عجب | کی [illegible] که [illegible]

زین بزم وین بار بر آتشم [illegible] | کی بود که تجلی ز تو [illegible] و رقم
[illegible] سوده ای [illegible] بچشم | گردی که [illegible] ز درت ریزم و رقم
ای [illegible] ز من [illegible] | بر مرده مباشید که بشکفم و رقم
امید که [illegible] ثبت باشد | این بار که از غیر تو ببینم و رقم
[illegible] پیش جان [illegible] | کن مرده [illegible] و رقم
[illegible] | ای اهل [illegible] و رقم
[illegible] | [illegible] و رقم

پیشی که از سینه خود ریش میکنم | تا [illegible] ادب خویش میکنم
[illegible] | [illegible] میکنم
[illegible] | [illegible] پیش میکنم
[illegible] | [illegible] خویش میکنم
[illegible] | [illegible] اندیشه میکنم
[illegible] | [illegible] میکنم

[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

ازان بهیچ غم آلوده کام نوشش　　هزار قافله عشرت زیان غم دارم
چه شد که جان بعبث داده ام بمو کوشش　　که رفت بگریزد ضمان عشم دارم
بکوش دل دست کرم بردارد　　که میل نیزه لوامان علم دارم
چراغ کشش نکند برمن اعتماد کرمن　　همی کشیده دلی مهربان قدم دارم
که از بهشت شود صیت عنان گیرم　　هزار شکر که صد بوستان ارم دارم
چگونه عشم عدم کشند بسپرده　　که کشور زاد و عالم زمان عشم دارم
　　که رستم آنچه کمان عشم دارم
ازان بیاد ره عدم شد سخن عرفی　　که صد سیاه بادعنان قدم دارم

وله

لب داغ چو باخته و برهم زده‌ایم　　طبل شادی بدل سوخته از غم زده‌ایم
دل بر سوای باخورش کن ای دلشوکرما　　خیمه بر بام دو عالم زده‌ایم
صحبت خاموش شب دوش میبند کرما　　طبل بیگانگی امروز بماتم زده‌ایم
بزم مقصود مچینید که آشوب جنون　　صد ره این بزم فرو چیده و برهم زده‌ایم
نقد امید حریفان همه کیسه ماست　　وین محبتر که غلط باخته و کم زده‌ایم
پروای نیز که خار کشش پیمان نهند　　که برین رشته گره بهر چه محکم زده‌ایم
مژده‌ای زخم که ناموس کشیدش کم کرد　　نقش الماس که بار دره مرهم زده‌ایم
عرفی از با دو سنم نساخ شادی بطلب　　این زجاییست که با محرم هم زده‌ایم

۲ بازمیخواهم که شوقی در بلای خوش کنم　　وز بلای همچه و سودن بلا خوش کنم
بازمیخواهم که چون جیل زخوتق فوکمی　　زهر ترخهای درد آخر زین بلا خوش کنم
بازمیخواهم که دل در دست هجران زدین　　در میان دلبران قسم بلای خوش کنم

۱۲۲

بازمیخواهم که بنشینم به راه دوده　　خاطر خود بهر آن زیبای خوش کنم
بازمیخواهم که در راه دو دیده اشکم　　با کمی در دم دل خود را زجای خوش کنم
بازمیخواهم که بر خیره زبزم خدمت　　همچو عرفی گوشه عزت سرای خوش کنم

وله

دلی دارم و دو جمعی پریشان از غم　　که بیمه و برای درد و داد امید
بدارم و این عمری کز دیده　　مکن بیگانگی ای دم که محرم دیدم
دمی آسودگی با ساز و درد آرام　　که از روز ازل مضمون درد محکم دیدم
کر دره غم بشر آدم　　که ناشایسته چون آزرده مند دیدم
کم ... عرفی با که گریه مستی　　که ما دیوانگان هر ره گرد عالم دیدم

زبس نوحه و فغانی که دوش میکردم　　نصیحت غم زدی از گوش میکردم
فغان نه شیوه اهل دلست ای بلبل　　وگرنه من ز تو افزون خروش میکردم
گری لب کان قسم مریت　　بجان شعله و نوش میکردم
زمره وصل بما شب الچه بن بی‌بال　　بشیوه‌های تو با عقل و هوش میکردم
بجا بگذار امشب بستیاری شوق　　ز شرم جفا نگاهی که دوش میکردم
چنان بعادت شوق تو می نمودم　　که میش ستارز نوشش میکردم
زدوت محبت ابستگ بهانی　　ببوی کشش ز پی دوش میکردم
اگر از فشانی لبم اجازت داشت　　چها چه طاقت فروش میکردم
نوش گر گفت خوشم با شکایت در　　ز شکوه‌ات بجای خروش میکردم

من این همه تر دامنی نمان عرفی
که پشمینه پوش میکردم

آتش به دود و دود فغانی نداشتیم | بودیم شمع شوق و زبانی نداشتیم
صد شیوه یافتیم ز معشوق دلنشین | وز هر یکی شیوه نشانی نداشتیم
صد دیده و جگر قدم رفت و هیچگاه | دستی به ناخن و فغانی نداشتیم
در سینه کار کاوش کاوی نکرده ایم | در سینه شکسته فغانی نداشتیم
دادیم داد نوحه در آتش برای عشق | در هیچکس اثر که فغانی نداشتیم
میلی نداشتیم به سودای کس ولی | در هیچ شهر نرخ گرانی نداشتیم
عرفی نداشت هیچ ما و بخت پیر | شکر خدا که بخت جوانی نداشتیم

دارا چه سودی که مه دار الشفا برید | این نیم بسمل از دم تیغت کجا برید
یاران درد کینه که از دوستی خورند | دیوانه دل گرفت و به دار الشفا برید
این دار معصیت ز سر و از بخشش است | در حشر شعار شفاعت چه می برید
این آب و دیگر معاف شراب نجاست | صد ره بخاک ریخته دیگر کی برید
ما تاب اشتغال نداریم چو رسیم | لازم شود صبا دگر نام وفا برید
توفیق کو که پیش عطای وسیله دوست | ایمان شکسته ز کفر بیا برید
همت ببین که وقت شیخ احتیاج | امید های کشته به پیش دعا برید
بازار دوست گنج دو عالم چه میکند | چندی که چشم دولتی آشنا برید
عرفی مکن مشو که فلک داد آمده | آیه که هر چه برده یک نفس ما برید

و له

چند از نشسته خانه شادی | یکان آه و فغانی می برید
چند خود شیشه بگیرد و بریزیم جام | یکدو دمی که نشو ز ادای برید
من از این سوی تو از انسو تو میگو باز | دست در دامن کسی زده ایم

۱۲۴

در دل شعله شوق حسرم فروخته ایم | آتش که بود در حرم فروخته ایم
چون شانه زیم زین شرط گره در جگر گرفت | گرد سینه روشن دگر فروخته ایم
بی حسرت چه دوا و دل هر کام | آتش آه بر اه عدم افروخته ایم
کی با من گرم زدی طلب در گمینیم | داغ از جوه جام گرم افروخته ایم
کشته ایم از من پر سوخته روشن ما | چراغ بیخش جام جم افروخته ایم
ابر که عرفی گرکه دانسته ایم | شمع شعله دوزخ گرم افروخته ایم

هرگز ما در عشرت خورشید نمیدانم | دست من دو این کی کرشمه منیدانم
سیب اندو دو بر قامت دیو چون نما | سبب چه من راست که پرشمه نخیدانم
بیت می کشد و گر صد من شوقی | نایه آتش من تیز چو شمع نمیدانم
ریش در کی گر مرهم سیب نگید | نی ناکس و از غیرت خورشید نمیدانم
صد بار که گشته ام در ره ما عرفی | از هستی مردان باشد که گرشمه نمیدانم

و له

ما با جگر آمدی حسرم گم کرده ایم | رهبر امید را در هر قدم گم کرده ایم
چشم سیاه کان تیره شب انشا چین | ما که دور افتاده از نیل و حرم گم کرده ایم
بیشه و سبب هم رساند از کعبه ما | دیده از پیش اسباب عزم گم کرده ایم
چون ز نشان مرغان بهشتی بشنویم | ما که دور افتاده و داغ رقم گم کرده ایم
خون گرفتن حسره چو یاران ره گم کرده | این حلاوت بگو مارا حرم گم کرده ایم
گر جبا نه رساند روی گر باد | گر خیاط ده ده دور راه حرم گم کرده ایم
زینت ما تسلیم جای خود و دوستان ما
کو هر که اندیشه که گم کرده ایم

ز معموری پشیمانم خراب و ویرانی‌ام | چو سلطان بخت ملک آبادان نمی‌خواهم
کسی تا کی پریشان گرید و سر زیر پا باشد | دگر یارب جنون عشق سرگردان نمی‌خواهم
ز داغ تازه می‌خاره در جسم [illegible] | به ویارب الی کین صورت چنین خواهم
بتسکین دل زده‌ام زخم چو میکوشی | اگر تسکین ندانی تن ز تن [illegible]
زمانی وده نه عشقم از راحت [illegible] | بری زاده‌ام کیش مسلمان نمی‌خواهم
دم گرم و خروشش سینه دامن [illegible] | پریشان نیز کرد جان کندن آسان نمی‌خواهم
گر آب خنجر زخم آید از عشق فرمانی | اگر خوشم دمی کشم درمان نمی‌خواهم
میان نشتر الماس بود داغ دل عرفی | پریشانی به جمعیت و سامان نمی‌خواهم

وله

ما سنگ پیریم و کلاه شکستیم | سر لشکر غیرتیم و سپاهی شکستیم
صد نخل نشانده‌ایم ولی گوشه بستان | از طرف چمن شاخ گیاهی شکستیم
صد در شکستیم ز ره تنگ [illegible] | یکره به بلند فرصت کلاهی شکستیم
از بیکده دیریم و صد شیشه [illegible] | یک شیشه [illegible] براهی شکستیم
هر که هوس دوای گذشت بخاطر | گر نیم ترا دیده نگاهی شکستیم
یکره بکمال تو ندیدیم که در دل | عرفی صفت از بیم تو آهی شکستیم

صد دل به راه شوق مجنون نشانده‌ایم | صد آرزو به پهلوی هر دل نشانده‌ایم
با تشنگی ز بهر هلاهل نشانده‌ایم | تا آتش جمال تو بر دل نشانده‌ایم
خواهند نشانده [illegible] | گردی که ما به این قاتل نشانده‌ایم

عرفی مریم عاشقی
کانجا تمام زخمی و بس نشانده‌ایم

وه که در ره [illegible] گفت و کو کردیم با ملم | بلکه میرم خون دل در عشق [illegible]
چشم زده دل [illegible] و عصیان [illegible] | آتش سبب [illegible] و [illegible] پرورش
مشتم از اکم گر خون دل پرورده‌ام | آن جگر کز دوری تو سینه لوح گشتم
زده‌ام بادای دوست [illegible] آرزو کرد | زرشاقی در دل و تمنا [illegible]
کاروتاری حال کاسه [illegible] | تا شود روشن گذر از بی‌غمیم
بر من ماشا کرد افشانده [illegible] | الهی دل در کعبه [illegible] ز تاب [illegible]
[illegible] بازی [illegible] | آتش دل شعله و در خانمان [illegible]

گر بی ذوقت یار [illegible] میکنیم | مژده هر [illegible] بکار بی‌سامانی میکنیم
کو به عشق کم گریم با آسوده کان | جان [illegible] تحفه صد [illegible]
[illegible] ساقی | هر نفس بیهوده آهنگ [illegible] میکنیم
زهر گردون جگر گوشه‌ای [illegible] | [illegible]
در کعبه‌ای شیخ [illegible] | [illegible] دل با ما [illegible] میکنیم
[illegible] | عشق نخوردی کرده‌ام [illegible] میکنیم

وله

به آوازه‌ای کردم و در میخانه هشتم | کسی که بار غم آورد بر سر غم سر بسر نهشتم
[illegible] دل [illegible] | کرد بسیار از پی صید زبون در خاک و خون [illegible]
[illegible] | کز این پیچه عمری رشته زنار [illegible]
[illegible] | نهاد پا [illegible] الماس [illegible]
[illegible] | کر من دو شعله از سینه [illegible] گشتم
تا مای جمال [illegible] کجا باشد | مرا آیینه باید کرد دام تا کی [illegible]

گهی شد کوکب اقبالی که در عرق انفعالی   که تو بیشتر ز آبی فرد که صد صبح بنشستم

خوش آنکه در غم دل رازدار خود باشم   ز شرم گریه خجل از کنار خود باشم
خوش آن کشش که مرا پنهان ز خود کند   که چو در انتظار اشعار خود باشم
خوش آن قبول نیازی که در حریم   که بر بهای [illegible] که معمار خود باشم
کجاست لیلی [illegible] حسن تعیین   که در معاد آموزگار خود باشم
کجاست برق جمالی که از تجلی آن   ستاره سوخته روزگار خود باشم
کجاست مستی عشقی که چند که بر عمر   ملامتم کند و من بکار خود باشم
کجاست غنچه که از زیب او سراسرم   چمن ز زیب [illegible] استوار خود باشم
چو [illegible] این عرفات و رق بهشت   چرا نه بلبل باغ بهار خود باشم
کجا روم من و یار از ره کشش جان بهر   که شرمسار ز دیده خود باشم
خوش آن معامله عرفی که از زبان گفتن   تو دشمن من و من شرمسار خود باشم

وله

ز بیچارگی ما بیدلان در عشق مرهم   که شرمم آمد از فرهاد و زخم عار در کوه کن
و بال [illegible] آسیب [illegible]   جان بهتر که ساقی در شراب افکند [illegible]
فغان [illegible]   پیاله عشق [illegible]
که در [illegible] گلبن [illegible]   که فریاد [illegible] آتش [illegible]
اگر در سایه طوبی برد خوابم [illegible]   که [illegible]
منم که [illegible]   کسی در آستین [illegible] که در جیب [illegible]

دل جان [illegible]   چراغ وفا شمع آشنایی [illegible]

زیم [illegible] وصال آشفته ایم   بحسرت تماشا کنیم [illegible] کنیم
ز شوق [illegible]   [illegible] شمع [illegible] پروانه [illegible] کنیم
[illegible] دوش درستی [illegible]   اگر [illegible] پرستیم و [illegible] کنیم
[illegible] دوشینه بردم مینا عاشقی   ز بس [illegible] گریه [illegible] کنیم

وله

[illegible]   که [illegible] می برده ایم
فروغ [illegible] چراغ مجلس [illegible]   کجاست [illegible] دیده خدا ایم
[illegible]   بکو [illegible] ایم
[illegible]   شبی که [illegible] پرده [illegible] ایم
[illegible]   از آن [illegible] دل [illegible] ایم
[illegible]   [illegible] ایم
[illegible]   [illegible] ایم

[illegible] عشق جانان [illegible]   صد [illegible] دولت [illegible] گریبان ماندن
[illegible]   [illegible] چوگان ماندن
[illegible]   [illegible] ماندن
[illegible]   [illegible] پریشان ماندن
[illegible]   [illegible] ماندن
[illegible]   [illegible] ستان ماندن

دست عرفی از گریبان کس [illegible]
خواهد آخر دست در چاک گریبان ماندن

خوش آن ساعت که میرفتی و عاشق میرسید از پی | تغافل از تو می‌بارید و حسرت می‌چکید از من
خوش آن ساعت که می‌زد [illegible] | حدیث شکوه آمیزی که گوشش بر نمی‌تابید
خوش آن ساعت که هر ناز به مراد من نبود | نصیحتهای بیگانه که گاهی می‌شنید از من
ز دود کشتن من گرم خون گشتی دیده | که گشته نه زدی قیامت صد شهید از من
دو اشب یاد کردی که محرم بودم و رفتی | چو زهر آلوده نشترها کاوش چکید از من

خوش دور حسرت و با گریستن | بی یاد تو وصال مبادا گریستن
بی گریه دوست از تو آرام گرفت | یا گاه گاه دیده و دل یا گریستن
کویی که یاد کنت گر که بی سبب | پیوسته بست در دل شبها گریستن
نازم به غمزه تو که یک کام کرده است | صد ساله ره دیده من را گریستن
من کیم که گریه کجا با کنی ولی | می‌زیبدت به نرگس شهلا گریستن
گر کام دل ز گریه میسر شود ز دوست | صد ساله می‌توان به تمنا گریستن
عرفی حریف دیده ز بی‌خبری دلی | بسیار گریه آورد این ناگریستن

و له

میرم به حیرت که نیم بی ادب [illegible] | گر داغ دل سوزان بکسی [illegible]
هنگام [illegible] مقصود من که کردی | چیزی اگر نگرد [illegible] اشارت [illegible]
[illegible] شامی [illegible] ز گریه محرم | گر [illegible] ابرو [illegible]
از ناوک تو [illegible] شوار [illegible] | تا در دولت باز ذوق شهادت [illegible]
[illegible] که بهر صحبتش [illegible] | که دل [illegible] طاقت [illegible]

بوستان [illegible] دل شاد من | یاسمین [illegible] لب [illegible]

126

[illegible] عشق بیکره که [illegible] شده | شانه با دست صبا در طره شمشاد من
[illegible] آن مغان [illegible] ذوق [illegible] | عشق گفت آئین [illegible] من
[illegible] اسلام [illegible] | حکمت [illegible]
صد بت از هر [illegible] | گر کنی ای [illegible]
[illegible] | سیل غم را اتفاقی [illegible]

و له

کو شوقی که دل است جنون آمده بیرون | هر نگاه از دیده با صد موج خون آمده بیرون
[illegible] حسرت از دست [illegible] | تا چشیده سیل [illegible] آمده بیرون
[illegible] لب صد جا [illegible] | جان [illegible] سینه [illegible] آمده بیرون
[illegible] | صورت [illegible] آمده بیرون

[illegible] آمده را | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] کشتم | چون [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]
[illegible] | [illegible]

و له

[illegible] گریستن | پنهان [illegible] گریستن
[illegible] | [illegible] گریستن

چون در محبت ارباب دل بکار … خندیدن آشنا نبود با گریستن
دانم بگریه خوردم و چون نیک بنگرم … زین گریه دور از تو دمی با گریستن
عمرم بگریه های هوس صرف شد ولی … عمری بباید تا بدهم دوا گریستن
درمان درد من ز مسیحا مجو که هست … دردم جفای یار و دوا گریستن
گاهی بپای سرو قدی گریه میکنم … تاکی ز شوق سرو و طوبی گریستن
هرکس که هست گریه بحالش روا ولیک … نتوان بحال تن تنها گریستن
عرفی ز گریه دست نداری که در فراق … درد است زود نیز و دوا گریستن

نه روا زاری ما و نه گرفتاری ما من … ندارد از لطافت عارضش [illegible]
بعشوه ای کسی خون مرا ریزد که در محشر … بکشم کرد و خون بها خواهد شد [illegible]
مرا کشتی و خوشحالم ازین غافل که پنداری … تو خواهی بود فردای قیامت دادخواه
بنزدیک شهای کشتگان عشق می آیم … بمرده چه حسرت آرایش کینه [illegible]
ز حسرت میروم سوی [illegible] … که از رحمت خدا و [illegible]
ز عشق کوهکن شیرین نخوردی [illegible] … بااین خرسندی که دارد این [illegible]
برافکن پرده از حیرت چو عرفی [illegible] … چرا لب سیاه بگوشی [illegible]

دلا بیخی بیرکز در و صندان میتوان [illegible] … کمکش [illegible] سرو [illegible]
دی کان غمزه صید ی را بخون [illegible] … کشتی کنند صید بندان میتوان [illegible]
پی با نشینی واعظ ای راکن [illegible] … بیا در حرم صد در [illegible] میتوان [illegible]
نگوییدم که با تسبیح زنار بگیرنم … اگر در زمره لعنت پیشان میتوان
اگر در دل فشرده ندر جگر [illegible] … فدای لذت هر زخم دامان میتوان

اگر گاهی لب امید عرفی [illegible] … لبی بجنبش [illegible] دندان [illegible]

بدرد بکلوه آید طلب [illegible] … دل نیاز محرم ز لب امید [illegible]
[illegible] کنی دوا بود همین بس … که زبان ما [illegible] صید [illegible]
[illegible] شکاری … که تم کنند و لب [illegible] گنه [illegible]
[illegible] ست کرده [illegible] … که بجنبش [illegible] کرده [illegible]
بنازم که زبان [illegible] او … رده موج ز هر آفت [illegible]
[illegible] آواز [illegible] … نه علاقی زمان [illegible]
[illegible] عرفی کرده [illegible] … [illegible]

[illegible] دوستی زن … همسنگ دست آید [illegible] زن
[illegible] آب [illegible] … پروانه صفت خود را [illegible] زن
[illegible] … [illegible] پستی زن
[illegible] آتش … چون سیر عدم کردی [illegible] زن
در راه طلب عرفی [illegible] … چون [illegible]

[illegible] افشان … فروغ [illegible] افشان
[illegible] … دست [illegible] جاه افشان
[illegible] عشق … [illegible] افشان
اگر [illegible] … [illegible] افشان
[illegible] … [illegible] افشان

بسوز گر زمن ای بخت پرده وصل گر دست شعله ها برکشی ز پای افشان
دگر بشهد عشق بشستین نشان آبی در قصه ها سر فشان دریک دامن افشان
گر شعله که بگیرد جیب من آرام بسوز پرده و دامن نگاه افشان
دیده مبیح فن دیده باز کن سر بسوز دامن و دودی سیه نگاه افشان

وله

ای گریه خون دل یکبار هوس کن کمبرک ها و دستم دامان خسر کن
گر کیمیه داری وعده ره بسوز نست دریکم تا زیست نگاه زیر کن
صد شاهباز گرسنه پرواز بسکند ای کبک پر شکسته کن ز قفس کن
این دشت لاله زار غربت زنهار نفسی بگوی و گرکش با کمر بس
فریاد ها سر شعله بگون کی اهد از آزار لب درد و غنه نفس کن
عرفی که بیت کز فره میره دم مزن گر کینه کردش این نغمه بس کن

ای دیده خون بیار و بسوزیش خبر کن زنهار شعله سارم ازین بیشتر کن
ای مادم تو وشم دم بجور بار از من عنان شتاب داده دو انگن
تا زک دلی بیاد که هم آیه ت بن زو دم بکشش نماه زینا و چشم تر کن
هنگام لطف او کمن ای دمی دو بر داغ سینه مرهم او بیشتر کن
تا کی بمیرم امشب و بیارم شود طول ای همنشین بساز و فغان بیشتر کن
ای چشم گریه دوست که شرمنده ام تا هست گریه میل نگار دگر کن
وی دست تا امید که دوری ز دامنش شرمنده گشتم اینه خاکم بسر کن

عرفی پیام شوق چو پهلو نمی آورد
زین گفت و گو دگر بنسیم سحر کن

۱۲۸

گر دیده آتش فشان دیده بسیار چشمه خون شده و مرده ز خاک ما
عشق می ترند و بهره کاهی شما نشان ما هر که رضا نیست دل برداره ز خاک
شعله آرام سوزد و ماه و کی دل نه درست رشته و سوزن نیز آید به دل صد چاک
می زاد و خون در آغوش دل ز هر عشق شعله را داده ام شیشه ز خس و خاشاک
دود دل زد دلی نهایت سایه ای سایبان عالم در دام شماری نیست در افلاک

ستیزن و ما برده ای شب مزن ز لب ناله بر چین و یارب مزن
پریشان طلب شو که پای مراد پر اندیشه های مرتب مزن
مزن تاف اسلام کری بسینه چو غمزه آتای بمشرب مزن
بیادن مو دم سر بزن خنده همین گوید باد امشب مزن
بیا زشت ایوان این رشت گل گر از خون سر شتی عقاب ما
بمشری کی طلب گشته شو شیخون فرصت بطلب مزن
شبیخون زند غم جیب بگو کر بنگ هزیمت برکب مزن

وله

بیا زه دوی میدان تازه گردان تمنای شهیدان تازه گردان
ز دل یک یک بنه دو بر زخمه جگر بریان کن و خوان تازه گردان
جام وقتی آسمان مرد سینه بود پالیتیم بیا و آن تازه گردان
اگر روضه ان زخوانی تو زخون کهن رشته بر نکان تازه گردان
برقص ای ز پیش سینه و دل کشتهای پیکان تازه گردان
بیایک به کار دن کشته جگر خنده گریان تازه گردان
دل و خون شوق خاکم اکنون کهن بیداد یان تازه گردان

نوشتن شمس در [illegible] بهار
در بعد از من نامه [illegible] یا

بشنو آیین بزم از شیر مردی ... بر و خاک شهیدان تازه

ساقی باده دامن گل پر شکوفه‌شان ... مستی شراب هم بر یاسمن فرو فشان
ای باغبان تو بزم فرو چین که چو دیم ... دامان گل بیاور و بر طرف جو فشان
برگ خزان وظیفه مردان چنو است ... ریحان رواق بر طبق بکر و برفشان
خاموش داغ کرده‌ام کرم نشسته است ... جای دیگر و بر جگر گشته فش زن
طوفان ناز و عشوه اساس نیاز کند ... ای لعبتان جهان طلب آرزو فشان
مست چشم در آتش لاله پر ارنیست ... ای ضمیر نفس هم آبی بر و فشان
در گل و گلاب چه ریزی یکی ما ... مستی خسی و شیشه بی بر فشان

تو ای زاهد برو افسانه باغ ارم شنو ... ولی از وصف نکویی به یک کلام شنو
نه کامی ببینه و هر که راه عشق ماند ... فسانه از زم این مژدگانی هر قدم شنو
سرای مرغ دل در صیدگاه ما گجر بان ... ز هر جانب صدای بال شاهین ستم بشنو
بپای اگر مردم بر طواف کعبه بماند ... بگرد کوی ما لبیک لبیک حرم بشنو
درون سینه عرفی که ما دارم کردی ... بگل او صدای آه درد آلودم بشنو

مسازم با امید از خود چو چشم مبتلای تو ... که ز نیداز تمام خوب با هم برای تو
نه چندانکه گیرد هر شهیدی دامن قاتل ... برد دست بسی در دامن [illegible] جای او
شوی بر فرق سر گران با غیر در خوشحال ... که آگه نیست آن غافل نهاد از شیوه‌های او
تبسم کرده بی ناز و عمر جاودانم ده ... که باشد لذتی کی هم ز درد [illegible] او
بمن خوش گشت با بی جوری از [illegible] ... کی سوزم از این غیرت که [illegible]

پر زده جان آمده سوی تن از سینه چاک ... ره آواز نمکدانش کز این [illegible] تو
علاج شوق عرفی کردن از وصل بریز هست ... که زوهاش نبکشد در دل [illegible] تو
کار نیز هم اشارت بنما بنود ابروی او ... میل خونریزی از و فهیم [illegible] او
چون نظاره در دم جان ستیز است باکی ... سر نهد در پی سرو قامت دلجوی او
بفتنه تابش پروانه ندارد دلم ... گر دو دام زنجیر بالش سر گیسوی او
گر نیکو ده بس سر گرم کن از مهر پیست ... از نزاکت طاقت گرمی ندارد خوی او
نامه او ده دست ره نگرانی مینشین ... چون بپرم شب شانه زدن گیسوی او
بس که حسرت میکشم عرفی برای دیدنی ... مشتاقی چون زنم دیدار [illegible] او

ز چشم من بخوش ای گریه تا کام وصال او ... که رست و محوی سازد ملک اعضای او
[illegible] آتش پر روح [illegible] گیرد ... اگر عشم نه هجر تر بندم بیال او
[illegible] چشم [illegible] از دیده [illegible] ... که نه آغاز شیرین هم شود [illegible] او
[illegible] که شد دیگرم کر خون [illegible] ... که جان [illegible] رفت از شوق جمال او
[illegible] که آتش [illegible] گیرد ... اگر باشد [illegible] آب عشق از [illegible] او
[illegible] عرفی میکنیم [illegible] ... چسان [illegible] بر خاک [illegible]

[illegible] سیر [illegible] که [illegible] ... رفتیم [illegible] صبح آفتاب کرد
جای گشته [illegible] فتنه میکند ... گر تا [illegible] ادب اضطراب کرد
[illegible] بر [illegible] و در [illegible] ... گر گویم [illegible] گشتی خراب کرد
[illegible] از [illegible] ... [illegible] شاب [illegible] شباب کرد
[illegible] بکشایم [illegible] ... آتش [illegible] آب [illegible] آب کرد

قد در دل کشت و شکر فتنه کرد — آن این زمان دل کرد و فتنه بکر
شرش نثار دشمن و شوخ نگاه دوست — دل پاره پاره شد ز کشش عتاب کر
ز رجال دوست نکهتی و بی نظیر — کر دیده بر حسد آفتاب کر
عرفی نکو که مستی و راه عدم دراز — ایک شدم دور فغان کر اکاب

ولہ

۳ ای نه فلک ز نوش ... تو دانه — در قصر کبریای تو عرش آستانه
در ملکمان کرچه شهر عدل تو — وسعت زبانه کین کار خانه
پرواز کاه طایر همت کجا بود — جای که دارد او جهان آشیانه
از ترس سپهر را اسیر کرفت — تا تکیه کرفته بکیه ماریانه
ذات تو قادرست بپاد هر حال — الا بکسر ... چون خود دیکانه
صورت کناه و دشمن وصل کناه دوست — هر کام چیره عاقبت دام و دانه
عرفی تمام معصیت ... است او — ست از عنایت تو فغان بهانه

غنچی که سبز ... نشسته — بهوای دل ... نشسته
چو ری ... تربت ... — که غبار ... و حسرت بهزار نشسته
شود آتشکده ... که بر او وعده داد — زغم بهشت و دوزخ و جهان جدا
نده و وفا ... که که کشته دامن افشان — که غبار کرچه ... بر تیار نشسته
ز وفا چه کام جویم که میان سکستان — بهزار نا امیدی از ... نشسته
دم از جهان ... دم کز راه ... — ز خیال غمزه او ... نشسته
تر بزم عشق عرفی ... که هر سو
... خون ... دل ... نشسته

در دو ند

۱۲۰

۳ ای ... زمی بجنون داشته — ... داشته و تو بجون داشته
سر ... اکر دیم ... خسن — باز دل ان ... صبر و سکون داشته
کر دلی ... — با تو ... که ... زبون داشته
... کن خون ... — کر تو در چشمه ... خون داشته
دل عرفی کز ... ازو ... — با ... که ... داشته

ساقی لب ریز وصل رکه مشتاق — زهر آتشین بر لب عشاق
ز هجرت رحیم در جگر ... — دست تسلی کوته دو دل تریاق
ای قلم شکوه ... دل ... — آتش حسرت فروزد دل اوراق
حسن صنم ... دید ... — ... وصف ... طاق
عرفی ... جگر شعله ... — صد تنگ ... دل بر سر آفاق

ولہ

۲ خیز و شراب ... زان ... بار زده — ... بر روی ... کن دست ... زده
ای دل ... کشت ... وفا ... — مرهم ... خویش ... امید زده
... کرده زین ... — سوی ... خویش ... مژده ... زده
کی ... — ... در مردمی ... طلاق زده
... — ... کن ... زده
یارب ... کرم ... — سینه ... داده ... زده
دم زده عرفی ... — دشنه زهر داده ... زده

... عرفی کرد ... — بردم شمشیر ... بر سر ... دوست

عشق ازو با هر چه شد بی‌تاب مجنون پیش سرمه‌ای چشم جانان دهلی آموخته
دل او را شایسته ده و ایکار صد دل حسرت دارد از برای شکوه بهر تو
در بستر آرام کرده دستش از داغش عاقبت گر فرو شود از وی بر او نه
مو بود از دو چه درمان بیابد ز دل گر بیابد در کف بستر باشد پیوسته
گره گاه بیمار شود و شوق تماشا دو با کسی به جلوه گاه دوست عزمی بر نه

بکشتن من تا چو بشتاب چیست چه حیف صد بیرا اضطراب چیست چه
دی که چهره فروزد می شود خوش که بردیدم آتش آب چیست چه
بیتیغ غمزه او این نگاه چه ستیزه بگو که چیست درافت جواب چیست چه
دی که گشته فراق او شوم و دیده که بر بهای نشش و کباب چیست چه
ز ذوق وصل و غم هجرانم فانی که چیست مرا بهشت و عذاب چیست چه

با مژده زخم دارد این کشش جان کرده دشوار دادن جان من خوش بر من آسان
ستاره گریه از غمت ابر بهار دیده گویا چشم گریه در کار ایشان کرده
خوش با دل جمع آمدی با ران نگسل ریشی از غمزه گویا هر زلف‌ها پریشان
زده بر صحبت پیشگان و پریده مرغ من خوش تو تا بپای آتشی در حریم جان کرده
مهرو وفا را به بزی با شده‌ای لیلی طلب دو گریه مجنون پر آرزو در بیابان کرده
از غم یاری که تن شیرین کرده‌ام گر عشق او خوش کنده و دشمن
چشمی که باریش کرد و پاک از گریه بازده دلی خون گریه این چشمی که تو پاک کرده‌ای

در خشم اگر نشانه‌ت معذور با بد از من
چشمی که از نظاره آن چهره حیران کرده

بانگ بر بانگ دم خورشن بخروش بازده ای که بی‌کسی خورده‌ام کس نه آمده
دور کار رفته وقت گذشت کی بکجا آن به دو زن یک و تن را بیکسی شب‌باده
ای نیک صیدی که خنده بی‌تیر نکشته شد برنده بر دوستان این صیاد که افتاده
میتوان کار و شب روان او دای درست گر ظریفی شب خود را فرش بگسترده
گفت دگری سر و دست تا چه پیوند با طرفی دا دست خویش پیوند زده
فکر ما کن دوست داغی و جانان بیا گر تو جان خواهی تکیه کرده دیده‌ام

از سفری آیی و تاراج عادت کرده کاروان حسن یوسف نیز غارت کرده
در کجاست چنین مصور انصاف داده شهر را دیده تماشای راحت کرده
شاه را داد وقت ای مجنون که کام دوست در تن درد چه درمان و مستی کرده
چون که دانستی ای غم چرا در کام بهر آسایش باتی بی حلاوت کرده
ای صف اسلامیان نیست ای کافر با شاهان در سومنات از ذلت
از ره دنیا جهد جان میر و شیخ کن ای که زنی دیگی انهار رحمت کرده
وی از ننگ شرکان نالب در بن رفته چون توانی ترک شرک اکنون که شهرت

ای عشق تو شش بیته لذات کرده طربی و سده وقف خرابات کرده
نام بیازی اگر در وصف وی منصوبه بچیده و مرا مات کرده
کسی که در مقابر زیارت کرده
زاهد پیا که گفت تو تا بت کنم که تو کفر مرا به این خود اثبات کرده
سلام را شهید کش زاهد ابریز زهری که در چه تا مات کرده
ونی دگر بجور به چه کاش جهانیان مناجات کرده

زبی روی به کام [illegible] نشان مانده — [illegible] شکست کری دل این زمانه
بشهرت [illegible] بار که باشد درد و علم — بسا فرهاد و شیرین که با نام و نشان مانده
نهان کرده و جان در سینه ام [illegible] — چو مرغی کان ز ترس [illegible] آشیان مانده
شب از هجر تو بس در شور جان دادم [illegible] — که بی چشم تو در چشم که این بیجان مانده
فدای غمزه‌ات شد هر که جای [illegible] — بغیر از خصم کور و دام [illegible] جادو مانده

باز امشب از شراب فته فزایم میکنی — وه آتشین کرده کبابم میکنی
صد پرسشم ز هر سر و سیکی ولی — گیره [illegible] میکنی
بهر فریب سایه [illegible] — در زیر شاخ [illegible] خرابم میکنی
کردم هزار [illegible] به لعل لب — در کشاکشان [illegible] حسابم میکنی
صد شیشه دل شکسته [illegible] — [illegible] هنوز [illegible] میکنی
صد دانه سوخت [illegible] دل [illegible] در بزم — زیاد بخشش [illegible] میکنی
مردم ز رشک [illegible] — در [illegible] کشش [illegible] میکنی

وله

بشنوی گر ضیا گرد [illegible] خانه داری — که از نهایت عشقم نیست کی پروانه داری
درین [illegible] نشینی کم گرد [illegible] — که [illegible] محرمان بیگانه داری
مرا این آتش از داغ جدایی [illegible] — که [illegible] جا در [illegible] بیگانه داری
ز آسیب نظر کردی گریزی [illegible] — که [illegible] خالی از نامحرمان کاشانه داری
[illegible] کردی از خاکستر [illegible] — طلب کن شمع [illegible] پروانه
بس [illegible] دام [illegible] مرغان بهشتی را — [illegible] خانهای چند [illegible] ویرانه
نگاهی ده [illegible] قیامت [illegible] هشیاری — که [illegible] مستانه داری

ز هم گسستی دامن تازه کردی — [illegible] کباب دایمان تازه کردی
نگاهش تیز کردی ناخن ناز — دلم را [illegible] تازه کردی
بکشتی [illegible] کریه شوق — چو [illegible] طوفان تازه کردی
پریشانی ما گستی ز زلفت — غم زلف پریشان تازه کردی
[illegible] — شهادت بر دل و جان تازه کرد
[illegible] گشتی و کردی عالی شاد — جهان [illegible] قربان تازه کرد
چمن [illegible] خوان [illegible] — که [illegible] تازه کردی
ترا [illegible] — غلط کردی که ایمان تازه کردی

باکو و دستان نیست [illegible] — گر [illegible] گوکن ار کسی
بر دل [illegible] — کی [illegible] بر سر [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — بی هنر جاهل بی اثر [illegible]

وله

امشب که سر شراب داری — [illegible] تاب داری
تقصیر [illegible] — با غمزه چرا عتاب داری
آشوب قیامتش عبارت — این فتنه که در رکاب داری
در دوری [illegible] — صد [illegible] با شراب داری
[illegible] — در خون [illegible] داری
[illegible] نگاه [illegible] — [illegible] کباب داری

در سینه گرم بود که چشم / آتشکش و آب‌دار داری
ای دل خود [illegible] / کز غم طلبد جواب داری

تا در قدح باده امید بیابی / میل تماشای گل و چه بنشینی
در جام دلی بود ازنگ جمالی / آن جرعه که در ساغر خورشید نیابی
این جرعه بنوش ای دل شوریده زجامم / کین جام زخم خانهٔ جمشید نیابی
دلهای شیدا است که بار شکنی / [illegible] چه سرت [illegible]
عرفی بنوده [illegible] / زانرو اثر از بنده نامید نیابی

ولـه

نه در خور بت از [illegible] / [illegible]
بهای [illegible] / کز برگشته سوی [illegible]
[illegible] / ز تاج [illegible]
که دسته [illegible] / که مشتاق [illegible]
کان دارم از [illegible] / که همراه [illegible]
چه مشتاقی [illegible] / که [illegible]
خیال کرعرفی [illegible] / که [illegible] از خویشتن [illegible]

خوش آن که [illegible] شمع وصل [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] چشم [illegible]
چراغ حسن [illegible] آتش عشقم / چو [illegible]
[illegible] / [illegible]

چنین [illegible] عرفی که [illegible] / [illegible]

ولـه

بشتاب [illegible] راه طلب [illegible] / این [illegible]
[illegible] / دست [illegible]
[illegible] / [illegible]
هر شمع که [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

تا [illegible] که [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] جام [illegible]
آتش [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
عشق [illegible] خویش [illegible] / [illegible]
در [illegible] / [illegible]
[illegible] عشق [illegible] / [illegible]
[illegible] از شوق [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / عرفی خویش را [illegible]

ولـه

بهار رفت [illegible] / [illegible]
بهار رفت [illegible] / [illegible]

بهار رفت و بستان گریه دوستی | بدستیم سرودی بهای های خونی
بهار رفت و بزدیم هم فغان چون | ولی گریه زعمری دو کشای خونی
بهار رفت و بکجا بانگ بلبلان چمن | چو بلبل کشیدیم در هوای خونی
بهاری تو طرفی خوشنشسته دامان | ندیدم جهان چون تو از جای خونی

گر آتشی از دلم به سوی بستانی | سراوی شده حاصل در بستانی
گیرم چو از اسباب ترنم ورقم شد | همه حیات برادری نه افسوس بستانی
چو رفت از دل من چشم بستان شود روشن | دراز ای دل آتش نکو و افسوس بستانی
اوبلند دست گذاری بسودای وصال دل | مبلیشه چو در آتش شده بستانی
هزاران سرمایه مقصود کان نایاب سخنی | بجای ده امید قدم افسوس بستانی

من منتظر چشم تو بلا که تو دانی | چه رابا سبب دوری که تو دانی
نطق کمان گر گشی عیب نمیبند | غارت زده صد وفای که تو دانی
مردم همه چو بدیدن تو در شب | نشسته و شب و دلی ... که تو دانی
ای بخت رستاخیز که ای برسیدم | در سایه چنین جای که تو دانی
از بسکه بالکه بانشای تو جمعند | اندیشه کنند بسرای که تو دانی
خورشید بگرد سر پروانه بگردد | بی که چنانی تو و جبینی که تو دانی
ولی چکند گر مضیافت پرورش وصل | بنشست امید که ای که تو دانی

چو فرقت یار بر من عادت کهن | نگهبان دو مردم نه دیده شد بستی
در عهد جنس این یار پرفشان مرفن | دو تنگ زغیبت بر حیرت بگردی
ده حالت زیاد بگرد و چنانکه شاید | چو خانه از بر من بسته صنم بستی
کلاه باد بهار گل و دهان ... | ببین خوشست ولی که تو زده رستی

گمان دارم که این درد و تحمل میکند کاری | که کمکی که استغنا تبسم میکند کاری
صبح ایران چو گرفتی صبر کن گرما باد | هم فرصت نظر گاهی تغافل میکند کاری
دل دانا شهرها بغیر آمیزش سلیمی شد | که با ورد دشت هر که کان ترزی میکند کاری
بهشتی پروران اول تماشا فرق بجا | که بی همتان عرض تحمل میکند کاری
دل بلبل زنهرهای هزاران دانشمند | ز پیداری که نازو عشوه گل میکند کاری
اگر بر جهان افزائی خود را از آیه آن گرکش | تغافل کن که با عرفی تغافل میکند کاری

چندم ای شد بسحر بکشی | مردم ز آتش دگر بکشی
در این دو دو گه دل دارت | چندم از آه دلی اثر بکشی
ای که پروانگی کنی تو سپهم | کا شمع زنبال و پر بکشی
نه ام ستمگر ز تگر یاد | ای فلک مرغ نامه بر بکشی
گشتی از غمزه اهل عاقل | بعد ازین غمزه دگر بکشی
تا کی چون چراغ شام بد | زنده سازی و در سحر بکشی
چون کشتی اهل درد عرفی | چشم دارم که بیشتر بکشی

بیکیک تو بر ازمی بر ادب زمان کن | که بچمن خت ساقی نمود بستی | تا زن نکازی چو شانی در دو دامنی
به گشتی تیار رستگار تو به فدای من شو | گرگان میزد رشد تو کش تنی | تا دل نمی الحزین گرد و دامنی

۱۲۵

تا بوی گلی شنفد و گر کمتی ناز | آشفتگی باد چمن کرده‌ای
تا سبزه نشود خاک بجو که نقصد | بر سرو مقدم شدن کرده‌ای
ذوق غم معشوق ببازی نتوان یافت | هر چیز که منصوبه این نرد ندانی
ای رشته که گم شود بیده غنم | تا از قسم و نیاز رخ من نزده‌ای
ای زلبهان آمده قسم چندها گو | شد دیر کرم ره آورده نبی

حقی که بدرد دل شکسته‌ام عارف نرفت
امید که حال دل بیدرد ندانی

رباعیات مولانا [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

حرف الف

ای [illegible] نسبت [illegible] طاعت‌ها — [illegible] اجابت [illegible] طاعت‌ها
اسلام نه [illegible] — آلوده کند لوح [illegible] طاعت‌ها

وله

ای نزهت [illegible] شباب [illegible] — [illegible] آفتاب [illegible]
آن [illegible] — یاقوت [illegible] حباب [illegible]

ای [illegible] — [illegible]
[illegible] — گشت [illegible]

وله

[illegible] — [illegible] بستان [illegible]
ای [illegible] بستان [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

وله

[illegible] — [illegible] دست [illegible]
[illegible] — [illegible]

حرف [illegible]

این [illegible] — [illegible]
[illegible] آتش [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] ایمان [illegible]
[illegible] — [illegible]

حرف [illegible]

ای [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

ای [illegible] — [illegible]
[illegible] — صاحب [illegible]

وله

با [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] عالم [illegible]

ای [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

در [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

دردا که سخن دگر روا نیست   چیزی که دهد نشاط و دوا کیست
بیگانگی عالم سنکی بود   اکنون دو هم نسبت یگانگی است

ای دل من کرست جای تست   از عالم قدس آمده مهمان تست
کمتر کو به دل شود در نمو   رحمی که جگر گوشه ایمان تست

وله

دی محتسب آمد و بسی شد که نشست   ماتم زده بود و دامنش بشکست
بشکست و ساغر قصدم آن است   دیدیت که توبه بشکند شیشه شکست

آنم که ز حیث کمیتم امروز است   تریاک زمانه ز علام زمانه است
عالم ز ممالک جلالم شهری است   دریای محیط خندق آن شهرست

وله

روزی که قضا ز روی تو گفت   حاکم ز دوم بر دو در بر بهشت
پیداست که در جواب تا کی بهشت   گویم لبیک چون بگویی هست

هستیم و ملایک و تن از آب و گلست   زادیم چو که گذشتگان یا حاصل است
گر هست خطا و بی من بسند دبیس   کان حکم اگر بود و این حکم ارست

وله

ای حضرت آخوند بنازم ...   وان ... سخن فهمی علم ...
آن دیده بیننده که با فهم تو ...   صد حیف که از دیده ...

آخوند من آنکه کی ز فضل کاست   در وحدت بسی مباف کی است
این بی ادبان ار تو جوابی دارم   عنقای فضل تو را کاف است

وصل تو دو است که بهاری است   حسن تو تا عید که دوا بیست
عشق تو که دیست که کاری است   حد تو زیاست که گفتاری است

وله

دل در طلب وصل تو بی طاقت   در دو وصلت و صبر طاقت
کم کز بی دل تسلی باد   فردا و که پای تیر تسلی طلبت

شیر از که دریای معانی گو است   یکتا گهرش ولی صاحب سرا است
بس گز و صاف ماه و خاک ...   هر کو چه آشنه نقش الوست

وله

ای دل ما تا بر عشق کست   خون کو تا شراب ...
دین خون ز تیغ ...   این گل شکفت ...

از وصل نهان دگر خطا رفت   ... کسی نه ... آغاز رفت
در دوست نهان شده ...   هم دوست طلب کرد ...

تاریخ

... نشستم ...   ... چه ...
... که همان ...   ... گلو ...

ای من نگر که گشتم بی‌دست | هستم ز ... [illegible] است
آن عابد زمن ... [illegible] مرا | طاعت بکنم ... [illegible] است

وله

دین داد که ... داغ آتش است | [illegible] و سینه چاک ... است
... [illegible] دست ... ازل | تا ... [illegible] است

دستی دارم که ... [illegible] غمست | پایی دارم که ... [illegible]
چشمی دارم که ... [illegible] است | جانی دارم که دین و ایمان ... [illegible]

وله

از دیده ما ... خیال شوان است | زین آینه ... نور ... [illegible]
آن ... که آب ... [illegible] | ... [illegible] ما شوان است

تماشا

از گریه گرم دیده آتش ... است | ... دود چون ... [illegible] است
... [illegible] ام ز ... تو نگاه ... | ... دیده ... [illegible] است

وله

حسن از طلب نگاه ... است | از اهل ادب دیده ... [illegible] است
و آنگه که ... حسن تماشا ... است | ... [illegible] است

۲ ای شوق لبت صبر ... [illegible] | تیغ ... [illegible] است
مشتاق لبت را چو اجل ... [illegible] | از تیغ اجل ... [illegible] است

ای ... متاع دل ... است | ... [illegible] است
... [illegible] است | ... [illegible] است

وله

ای که ... [illegible] است | دیدم که ... [illegible] است
صد ... [illegible] | صد ... [illegible] است

... [illegible]

زین ... که ... است | ... [illegible] است
زانکو ... [illegible] | ... [illegible] است

وله

اگر ... از ... که ... است | ... [illegible] است
زخمی دارم که سینه ... عشق است | وین دل که ... [illegible] است

ای ... [illegible] است | ... [illegible] است
... [illegible] | ... [illegible] است

وله

حسن آن ... [illegible] است | عشق آن ... [illegible] است
آن ... [illegible] | وین ... [illegible] است

... [illegible] است | جای ... [illegible] است سما
... [illegible] | ... [illegible] است

با معصیتم که کرده آیین گشت است   با عافیت کریمی در ذات بهشت است
دوزخ همه عافیت چو در بهای [illegible]   جنت [illegible]

وله

مستوری دل طلب که مستی آفات است   در یوزه [illegible] مستی آفات است
[illegible] همه کمیل و آزاد [illegible]   که کمی نیستی و هستی آیات است

آنم که بزرگ [illegible]   [illegible] هر موی [illegible]
[illegible] جوش [illegible]   در دیر مغان [illegible]

وله

ای اهل بهشت [illegible] دوران [illegible]   مشتاق غم تو تا صبوران [illegible]
دانم که سر لطف بدیدن [illegible]   [illegible]

چون دید آسمان [illegible]   گفت این [illegible] شهیدان [illegible]
جان [illegible]   کین جامه زراق که این [illegible]

وله

چندی که کسی [illegible]   [illegible] کن که داد [illegible]
گر قافله بگذشت قدم [illegible]   [illegible] آواز جرس [illegible]

باز آمده [illegible]   من مست و خراب [illegible]
بیدار شدی [illegible]   [illegible] خراب توبه [illegible]

۱۴۹

تا عمر [illegible]   که شمع [illegible]
امروز شنیده [illegible]   [illegible]

وله

در دشت محبت [illegible]   هر سو که روند [illegible]
جان [illegible]   دل سوی [illegible]

یاران دگر [illegible]   مجموعه [illegible] اخوانم
هم دست [illegible]   از [illegible] خواهم

وله

از دیده [illegible]   [illegible] عشق
در سینه [illegible] جان و دلم   گر گریه [illegible]
در عالم معنی [illegible]   [illegible]
[illegible]   صد بار [illegible]

وله

[illegible]   [illegible]
[illegible]   کین بچه [illegible]

تیغ تو که [illegible]   بهرام [illegible]
[illegible]   چون شاخ [illegible]

دل فرصت دیدت و دیگر [illegible] / از [illegible] [illegible]
چاره‌ی دل [illegible] / [illegible]

هوای هوس [illegible] / این ره [illegible]
این باده [illegible] / این مرحله کوچ کن [illegible]

عشق آمد و گوید که بسوزم [illegible] / در حسن بتان [illegible]
حکم است که دین و دل [illegible] / این اصل [illegible] جمله [illegible]

ای دل [illegible] / [illegible]
گر زان گل [illegible] این گل / یک قطره گلاب [illegible]

از گریه گرم دیده [illegible] / آلوده به خون [illegible]
از بس که [illegible] / گویی که [illegible] دیده [illegible]

ای [illegible] / [illegible]
گفتند [illegible] / تسبیح ریای زاهدان [illegible]

[illegible] / [illegible]
[illegible] / هم آن که [illegible]

باز آ که فراق [illegible] / اندیشه [illegible]
باز آ که [illegible] / دردی که [illegible]

[illegible] / درویشی [illegible]
محبوب [illegible] / [illegible]

[illegible] / زنهار [illegible]
[illegible] / در دیده [illegible]

ای من [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

آن روز که عشق [illegible] / [illegible]
هر شیوه که دیوانگی عشق نمود / [illegible]

این عشق که [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] نقیض است

نادان [illegible] / دانا [illegible]
صوفی [illegible] / عاشق به هلاک [illegible]

ای [illegible] که جان از [illegible] یافت　　وز وصل [illegible] که جان [illegible] یافت
درمان [illegible] ام [illegible] کرد　　[illegible] سلاف جان [illegible]

وله

این [illegible] که [illegible] این [illegible] است　　[illegible] دست [illegible] دارد
کوی ز دعای [illegible]　　بچون [illegible] ان [illegible]

دل با غم و درد [illegible] کرده است　　جان [illegible] حواله بلا کرده است
[illegible] کرده ام [illegible]　　[illegible] ام [illegible] کرده است

وله

ای که خلاف مردم [illegible] است　　نیکو [illegible] عیش [illegible] است
[illegible] طلب کام نکرد　　[illegible] ز خود [illegible] است

تا [illegible] ام [illegible]　　تا [illegible] ام [illegible] تکلف [illegible]
نقد [illegible] ام [illegible]　　وز طاعت [illegible] ام [illegible]

وله

ای مایه دانش [illegible]　　وی خاک [illegible]
نقد [illegible] اول [illegible]　　با نسبت [illegible]

[illegible]　　[illegible]
خاک [illegible]　　[illegible]

آنم که قفای [illegible] طلعت　　[illegible] روی [illegible] دست [illegible]
[illegible]　　[illegible] تو [illegible] علمیت

وله

ای [illegible] که [illegible] است　　[illegible] است
[illegible]　　[illegible] است

ای [illegible] است　　[illegible] است
آن [illegible] ام　　آن [illegible] است

وله

ای [illegible] رنگ [illegible] است　　[illegible]
[illegible]　　[illegible] ام رنگ

ای [illegible] است　　[illegible] است
[illegible] نهیم　　[illegible] است
ای [illegible]

وله

ای [illegible] است　　[illegible]
[illegible]　　[illegible]

آلودگی [illegible] جگر [illegible] است　　[illegible] است
[illegible]　　[illegible] است

[illegible]

زینهار که [illegible] شدی بست — دانستن هیچ [illegible] کرد
وز هر که همیشه [illegible] — کش علت عشق [illegible]

ای آنکه بت [illegible] خوبست — [illegible] صبح [illegible] دوست
کم صورت روح [illegible] — [illegible] خوبست

هر کس که [illegible] در گریبان [illegible] — تا کرد [illegible] صد [illegible]
نازدی کرا فوق گریبان غم — آمد شد سیل غم [illegible]

ای مه توبیخ دگرین دشمن [illegible] — آهنگ برود [illegible] شیون [illegible]
از هر چه شب میکشانی [illegible] — [illegible] صبح [illegible]

2 جمعی [illegible] که [illegible] — جمعی [illegible] که [illegible]
جمعی دیده خواهش عفو ترا — [illegible] جهان [illegible]

از عشق شراب [illegible] روح — زین [illegible] تو [illegible]
آنجا که وجود عشق طوفان [illegible] — [illegible] نوح

[illegible] که دل [illegible] — در حسرت [illegible]
[illegible] از [illegible] فردا — دوزخ [illegible] بهشتم [illegible]

عزای دل [illegible] میرود — [illegible]
گر [illegible] میرود — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

گر [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

از [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

ای [illegible] — [illegible]
آن [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

زلفی دارم که بوی [illegible] دارد — دلی دارم که جز [illegible] دارد
رویی دارم که عشق [illegible] — دستی دارم که دامن [illegible]

ولہ

امشب که کرشمه [illegible] میکرد — [illegible] بوسی میکرد
در کعبه [illegible] دیدم [illegible] — عصمت [illegible] میکرد

ای آنکه [illegible] — اگر [illegible] دل [illegible] شود ۲
[illegible] که [illegible] — این طایفه از [illegible] شوند

ولہ

هر جای که رفتم [illegible] — منزلگه [illegible] آب [illegible]
در [illegible] — [illegible]

ای دل [illegible] — [illegible]
شیرین [illegible] جلوه [illegible] — [illegible]

دیدم که [illegible] — در جام [illegible]
[illegible] — [illegible]

ای [illegible] حاصل [illegible] — [illegible] زمین و آسمان [illegible]
[illegible] — گر [illegible]

۲ جمعی ز کتابت [illegible] — جمعی [illegible]
آسوده [illegible] عاشق که روی [illegible] — [illegible] می جویند

ولہ

رفتم [illegible] — [illegible] نهاد
شمع [illegible] — [illegible]

عشق [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]

ولہ

ای دل [illegible] — [illegible]
[illegible] جهان [illegible] — [illegible]

گر [illegible] عشق [illegible] — [illegible]
[illegible] — این [illegible]

گر [illegible] — [illegible]
[illegible] حیات [illegible] — هر وقت [illegible]

عینی

ای [illegible] آینه [illegible] — وی [illegible]
ای [illegible] — [illegible]

در ساحل من که عشق از دو طرف زد   صد غیب کسی را که بجویی
تا جود خویش اگر بجای فانم   دریای محیط از [illegible] داد

آنکس که ز راه نغمه بسته کند   دل را ز هجوم داغ گلدسته کند
چارا ز ادم صحبت صلاح   ای وای بر آنکس [illegible]

توفیق که گشته گر بما باز آید   این بخت که در بستر ناز آید
شاید که [illegible] که گناه پروانه   بر عاریه بلبل که پرواز آید

رفتم بکجا زه کی تن که [illegible]   صد سال ز باغ عیش گل [illegible]
گفتم چه روان بروی این [illegible]   کونا دل پر خون که توام [illegible]

رفتم بحرم که در او ایمان [illegible]   تعمیر دل کفر و ویران دارد
گفته که بر [illegible] سنگ [illegible]   قد در کعبه صنم پرستان دارد

عشق آمد و گریه که زبان کمت شد   در جلوه من دل جهان کمت شد
راحت [illegible]   تا [illegible] کمال [illegible]

گر دل در عشق فنای چه شود   با ده دلم ز عشق [illegible]
صد کعبه [illegible]   [illegible] و کلیسای

در باغ دلم که روضه عشرت [illegible]   آب طلبت [illegible] که چمن شود
قوم بجز آرزوی وصل تو [illegible]   صد نامه از تو ورقی میرود

ای خواجه چو از تو [illegible] جان خواهد   اسباب نشاط [illegible] زمان خواهد
چیدن تن و در کفن [illegible]   باش کفن [illegible] سحران خواهد

ای که سوی [illegible]   در دام [illegible] ایمان [illegible]
[illegible]   [illegible]

آنکس که عنان [illegible]   و آنکس که عنان [illegible]
یوسف را [illegible]   آنکس که [illegible]

[illegible]   [illegible] فوج آمد
[illegible]   [illegible] آفتاب موج آمد

[illegible] که قدم [illegible]   از بس غم دل [illegible]
[illegible]   یا دل [illegible]

[illegible]   [illegible] گم شد
چون [illegible]   [illegible]

وصف لب [illegible] جان بر تو شنید   نوش از لب جان جهان [illegible]
تا غم عشقم از زبان بر تو شنید   بی‌تکلف [illegible] زبان [illegible]

و له

گر یک ملامت به [illegible] رسید   از هر سر مو چشمهٔ خون انگیزد
[illegible] دمی از آن شیشهٔ [illegible]   [illegible] این شیشه [illegible]

تا رنگ من از شراب خشک کرده   بی رنگم آب روی ایمان کرده   رباعیات
صوفی به [illegible] صد [illegible]   در دیگر تمام [illegible] کرده

و له

رخسار تو باغ را بیاراسته   بوی تو دماغ را [illegible]
پروانهٔ تو چراغ [illegible]   صد شمع و چراغ را [illegible]

خصم تو [illegible] قهر تو مسموم باد   آنکو تو چون [illegible]
چند انکه بگرد فلک [illegible]   چون دایره [illegible]

و له

خصم تو که خون خورد [illegible]   خود [illegible] آب [illegible]
خصم تو [illegible]   [illegible]

[illegible] از طرب روی [illegible]   صوفی [illegible]
سر [illegible]   پروانه [illegible]

ای دل

۱۲۵

از خاک شهید جان سخن می‌سوزد   وز [illegible] من می‌سوزد
حیرت به آغوش من [illegible]   [illegible] آرزوی من می‌سوزد

و له

گر بخت [illegible] کشش [illegible] شود   کز مهر این [illegible] نزدیک شود
زان شمع [illegible]   گر [illegible] آفتاب [illegible] شود

و له

ای بخت [illegible] کرده [illegible]   [illegible] لب [illegible]
از جانب عشق [illegible]   از جانب حسن [illegible]   تو کو

و له

پروانه که [illegible]   زان شمع [illegible] داغ [illegible] سینه
عشق من و پروانه [illegible]   من شعله [illegible] سینه [illegible]

پروانه [illegible]   [illegible]
این راه هوس [illegible]   این یک [illegible]

و له

[illegible] چو کنی سوال این [illegible]   کان [illegible]
[illegible]   این [illegible]

ای چهره [illegible]   ای [illegible] کاکل تر
زلف تو [illegible] تاج [illegible]   [illegible] سنبل تر

عالمان

۱ عشق آمد و کرد دم روحمن کم — داغم بجگر نهاد و عاشق کرد
الماس نمک بوده و بر تو آمیزد — کس مرهم وین زخم بروانه کرد

۲ ای شوق تو جوهر حیرت دیدار — ای پای طلب گشته رفتار
تو تیغ نگه داده چه امداد کند — فرصت کم و عمر کوته و کار دراز

عشق آمده و رفت خونجگران شد — زه آمده و کرد داغ تو دیدار
این سینه داغ خسته وان پرده نگین — این جمل متین تا فتنه شد زار

شوخی که بخنده چشمه نوشی — خورشید بسایه اش هم آغوشی
خنده دیده گریه کرد دارد خونم — آری دو شراب زود بیهوشی

کرم که ز ذوق شوق آتش باشد — با نقش نگار عالمت خوش باشد
گر معنی از نقش بنایی باشی — آن در دو گوهر او منقش باشد

دمست که دل ز هر هوای رسته — لب از دو نفرین دو عار رسته
از خلد و جحیم چشم ما بسته — از دوش دو کون دل ما رسته

چون عشق تمام سر کارگر کند — در جنس غم آتش اثر کند
یک جو بهر از جان زوده غم — تا ارزانی مرا چه دیدار کند

نای بت افشار جه تو آن کرد — بکو زعوت وکمی تو آن دار
دامن بیان بر زوده خواهی فتن — جایی که نگاه کرشمه تو آن کرد

روزی که بهره گردد خورشید او — دیدم که جهان باده خورشید او
از بهر دل او ز سنگی سیکرد — نغمه کش دلی باد و ستاد

خوش آنکه شراب چشم مست کند — آوازه امید و الست کند
گر دست زنم بجان است دگر — شمشیر دهم که قطع آن دست کند

بی یاد لب تو خضر دل مرده بود — بی فیض رخت شیرازه شود
افسرده شود دل از نار محبت — از آتش اگر کباب افسرده شود

دلی دوا اما صلح در ما ده — محصول من و آسمان داده
آن که بقناعت منزل آباد او را — گر هیچ نه گنج شایگان داده

کی شوق تو از دلم بتدبیر رود — تدبیر کجا مانع تقدیر شود
بسیار دلم نگاه تو ز دور — زان سم زدلم خم زود دلگیر شود

با دوست دلی که قصه جانی دارد — بی خبر جاودانی دارد
با عشق خیره دل کسی گیرد آتش — خاصیت آب زندگانی دارد

خوش دل با کسی نفس دارد ما را هزار غم مشوش دارد
هر دم که ز درد فراق او دست روز و شب من فراق آتش دارد

وله

آنان که طوطیان سر سخانند از غمزهٔ آن کرشمه نمایانند
زود آمد پرسش خنده لب کند آن غنچه که بر بهای مستانه شد

شیرین بوفای کوهکن می نازد یعقوب به بوی پیرهن می نازد
داود بلحن خویشتن می نازد عشق تو بنا رهای من می نازد

وله

خونی لب مینم دم از نور زند آتش بنهاد و شجر طور زند
منصور دم از انا الحق بزند مرغ ازل به نغمه منصور زند

عشق تو ازان نفیس می باشد روی تو بهشت عقل و دین می باشد
در دور تو همت جای دل برگشت در عهد تو جای در آستین می باشد

وله

دردا که اجل رسید و درگاه رسید توفیق بفور شور کلستان رسید
مرگ آید ایس خوانده و ریدم کوته آمد و ساخت در دو جان رسید

وقتی که باد ان گلستان ارزند گلهای نشانده در زبان ارزند
بلبل بهوای نغ نشکفت قفس این مژده بشارت در گلستان زند

ارزد ی گنجینه که ز درد خورشید خون بسته شود چون لعل اندر کبید
کلدسته از دو دستر به برد کانه که رخ رو بکار ماند جاوید

وله

اکنون که قد دلکان بر آتش باشد رندان بزرانجا نما پروانه
در بستن تیغ که تو بر سکنه گر سازی زعه عاشق سازند

شاهی که فلک همسر او نشود سیچیدن اول بی ماه نشود
همسایه او نهند در کنه کم ورنه او جهانش همزاد نشود

وله

مشتاق نفس باغ ما خواهد شد عمر گلستان دعا خواهد شد
حیف از لب استانه دولت کاره و بلوث لب ما خواهد شد

ای بکه زرو دسته زرت باد فارغ ز بلا نشسته زرت باد
از سکه ی تمت بی اثری بر جلوه حسن بسته زرت باد

وله

ای آنست که در شور علم دارد دیوانه عشق بی زوال دارد
دشنام و تعب من بهم آمیخته یعنی که نبسی کام دارد

تخانه بال سجده کامت کرد خورشید لبت از کلاه کرد
چون گل نو شکفته وامن هم کرکفش نا کلاه کت کرد

ما را که بکوی بر هر قدمی کاری بود — با صومعه های تو رفتاری بود
در کوچه و خانه‌ای در گل ماند — این خرقه و کاسه چه بازی بود

وله

در علم و عمل چو ذره فرد آمد مرد — از هستی بیرون چو ذره دون آمد مرد
از صوفی که بی زخم درد آید مرد — در پرده کار عشق غرق آمد مرد

پروانه که زیارت او نزد — زان شمع که در سینه من غرق بود
عشق من و پروانه بهم کی ماند — من شعله بسینه و درزم او سر کرد

وله

ای پشت فلک کرده سجاده تو — یکسان بر افق چو زنجیر دو
از جانب عشق بلک باکرده — وز جانب حسن عرفی روی نکرد

عرفی چه کنی سؤال ازین کشته راز — کان غمزه زاده که نهاد دست
بی دست جگر چو داغ که راه — این سر بود انساد که من با دستار

وله

عشق آمد و گوید که ره جان کجی — داغ بجگر بنه که ره طاقت کجی
الماس بلک سوده به زهر آمیزد — کین مرهم و این زخم بر ولد کجی

ای چهره گرم عرفی فشان گل تر — وی عرق عرق پاک گل تر
زلف تو بهم باج گیرد بر ماه — از باغ بهشت صد چمن سنبل تر

[illegible]

١٤٩

عرفی تو توئی معبد و جهوز — به تو بلال کن زهادت بردور
زنهار مشیر بین و می بکوز — گر گریه مانی و گر خنده چور

وله

ای عشق بعقل عرفی مست بناز — ای در کرانی هان دل کم باز
ای گریه جگر دو دیده دریده است — ای ناله از مانده زده بان باز

عرفی نگارت دل آتش خیز — که گریه تلخ آه و که [illegible] تیز
نگارنده آن که گناه من دلربا — بشکن قلم و هوای رنگ آمیز

وله

ای گل زمن سوخته چو من مگریز — خشم چمن زده و گلشن مگریز
من آتش آتشم تو گلی زنهار — که گر بکنی من مین و از من مگریز

عرفی که بود مرد ره شعبده باز — تسبیح کسی فروش با هر نماز
بر سوختن طاوس او عزت پرواز — مجنون شکی چو حسن لیلی همه ناز

وله

هر دو رخان آن شمع مهر افروز — چون [illegible] جلوه عالم سوز
شمعش بهوای آشنائی شمع — پروانه که تا [illegible] روز

ای شوق تو چون جرس دراز — وی هلک که ره رفتار دراز
عمری است به رچه او اد [illegible] — [illegible] کوته و کار دراز

رفتم بصحرایان ناگهان برگ گلی — چون عسل دیدم و صد فوج مگس
گفتم که عشق دل نکردی کسم — مرغ جز بی عشق زند نفس

2 عزیز غم دل بر سینه مهر بری — عشق آمد صد چراغ بی نوری بسی
[illegible] دعا بکش [illegible] — که مرهم [illegible] خستگان دوری [illegible]

عزیز که غمای عشق دارد [illegible] — نی بای عشق زد بود صد خطرش
[illegible] — محتاج [illegible] که [illegible]

[illegible] سوی [illegible] — کاه [illegible] سر دوش
[illegible] — [illegible] شکوه [illegible]

[illegible] — کر بیت [illegible] رحمت [illegible]
[illegible] — گرد [illegible] چو [illegible]

[illegible] دم دور [illegible] — گر [illegible]
[illegible] — [illegible]

شادی دلم خیمه بدون [illegible] — هم [illegible] بی ستون [illegible]
[illegible] خوردم [illegible] — چشم [illegible]

چشم تماشای جمال مهوشش — جام تمنای نگاری سرکشش
چون نامه شاهان سراسر [illegible] — چون نار عاشقان سراپا آتش

ای برو تماشا از لب [illegible] — گر تشنه [illegible]
جانت که [illegible] — باده [illegible] آوردن آتش [illegible]

شوخی ز تمنای دلم چند فاش — مکنت و [illegible] خویش [illegible]
ار بجه کنیم دست [illegible] ولی — از [illegible] دل [illegible]

عزیز که [illegible] — [illegible] بیان [illegible]
[illegible] — از جا [illegible] نمک دار و [illegible]

[illegible] سر دی [illegible] — در [illegible] چهره [illegible]
[illegible] — سرتا بر [illegible]

[illegible] — [illegible] سایه در [illegible]
[illegible] — [illegible] سایه [illegible]

ساقی [illegible] — [illegible] بط
[illegible] — دریا [illegible]

[illegible]

وقت که مستم مطلع مطلع / در آمده در قیم به سلام وداع
در بتکده تا دیده بت افتم بسجود / در مصطبه تا خورده می آیم بسماع

وله

امشب که هم آغوش بود مرهم داغ / عرفی ز شراب وصل ترکرده دماغ
گر روغن عشرت نفرستند کردون / خورشید که از آیم و ریزم بچراغ

ای دور زمان بکام دل سیر فلک / کی کرش [illegible] ذوق دمی این فلک
خاکش بچشیدم و نکو سنجیدم / نمک دیده این جهان بی آب و نمک

وله

دی با دل زیبنای اکنده ملک / در طور رسیدم ز دو همره ملک
شوقم چو قدم ز طور بالا زد زد / برداشت کلیم با تکبیر [illegible]

آن غنچه گر از دی همره شبنم دمک / تا شعله کشیده از زمینش فلک
بی بهره نمانیم که از دور زمان / [illegible]

وله

عرفی دو نشکر این دل آتشناک / این دشمن زندگی و دستان هلاک
این کام امید را ز دو شسته بره / این جیب مراد را در آتش زده چاک

ای مرهم داغ سینه هر غمناک / وی ماتمی از ناوک [illegible]
دردی که شهیدان تو دارند بدل / [illegible]

در دایره ملامت [illegible] کل / غم دل کرد دل در کو [illegible]
غم داغ بر دل می نهد ولی رب / [illegible] شعله کوشش بریزد کوشش دل

وله

بی آه و فغان نیست بکس عشق حلال / بی ناز [illegible] بکس نیست حلال
الکس که ز ترسش دلی بخشند اشد / از [illegible] نیست حلال

یارب نفسی ده که شمار دادم / وین نغمه آهنگ برار دادم
دیباچه علم خویش دیده [illegible] / کز خود تو نقش آشنا بردارم

وله

ای محتسب از من بگذر ز ستم / من در [illegible] باده نوشی [illegible]
برخیزد من سنگ ببند از باد / [illegible] دست شکسته در قلم

آنم که ز کارات هوشش کنم / کز بهر دو جهان باده بنوشی بیش کنم
کو جام محبتی که با این همه ظرف / اندازه خویشتن فراموش کنم

وله

که در قدم سرو چمن بگذارم / گاهی بسر شمع انجمن بگذارم
بگذاره من بی غم اندیشه آزان / که بگذارم و از گداختن بگذارم

گل را همگی آتش تری بینم / خس را همگی زخم نظر می‌بینم
باهد چه شراب داده عالم را / کز حال خودش خراب تری بینم

عرفی منم آنکه در قدم اهل ستم | کرد عدم از صورت معنی رقم
آن شاعر عارفم که در صبح ازل | تاریخ تولد دو عالم گفتم

ولہ

هر صبح چو گل شکفته و خوش گردم | گرد دو دلهای مشوش گردم
چون شام شود با [illegible] عامان و طول | در خرمن خویشتن آتش گردم

من عرفی مست دل پریشان توام | زین نکته مشو که در دامان توام
با خویش ادب باده و در زم کرتو | زان رو که تو از منی من از آن توام

ولہ

با زیب جم و کی ز اهل حسدی می‌بینم | وا اشک حسودان به جوی می‌بینم
زین آمدن و رفتن طوفان حزبت | دریای محیط و جهد و مدی می‌بینم

گفتم گلالت رهمن خسرنم | گر دره صدف دروی ارزم
بر تال ز دم معطلت این دو کن | هم سبحه خود بگردنش آویزم

ولہ

ترسم که زدل کشایی [illegible] | [illegible] رطایی این دلهم
رفتم ز در او که جزا داد سر | شرمنده [illegible]

عرفی رخ شیرین [illegible] | عاقل ز دو چشم نا [illegible]
از میهنم سوز آتشکده ها | صندوق [illegible]

این درج نکات سحری و اعجاز | چون گشت سجل ز رقم پردازی
مجموعه طمع از صنع نار نجی انجیز | اول دیوان عرفی شیرازی

[illegible]

ساقی نامه

بیا ساقی آن تشنگی را بسنج | پس آرزو سی دل مرنج
که مستیم و ترک ادب می‌کنیم | ز لعل تو بوسی طلب می‌کنیم
بیا ساقی آن شاهد جام سوز | صلاحیت آموز اسلام سوز
رقص آرمی برقع و مقنعه | که خمیازه گیرد ره صومعه
بیا ساقی آن کشته رسان | ز مستی بباغ بهشتم رسان
که گویم پس از شکر مستی دمی | [illegible] که خواستم مکث زمی
بیا ساقی اندیشه کار کن | بکم دست [illegible]
بی [illegible] | [illegible] صبح را غوطه در آفتاب
بیا ساقی از راه عقلم ببر | که تا شبستان [illegible]
[illegible] لعل [illegible] | بکند ان لبم را آب حیات
بیا ساقی آن می که [illegible] | [illegible]
[illegible] آیت کنم | [illegible] شکار ز اهد ابت کنم
بیا ساقی از لب شیشه هام | [illegible] از تیغ جام
[illegible] | [illegible] آن دهن
بیا ساقی آن آب روی کرم | [illegible] بزم [illegible]

بهم کرده بی آشنایی کنند / ز هم چون دلها جدایی کنند
بیا ساقی آن چشمهٔ آفتاب / که روی دو عالم از او یافت آب
بده تا بشویم در و بام دل / در آغاز بینم سرانجام دل
بیا ساقی آن مست آلوده پوش / برآ تا سر کوچهٔ می فروش
که چون کعبه در سجده گردم کم / لبالب ز خمخانهٔ ساقی ام
بیا ساقی آن مشک در گلاب / که بر لعل عیسی زند آفتاب
بکام دل داغ داغم فشان / چو خود شوم برده نامم نشان
بیا ساقی آن لعل سومنات / بیندیش ازین صنعت بی ثبات
که بی جان صنعت در آب و گلم / شکسته بدید آید برون دلم
بیا ساقی آن آتش خوی مست / که بر تارک توبه سنگ شکست
بمن ده که آرم به دیر مغان / چو دو ساقی ناموس را در کشان
بیا ساقی آن عافیت را کفند / که تا بنده در دو جام جم ناپدید
بمن ده که رنجور دلخسته ام / به بوی در وی قلب بسته ام
بیا ساقی آن شمع قندیل صبح / که در دشت شب کرد طوفان نوح
بمن ده که یادی کنم سیر دل / شود چشم گوهر در دل
بیا ساقی آن مست خیره رنگ / که ماند در دهان نهنگ
بده تا بیارم قدم در رکاب / بفتراک بندم سر آفتاب
بیا ساقی آن دلفریب صبوح / که همشیر لعل است و همراز روح
بمن ده که در عقد خویش آرزو / دو صد بوسه نقد بستانم از وی
بیا ساقی آن شیر ام الفتوح / بده دوش دل را لبالب کن از ذوق روح
که طفلیست هر موی من گرسنه / لب هر یکی از تشنگی جان بلب

بیا ساقی آن چشمهٔ زهرخند / ز تلخیش از وی حلاوت بقند
بمن ده که کام دل شاد دیم / خیالم نبوشد که تلخست و دم
بیا ساقی آن چشمهٔ صاف دل / ز نیکی ماند در سینه زنگ
بیاور بده ساغر متصل / که اندیشه از دو دوست دل
بیا ساقی آن جام می زده دست / پری را بشیشه مکن در بست
برآور ز شیشه از دوست را / که بوسش کند تشنه باز را
بیا ساقی آن باده ای چو لعل / که خشت زکیش لعل اسج لعل
که سیراب سازم رخ خاره را / گلستان کنم صنعت آباد را
بده ساقی آن باجل آلوده هوش / که از ساحری کرده بی نیاز نوش
ز دود بت و ز دون نفس منم / ز همسر بور زم عصای کلیم
بیا ساقی آن شمع فانوس عشق / که پروانه از دست ناموس عشق
بده تا برقص آورم جان مست / که پروانه بزم سوزم هست
بیا ساقی آن خون بر من حلال / جگر سوز لعل و دمه جاست
بمن ده که هستم سفالین کم / نه با تو نم از لعل سیراب تر
بیا ساقی آن آتش گبرزار / که بی جوشش بی نشاند شرار
بپیشان ز دو سینهٔ افسرده / برافسرد در کعبه آتشکده
بیا ساقی آن پرده آتشین / بده تا کنم زنده از عشق دین
که اسلام آشوبی انگیزد / بسی آبروی مغان ریخته
بیا ساقی آن کار باغ عیش / که بر جان ماتم زده داغ عیش
بمن ده که رنگین شود کار من / صدا از آتش آرد به بستار من
بیا ساقی آن آجرود در نزاع / فشاند ز آستین در سماع

بمن ده که دستم افشان شود / سر و آستین مست و غلطان شود
بیا ساقی این زمزم دیر شکن / ز ناقوس آن بانگ ساز انجمن
بیا مده تا نامه افسون کنم / شب عمر از صبح بیرون کنم
از آن می که گنجد دم او نفس / برد تب از او آتش خار و خس
بیا ساقی آن فتنه روزگار / بمن ده که چون بر دل آید سوار
بغمزه دلم ترکتازی کند / بعقل جهانگیرداری کند
بیا ساقی آن کوثر موج خیز / بیاور ده و دم بکامم بریز
که گلگشت آتش کنم چون خلیل / شود شعله فواره سلسبیل

بسم الله الرحمن الرحیم / موج نخست است ز بحر قدیم
تا به هم این نخل تجلی وش / زو گل آرایش قندیل وش
به که بنام حرم بی نشان / نامه فرازآیم و عنوان طراز
از ازل او همه بیت رفیع / بر کمر او احدیت وسیع
رنگ زده جامهٔ اصحاب شید / دام نه عاجز دل مرد و صید
مانده حرورش سر ما از شرم / وا لبه ریزه ز لبهای کرم
ماذکر این نفس سیران / حسن فزاینده رحمت بر آن
شیر کشانیده بستان صبح / با من افسرده ز گریبان صبح
زمزمه کار لب ناقوس دل / داغ فروزنده دم طاووس دل
زیور آوازهٔ ناقوسیان / چشمهٔ آرایش طاووسیان
آتش مستی افشان نسیم صبا / آتش مستی انگیز از باد صبا
جوهر آیینهٔ حوری وشان / جرعهٔ پیمانهٔ معنی کشان
انجمن آرای حریم سما / زمزمه از لب گرم ها
پرنفس گرم ترحم فشان / وز دل گرم بسته چکان
بال کشان ملک اندر صعود / مائده های ملک اندر هبوط
راه نماینده آینده گان / مایهٔ هستی ده پاینده گان
سر کش عنبر زرین قدح / دیده نه ابروی قوس قزح
شمع هم افروز شبستان شب / شیر سحر دوشش زبان شب

روح عمل ساز و روح پیشگان / نامه برانداز ز جرح پیشگان
پرشش گریه عطار و نار / پرورش دیده تماشاگران
آب ده رشتهٔ گوهر جسد / تا به هم رشته نفس از هر
شمع فروزندهٔ حرم قدم / هاتف سوز چمن اشعار
صورت ده داده بیاد بهار / نقش کشی کرده فراز اشجار
رنگ شکیبایی از او سینه تنگ / چهرهٔ پیمانی از او غنچه رنگ
گوهر دل بسته بدریای جان / نور از او داده به دوده درون
کرده مساحت بدل صفات / بر سر سلطان مزرعهٔ کاینات
برکه کمیرو زده های چمن / کش نفس اوفتاده در چمن
جمله ز هم ستاند او / هم ز او کمی خوان ها
برده دل از حسن به جانان / گوهر فروزاده به دریا جان
پاک نشین دار او به یکی / مرده پاری از او زنده یکی
بندگی از داغ تو بلیس نگار / گردن آزادی از او طوق دار
بکر او شسته عقد و عطا / دست بیارد و بر بهوا
دیده او هم دوشش بروی او / سجده ناقوس بجوش او
تیر ناقوس خروشان آن او / سینه هر زمزمه جوشان از دست
گوشش مسانه ده بهور را / چشمه افسوس کند طور را
المورا از افسروشی ده / قفل گری را بجوشی ده
ساعد و نغمه پرست آورده / ماهی و ناقوس بدست آورده
تیغ کند میوه با هوس را / دست گران آورد افسونه
آمده این هدا ازان رشتم / بوده جسته هم از هدم

چون عدم از حکمت شود — عذر فروشی عدم [illegible]
زندگی از روی عدم مرده را — تازگی از روی دل پژمرده را
خلق عدم را که شریان گشود — [illegible] اکنون دل بود
عشوه شیرین بجان آورد — وز دل فرهاد نشان آورد
غمزه که شمشیر بدست از ویست — پرده [illegible] دست از ویست
دایگی حسن دهد ناز را — زمزمه آرا کند آواز را
عشق کجا سوی [illegible] آورد — جهل ز دانش که باز آورد
روشنی سینه علم از ویست — مایه آرایش علم از ویست
زینت [illegible] تسلیم داد — مرهم ناسور به تسلیم داد
تا ز غبار ره او بسته بود — دست وجود همه بربسته بود
چون در جودش باز باشد — جنبش نبض عدم آغاز شد
طرح حکمت [illegible] از کرد — دست تاثیر [illegible] کرد
[illegible] گشته و از نهال — آینه تصویر برآمد نهال
بانگ عروسان عدم [illegible] کرد — شهر عدم را [illegible] کرد
زیور صورت بجبین خاک بست — آهوی نقشش [illegible] بست
گردش از ریشه با فلاک داد — ذوق تحمل بدل خاک داد
روی شب از چهره مهتاب شست — چشمه زنگی [illegible] شست
تا ز ره گاه جوانی نشاند — عجز [illegible] ناتوانی نشاند
رنگ [illegible] انفعال — [illegible]
ناصیه را لوح عدم نام کرد — [illegible] خود [illegible] کرد
نور دل داد به شمع صفا — دود دل [illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] جسم کرد — [illegible]
[illegible] کشاد — چشمه [illegible]
[illegible] دل [illegible] گشت — تخم بنفشه سمن زار گشت
خنده بلب داد [illegible] — گریه بدل ریخت [illegible]
خون چمن بر ورق گل فشاند — آب گل [illegible] چکاند
[illegible] دل تنگ داد — [illegible] آهنگ داد
[illegible] نشاند — [illegible] نشاند
[illegible] برون از حجاب — [illegible]
[illegible] مجاز — [illegible]
[illegible] نقاب — [illegible] آفتاب
[illegible] سنگ — [illegible] آب و رنگ
چشمه شوق از دل [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] بیابان [illegible] — آنچه [illegible]
[illegible] — [illegible] آورده
[illegible] — [illegible]
غیرت حسنش [illegible] — دست تماشای یوسف [illegible]
دیده یعقوب بشوید ز نور — [illegible]
[illegible] دست — [illegible] شکست
هر [illegible] دست [illegible] — [illegible]

عقل هم بر زده کین جا بلت — چشمه خون کرده عطا کین لب
سینه غم داده که این گنج تست — عشق بدل داده که این رنج تست
چشمه جو دست به مولیت [illegible] — عین وجود دست به [illegible]
زین شوق شده [illegible] بار — [illegible] که [illegible] شمار
کرده درین باغ پریشان [illegible] — با [illegible] رنگ [illegible] برگ [illegible]
صاحب بستان [illegible] — این همه [illegible] رنگی [illegible]
از [illegible] این باغچه چند [illegible] — خار و گل از یک شجر آید [illegible]
بهره [illegible] که [illegible] — از یک [illegible] دست [illegible]
رز [illegible] بنقش و کمال — [illegible] آید و گاهی [illegible]
از [illegible] دل [illegible] — گاه شود [illegible] گه آید [illegible]
گرد [illegible] — گر [illegible]
به [illegible] هر دل که بر انگیخته — غم و شادی بهم آمیخته
کرده یکی چشمه [illegible] — با [illegible] و نقش [illegible]
گاه لب [illegible] کند خون [illegible] — گر [illegible] گل شادی [illegible]
گاه شود [illegible] — [illegible] و عجز و نیاز
کرده از هستی [illegible] — شامی [illegible]
[illegible] زین رنگ [illegible] — گاه [illegible] بهشتم [illegible]
شاه [illegible] زین رنگ [illegible] — در [illegible]
باغ [illegible] — در چمنش آب [illegible] رنگ [illegible]
[illegible] بیان هیچ نیست — فصل بهار است [illegible]
باغ [illegible] — دیده [illegible] تماشا [illegible]

از [illegible] — [illegible] و [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — دیده [illegible] صاحب [illegible]
عقل [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
پای طلب [illegible] اول قدم — [illegible] برتر [illegible]
دست [illegible] — که [illegible] هستی برتر [illegible]
[illegible] — نقش [illegible]
نقش محبت [illegible] — [illegible] دیده [illegible]
حسن [illegible] آینه [illegible] — دیده [illegible] آینه [illegible]
[illegible] وصل [illegible] — [illegible]
[illegible] دوست — حسن تماشا [illegible]
[illegible] شناس — [illegible]
[illegible] — در [illegible]
دست [illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible] فردوس [illegible]
[illegible] — [illegible] سنبل
[illegible] — [illegible] باغ [illegible]

[illegible] — [illegible] خاک [illegible]

چشم هستی دو عالم توئی   جان گرانه الحق نزم آنم توئی
نور طراز جنت وحدت   زیور شبه تو محالیست
در پستی تو هستی مجاز   دیده علم تو بکشه تا باز
ذات تو منزه اشارهای تو   علم تو حیران تماشای تو
حسن تو در جلوه فروشی علم   حیرت ازان دیده نادیده هم
صورت ازآوازه وجود تست   معنی از اوصاف تو کم کاست
از تو فروزنده شب افکرای   عنبر دکافور هم و هم سای
قصر بها از تو معنبر اساس   شاه باغ از تو معطر لباس
نیفی زلف از تو پذیر و شکست   لعل لب را تو دهی زنک بست
صبح تحمل زتو آرام گیر   کوشش عاشق زتو پیچ و پذیر
عشق بیا زار تو کاسد متاع   عشق بپرم تو پریشان مجمع
صبح سپرده از تو بر دامنش   سینه شمشیر زتو جوهر معاش
نرگس شهد ست زجام ارست   طرف کله زان بر موجت شکست
دست جدا از تو کرا یه بگون   روی حیا از تو ولادار کون
شاه ایمان از تو بس رو سفید   کفر سیه روز تو ست نید
کیسه بر یار الجسم داده   خشک لبی در بوع داده
سینه حصار غم دل کرده   سیکشد در دکل کرده
در بر گرو تو جلوه حقیقت   تاج صفات تو الوهیت است
بودی اگر سینه تو ره وجود   پیش تو بردی جبا دست سجود
حسن عبودیت مشتی فیل   کس چه شمارد بر در ذو الجلال
ما قدری ما به اورزنده کی   با همچنان چاشنی بندگی

دوکه برین قامیه نازم   حمد و مست و سپاسم
کون و مکان ذی کن و کنه جم   باز بر اسپه ب عمل راجع
بکنده من خاطرسه اسمان   باز بعتب مدرسش کنم تمام
بند دکن این نه چمن تازه را   پست کن آهنگ شش آوازه را
هفت تدرو از طیران بازدار   مرغ از شان مدم آوازه دار
سنگ بر این شیشه سیماب زن   شمع شفق شعله در آب زن
دشنه بهرام برار از میان   سینه اسد زنک برکمان
انجمن مهره برو ب از ضیا   دست شفق تیره بشوی از حنا
آینه صبح فرو بر بشام   وین قدح شیر در فکن ز بام
تیر قضا از کمان در کشاد   شعله قلم کن بسر تیغ باد
شمع مسیحا بره باد زن   مهر قضا بر لب ایمان زن
نقش نو از ورق من بشوی   چهره روح از عرق تن بشوی
برک جویت ز دوا وستان   از کل کل صبا وستان
جلوه معنی ز صور باز گیر   دره وحدت روشن بارگیر
تا که در این نوزده هر شت حس   کی اثر ساز اوار جهتی وبس
هستی کیفیت مستی توئی   هستی و ورنده هستی توئی
حسن ترا بر تو صداست ناز   ناز ترا هم ز تو شایسته نیاز
در حرم راز تو محرم توئی   جلوه بخود کن که ترا هم توئی
ای همه بیت شده زن تو   برک صفا برده زبستان تو
شاد نشینان حل تو بار   نامزد دولت تو قبول تو ایم
زه عوم دشه زلب نعمت   هر چه دهی مایه صد نعمت
بخت جایه ز بر جان ماست   ورد تو در سینه ایمان ماست

سینه‌ای هم رازت [illegible]　　کبک دلش زخمی شهباز توست
مرهم این زخم کن و درباد　　در دو جهان [illegible]

ای که تو آمرزشش آلوده‌ها　　[illegible] ز تو نجات [illegible] آب ها
رحمت تو گر به ملامت [illegible]　　عفو تو شد [illegible] عصیان [illegible]
لطف تو دارد [illegible] گناه　　علم تو بخشانده غضب [illegible]
منفعلم از عمل ناروا　　گر همه نیست پریشان زما
هستی ما زیر پا شرمسار　　بندگی از نسبت ما شرمسار
تا به از معصیت آزرم ده　　حوصله احسان این شرم ده
بگذر ازین معصیت بی‌حساب　　هم نکنم نیست شرم هم ز تاب
[illegible] بازوی تو　　[illegible] چشم تیز زدی تو
دور کرست بیزنم به دامان　　تا بگشایم لب خواهش نشان
چشم و دل گرسنه چشمان تو　　سیر نگردد ز احسان تو
آنچه بدان می‌سزم آنم بده　　برتر ازان نیست غنایم بده
عافیت امید لب [illegible] ریز　　گر [illegible] مرا در ره تسلیم ریز
کام مرا شهد عبادت بچش　　چون [illegible] چشم فهم [illegible]
شهپر جبریل بنازم بده　　راه بگیرد [illegible]
در حرم عشق درون آورم　　شیفته دست برون آورم
این گل پژمرده که در باغ بود　　دست بدست آورش [illegible]
رایحه عطر [illegible] بده　　گوشه دستار [illegible]
تا به گلی که رسانم نسیم　　غنچه کند اندیشه [illegible]
[illegible] آیینه بوستان　　مستی [illegible]

ای تو ز آوازه [illegible]　　[illegible] غلامی [illegible]
بحر عطای تو چو ابر بهار　　بی [illegible] طلب موج [illegible]
[illegible] کن ز [illegible] طلب　　تا ز [illegible] دور از [illegible]
[illegible] دل خون کنم　　خواهشم آموخته [illegible]
از نفس این نغمه [illegible]　　حرف [illegible] سوز [illegible]
[illegible] بخاک تکیم　　[illegible] مرغ دعا بشکنیم
[illegible] ازین نغمه‌ی شرم [illegible]　　عهد طلب بشکن و دل گرم [illegible]
معصیت کار [illegible]　　تخم تمنا به [illegible] نسیم [illegible]
آدمی [illegible] کیست　　تا که ز اندیشه [illegible] زیست
دیدی اگر معصیتی در عدم　　بر اثر آن زدی اکنون قدم
معصیت ما دگری دیده است　　او بگنه [illegible] دیده است
[illegible] ازو کرم [illegible]　　معنی این بندگی آزادیست

[illegible] طلب چشمه [illegible]　　[illegible] جادو [illegible]
[illegible] طلب [illegible] سوده ایم　　در طلب گنج [illegible] سوده ایم
[illegible] کشای طلب　　[illegible] ادب
[illegible] ادب روی [illegible]　　[illegible] که [illegible] عشق
[illegible] عدم و ذات [illegible]　　دست عدم [illegible] هستی [illegible]
[illegible] از عدم [illegible] کرده　　گوهری [illegible] برآورده
سود و زیان [illegible]　　وای برین دانه [illegible]
[illegible]　　[illegible]

گر به تو داریم نسبت هم   نسبت گنج ازلی نیست کم
نسبت این گنج بکاوی درست   هم آرایش این گوهر است
نسبت این گنج بتعمیرهاست   زیب ده این گهر بی‌بهاست
گر خوری از تو شده نوریاب   خنده زند بر گهر آفتاب
این گهر از نور لطف برفروز   برج ستوده نیست بسوز
برگ و بر باغ تو جسم بجا   ضعف تن و قوت روح بده
ضعف ده ضعفی که زنم ترا   سایه سیمرغ کنم آشکار
گر بضمیرم نهد اندیشه پای   بازگرایم بجنبیده زجای
در بنشاند قدمی در دلم   گرد واز آن تحت ثری منزلم
شمع حیا چون دل آرم درون   از سر سوز روی اندرون
چون بضمیرم پر و مرغ ...   از طیرانم توان داشت باز
مرغ سکونم کند از دام من   شهپر جبریل بود کام من
جده معراج معانی کنم   وزارنی چرب زبانی کنم
فارسی کند از غم جان   پسر مجنون دم آشیان
وصل توام رهزن ایمان شود   هر سر مویم مسلمان شود
این نه از اندوه به در که از   سکه اصلیش بر افسرده باز
که که چشم تماشای ما   اسم تو بر لوح سنای ما
از تو ذات تو محمد کیست   وین قمر از باغ ازلی از کیست
اندکی ما از کل مقصد ذات   هردو جهان از نفسش مکرمت
اندکی از میوه این بوستان   هست گل کیمیا دوستان
وصل بالذات او باری است   هر صد چنان تو را این بس است

وای که در باغ تو این مرغ دل   تو شایسته زرد و بیدل
گو به پیری و گلزار حال   آنکه نام به شیوه زبان
میکده راز شو و سرشار   تو زینت نکت لب
باز شو و قفل زبان بشکنی   زمزمه سنج لب آشتی
رحمت خود بر دل اسیر نگار   کش کشش دیو از او دور دار
نام اجل گر در جهان بگذرد   از دم آباد جهان بگذرد
از نفس دور مکن جود را   زو شهادت بده این دود را
مژده کار تو آمد بده و   برگ ده ما این حسنه

در نعت حضرت رسالت پناه

بیت
اول که کلید از   زده در گنج جواهر گهر
در گهر افشانی گنج آزین   بود محمد او دین
گشت محیط ازلی موج دار   گهر وی فکنده بر کنار
گرد دشش خیزد با حل زنی   موج قدم کی بجای آوری
چون قلم صنع تحرک نمود   در رقم دایره هست و بود
دایره را نقطه آغاز گشت   باز بوی دایره با زگشت
دایه بیشاوه گر هستی فروش   بود ز پستان عدم شیر دوش
زنی ... نفس او از وجود   جنبش مهد نفس زیر اهد بود
گر ازل گوشه مهد و نیست   گهواره بر توشه مهد و نیست
از مقیض آید و بر نان طب   گشت پنا گسترش مهد لب
صورت او خرم و معنی بزند   هم غم و هم شادی از و سر بلند
سینه او از نفس مست جوش   از لب اندوه تبسم فروش

روی دل از شربت جان [illegible] — آب رخ از چشمهٔ آن [illegible]

بوده و پرورده اصحاب او — لطف ازل مایهٔ خوان او

نکتهٔ زاویهٔ [illegible] — [illegible] ازل را گرهی کشاد

شمع مروت ز روی [illegible] — شعلهٔ مهرش دل افروخته

گوهر گنجینهٔ صنع ازل — رحمت او دام گشای ملل

صیرفی [illegible] ازان دادگاه — نامهٔ آزادی اهل گناه

سنبل گیسوش از او تابناک — لالهٔ [illegible] از او تابناک

[illegible] گرانمایه [illegible] — چادر [illegible]

[illegible] عین الیقین — [illegible] آرایش حبل المتین

[illegible] از نفس [illegible] — [illegible] شان [illegible]

چشمهٔ حیوان [illegible] — [illegible] شبنم [illegible]

حسن وی آرایش مرآت عشق — خاک [illegible] مشاطهٔ عشق

[illegible] دل [illegible] — صیقل او جوهر آیینه [illegible]

خندهٔ او مرهم داغ جگر — گریهٔ او شبنم [illegible]

هم وی [illegible] — حیرت او [illegible]

رفت او [illegible] معراج [illegible] — سایهٔ تحت الثری [illegible]

[illegible] دل از [illegible] — فصل بهار [illegible] باغ [illegible]

روی وضو شسته به آب ادب — طاعت و [illegible] ادب

[illegible] شوق وی [illegible] — [illegible] ادب [illegible]

چون [illegible] لطف حکیم ازل — ساخت [illegible]

داروی [illegible] — [illegible]

حق چو [illegible] ادب [illegible] — زان لب موسی [illegible]

در بر این شمع شب [illegible] — آن هنر از روز منزه ز عیب

روح امین [illegible] — [illegible]

راز گشاینده عیب و هنر — گفت که ای [illegible] ادب [illegible]

شمع وصالش [illegible] — سایه [illegible]

نخل [illegible] ولی نخل [illegible] — سایهٔ نورست ولی نور [illegible]

سایهٔ آن نور کجا سایه است — [illegible]

[illegible] — در قضا [illegible]

گر بگشاید دم [illegible] — آنچه ز ادب [illegible]

در پی [illegible] دم از دم — [illegible] ادب [illegible]

چون نظر عقل [illegible] شود — [illegible] شود

هیبت جلالش [illegible] — [illegible] دست ادب [illegible]

تکیه گهش بالش [illegible] — بالش [illegible]

بر لب [illegible] — [illegible]

محرم آن پرده [illegible] بود — کز قدمش [illegible] ادب [illegible]

لیک بر دو پای آن مقام — بانگ [illegible]

فرق ازین [illegible] سرت نیست — تاج [illegible]

[illegible] سرای [illegible] کم مباد — [illegible]

ای جگر [illegible] تازه کن — [illegible] تازه کن

وصف [illegible] — [illegible] آفتاب

[illegible] تاج [illegible] — تاج سر از [illegible] معراج [illegible]

تا من ز نیش کر زنی کنم … تازه معرج [illegible] زنی کنم

در نعت [illegible]

ساقی اندوده بنور لطف … غنچه تن [illegible] کبرند
مژده فشانده بروح تنش … کز تو بشارت به مسلمانی دهند
کوس بشارت جب بام بر … مژده آرایش آرام بر
نرم بالین وی اندیشه تب … تازه نگر از آغوش [illegible]
مانی کز لب [illegible] آرایش … لب بگشای [illegible]
دسته بسته زان باغ [illegible] … دامن ریحان [illegible] فشاند
[illegible] بوی کرده چه رست … خود بگشاید مژده خواب [illegible]
چون مژده را بگشادی … دیده او عرض سوادی [illegible]
دم [illegible] مژده [illegible] … زانکه سلام چو ترکی تنگ [illegible]
بین وی بسته نم درای … بر چنین سر بر آن [illegible]
بسته هر دره کرتار [illegible] … بیش ره دولت [illegible]
واکه زین شیوه [illegible] … دولت آراکه [illegible]
با نفس گرم بجوش [illegible] … غنچه کز [illegible]
از چنین است زبان آزین … گر تو مست [illegible]
پس [illegible] زمزمه چون [illegible] … خیزد [illegible] بیان [illegible]
پیش ران مرکب گردون [illegible] … ترک ادب کرده [illegible]
غاشیه بر دوش [illegible] … بازمان از [illegible]
روح امین [illegible] بشارت [illegible] … بال بهم بر زده [illegible]
کرده وداع [illegible] … تا مده مژده بری پیش کرد

(٦١)

سایه طوبی طاپه از بهشت … در [illegible] دیده دیوار [illegible]
[illegible] زان خانه کون [illegible] … بانگ [illegible] غنچه [illegible]
زان طلب [illegible] زدیه شب [illegible] … [illegible] خنده بروی [illegible]
[illegible] دیده آلوده باز … سر بکشید در تماشای [illegible]
یک نگاهش [illegible] … بر قع خود کرد از آن [illegible]
[illegible] نیست کرش [illegible] … دست آرایش [illegible] شود
[illegible] از آن [illegible] … سنبل شب [illegible]
چون بهش آراست [illegible] … بر سر بالین وی آورد [illegible]
[illegible] اشارت [illegible] … گشت [illegible] افشان
[illegible] آن [illegible] … رقص [illegible] آموخت [illegible]
[illegible] بر رفتن [illegible] … آستی افشان [illegible]
[illegible] وحشی [illegible] … نام وی [illegible] براق
چون نفس [illegible] درون کرم [illegible] … آهوی دشت [illegible]
گرم روش [illegible] … نرم عنان [illegible]
[illegible] نشان … که بری [illegible] هم عنان
[illegible] جنبش [illegible] … تب [illegible] چابک [illegible]
[illegible] نظر [illegible] … [illegible] شود [illegible]
[illegible] آرام یاب … دامن [illegible]
[illegible] آسوده [illegible] … تا [illegible] سراسر [illegible]
[illegible] … چشمه نور [illegible] شود
[illegible] تا اوج فرش … [illegible] قدم [illegible] فرش

جز غریبی جهان در دیده — رشته مهر جا ز گمر دیده
بر دبیران فلک ترکتاز — بست بر بتن ز قسر طیناز
زد بهم کار عطارد قدم — بازوان شسته بر روش قلم
زهره را شکر حوری نژاد — از نفس خود بر آتش نهاد
کرد بیدان جام شب — مهر سیما بزد آفتاب
خلق وی از بهر دل بنها — دشنه بر زم بهر آب داد
مشتری آوازه وصلش شنفت — گرد ره وی بعد برفت
چه معنبر زحل برفشاند — گوهر وی در چه عنبر باز
بر ره مشکین آسمان — ثابت و سیاره جوهرفشان
زان حمل چو پی تو شد افت — باره و بچه گر ستاف
زر برون آمده از هر دو بال — رفت بر با گه عید وصال
بینسر بحه و بدراه او تراان — صد سرش از هر سر موشده بیان
چون سرطان از سر پایش براد — چشمه حیران ز سر آبش گشاد
چون اسد آن شیشه باز بدید — دست به دندان تحیر گزید
سینه آن جمله کز دل می فشاند — در چمن سنبله سنبل فشاند
سایه عکسش چو میزان نهاد — مه سفر گفت نزی بهند
نیش سم دردم عقرب شکست — برار شش راه گوشت بست
ناوکش از قوس چنان تیر جست — کز جگر جدی سنگ جست
بسکه تعجیل فرسش می جهاند — مشتری از دو نو شنید
دوست از آن چشمه آب زد شد — از الم تشنگی آسوده شد
از نهیب منظره چون درگذشت — باره عرش پر از مرد گشت

165

هر که بوده ج بر ریش نهاد — در ره آن مرحله قدمی براد
یکقدم از قدم ریشش برفت — قبه و فرش پیش پیشش رفت
مرغ هش آتش پا بر گشت — بر اثر روح سبکبار گشت
سیدره مسرا سده زرفو فغاز — خود نهان عرش به بازی براز
ماند به ره چه مسافت قدم — زانسوی پرواز ترو بر قدم — ده رتبه
نیستی و هستی از آن پایه دور — از قدم و از لب سایه دور
سر دو ریان مانده طاق قدم — مستی خود شسته در اول قدم
از دی و بر دو مکان دست کشت — شعله باز ز جهت بست گشت
وی طلبیت راه و این گرفت — مرغ تن افتاده لیکن گرفت
از حرم انزوی آمده — کای کعبه نه سبحه در آ
آنکه بروش مرهم دلهای ریش — عرش درون کرده ادب پیش پیش
ریشه بر اندام ز تاب و هوا — گشت قدما بجذب حیا
رفت وی و رسید لب آستان — رفت بجا کان زد ارشش گرداب
برک روش زانسوی درگاه باز — کام ادب در حرم شاه داد
باحشی از دل خود و گرم تر — کرد سلامی ز ادب نرم تر
بود و از نه بر پیشش گفت — ز رمیده رستش از شرم رفت
خلوت نشان رفت بر یکی صد — خلوت آن بست دوان خواهد
چهره جان هر دو و باسودی — هر سر مو دیده و گمشده وی
یک عوار وصل یکنیم چه بت — یافت ز رویش چنین دیده بت
بی خود و بدیدر بی خشم دید — زانکه تماشا نوان عشق دید
دیده زان چشم تماشا بری — یک سر با تماشاگری
بر چشم تماشا بری

صرف شراب ازلی گرشته | زشتی از آن آب که گرداشته
باده‌پرستی زپی لطف دوست | داشت چو داد کز آن سر و پوست
آمد و برداشتش از جام | [illegible] برد و لبی او [illegible]
مرحمت عام کوش آمدیش | مرغ شفاعت بخروشش آمدش
ال چو ادب دست نشان حیا | لب چو اثر مزلزلان درد
هر سخنی کز دهنش رو نمود | در اجابت بلبش مژده بود
مرحمت آورد و [illegible] | زین که پاک است [illegible]
معصیت امه آسوده کرد | یک همان کرش بجز دوده
زمزمه انجمن کبریا | بهر تو آهسته بگویم [illegible]
دور [illegible] شد نیم | هر زه دو ایست اگر [illegible]
وای ازین درد که من زشتکار | کرم مشکالی ترسبی در عجب
صبح سیبی پی ادبی نیکت | خلوتسه زد [illegible] بی میسکند
باب [illegible] اگر افزونگشت | بانگ [illegible] زین کز [illegible]
ای بسخن کام زبان اوج ورش | پای تر بس نازک والای [illegible]
بازبس آمد قدرت ریش نیست | مرتبه خاکی زین پیش نیست
در خور اندازه خان زدم‌ [illegible] | پست [illegible] شرم [illegible]
مصحف آن است که زین پای | ای قدم [illegible] افزون [illegible]
چون شه دین خفته خفت رفت | شکر افشاند و اعانت [illegible]
روبره آورد و سبک بر گشت | چون بگره رفت چنان [illegible]
بستر خود افشت [illegible] | گرم [illegible] رفت رفت [illegible]
هر قدمی تا در [illegible] | [illegible] نرمی [illegible]

164

روح امین بزرگ دامانه داد | پس به کام برفت [illegible]
بود بر [illegible] زین تیره فرش | زان طلب دوست بود [illegible]
گرچه آن دو رضا دین طرف جو | بسته پر و [illegible]
در من خدمت بیسان [illegible] | [illegible] در آید ز دیشش [illegible]
مستی افشانده بدین دکان | بنده سبک [illegible] آر بکار
در دم آسایشش روح [illegible] | بود برخ از حرکت آستین
عرق که رهست براقت بزین | مانده نشان قدم [illegible]
بر [illegible] روح [illegible] | گرم [illegible] دوسته [illegible]
گر بقای [illegible] بیسر | ور زی خود تنها [illegible]

[illegible] المرسلین

نافه [illegible] سوخته | خرزانی [illegible]
قدره روح صحبت [illegible] | [illegible] ست [illegible]
[illegible] صف پیغمبر [illegible] | جوهر [illegible] سرمدی
[illegible] آینه [illegible] ضمیر | شب [illegible] وی [illegible]
برقی [illegible] آب داد | برده [illegible] کشی آب [illegible]
[illegible] عشق گشای | جوهر [illegible] مولی [illegible]
[illegible] تنگ [illegible] | گوهر اوافت سنگ [illegible]
[illegible] آن سنگ [illegible] | [illegible] آمیزگو [illegible]
[illegible] بشویم [illegible] پای | وانگه از دو دیده [illegible]
[illegible] خون [illegible] | [illegible] آن [illegible]
برجا ایم [illegible] گام مستم | [illegible] مینه [illegible] ازرم

یعنی اگر هست ترا گوهری — بشکن و از روی تو گوهر بری
با هر معنی بدل تنگ بخت — کو هر صورت بره سنگ ریخت
یعنی از آن مغز ازین پوست بس — آن بستان زین جشان رو و بس
چون تو نفس با گهر ار بس بست — درج درش سنگ خارا شکست
زانکه در جیش چو گهر پاک شد — قیمت گهر ود و مرجان رسید
وان گهر از تن زود رو داشت — رو و سنگی شجر نور داشت
گنج معانی بمنای خدای — بسکه بر افتاد نبود شش برای
سنگ طلب کرد که باز وی — کو هر خود بشکند از تاب او
سنگ که ترک ادب میکند — گوهر او سنگ طلب میکند
تا که ردی تهی اندر شکست — لعل چون جگر آغشته گشت
بسکه از آن خون جگرها گذشت — سنگ بعضا وی گهر گذاشت
بسکه بهر زخم بود نشتی — پر که کشش سنگ نه نشتی
...ی اگر گوهر یکیست هست — مدت و منت ببر از سنگ
گوهر خود بشکن و عزت شمار — ز ... متی ز ... ببر

نعت ۳

ای ز رونق آرایش صفت زو — شرح کمس آن طینت زو
حسن تو بر تو تنیده است — باغ محبت زتو دل زنده است
ناصیه فقر زمین بوس تو — عصمت ماییه ناموس تو
مرحمت چون کنم بی شمار — تشنه لبم چون نعمت آب دار
گر ز دایت ز تو آید بسیر — نوح نیم گند از خاک در
جوی طرب ره بنزد شربت — روی تیم تشنه لب است

خنده که بر سوی تو شرست — کز مژده شده آب حیات زیست
آب گشت تر آب حیات — باز چشمه شد نقی لب بات
زلب افسون بداد ... دید — از نقش ورق سیاه دید
ور بکشم کرم بر آتش — شعله بخیر و دم دید کس
هر چه سوی هست ما ... نشسته — داغ جنیل تو کاش نهد
زیور تست ... بسته اند — جز بتمنای تو در بسته اند
باد سلیمان چو بیافت دید — جلوه بشاد روان تو دید
گوشه او ملک سلیمان گذشت — چهره بکار روب کشتی گذاشت
باغ ترا روح امین عندلیب — باد مسیح از جهت پرورش
آب مسیح شده خاک بهشت — تا بشنا دید نیم گست
آتش من بی تو دل آشوب — آب من از ابحر تو آشوبید
گرم راز مرون مانده ام — شعله از عمل درون مانده ام
بلکه در ... دوستی — با جه ... راه ... و در ...
... تو از آینه ... — با جنت از دیده ... سر
من کیم ... کرده ام — نامه ام از کوه ... تو تمام
ت... بی ادبی میکند — دعوی حسان طمعی میکند
شکر که باغ صفت آراستست — تشنه زنیت گری راست
فیض تر ... — باغ تو از فیض تو ...
ای کرده ... عطف ... — ریزه گنجینه بری نشان
در گرشش هست سزاوار گنج — لطف تو مید ... دانیا برنج

بنفشه دم گل ببو گرد
جیدی سرگردم که با تو خوگرد
جیدی گدم کم گردوم ...

ای گران خفته هشیاریست / شاه مستی بهر [illegible] نشست
رقص کن [illegible] / ناقه و محمل [illegible]
خیز و [illegible] / جمع فراهم [illegible] تعبیر خیز
شرع [illegible] ازتنگ [illegible] / [illegible] شکند سنگ ها
هر دو این [illegible] / [illegible]
شرع [illegible] دل [illegible] / [illegible]
تا [illegible] آتش [illegible] / [illegible] ایمان [illegible]
[illegible] / [illegible]
خیز [illegible] / [illegible]
جمله متاع ازبی تجارت [illegible] / جنس [illegible] بجارت [illegible]
ای تو [illegible] / [illegible]
مجلس [illegible] / نیست [illegible] شب [illegible]
مرغ [illegible] دام چند / [illegible] آرام چند
این قفس [illegible] / [illegible]
گرچه صدف [illegible] / [illegible]
جمله [illegible] نشین / خیز [illegible]
محمل آرام [illegible] / زیور این [illegible] آوازه [illegible]
بلکه [illegible] / گردش محمل [illegible]
بلکه [illegible] / [illegible]
چشم من و چشمه [illegible] / آب من و خون شهیدان [illegible]
[illegible] / [illegible]

بلکه شکستن [illegible] / مرغ وی آزاد [illegible] قفس
[illegible] / [illegible]
خیز و [illegible] / [illegible]
[illegible] / شرع [illegible]
شرع [illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
گرچه ازین [illegible] پنهان [illegible] / شرع [illegible]
خیز [illegible] / آب [illegible] شب [illegible]
این [illegible] / دست [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] طوفان نوح / کین [illegible]
[illegible] / [illegible] معرفت
دست برآور [illegible] / [illegible] روح اجابت [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible] بستان [illegible]
[illegible] / [illegible] خزان [illegible] بهار [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / ذره [illegible] آفتاب

سینه‌ای کز غم او ریش است — راحت غیر تو دل ریش است
روشنی خانهٔ دل ز آتش بود — مرهم ناسور ز آتش بود

لمعه

بلبل صبح داد این مژده باز — کآمد اینک چمن نغمه‌ساز
در چمن بشکفت گلی دیده‌ام — ز غم سر تازه بر او چیده‌ام
می شنوم نغمهٔ سنت زرا — رنگ نوی سیه هم افسانه زا
پرده ز اسرار درون میکشم — نقل شه از پرده برون میکشم
میکنم این پرده مدحی حالیا — تا بکی این نغمه زنم در بها
جلوه راتند کز پی سایه است — وین سخن از صدق فرو دایه است
سایهٔ او شکن چون کرد این مهر — سایهٔ او دیده و دل دیده‌ور
سایهٔ این ذات ز ظلمت نیست — آب وی از چشمهٔ قدرت است
ذره و سایه ره تمام — سایه‌ها این عرش دوده مدام
سایهٔ صورت قلب زیب دل — سایهٔ معنی نقطه جزو دل
سایهٔ او صیقل آفتاب — نور این سایه بسوزد نقاب
نور وی از آتش بود همه — سایهٔ او اصل وجود همه
سایهٔ او بود که دریای جود — داد باد و مایه بحر وجود
سیل از رود وی بهر که گذرد — گشت نهال ز نقش نو زد
سایهٔ او بود که در باغ ناز — بود تماشای گلزار ناز
آتش نمرود برو باغ بود — لاله فروزش چنین داغ بود
سایهٔ او بود که ز دو کرسی حسن — جامه بدل کرده بنا کس حسن
دشنهٔ غم در دل یعقوب راند — زهره ... ز لیلی ...

سایهٔ او بود که نور سراغ — داشت بر وعده‌اش ... باغ
آب لب چشمهٔ حیوان کشید — عمر ابد رفت بگوشش کشید
سایهٔ او بود که ز جیب طور — کو هرش شد و ... نور
در صدف سینه که بی ... — ... گوهر از آن سایه بود
دولت ما چون که همه سایه ... — با گهر آن ذات بود آشنا
سایهٔ او بود کز او رنگ داد — بر زبر باد هوای بها
از هنر معدلت آغاز کرد — صبح و شبان از هنر آواز کرد
سایهٔ او بود که در باغ بود — روح امینش گل فطرت گشود
باد بهشت از نفسش میوزید — چشمهٔ حیوان ز لبش میچکید
ای کرت مخزن اسرار دوست — سایهٔ تو معنی انوار دوست
سایهٔ ذات تو مقدم بذات — وین صفت فاتحهٔ معجزات
چون آینه شاهی تو بی — معجزه صبح آیتی ...
پایهٔ ایوان تو معراج ... — سایهٔ تو کرسی دریای ...
آدم و آن مه که ز پیغمبرند — شهر ترا جمله عمارت کرده
هر یکی از ترابیه ... آرایشی — دیده از او هر نقش آرایشی
از عمارت شود این ... — جلوه کنی در روی ... و ...
اول تو مقصد و جهد است بس — جز تو ...
گر تو نبی وان همه راه تو آمد — چشم تو بی جمله نگاه تو آمد
هر سخنی کز لب دین رانده — تازه پای ... برخوانده
گر تو و مهر تو بر ما ... — جمله شنیده بگوش ما ...
گر ز نسیم تو بر آدم وزد — در چمن روضه لب غم کرد

در مهر تو دود من زند | دوزخ کباب خیمه بساط من زند
در فیض از تو پذیرد فراغ | گفت آتشکده را به زند
گر زدی بر لب یوسف نفس | پنبه گوشه زبانش نکس
گر زند دست زکشد خنجرش | زهر شود آب حیاتش بکام
گر لبت فیض به عیسی دهد | نیم زبانی که بپوسید دم
گر زند دیو ز تو بادشان | مور نتابد ز سلیمان عنان
گر نفسی نیش سازد برگ | از دم عیسی بچکد زهر مرگ
ای همه از فیض تو آراسته | دست دامان [illegible] برخاسته
من که بکنجم بجز پا در هم | بسته ام از فیض تو زنجیره هم
دفتر نعت تو سنجیده ام | هست مرا بلبل باغ تو نام
داغ دردم ز گل باغ تست | مرهم من تازگی داغ تست
بوی از آن گل به دماغم رسان | مرهم زنبق به دماغم رسان
عرفی اگر شادی سر میکشی | گر نفس از دم کنی گر چمن
نغمه طرازنده این باغ شد | تشنه ناسوری این داغ شد

در صفت [illegible] گوید

آدم آینه معنی پرست | مژده دو چشم تماشا پرست
از گهر [illegible] زمین | تا بکجا ره بری [illegible]
طرح صنم خانه چین میکنم | لیک باندازه دین میکنم
در حرم شرع بسی شاهدان | هست بر عشوه گر دلستان
لیک نه [illegible] نقاب | جلوه فروشنده چنین [illegible]
مژده ز ظلمت تماشائیان | کاو [illegible]

١٦٧

باد نقاب از دم گرم آورد | مرهم دل سوخته شرم آورد
تشنه لب تسبیح گر معنی است | همنشین حرم لیلی است
قطره فرو کرده کهن نام اوست | چشمه من [illegible] جام اوست
نیشتری بر رگ دل میزنم | بسته [illegible] میزنم
تا که از هستی رای صواب | چهره هر زشت پذیرد نقاب
من که [illegible] آرزده ام | در دل از [illegible] فسرده ام
حیف که تیغی که تر از [illegible] | این نفس [illegible] فشاند گل
هیچ درون اگر از این [illegible] | هیچ دلی معرفت اندیش نیست
تیغ کلام [illegible] | لیک بناکس نیارد ستیز
صبح من آنکس که لب [illegible] | سایه نشین غم دل بوده است
گر نفسش دل [illegible] | باد هوا با نفسش [illegible]
لب حیاتش لب نشتر است | با دم [illegible]
صبح مر معجزه [illegible] است | [illegible] مسیحا دست
این ثمر تازه [illegible] | زاده این صبح [illegible]
گر من [illegible] سپرد | با غم [illegible] شب می برد
گر به مسیحا دم [illegible] | از اثر گرمی دل در تب است
یوسف من [illegible] | پیرهن از گریه یعقوب شست
دامن [illegible] | عصمت [illegible]
چون نفس گرم کسی [illegible] | زمزمه [illegible] می شود
[illegible] مرده | زنده درون [illegible] مرده
گلشن [illegible] | باغ نفس تشنه آب حیات

سخن

گرنه بجوی آمده آب سخن | در چمن تشنه بمیرد سخن
ای زدم سینه هوی پرورش | مرغ معانی ز نیم در خروش
در چمن زمزمه دل کاشتم | وز ثمرش حاصلی انباشتم
گوهر که از گرد و نفس میزنم | شعر تر و بی بخش میزنم
بشنو و منکر که من آسوده ام | نیشتری بر دل آسوده ام
تیز نامت ز دعوت پری | لیک سوی کعبه کند رهبری
مرغ خوشش خوان کند از دام | نغز او کس نشاید حرام
سوزن عیسی است بدو کرده | لیک رشته مریم نمرد
اگر نه دیده دو گویند بنگ | شاید اگر پشتش بریز بنگ
زمزمه من که کم از صور نیست | گر به عشقش زدم دور نیست
آینه هر عیب هویدا کند | لیک نیاز دگر تماشا کند
سرمه ده نور تماشا نگار | دیده خود را بنود جز غبار
لیک جدا از دم و از کون | رمزی از آن پرتو تنم بیرون
راه هوی گر برون از ره است | پاس کم است از ره آگهست
هکه رو کعبه نبیند بکور | دیده ... نبندد براه
گر به قدم سوده در ره یافته | بالعلم از کعبه نشان یافته
ای شکران خیزان جشان میبرم | گر دو دم عمر کاهان میبرم
ای گر از اندیشه سبک روتری | بر قدم خویشتن چرا شتری
راه حرم گیر و سبک تاز باش | هر قدمی محرم صد راز باش
گر زده من ترفنان زدم دار | نه زمن از زاده روان شده
ای رگ جان بر دم شمشیر تیز | طبل عدم زده و برداشت خیز

وی زدن ... نی پای | تا گنج ... شعور ...
در صفت مرغ دل که چون آب در دانه ز کار ما پیچد
هر نفس این زمزمه سنجد سپهر | کای ادب آموخته مهر
هر چه درین دیر دو رنگی پرست | شعبده پرده دستان پرست
عامد تعلق زیب تو ام | ... فریب تو ام
فتنه ویرانی آباد ام | رهبر ... شادی ام
گاه دهم جلوه پرستش دست | گاه زخاشاک دهم بستر ات
گر نفس اهل شادت کنم | گر کمین تشنه شادت کنم
گاه فزودم بسم عطر باغ | گر کنم بوی سمن در دماغ
گه هم آوازه ابریشم ساز | گاه شوم نغمه ودن ساز
زر و اسباب تم کنم | فتنه خفاش تاب ترحم کنم
خنده درستم بزیب لب | گریه نشانم بجبین شب
صبح جبین آورم و شام زلف | در تب ... الکنم از دام زلف
صافی ... نجم و نسیم | ... چشم دهم
عشوه بگویم که فروشی کند | غمزه لب عربده جویی کند
تا تماشای فریب و فسون | ورزد ل از دیده تراود برون
نیست فریبنده تر از من کسی | عشرتها ز نجم پر دم بسی — در زده وی
ای ز دل اهل تماشا دور تر | در هم عقل من افتاده تر
... با زنچه چرخ کن | خفته عشوه زین سرو بن
نرد ... نشیب و نشراز | ... حیله این عشوه ساز
من که ز آتش انچه دو دست | دل که بود زنده بود مرده است

دنت هر میوه مذاب است | زین ثمر بی مزه آب و گلست
هوس بی دانه درو میکنی | هم بانچه که درو میکنی
دانه معرفت نیست چیست | دامن معصیت نیست ایست
دل بخزانت چو بیشانی منه | سلسله بر گردن ایمان منه
بت بازی کن ای عشوه باز | بازی کوش و بردی نیاز
عشق تو از عشوه عنان گیر | هوش بزیر نهٔ تعبیر
فکر دو کن که مرض دلیست | زین مرض چه دوای دلست
گوش بمن کن که پیچیده منم | نوش دل زهر نصیبت منم
هستی اصلاح مزاجست بس | مرگ همه مهات عدم جسته بس
نفس تو بیک [illegible] میرود | تا زکجا بوی هوس بشنود
گر تو دین [illegible] قریب [illegible] | بر اثر نفس تبا زنی [illegible]
اگر نفس آتشش محکم است | بید وی آسته مرد است
وگر که بجز نزدی نفس آشنا است | ده دکش ماتم و دیده است
تا فلک اسباب جهل برگرفت | دیده [illegible] سیل برگرفت
غم زاین سان خوش آهنگ جست | کو هر این کیسه گران سنگ نیست
جام می از دوده دوی [illegible] | کو [illegible] بی آب و [illegible]
هیچ مکن با که ترکش سود نیست | حاصل این شمع بجز دود نیست
زهر ازین مرحله بیرون دمید | باده نابید ولی خون دمید
حرف مراد از دم غم بر ترش | مست ملامت شو و آسوده باش
اگر بود انشادمی در سرش | گمی می شهد تا [illegible] بر سرش
الفت غم جو که کند سینه تنگ | ور نه دلی را طلب نیست جنگ

نکته

هیچ کس از تنی غم آشنا است | با انیسی تنهایش کجاست
دگر بود عادت طبعش بخند | زهر اندیشه بجوشش زند
غنچه امید و هزاران نفس | [illegible] هر نفس
نی دهانی که [illegible] ساز [illegible] | [illegible]
من که ازین می قدحی میکشم | وز مزه اش آب دهان میکشم
ساغر [illegible] | بر اثر صحبت [illegible]
غنچه که از چشمه نوش آمده | بر لب من زهر فروش آمده
تشنه گر از کام [illegible] | ذوق مر است [illegible]
[illegible] | [illegible]
گر شود از تشنگی [illegible] کباب | [illegible] شکند [illegible]
[illegible] | [illegible] صحبت من خسته است
[illegible] | [illegible] خون [illegible] خنده
[illegible] | [illegible] خون جگر [illegible] باد
[illegible] | [illegible] بگوی
[illegible] | [illegible] انگنده است
بلبل این غمکده [illegible] | [illegible] زهر [illegible]
این همه آلایش دامن [illegible] | [illegible] تسلیم [illegible]
داغ [illegible] | ریش فرو شوی [illegible]
[illegible] | مرگ [illegible] چشمه حیوان [illegible]
مرهم [illegible] آن ریش را | [illegible] مرهم بسته خویش را
[illegible] زخم ریش | مرهم ریشم چه بود [illegible]

[illegible] نمی‌آید

هوس

[illegible] آتش [illegible] مرهم [illegible]

ریشه که خون زده در سینه است — راحت از او نیم قدم پیش نیست
ریش تو بر مرده دل هم براست — گر بهی نیست مرهم بسته هست
اگر ندا درد سر این درد را — پس رو دستش نمک در دست چو
ای بر تشنه لبی در شتاب — تشنگی آموز فرج سراب
آب تو در چشمه بکام است — صاف تو در جام تهی جای نیست
ان بخشی زین عمل اندیشه کن — تلخ دل و تلخ سر پیشه کن
شهد بیفشان و کمی رنگ — در دهن چشمه حیوان بیر
و انکه زبان مرگ بری جاودان — یاد کن از عرفی معنی نشان

همه می شعبده بازی کرست — هندی رنگ نیاسید بست
گفت کرای فطرت بزم نیاز — انجمن بود و طرب بی فراز
کوهر و فروغ دلی کشش — می خوره می زد و بن سیر و ش
زهره بیازیچه دری بازکرد — انجمن نشوه کری ساز کرد
نغمه زمان جام و صراحی بدست — بود نشان گشت بسیار دست
مست خیالی بسماع آمده — هوشش و خرد بر دوع رمد
تیر روی بود و حیا سنبراو — انجمن آلوده هستی بود
زخون لب چو هنوز می چکید — که لب او خون جگر می چکید
تا به غم در پس زانوی خویش — علیه زبان عاقبت از بوی خویش
خنده گشای لب هر دی ملال — گوی تبسم طلب غم حلال
شور زمان تحفه بهوشش مده — سالم از آن پنبه که رشتش مده
خسته دلی بود در آن انجمن — دست وی شش نقش سماع کهن

روی بری کرد کی در رسیخ — کای بعنت کاره در دوغ
قند ده و خوش ستان و متاع — عرفه روشان همه از آن متاع
چند کسی مهر نفس بشکند — همه طرف نیست که کس بشکند
نو کرم بگشاید متاع — عرض ده و چه سخن ز آن متاع
ور نه سامی و نه ریزی فروش — نیم تبسم بهر زنده فروش
گفت چه کرم غنت کرم باد — دست دبت چو بر باد انجام باد
من که همه تو قیران زاده ام — بال و پرم نیست که افتاده ام
دیدم از این باده نو خسته — صورت و سماع نغم آموخته
خنده استاد گم هوا است — لذت بر مرده کی دل پاست
حیف که شیشه خون جگر — هر دو لبم دوخته بر یکدیگر
سیل بر افشاندن دستم هست — لیک ندانم که کوا همت است
خنده زنم لیک بر آسوده کان — دست بر افشانم و الا بجان
کند دهن جگر نیکر رشش — زهر و شهد تبسم برش
تشنه لبم بر سر زهر لب مباد — چشمه زمزم ز دهنش مباد
برگ طرب را چکنم غم کجاست — داغ مرا طاقت مرهم کجاست
سایه داغ از دل کم مباد — بر اثر شش نعمت مرهم مباد
عرفی از این دود علامت فشان — هر دم آید که این داستان
با من این سوخته دل آزری — این همه نیست مانا زری

ای گهر گنج ادب نام تو — وی اشد گنج طلب دام تو
در طلب آویزه نشسته — بسته دامن زچه دار سته

گره محکم بسته دکانها — کرده بگشود [illegible] رها
نیز کلید [illegible] گر طلب نام اوست — قفل شکاف در ابرام اوست
رو طلب [illegible] مرد دانش هست — راه نماینده امید هاست
تحفه فرهاد ز شیرین فشاند — ز ریشه به [illegible] رساند
راه طلب [illegible] بیهوده‌ها — دست ادب گیر و جز بیهوده‌ها
[illegible] به بیت الحرام — [illegible] باغ حرم آمد
لوح [illegible] — [illegible] خنده زنان [illegible]
مرغ حرم آمده صد ره به دام — بسکه به دام آمده گردیده رام
بلکه ز [illegible] دانش مکان — بر زبر دام گرفت آشیان
چشمه [illegible] ست — با همه ان تجربه [illegible] عهد بست
باز شعور [illegible] بسته بال — بخت تو در خواب گر خواهش ملال
پای تو بر دام بشسته صد هزار — گنج تو از کوشش پایت نگار
این دل بی بهره [illegible] — وین [illegible] غفلت پسند
هیچ کان برده ازین رنج [illegible] — هیچ تماشای این گنج [illegible]
گنج فشاند طلب از آستین — لیک دریغ از نظر گوهر بین
روی شعور تو بی [illegible] شسته اند — جلوه [illegible] شسته اند
چون تو بدین [illegible] — بهر [illegible] دام طلب افکند
بر تو حرام آمده این [illegible] کام — راه طلب پیش [illegible] نگاه
سستی داز فیض طلب رسته — بی اثری در طلب بسته
سستی غفلت [illegible] — ور ز سستی همه در [illegible]
هر تو [illegible] راه [illegible] سستی — نغزترین تحفه [illegible] دستی

[illegible] دوست — تحفه بر فشان [illegible]
گر برازنده [illegible] است — تحفه [illegible] جنبش امید هاست
مردمک دیده دیدار دوست — آبله پای طلبکار دوست
گر طلب گنج کنی گوش دار — بر نفسی گنج [illegible] گوش دار
شیوه جوهر طلبان پیشه کن — گرم روی را ز [illegible] اندیشه کن
صد ره و صد گره درین ره است — هر قدمی [illegible] از هر است
یعنی از ان پس که دل [illegible] اوست — آب [illegible] بر لبت [illegible] دوست
در طلب [illegible] کنی آلوده دست — بر ره [illegible] سینه هست
گر به [illegible] هزاران [illegible] — [illegible]
تا نگاسی شوی اگر [illegible] — [illegible] چشمه [illegible] نگاه
ریزه که [illegible] افشانده اند — [illegible] گنجینه [illegible] خوانده اند
دیده [illegible] باز کن — [illegible] روی آفتاب کن
تا نکنی [illegible] عرض و نیاز — سوی گهر ریزه [illegible] دست دراز
شرم کن از [illegible] ترتیب — تا شوی از گنج طلب کامیاب
بر در گنجینه چو آری گذر — پر تو فشانند در دام [illegible]
هیچ نیندیشی و [illegible] کام [illegible] — در شود [illegible] طلب
بر سر گنج ای [illegible] دست — [illegible] ز هر [illegible] پرست
گر به [illegible] — رو [illegible] طلب [illegible]
پای [illegible] — بر سر او کوب [illegible]
ور که از ان گنج [illegible] فراخ — نغز [illegible] گنج
ای [illegible] دست طلب گنج ریز — [illegible] است [illegible] خیز

جوی هوا چون پسته ن … آن بهشت هم شیرین [illegible]
بود از مستی لب [illegible] … ست بآراستن بوی شیر
تیشه تو کز برمی کشید … از لب وی ناز فرو می چکید
ریزه بس کش کز او شیرینی ست … نیشتر آسا تنش از شکست
مرغ شکر چون لب سیمین نمود … کرم شباهنگ دلش میربود
جنبشی از تیشه زدی بکار … گر دل وی نیز زدودی غبار
هرزه در پای زبان مست گریز … تیغ زبان کرده به بیهوده تیز
گفت کزین شیوه مرادم [illegible] … کام دل رنج نهاد [illegible]
ای بری این رنج [illegible] … یا ز جنون طالب بیهوده [illegible]
زمزمه بر داشت که ای [illegible] … مرهم زخم [illegible]
ای بری این رنج [illegible] … کز طلبش رنج شماره [illegible]
پایه زنی [illegible] فروشش … زد و لب شیرین دهان [illegible]
سنگ ازین شیوه مکن [illegible] … داده [illegible]
رنج برا مزد [illegible] … گنج وصالش بجز امید
ای بسا این رنج [illegible] گنج [illegible] … تا نگر [illegible] دل رنج [illegible]
مزدی ازین رنج [illegible] حلال … زان [illegible] گنج [illegible] وصال
گفت که [illegible] دل [illegible] … در طلب گنج در آشوب [illegible]
کس بصدف ریزه بجوید گهر … کس که عمر [illegible]
چشمه حیوان [illegible] … شربت [illegible]
جوهری [illegible] … باغ بهشتی [illegible]

لز

گفت ز فیض لب شکرباد … وز من دریافت [illegible] باد
گر همه دام [illegible] ست … از طلب گنج [illegible] نشست
پروی حسن ادب کرده ام … گنج چه یابم ز طلب کرده ام
نام طلب نقش نگین [illegible] … گر نه همه رنج همینم بس است
زین طرف آن زمزمه [illegible] … [illegible]
زان طرف آن لطف [illegible] … [illegible] طلب [illegible]
[illegible] طلب در عنان … بر لب جو [illegible] تماشاکنان
آمده اندازه آن رنج دید … ساخت عنایت [illegible]
گوهر تحسین بکارش نشاند … [illegible]
[illegible] … جنبش طاعت لب [illegible]
ره روی راه طلب برگزید … [illegible] کام که بجایی رسید
دست باینار [illegible] برگشاد … آن گهر و گنج که بایست داد
[illegible] ازین جاده عنان برشتافت … [illegible]
رنج طلب بر [illegible] … بس گهر و گنج درین رنج هست
پیشتر از جلوه آن ماه [illegible] … کز جگر شمع [illegible]
شمع ازل چهره برافروختی … زرفشانی کف خود [illegible]
حسن تماشایی خود بود و بس … [illegible]
دوستی خود به [illegible] … [illegible]
[illegible] ساز کرد … زمزمه [illegible] آغاز کرد
زان نفس گرم که از دل گشاد … [illegible]
بر دل هر ذره [illegible] رفت … عشق [illegible] رفت

ذره دل داد بهر سینه　　　زو نشان کرد هر آینه
تشنه درد از سراب عدم　　　هر که بود از این چشمه نم
آب حیات از لم آن چشمه هاست زاد　　　چشمه کرم زین لم گشاد
روح بود که سری از کان عشق　　　مرده که تشنه حرمان عشق
زان ره عشق بدید آمدیم　　　زنده جاوید و شهید آمدیم
حسن محبت همه را داده اند　　　یک نقاب بر همه بگشاده اند
آمد و رفت نفس از اصل راست　　　جنبش نشئت دگر جیست
حسن کجا پایه فروزش نقاب　　　حسن بی زر و ده نقاب
جو بعینی نه بر جستیم　　　لیک نه بر یک روش آمدیم
ما ز درون مغز برون پوستیم　　　بسته در رنگ دراندوختیم
گرد سر پوست شود مغزها　　　تنگ شد از رستن مغزها
از پس این پرده مجو آفتاب　　　جو نقابست بروی نقاب
هستی ما را چه شمارد کسی　　　رو که بریز زیر بشت خسی
آتش و بادی بهم آمیخته　　　مشت گلی بر سرشان ریخته
در گره این رسن پیچ پیچ　　　چون بگشاید به رشته هیچ
سوده صحرای عدم زین ما　　　هیچ تر از هیچ معرج
نیستی از هستی ما بر ده　　　تیز ترای مرگ بست این نه
هر که بدین درد گران مبتلاست　　　دارو بیهوشی هر کش دواست
ابر عطا بر لب ما جبر　　　ما بره تشنه لبی کرم خیز
حسن ازل چون غم دل　　　ما چو جا بهر نظر پرده
دیده ها تماشاخ　　　چون دل از این غم نشود شادمان

بر زبان رفت و دانم بود　　　شعر این مژده بود زبرت
لذت این مژده بکام منست　　　چشمه این شد نم جانست
خضری کو که رشته دم ده　　　تا لب این چشمه دم دم
تا لب این چشمه شود دسم　　　تشنگی سینه بشوئیم تمام
سحی این تشنه بدید آشوده　　　هر سر مو چشمه دل آشوده
کو دل آری که تماشاش دم　　　صد گهر جان بدو آلیش کنم
کو دل آسوده زتشویش راست　　　صاف تر از نغمه مرغان دمست
کو دل آغشته بخون جگر　　　از جگر تیغ خراشیده تر
این هوس آنان که ابدی ست　　　دل تو د مرده در سینه ست
ام دل از مشت گلی دور به　　　دور علت این تیکده معمور به
آب و علف چند درین گل دو　　　تشنه لبی بر اثر دل رود
وای که تیر صدف میکنم　　　هر گراه تیغ تف میکنم
گنبه دل با رشکم میکشم　　　مرزبه بر روی حرم میکشم
دل حرم دیده بود روح پاک　　　تن به راه بیچ کی مشت خاک
ماند دل کشیده وز بروج　　　مانده همیم کنار رفت رنج
یارب از آن چشمه که دل نام او　　　صاف معانی همه در جام او
تشنه ری بخشش که تر کنم　　　چاشنی شربت کوکنه
زنغم چشمه ما یم بده　　　کز جگر تشنه کشایم بده
ناس از آن چشمه باران دم　　　اعشه در یوزه عرفی دم

بودگی انجمن آرای عشق　　　پنج شماره زده سودای عشق

سایه‌نشین حرم دوستی / پرده‌ی او [illegible] دوستی
در حرم دوستی آورده‌اند / در غم دل با غم دل بسته‌اند
بود همسایگی دوست دل / دل که از آن سایه بود دست دل
روح از آن بخششی ساده بود / با الم دوست در افتاده بود
بسکه محبت دلش انکار کرد / روح محبت به دلش کار کرد
پنجه‌ی او دامن لطفش گرفت / گرد هوا دامن جانش گرفت
مژده‌ی آزادیش آمد ز رگ / داد به پیوند هوا ساز و رگ
نبض گلوگیر دمش تنگ شد / موج نفس ریشه‌ی دل آهنگ شد
تا که ازو ذلتش ره تافت / نبض تبسم لبش ره نیافت
زمزمه برداشت که ای دوستان / این همه آرایش این بوستان
هر که به بستان منش کار هست / با منش اندیشه باز هست
چون رسید با حسان او / میوه ربوده ز بستان او
چه دل و دستی ز ثمر با نصیب / گفت که ای غنچه سرا عندلیب
بوسه‌ی لب می‌شمرد جان تو / در تبسم از لب خندان تو
این دم بشمرده و پس تازه / مستی و در حالت خمیازه
چون لب وی بر دربی آب بشکفت / ذوق تبسم نفس و او گفت
ای قدمت دور ز بازار دوست / بی‌خبر از مژده دیده دوست
که هر جان پید و از آن برد / صاحب دل را چه غم جان بود
جان بود آرایش مستی پرست / دل بود آیینه‌ی مستی پرست
از رشش دل چشم آمده با نبض / آن بزرو شمع این تب با نبض
جان دو سه روزی که بود شهربند / جنبش دل آورد آتش اگر

[illegible]

چون نگشاید ز کند این گره / دوری ز آمیزشش بهتر به
زندگی اگر به غم شاد زیست / از اثر دل بود از روح زیست
گر بود از الم آزاد باد / در نشیند نفس شاد باد
دل که بود شمع رضا بخت / زان دم مردن تبسم بشکفت
دل که بود چشمه سودای دوست / زندگی اهل محبت بدوست
گو ده روح بود ساز و برگ / که بستان سایه جهت ز رگ
بخششی که غم جان سپید سحر / تحفه اگر بار سپید سحر
ساقی ازین شیوه جان باز کرد / هر چه ز دل از غم آن باز کرد
شمع که سر تا قدم دل بود / روشنی دیده محفل بود
چهره برافروزد و غم دل نشان / که هر جان بده قدم دل نشان
دل بلاوات حسرم طور بود / سینه‌ی پروانه منصور بود
تا من اشک بر آرد نفس / شعله زند در اثر آن ریش
عز و آرایش پایان کند / غم دلت همه شهیدان کند

ای هوس آرای محبت شکن / عافیت انگیز و دست شکن
به صفت صورت شادی نگار / برگ فرح ساز چو صبح بهار
نبض اثر کرده ز شمشیر غم / تشنه آسودگی و بی‌غم
از عدم آورده به جام سیب / روی هوس شسته بعهد
برگ پی نقش ز به سیر / گریه کند طفل هوس سیر
بی این ز مزد غم رو / آگهی من دا کی [illegible]
در این تیغ درا چون کمر / وز جگر درد برا چون اثر

ور دلی از پرتو سوزی است / دل که در او سوز نه پی گست
انکه سوزان بجهان گوهر است / در جگر قطرهٔ خونی ورست
مرگ بود تشنهٔ مردان عشق / روح بود گوهری از کان عشق
قطرهٔ خون چیست دل ار هیچ دوست / دل چه بود مغز که ازنده پوست
بی گهر آن دل که در او محنت است / بی گهری اصل جماد است
برگ صورت بر وی از اینست / چیست از فرع پریشانیست
چشم تابان گر بود نیست هیچ / گر همه دل را بجوا گنج گنج
سنبلستان گر نه پریشان بلا / بی گهر از خود دل و جان بود
مفلس راست که نه زر بخورد / گنج خسرایی که زمعمور بود
ای مگس شهد طرب جوش چند / سر شو آخر هوس نوش چند
گر مزه گیر از شکر غم شوی / داغ نه سینه مرهم شوی
بر چه فضل جوانی گذشت / غیرت اندوده که ورگشت
شاه دل در حرم سینه مرد / جوهر فیروزه بگنجینه برد
سینه برون مانده متاع صدف / باز پس آمد ز دو داغ صفا
خلعت دل را به نشان برمپیر / ور نه عنت سوی نشان رهبر
روح تو آسوده ز تاثیر شه / صبح تو بی بهره ز تغییر شه
بی غیبت اید پروا نیست / ریش سیه ت زدم سرنیست
من که در آغاز و وجودم هسته / هم کشتانه بر دم هسته
نه صدف و نه در نا سفته / صورت و معنی نه پذیرفته
شوق نگنجید به کام جسش / تا شدش نکرده به کام جسش
عشق را اقطره ای شده / از ورق اندیشه تباهی شده

بگذرد این گنبد و سود رود / زلف شام ز دل ست دود
روز دل شب با دم صبح دم / ناز ز دور بخته بر روی هم
در ازل ابن میرزده غم کشته اند / عدم ز ازل رشته اند
مشوه پیش از مستی طلب / باده ز بوسس عدم آموده اب
بکه عدم نیز چنین در نقاب / بر اثر جوهر خود ده شتاب
کین دل به قوالب عزی بیا / طاقت عدوت ز الم بکشید
دیده لذت زنا میگرفت / مرغ طوطی زنوا میگرفت
مرغ الم نغمه بروی سرود / شاه غم و اسپ ازو میربود
زمزمه مضراب می شکست / نیش ملامت بادب شکست
طره آشوب طرازنده بود / بر تیغ تشویش پراکنده بود
عالم افشان ده ستا / تشنه در آغوش و نگاه
پیش فریه غم دل کرده ایم / فیض چراغ از عدم دیده ایم
در تو تشنه مهیا بود / بیره آغشته سودا بود
چشمه عشق و جهان نی / حیف که از مهر فشان غافلی
عشق تراست طلب میکند / صوت فغت موش شب میکند
یک زنانی به بدست آوری / روی بهر مطلب بدست آوری
در غم بیهوده شوی نغمه ساز / بر سر بیگانه شوی ترکتاز
دست بسته مزاهرجه بدست آوری / میکندت بر دگری رهبری
زده دیر نشسته ات پاد / بی بسته و بر سر گنج مراد
گر زخیال ده لیلی شوی / وای بحالت که تسلی شوی
گر نبود کر طلبی غیر دوست / مغز بدست آر و چه از پوست

سجده‌ها بر هم رو شناس … دیده عرفان بگشا در سپاس
جز طلب دوست مجو هیچ هیچ … دوست طلب دوست بگو هیچ هیچ

عهدی از این پیش که دلهای ریش … لذت آن بود ز تأثیر خویش
رابعه در انجمن عشق بود … زمزمهٔ انجمن از عشق بود
هر که در آن انجمن آرام داشت … سوخته داغ وفا نام داشت
بلبل هر کس که ترنم نمود … نغمه از صوت محبت سرود
گفت یکی داغ محبت فروش … کین همه زین داغ نهان در خروش
داغ دل اندازهٔ هر خام نیست … لذت این میوه بهر کام نیست
دعوی این شیوه کسی راست راست … کز ستم مرده و تکلیفش بلاست
اگر نسازد به ستمهای دوست … زود شود دعوی سودای دوست
ای به زبان غره شده در عشق … لیک به دل کم زده ز دهشت
دعوی بیهوده مکن کن کرا … صبر کرامت ز فزاینده آه
دعوی ز عشق و دلیل ابتر … صبر کن ای از غم دل در گره
آتش دوزخ به زبان آوری … وز جگر صبر نشان آوری
چند فروشی و نه از اصل راه … گریه چو در خسته و آه سرا
زمزمه سرو فشانی بس است … شیرهٔ کافور فشانی بس است
اگر بوی داشت نهان روی حرف … لاف زد از قوت بازوی خون
گفت که ای بی‌خبر از ذوق غم … عیب و هنر باز ندانی ز هم
نسبت مینی که بهشید عیب … در هنرم داده سخن بی‌ریب
زان نفسی سر بر آدم ز دل … تا ز ستم دوست کرد خجل

زین نفس سرد مرا دم است … ورنه دم شعله نشان در دست
سردی این ناله دوزخ سرشت … برد اثر آرزوها در بهشت
مرغ قفا هم چو قفس بشکند … دلکش صبح نفس بشکند
از ستم یار به لذت برم … از نفس گرم به جنت برم
مرغ تأثیر فغان نیست … زنده کام جان لذت است
مرتبهٔ عشق تو این است و بس … کز ستم دوست تنالی و بس
من که لذت برم از جور دوست … این همه منزه آمد آن جور اوست
از غمش چیست که لذت نگاست … گر بزند تف محبت روست
آن که ره دام محبت برد … کز ستم دوست نه لذت برد
زخم گر از دوست خورده رخش … سوده الماس بود مرهمش
راحت مرهم شکند دلش … لذت الماس ده درد دلش
زخم دلی گر بود از نیش یار … گر بنهاد نیش نیابد نگار
سوده الماس بر وی فشان … قطرهٔ زهری لبش می‌چکان
گر نه جای درد راحت بجوی … ورنه عروسی گل زینت مجوی
دشنه فروشی که آسایش است … چهره چون شوی که آرایش است
رابعه کین زمزمه از وی شنفت … داغ کهن را جگر اشتیه گفت
گر سر بیگانه فرو چیده ام … کز دل بی چیده فتنه برم
گر به دلت مرده وزند های … هم ز فرو خنده که بس سبحی
باقری خنده بر بام برد … کین دل غمگین بگشاید گره
ای که محبت ز هوس ناشناس … جلوه ده بی بعصمت بپاس
آن به غرفت را بکر خواهد گشت … وین چه دل اثر افتادست

روی کن سوی نصیحت مشوی — وانچه تو باید شنوی خود گوی

من چه نصیحت بدهم دست بس — [illegible]

رشته هم آن [illegible] — گشته‌ام [illegible]

جامه از آن رشته [illegible] بر تن — تا [illegible]

حال برون کو هر کس گفت — حال درون خود شنو از من نهفت

بوی دلم گر [illegible] — [illegible]

گر گشتم آه ز دل [illegible] — شمع ز لب شعله [illegible] دل

برکشم از تن نفس دردمند — گریه [illegible] از جگر [illegible] خنده

قطره خونی که [illegible] — [illegible] دل [illegible]

می‌کنم از حرف [illegible] — [illegible]

ور کنم آن دعوی بیهوده است — تا بسیاهی دل [illegible] است

کش ز زبان لاف محبت رواست — کش [illegible] دل [illegible]

داغ محبت ز دلت دور باد — [illegible]

تن زن و بر تاب عنان سخن — [illegible]

من هم از این شیوه [illegible] — آبرو [illegible]

راه و روش [illegible] — ره رو دل [illegible]

اگر چه بر دوست [illegible] نظر — شادی و غم [illegible]

لذت هر کام [illegible] — باده [illegible]

اگر [illegible] — از [illegible]

واکه [illegible] هوس [illegible] — [illegible]

مستم و آگاه ز مستی نیم — اگر [illegible] مستی [illegible]

ما هم از کام فروشسته‌ایم — وز دم آرام فروشسته‌ایم

بر دلم این داغ [illegible] — مرهم [illegible]

[illegible] — مرغ شور [illegible]

مرهم [illegible] — [illegible]

[illegible] از این نشأه نصیب [illegible] — [illegible] و تعلیم ادیب [illegible]

[illegible] عشق ادیب تو باد — مستی این باده نصیب [illegible] باد

ای که چو من معصیت آلوده‌ای — [illegible] آرایش [illegible] بوده‌ای

چهره‌گشای [illegible] معصیت — [illegible] برادر معصیت

کام از آن اوج [illegible] — [illegible]

جمله غرور [illegible] — چون [illegible]

[illegible] — [illegible]

شمع [illegible] — چهره [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] دل [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

نقش تو [illegible] — عمر تو [illegible]

[illegible] — شیفتهٔ مستی و بیهوشی

بهر تو زین مستی غفلت [illegible] — خواب [illegible]

راه عدم گیر چنان با شتاب | کی برود سوی عدم مست خواب
توبه کن ار فرصتی [illegible] دگر | ور نکند نامه سیاهی دگر
بس رقم سوزی لوح و قلم | لوح و قلم بیش شد از رقم
خامه تحریر که سوده گشت | رازم ازین شغل هم سوده گشت
تخته عصیان بندامت کشش | خسته ز فردای قیامت کشش
شاخ نفس را ثمر از لاله ده | گریه برون از جگر بار ده
نارس [illegible] ره [illegible] | گریه عرق ریز رشته [illegible]
رو بدل آور ز معاصی خجل | کای دل غفلت زده بیدل
برمن و بر ساعی و تن | مرده دیرینه [illegible]
چند توانی خفت درین انتظار | صبر و [illegible] که سر آر
میوه [illegible] | زندگی و مرگت [illegible]
گره دل دیده [illegible] | خواب غرور تو [illegible]
ای غم گزای اهل [illegible] | [illegible] خواب از تو [illegible]
عمر [illegible] گران [illegible] | روی و داغ از لب [illegible]
عمر [illegible] آمده | شمع بپالین حیات آمده
عزم تو هر دم بگناه دگر | چون نفس باز پسین تیز تر
این دو سه دم برگ رهی ساز کن | خاتمه را روی آغاز کن
کحل شوری بکش این دیده را | [illegible] راه پسندیده را
پنبه غفلت بدر آور ز گوش | تا رسد از عالمیات خروش
چون رسد از قافله بانگ جرس | بانگ بر آور که بجذب نفس
یوسف از چاه برون آمده | جامه بیالوده بخون آمده

دو پسر چشمه حیوان شان | خشک لبی بر کف نوای شان
عرش درون از همه [illegible] | دیر ز هشته امید دست
نقش درونی که درو گنج هاست | گر بگشایی که کلید آشناست
روشنی هر که سینه تاب | داغ نهد بر جگر آفتاب
رو بگشا این در و گنجی ببر | در بخوری لذت رنجی ببر
گنج که امید بوی زنده است | بر اثر رنج ستانند دست
کام ریاضت بده گنج [illegible] | گنج ستان در کنف گنج [illegible]
بر سر تیغش [illegible] باز کن | چشم تماشا بگهر باز کن
نبت خود با گهر او ببین | رنج کشیدی ثمر او ببین
دست در آن مخزن بسته زن | چنگ [illegible]
زمزمه عشق ازل تازه ساز | [illegible]
تا چو ازین دار فنا بگذری | عشق [illegible]

عابدی از صومعه روی نهاد | گفت شبی مرغ دل [illegible]
نیم شبش [illegible] | دید که بر فرق سپهر [illegible]
تا بگه مرغ برین [illegible] | [illegible] نشین [illegible]
صبح که مرغ دلش از دام جست | چشم با یاد [illegible] نشست
دید دم از [illegible] شب | داشتی [illegible] لب
در سر پایی به لبش می فشرد | دست بر [illegible] آب برد
ساخت وضویی و بجا آورد | رو به برآرنده حاجات کرد
کای ز برآرنده حاجات ما | وی ز برآرنده حاجات [illegible]

نیستی آمد ز تعبیر خواب / باز نماند صورت تأثیر خواب
با دلی از رشک حیرت خون / رفت ز معبد به تحیر برون
دید که ماتم زده در دانگ / مضطرب افتاده چو ماهی بتک
زده کمان اشک فشان سینه کوب / چهره زمین سای و مژه خاک روب
آمد و برداشت سرش از زمین / اشک فشاند از مژه اش در آستین
گفت که ای مرد بر آشفته حال / صورتی و چیستی حزن و ملال
غلغل شیون که ز ماتم زند تو / گرمی هنگامه ماتم زند تو
گر به اشک زده‌ات گرفت / چیز از او رنج دو نالید و گفت
شمع شبستان امل بازپرده / صورت نقش همه ازل بازده
مانده دل سوخته چون این شنید / گشت دلش خون و ز مژگان چکید
راه حریم حرم او سپرد / دوستی او به راه نقش برد
آمدش از نقش صدایی به گوش / کی ز شرف پایه عرشت به دوش
شب که تو را ستی غفلت فزود / دانش تو با بصیرت پیر نبود
دیگر این صورت تأثیر است / جلوه ده معنی تصویر است
روحش از این زمزمه پرواز کرد / عربده با نقش خود آغاز کرد
گفت که ای نقش تو خود کیستی / دین به پیمود چه بی‌بیستی
نقش کی دعوی هر شی کند / ده که آن دوستی تو فرق کند
شهرت از این مرتبه پست باد / شهرت از این غفلت ...
نقش کی مرده بود عرش تو / کوشش که تا عرش شود فرش تو
عرفی از این راه برون گیر پای / تا نشود ثابت پای طلب عرش سای
میل کشش دیده امید به نقش / نقش بکش زنده جاوید باش

چون دل که شیفته صفات / بود نهان تحت یقین ذات
صبح از آتش شب تیره بود / صبح ازل شیشه گلوگیر بود
چون ازل آورد ز هستی نشان / بود همین جلوه وحدت عیان
جلوه آمد دگر کون بود / شکل دو صورت چو برون بود
نقش نه وکر عدم زاده بود / جوهر اما شکل آماده بود
ناز ز آوردگی غیب دور / بی اثر شمع فروزنده نور
روح سکندر نفس تنگ نه / مرغ گهر در قفس سنگ نه
صبح می از مستی لب بهره بود / باد بنیاد زه کشی شهره بود
عشوه نگشاده نگه دو ناز / غمزه به لب نیش زنان دو نگاه
ناوک جگر دوخت تیر خویش / سینه زخم ریش ز تأثیر خویش
سنگ پریشان بنمودی نقش / خود نفس صبح دجور دی
تا که ز ابرام تماشای حسن / در اثر جلوه سیمای حسن
آینه حسن تجلی گرفت / صورت اندازه هستی گرفت
زندگی آمیخت در آب حیات / ریخت حلاوت به گلوی نبات
صورت حرم گاه ترنم نمود / لب چو چمن آرای تبسم نمود
باغ گلم تر انگیز بود / داغ تبسم نمک آمیز بود
گرد نشان بحر محیط شرف / گوهر اندر نهفته در صدف
... آرایش اقدس رفت / صبر کجا بود الماس رفت
پای شکر در جگر نی شکست / مرغ فرح بر شجری نشست
ناز عداری دل بر گرفت / دل ره چاره ی دلبر گرفت
نور دو دیده نفس دو داغ / زر جانیه نرگس برچراغ

حسن به آرایش بازار رفت / عشق به دریوزه دیدار رفت
هر طرف از شور شراری دگر / هر شرری بر شب تاری دگر
دیده خوی کرد ز گلگشت / عنبر سارا است که او کشت
باز درین دیر فریبنده دام / چون شود آرایش هستی تمام
ذره به آرایش [illegible] شود / مایه آشوب مسیحا شود
کم شود از سوزش دم امتیاز / آب و هوا هیچ نداند باز
جو طرایح ز اثر بی نصیب / بی اثر از مسیح [illegible]
بلکه برآید ز درون و برون / گل گلی شکفته چند و چون
قب زمانه و ده پرده گداز / سست بس و [illegible]
جمع بمقصوره وحدت برند / خویتن باز بخلوت برند
بشکند قیصر قصه بدن / پاره شود خرقه بدان تن
زمزمه مرغان پریشان نفس / آمده سبحان مروح نفس
بال گشاده ترنم کنان / باز گرایند سپک آشیان
گوهر و در در صدف از ظرف / باز رود و دهن گوهر صدف
لاله زند جام مرصع بسنگ / لعل چمن باز زند آب و رنگ
نغز بگنجینه ز دستان باغ / شعله بشوید ز دود چراغ
جمع شود هرچه پریشان بود / وین سخن از جمله ایشان بود
بود و نبود آیت وحدت شود / سایه دل پرده ظلمت شود
ور دگری یکعده و صد هزار / هست جز آن یک همه بی اعتبار
یکه و تکرار اشارت نبود / ور نه جز آن یک نبود در وجود
گر بزبان مجاز ازلی / چند بکن ذکر [illegible]

سیر تو در دیر مجاز از بت / عالم روحانی از آن بربست
گوش کن ای مستغرق الفت [illegible] / تا بتماشاگه وحدت شوی
این همه ایزد و [illegible] / [illegible] از پس این پرده [illegible]
[illegible] این راز بس دانم / [illegible] آب [illegible]
[illegible] بر عرفی [illegible] / [illegible] برون [illegible]

انجمن آرای درون [illegible] / محفل آرا است [illegible]
محفل آرایش [illegible] / [illegible] منهاج ملک
زر فشانده [illegible] / [illegible] هم
[illegible] / انجمنی [illegible]
چهره افروخته از شرم عشق / [illegible] از نفس گرم عشق
[illegible] / [illegible]
راز درون پرده گشایی گرفت / [illegible] گرایی گرفت
گفت [illegible] / [illegible]
جلوه گر از چهره هستی منم / [illegible] هستی منم
در حرم [illegible] جلوه گر / [illegible]
رشته [illegible] / هر چه بجز هستی من هیچ
[illegible] توحید است / رشته [illegible] وحدت
بلکی آن میوه که [illegible] / باز [illegible] باغ وجود
از اثر لذت آن لب [illegible] / [illegible]
گفت کز این دعوی [illegible] / [illegible]

هرگه زین غمزه سرایده بر / در کمین هرزه گرایده بسم
تیغ برآید و عدم گسترید / کنج شاهانه حاکم گسترید
چون می توحید اگر نوش کرد / می زد و نعره زد و نوش کرد
هرزه دوشینه درآمد بجوش / یک بران هرزه فنا عقل و هوش
شعله تیغ برافراشته / تخم عدم خیری خود کاشته
هر به بغداش سبک تیغ راند / دشنه و تیغ و خنجر نشاند
کرد گمان زخم همه بسی / زحمت سیلی زده بر محیی
بود کی زان همه آهسته تر / دست و زبانی ز کمر بسته تر
بسته سر و دست و نظر کرده باز / هرچه برون آید ازان گنج راز
دیده هوش آمد و مستیش سوخت / زمزمه دعوی هستیش سوخت
دیده چهار است چو پروانه ام / لاله فشان دیده من راز بزم
گفت چه باد از برایش روضه ها / کز ورق گل چمن کربلاست
صورت آنکان برنگی گره بود / خوانده بران جبین معنی شده
گفت چو با شعله ستیزد کسی / سوختن وی بود جرم کسی
هر که بعشوق کشد تیغ کین / مرگ برون آرد وش از سینه
گر بکنی در غم دل ناشکیب / چهره لشای مرغ دلفریب
بشنو پرور صورت جانانی / حسن سبک بازوی عیسی
تیشه ربود از وی و زد بر سرش / گشت بصحرای عدم رهبرش
آن زدنش بر لب آن غنچه زاد / اوست که آن غنچه تر از کشاد
ابجد از هر نفسی بسته لب / بر نفس و لب زده مهر ادب
عرفی ازین زمزمه لب را ببند / هان تر آورده نفس لب ببند
ما زخود برکه دست ریش باد / و ... سوخت ریش باد

... قسم چون ... / چشمه آب ... آتش گرفت
قطره اول که نم از ابر داد / آب سخن بود که ان چشمه زاد
ابر دیگر شود همه پرورده / پرده فشان طربی انده برد
سیلی از رفت بیابان بشت / برگ دو برای بکه و دشت رشت
هر دو قدم ... که بود / موجی ازان آب لب لب نمود
شهرت بی روض بر شبنم / آن ... چشمه که ... ها
ابر ده فیض بعالم کشود / چشمه حیوان هم ازان نم گشود
تا بکشود از لب آن چشمه آب / بود لوث کسه آفتاب
در چمن باغ ثمر زای کن / چشمه هر آب سخن داغ ...
برگ بیرک و ثمر از بیشه / از نم این چشمه او بهره ور
صاف دگر است به جام / ذوق دگر یافته هر کاو ...
از نم این چشمه صافی نهاد / تشنه لبان چشمه کوثر گشاد
از نم این چشمه آتش فشان / زمزمه عشق بود خون چکان
از نم این چشمه لب تشنه جوی / حسن سخن یافت صد آبروی
هر ورقی کو نه بیش نیست / از نم آن چشمه صفا بیش نیست
هر ورقی کو صفیر زبان / دست برست آورد آن طفلکان
منشور خاشاک گلستان وی است / خار کهن گلبن بستان اوست
سنی از آمیزش او عشوه ساز / وی ز فرزندی او مست ناز
فاتح گنجینه اسرار غیب / پرده فشان طربی اسرار غیب
شمع خرد شعله آتش فروز / در حرم معنویان عود سوز

آب و هوای چمن عنبری — شاد دل از تربت [illegible]
نوگس لب لعل لبان — تب‌شکن مهر جگر خستگان
جمله چو پیشان ازو مجتمع — منصب جبریل ازو مرتفع
در حرم آرایش [illegible] صبح — گنبد [illegible] انجیل مسیح
نقد [illegible] چمن [illegible] — آینه صورت معنی [illegible]
داروی بیهوشی مستان هوش — جام [illegible] فروش
مرغ زبانان سلیمان [illegible] — از هوس نغمه او شکیب
نالهٔ از راز فروشان وی — جامه از حلقه بگوشان وی
آتش او چشمه کوثر [illegible] — آب وی آتشکده [illegible]
سینه خراشنده چو [illegible] — راه نماینده چو زرین چراغ
چهره او [illegible] — [illegible]
آب ده طره [illegible] — خال لب [illegible] دل
دامن عصمت به بیان برزده — سر ز دل عرش روان برزده
نخل معانی ثمرافشان ازو — گنج [illegible] ازو
مستی هر باده کرمت ازوست — بوی ازین باده نصیبی [illegible]
نقد خرد بسته کاوش ازوست — چشمه حکمت [illegible] ازوست
مرغ کهن چو خوش آهنگ بود — سینه [illegible] تنگ بود
دمی ز نوای لب [illegible] — گر نکشیدی [illegible]
[illegible] روز دل گرم خون — غنچه [illegible]
آینه معنی ازو روشن است — [illegible]

تا هر کن ساز تجارت نداشت — باغ ازل برگ عمارت نداشت
کین منم [illegible] — سنبل گیسو [illegible] بود
[illegible] جگر — وز نفس [illegible] اثر
[illegible] — [illegible]
[illegible] نقش معانی [illegible] — در گل و سنبل قلم نقش [illegible]
[illegible] — [illegible]
عشوه حوران [illegible] — [illegible] دل [illegible]
گو لبی تشنه لبی عشوه دان — آدم از حسن نگاهی نشان
دل [illegible] عشوه [illegible] کند — فهم کی مرغ زبانی کند
[illegible] بر ریاض [illegible] — بر چمن و خاشاک [illegible]
برگ گلش [illegible] — نیش [illegible]
آن [illegible] لطف — وین [illegible]
[illegible] آن [illegible] — در [illegible] لذت این [illegible]
[illegible] باغ نیست — [illegible] بلبل [illegible] نیست
هر طبقی برگ و بری [illegible] — برگ [illegible] از شجری [illegible]
گرد [illegible] آستین — از سر [illegible]
وانکه [illegible] — دامن [illegible]
گر [illegible] بینی — بار [illegible] در دماغ
[illegible] — خسته [illegible]
گاه نسیمی [illegible] — گه جگر مرغ چمن [illegible]
هر چمنی آب و هوایش [illegible] — مرغی ازو برگ و نوایش [illegible]

مرغ بهشتی طلب از خورد — باده ناز رسد و خورد
است درین باغ دلت قرار — بی کیمیا رنگ تو زرد
آنکه چنین خواسته است — لذت ناموس نه بشکسته است
هیچ من اینجا که بود دشت خس — شعله کند دست نشان نفس
حیف که دود دم نیز زد کسی — دامن این شعله کسی برد می
مشتری یک دل سیندرم — رشته خونش نفس می‌تند
ذکر از جنبش ای صواب — چهره هر زشت پذیرد نقاب
حیف که هیچ که تراشم ز دل — این نفس زشت فشانم بگل
هیچ درون که ازین ریش نیست — هیچ دلی موقف ز ریش نیست
هیچ کدام از همت تیز — یک الماس بیار و ستیز
عرفی اگر زینت شکارت کام — طایر ارزنده کم آید بدام
دام مروت ز چمن برچین — دیگر شکن زود نیز از زمین
دام فرو گستر و شو پای گشت — صید کس ست و دعا پیشت

دیدگی باشد در هیچ وقت — تا فن وبافت تن عنکبوت
رنگ بیابند کیشش زهر خند — کای هوست اندیشه کرکند
شهد به دل ریزی و خون جگر — تا بربایی مگسی را اگر
حیف که رشته‌ای این ره را — از تو دو دام مگس یکباره
دام چنین صید بیزد هیچ — چشم برین رشته تنیدن [illegible]
رشته این دام تنیدن خطاست — صید ز معدوم گرفته شکست
عنکبوت چون حرف برند — دام طرازنده بکوشیده است

ای قصب [illegible] بکمند — کرکری کس [illegible] خود [illegible]
کر بود و چند بپ گذشتش [illegible] — نیست [illegible] گریختش [illegible]
خود [illegible] گر [illegible] — گر [illegible] است [illegible]
این دام [illegible] از بکرم و درگه — شری [illegible] جنبش [illegible]
دام من آنست که [illegible] فاد — کر در [illegible] عربی [illegible] اشکار
باز آسیبش در آب جبید — [illegible] تشیر دمید
[illegible] — ساید او مرغ [illegible] آیخته
نقش طرازنده بستان دوست — طایر سرحلقه مرغان دو
ساید یک چند درین چار باغ — ساید یکی بر سر [illegible] ایشان
دام چنین صید کمی پر ریت — [illegible] داخل [illegible]
شری ازین دام نیابد نار — عن [illegible] پری از دود داد
دام من آنست که ماه و [illegible] — [illegible] واشد [illegible] آشیان
گر کسی بسته این یرده است — کس چند [illegible] آورده است
عرفی اگر دام تو را صید نیست — حیف [illegible] که د [illegible] ست
دام کوست که خود بافته — جل [illegible] بسته [illegible] بافته
بسته این دام [illegible] مرد — رشته بندش گره یک [illegible]
بسته او که زن و کر تند [illegible] — فرم و آزاد [illegible] پر
سرو کر آزاد [illegible] — خواند ز مکتوب [illegible]

این صفا انجمن آرای حسن — حسن ز دو [illegible] ناشی
جعد من سای [illegible] زای — لعل [illegible] ناز [illegible]

بسم الله [illegible] ملک الحلو سبع اسما

آهوی چین در تو حیران شکار ‌‌ سایه داری تو بر سنبل نگار
حسن ترا سایه نشین آفتاب ‌‌ آب کن زر ترش رویت گلاب
چشم لبت مرده دعای مسیح ‌‌ وز نگهت زنده فنای مسیح
هندوی زلفت که من سنبرست ‌‌ سعد بر او شکن عنبرست
بر دگر سحر چین بابل است ‌‌ ور روشش [illegible] تو پا درست
فتنه سرچشمه طوفان نوح ‌‌ میکند از باده نازت صبوح
طاق دو ابروی تو محراب ناز ‌‌ مژه محراب وی اندر نماز
طاقها بسته ز ابروی تو ‌‌ سجده کنان در حرم کوی تو
چشم تو گوهر شکن گنج راز ‌‌ راحت رنجوری و در رنج راز
نرگس و رنج پرستی گرفت ‌‌ باده مخموری و مستی گرفت
چون صفت آن لب خنده کنم ‌‌ داغ طبرزد نمک افشان کنم
برشکن سنبل عنبر اسیر ‌‌ نسبت جعد تو فتاده بسیر
چون نکنیم چون یاسمن ‌‌ برشکنی سنبل تر بر سمن
حسن ترا اهل گل آشفته زای ‌‌ دشمنی آرای عداوت گرای
غمزه روان سوز دل ستمند ‌‌ عشوه بی‌باکی تم جان گسل
[illegible] شهید ستم آرای ناز ‌‌ عربده و آرایش [illegible]
بسکه بهر گوشه چشم سیاه ‌‌ غمزه نشان کمین نگاه
ابرویت از ناز کمان کرده ‌‌ هر سر مویی دو دو صد ناوک
چشم تو بیمارتر از نرگس است ‌‌ بسکه بر و غمزه هجوم آورده است
شاهد حسن تو تغافل پسند ‌‌ چه دانا ز تو جای بلند
بیگه با منت آب و رنگ ‌‌ حسن تو از [illegible]

۱۸۴

معنوی قصه زینت اگر نکنم ‌‌ نم نکات که می‌آوردم
ای دلت آسوده ز غمخوارگی ‌‌ خار منه در ره نظارگی
در چمنی کز تو بیت آن رنگ است ‌‌ اصل بهار چیست فرع است
سد ورق گل بجای بسند ‌‌ دامن دامن بجای [illegible]
رنگی از آن باغ تماشای تست ‌‌ بوی از آن باغ من آرای تست
این چمن لاله که پرورده ‌‌ خار بیت از باغ کی آورده
در پریشان که ز باغ رخت است ‌‌ این چمن از بهر فراغ رخت است
حسن تو هر داد تماشای ماست ‌‌ تاز تو سوزنده [illegible] است
گر گهر حسن ز جیب تو بود ‌‌ لیک دی آرزده بی تو بود
گر نبود عشق هوا گیر حسن ‌‌ کو هنر عشق و به تأثیر حسن
همسنگی ای دل بر دست ‌‌ غنچه [illegible] بند و بسته
همدمی شور فزای دلت ‌‌ [illegible] های دلت
دلستان [illegible] تا زدن ‌‌ [illegible] آزاده [illegible]
حسن تو معمور آوازه چه ‌‌ باز تو [illegible] آوازه چه
[illegible] خاطرت ‌‌ باغ جهان [illegible]
رنگ جوانی ز چمن رسته گیر ‌‌ سنبل [illegible] شسته گیر
آه که این نامه بجایت رسید ‌‌ فصل بهار [illegible] رسید
با دختران [illegible] ‌‌ آب من [illegible]
آب لب لاله و چهره نسیم ‌‌ در حرم غنچه [illegible] نسیم
یاسمن از سبزه پریشان شود ‌‌ سنبل زلف است [illegible] شود
برگ [illegible] حسن به یغما رود ‌‌ مرغ شهیدان تماشا رود

حسن [illegible] متاع [illegible] | که هر دل [illegible] زنان در [illegible]
[illegible] ازلی [illegible] | [illegible] گرد آه [illegible]
[illegible] نهان با [illegible] زندگانی [illegible] | ای گهر حسن [illegible] عدم
[illegible] بستان و [illegible] کن | یاد جوانی کن [illegible] کهن
[illegible] آب [illegible] | شهد [illegible] نوبت [illegible]
جلوه گریهای [illegible] | [illegible] نگاهی [illegible]
[illegible] ریزش [illegible] گرست | کر [illegible] اشک [illegible] گرست
[illegible] ریشش صد نازکو | نازی و تعمیر صد [illegible]
ریزد [illegible] کر ز تنهای [illegible] | [illegible] شرم [illegible] و آب [illegible]
[illegible] مرغ [illegible] روشنهای [illegible] | [illegible] گر [illegible] قامت [illegible]
[illegible] بلبل چمن آرای باغ | گل [illegible] لعبد [illegible]
بلبل [illegible] باغ [illegible] | زیب [illegible] سینه [illegible]
[illegible] برون از روشش افتاده است | چشمه [illegible] آب از [illegible]
[illegible] گشای چمن مرغ [illegible] | [illegible] ز [illegible] گلت [illegible]
جلوه گر سبزه [illegible] داده | منصب [illegible] [illegible] داده
حسن در آغوش هوس [illegible] | غیرت [illegible] [illegible]
گر چه [illegible] کامی دار | [illegible] گو [illegible] زاغ [illegible]
در چمن روضه [illegible] | [illegible] جگر [illegible] آتش
مهر [illegible] دل [illegible] | [illegible] دستی شده [illegible]
صد [illegible] انگبین | رم [illegible] از [illegible] کم [illegible]
آتش اگر شعله فروزنده [illegible] | [illegible] پروانه بود [illegible] قرار

[illegible] پروانه [illegible] | در [illegible] شمع [illegible] سوز [illegible]
[illegible] موزون [illegible] است | [illegible] او [illegible] ناکامی است
[illegible] آید [illegible] شمع [illegible] | هست [illegible] شیرین [illegible]
[illegible] شور [illegible] | شعله [illegible] [illegible]
[illegible] اما [illegible] گر [illegible] | [illegible] بود [illegible] من سوخته
[illegible] بسته [illegible] ناموس [illegible] | [illegible] شد [illegible] فروشنده [illegible]
[illegible] گر [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] از [illegible] غیرت [illegible] | صبح [illegible] ز [illegible]
[illegible] نگاه [illegible] | [illegible] ترا [illegible]
[illegible] گر [illegible] کرگسی [illegible] | چون [illegible] خاک [illegible]
[illegible] از [illegible] | از جگر [illegible]
[illegible] نهان [illegible] غرض [illegible] | [illegible] [illegible]
[illegible] از این [illegible] | [illegible] آهنگ [illegible]
صورت آینه پرستی [illegible] | [illegible] ناز [illegible]
[illegible] آینه صورت [illegible] | هر که درین [illegible] آرام [illegible]
[illegible] نیش است | [illegible] نیش است
دل [illegible] | جلوه معشوق [illegible]

[illegible] شبی [illegible] | گرد [illegible] افسانه باز
[illegible] عشق [illegible] | چون من و [illegible] افسانه [illegible]
جلوه [illegible] | هر نفسی [illegible]

بر دل خود بسته یکایک در از | پرده ز آرایش خود کرده باز
گنج مصیبت که در او داشتم | تخم [illegible] بکاشتم
جوهر تن مایه دگر هر فروش | تشنه لب و چشمه گوهر فروش
تا زده بی چهره بر افروخته | خام چو شادی و چو غم سوخته
مایه پرده دری واقف دل | از [illegible] نه بست [illegible]
محرم دل با همه یکبارگی | با کسی همدمی پروانگی
خسته [illegible] آن چه بود | کشته کی سوخته شمع بود
از [illegible] بسته پر و بال | شعله [illegible]
سردی آن جمع در آن کار کرد | نغمه دمی [illegible]
تیغ ملامت [illegible] کشید | طرد [illegible] حکایت شنید
گنج مصیبت که بخشیش برد | ریخت به پروانه آن [illegible]
گفت که ای زیر ایوان شمع | گرد [illegible] دامان شمع
زاول شب تا دم صبحدم | دیده شب [illegible] نامدی هم
[illegible] بشکن قفس | بال و پر افشانی و [illegible] کس
[illegible] دیده نخفته شد | آخر ازین شغل بر آسوده شد
خود بکند شمع کمر [illegible] | [illegible] شمع [illegible]
[illegible] حسن [illegible] اوست | [illegible] جهان [illegible]
شمع [illegible] | [illegible]
ای [illegible] ملکوت | [illegible]
رشته پرواز تنیدن که چه | بر [illegible] دام کشیدن که چه
وقت خود از شعله کن ای [illegible] | بگذر [illegible] شعله آتش [illegible]

ورق ۱۸۶

[illegible] | [illegible] یکایک [illegible]
بر کند از [illegible] | [illegible]
[illegible] دست | [illegible] هست
[illegible] گرم [illegible] | بر قدم شمع [illegible]
[illegible] | بر تن خود [illegible]
[illegible] لب [illegible] | [illegible] پروانه [illegible] سوختن
[illegible] | [illegible] آتش [illegible]
[illegible] لب [illegible] | سوخت [illegible]
[illegible] آتش [illegible] | شعله [illegible] خود [illegible] کار
[illegible] آتش [illegible] جایگاه | [illegible] در دل عشق [illegible]
[illegible] | داغ [illegible] بر جگر
دیده و آب [illegible] | مست [illegible]
تا جگرم شعله [illegible] | بلکه [illegible] جای گرم [illegible]
[illegible] شعله [illegible] | [illegible] میل اوست
[illegible] ازین [illegible] شود | جای قدم نیست که [illegible] شود
[illegible] | [illegible] پرواز [illegible]

[illegible] مریم [illegible] | آن [illegible] دلبر [illegible]
[illegible] | شرح [illegible] آدمی [illegible]
[illegible] تاج | [illegible] از [illegible]
چون [illegible] اندیشه [illegible] | دیده [illegible] پرسش [illegible]

در مجموعه ...

نیشتری بر دل ریشش نهید | [illegible] دل [illegible]
نار اشک آتش دل [illegible] | گریه به [illegible]
ناز ناب [illegible] گرد دون گرفت | گریه [illegible] چون درفت
ناز [illegible] افشان [illegible] | در [illegible]
گریه گری [illegible] | خنده [illegible]
منفعی کرد [illegible] | [illegible]
هم این [illegible] در سینه سوز | وین گهر افشانی [illegible] سوز
یاد دارم ز تو حال [illegible] | موجب [illegible] حال [illegible]
چون لب ساحل گهر [illegible] | لعل بر [illegible]
[illegible] | خجل از [illegible]
[illegible] دل می [illegible] | وین دل [illegible]
بگه [illegible] دست [illegible] | [illegible]
[illegible] عمر که بادی گذشت | [illegible] گرد [illegible]
[illegible] یاد داوست | [illegible] آزاد داوست
[illegible] ب [illegible] باد | در [illegible] مستی [illegible] باد
[illegible] | در غم [illegible] دوست
[illegible] فزون کن غم [illegible]
کم زنی خود نتوان بود [illegible]

۱۰۱

[illegible]

ان قبيلاً كثير جدكم قد جاوز العقود والذنانا

[illegible]

كعنا وطفتم وجئتم فتحتم القيصر والخاقانا

[illegible]

وغنمتم ملككم منه قسمة تحسبون لكه جانا

[illegible]